הארץ

0.64 שה, יום ד' י"ז באדר א' תשמ"ו, 26 בפברואר 1986 VOL. 68/20313 FEBRUARY 26 1986
כולל מע"מ

שרון: תוכנית פרס היא פוליטית ולא כלכלית

"נגמר עידן הקופות הקטנות לאנשי שלומנו"

פרס ושמיר ייפגשו פעם נוספת השבוע לדיון במחלוקת הצמיחה ● היום דיון שרי ליכוד ● פרס תובע לעמוד בראש ועדת צמיחה

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

שר המסחר והתעשייה אריאל שרון טוען, כי תוכנית הצמיחה כפי שמבקש ראש הממשלה ליישם, היא לא תוכנית כלכלית, אלא תוכנית שנועדה לטפל בעניינים פוליטיים פנימיים, שאינם מקובלים על הליכוד.

בשיחה ל"הארץ" אמר שרון, כי אינו מבין את דרישותיהם של שמעון פרס ושרי המערך. לדבריו, לליכוד יש עמדה אחידה, שיש לדחות את הצעתו של פרס. "יש לממשלה מספיק דרכים, כיצד לקבל החלטות וכיצד לקבוע עדיפויות, אין כל מקום להעדיף שרים חדשה בראשותו של ראש הממשלה" — אמר שרון. לגבי הדרישה להקמת קרן הצמיחה, אמר שרון: "אם למדינה יש כספים, אלה חייבים להינתן במסגרות הרגילות. לראש הממשלה לא יכולה להיות קרן פרטית. נגמר עידן הקופות הקטנות לאנשי שלומנו, אני לא אתן שתהיה חלוקה לפי מפתח מפלגתי". לדבריו, כספים אם יינתנו — יהיה זה אך ורק דרך תקציב המדינה.

פגישה נוספת בארבע עיניים בין ראש הממשלה שמעון פרס לממלא מקומו יצחק שמיר תתקיים עוד השבוע, בעניין המחלוקת בין המערך לליכוד בנושא הצמיחה. פגישת שמיר–פרס תתקיים לאחר דיון שרי הליכוד היום בנושא זה.

מלשכת ראש הממשלה הובהר אתמול, כי פרס לא יוותר לליכוד בשני נושאים עקרוניים לגביה הקמת קרן הצמיחה ומינוי ועדת צמיחה בראשותו של ראש הממשלה. בלא הסכמה לכך אין טעם בהמשך קיומה של ממשלת האחדות. אך לעומת זאת נמסר, כי פרס לא עומד עם סטופר ביד ומבין את הבעיות הפנימיות בתנועת החרות, ערב ועידתה המתקיימת בעוד כעשרה ימים.

המשטרה שכרה מכונית משוריינת להובלת דמיאניוק מהמטוס לכלא

הפושע הנאצי יגיע מחר או מחרתיים בטיסה ישירה מארה"ב ★משפטו יחל כנראה בעוד חודש באולם הקטן בבנייני האומה

מאת צבי בראל, ראובן שפירא גדעון אלון ועקיבא אלדר
סופרי "הארץ"

שלטונות קנדה לא איפשרו את נחיתתו של ג'ון דמיאניוק בקנדה כדי שיועבר שם למטוס שיקח אותו לישראל ובכך נמנעה אמש הסגרתו לישראל. גורמים ישראליים הודיעו לשלטונות קנדה, כי מטוס אל על בו יטוס הפושע הנאצי ג'ון דמיאניוק ינחת לחניית ביניים בקנדה לפני המראה לישראל וביקש את אישור ממשלת קנדה לנחיתת המטוס. שלטונות קנדה סרבו להתיר את כניסתו של דמיאניוק לתחום קנדה ולפיכך הוא נשאר בארה"ב (סוף בעמוד 2, טור 6)

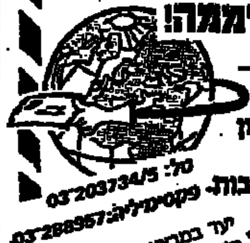
ממעטפה, דוגמת מוצר ועד ביתן בתערוכה-בחו"ל תוך יממה!
• שרותי בלדרות אויר יום־יומיים – מדלת לדלת בכל קצוי תבל.
• שרות סופר מהיר – רק הרם טלפון והמשלוח שלך יוצא לדרך!
• תכנון, ייעוץ ותמחיר ללא התחייבות.
טל: 03-203734/5 פקסימיליה: 03-288957
מ.ש.ב. אקספרס
MASHAV EXPRESS
העולם הוא סיבוב השליחויות שלנו.

המונים בזזו ארמון מרקוס שיצא לגלות; ארה"ב הביעה תמיכה בממשל של אקינו

רייגן בירך את אקינו ● שולץ משבח "דבקותה באי אלימות" ● ואשינגטון מבטיחה לסייע לפיליפינים להתגבר על הבעיות הכלכליות ● ישראל הכירה במשטר החדש

מנילה (ע"י). אחרי עשרים שנים של שלטון אוטוקראטי נטש הנשיא פרדיננד מרקוס אמש את תפקידו ויצא לגלות מבסיס צבאי אמריקאי בפיליפינים, שעות אחדות לאחר שהושבע כנשיא במקביל לטקס השבעה שערכה אקינו.

לאחר שרוב המנהיגים הצבאיים והפוליטיים נטשו אותו, ולאחר שהיה נתון תחת לחץ של האוכלוסיה ושל מדינות אחרות, נכנע מרקוס בסופו של דבר, והשאיר את גורל ארצו בידי פוליטיקאית חסרת ניסיון, קוראזון אקינו.

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ הודיע על קץ עידן מרקוס במסיבת עיתונאים בוואשינגטון, שבה הבטיח תמיכה מדינית וכלכלית לממשל אקינו. קוראזון היא אלמנתו של מנהיג האופוזיציה בניגנו אקינו, שרציחתו ב־1983 גרמה בסופו של דבר לנפילתו של מרקוס.

בהודיעו על באו של מרקוס לבסיס חיל האוויר האמריקאי קלארק, אמר שולץ כי היה "ידיד איתן", וכי ארה"ב הציעה לו מקלט. במנילה התחילו המונים לבזוז את ארמון הנשיא מלאקאניאנג.

ארה"ב תוסיף לסייע

השר שולץ הדגיש אמש, כי ארה"ב תוסיף לסייע לפיליפינים, וכי נציגיה יבדקו מה עוד תוכל וואשינגטון לעשות כדי לסייע למנילה להתגבר על בעיותיה הכלכליות.

שולץ העלה במיוחד על נס את אקינו על "דבקותה באי־אלימות", ואמר כי עמדה זו עוררה השראה בקרב כל האמריקאים. שולץ גם שיבח את מרקוס, באומרו כי הוא הוכיח את עצמו כ"ידיד איתן של ארה"ב" במשך כל שנות כהונתו. "אנו מרוצים מאוד כי פרישתו מהכהונה נעשתה בדרכי שלום והתאפיינה בכבוד ובנוח שציינו את שנות מנהיגותו הרבות".

רייגן בירך את אקינו

הנשיא רייגן טילפן לגב' אקינו, ובירכה על שקיבלה לידיה את כהונת הנשיאות בפיליפינים בדרכי שלום.

המון זועם בזז הארמון

אלפי בני־אדם זועמים פרצו אמש לארמונו של הנשיא המודח, בזזו משרדים, הפילו והשחיתו תמונות, וגרמו נזק כל ישעו. ההמון, הנאמד בחמשת אלפים איש, פרץ דרך שערי הברזל המסוגבים של ארמון מלאקאניאנג, בהדפו הצידה כעשרים שומרים — והמשיך משם לזרום לתוך הארמון עצמו. השומרים לא גילו שום סימני התנגדות של ממש, והניחו להמון לעבור על פניהם. באולם המרכזי של הארמון נותרו סימנים של בריחה חפוזה של בני משפחת הנשיא. על שולחן גדול ומפואר נותרו שרידי ארוחה, שנעזבה כנראה בבהלה.

ישראל הודיעה על הכרתה

גדעון אלון, סופר "הארץ" מוסר: אורי גורדון, שגריר ישראל בפיליפינים, הודיע אמש לראשי משרד החוץ במנילה על הכרתה של ישראל במשטר החדש בראשות קוראזון אקינו.

קוראזון אקינו הושבעה אתמול במועדון פרטי במנילה לנשיאת הפיליפינים. את אקינו השביע שופט עליון של המדינה. בינה לבין השופט — תמונה. (תצלום איי־פי)

גורבצ'וב רומז כי יתכן שיימנע מפיסגה שניה עם רייגן

מציע לקיים שתי ועידות בינלאומיות לענייני ביטחון וכלכלה ● מבטיח לכבד עצמאותן של מפלגות קומוניסטיות במערב ● הוכן לוח זמנים לנסיגה מאפגניסטן

מוסקווה (ע"י, ע"צ). מנהיג ברית־המועצות מיכאיל גורבצ'וב תקף אתמול את ארה"ב ושיבח את התפתחות הקשרים בין מוסקווה ופקין. בנאומו ביום הראשון לוועידת המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, הוא העלה הצעה לקיים שתי ועידות בינלאומיות גדולות חדשות לענייני ביטחון ולכלכלה העולמית.

גורבצ'וב אמר כי הצעותיו לשתי ועידות בינלאומיות נועדו לגבש דרכים חדשות כדי לטפל בביטחון הגלובלי ובבעיות כלכליות. הוא קרא לפיסגה של 5 המדינות שהן חברות קבועות במועצת הביטחון (ברה"מ, ארה"ב, סין, בריטניה וצרפת) ואמר, כי אלה צריכות לגבש דרכים כדי לשפר את האווירה הבינלאומית ולהעמיק את האמון ההדדי. "על המנהיגים להסב מסביב לשולחן ולשוחח על מה שביכולתן לעשות... כדי להדק את השלום", אמר. גורבצ'וב לא הציע מועד או מקום לפיסגה זו, ולא הבהיר, אם לדעתו קיימת אפשרות סבירה לזימון ועידה כזו בעתיד הקרוב.

תוקף תגובת ארה"ב

מנהיג הקרמלין תקף את התגובה האמריקאית על תוכנית סובייטית לחיסול הנשק הגרעיני, תוך, כי הוא עשוי להחליט לא להפגש לפיסגה שניה עם הנשיא רייגן. לדבריו תגובת רייגן על הצעתו, שהעלה ב־15 בינואר, היתה מסויגת בתנאים, שנועדו למעשה להבטיח את מירוץ החימוש.

גורבצ'וב אמר, כי הוכן "לוח זמנים" ליציאת הכוחות הסובייטיים מאפגניסטאן, אך הפעולה מותנית ב"הפסקה ממשית של ההתערבות הצבאית ה'חיצונית' בענייני אפגניסטן". הוא אמר, כי המהפכה הנגדית והאימפריאליזם הפכו את אפגניסטן לפצע מדמם. בריה"מ תומכת באפגנים, הנעשים על־ידי מדינה זו, כדי להגן על ריבונותה.

הכרזה פייסנית

בפנותו אל התנועה הקומוניסטית העולמית, השמיע גורבצ'וב אחת ההצהרות הפייסניות ביותר מצד מנהיג סובייטי למפלגות קומוניסטיות מערביות. הבטיח כי מוסקווה תכבד את עצמאותן וקרא להדוק הקשרים. הוא אמר אין אנו רואים בחילוקי דעות מקור לפירוד. אין לצפות מפלגה אחת מתנפלים על על מה שנחשב כנכון וצודק.

גורבצ'וב גם מתח ביקורת על העדר היעילות והשאננות המציינים "תחומים מסויימים" בברית המפלגה הקומוניסטית. בין היתר הבהיר "המפלגה תוסיף לשחרר עצמה מכל אלה, המבאישים את ריחו של הקומוניזם... אסור שיהיו בשורות המפלגה מנהיגים, הסוברים כי יש ביכולתם להתעלם מאחריותם כלפי המפלגה". גורבצ'וב גם מתח ביקורת חריפה על הנעשה ברפובליקות שבמרכז אסיה — קירגיזיה, אוזבקיסטאן. הוא הרגיש, כי בקירגיזיה שרר למעשה במשך 24 שנה "שלטון אוטוריטארי", ואילו ברפובליקת אוזבקיסטאן הסמוכה רבו מקרי השחיתות.

הצעה במערך לקבוע מחילת ריבית למפעלים במצוקה

ועדת שרים החליטה להעמיד 450 מיליון ד' כהלוואה לסקטור העסקי ב־7–86 ● פרס: ההחלטה לפי עמדתי

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

צוות סודי במערך, המגבש תוכנית ייצוב לענפי המשק, מציע לראש הממשלה שמעון פרס למנות פורום מקצועי בצמוד לוועדת השרים בראשות ראש הממשלה לענייני הצמיחה. פורום זה יכלול על־פי הצעה את פרופ' פנחס זוסמן, שיטפל בבעיות החקלאות, עמוס לביאנה ואברהם אשרי־ תעשיה.

הצוות בהשתתפות פרופ' איתן ברגלס יו"ר מועצת הפועלים של בנק הפועלים, סגן שר האוצר עדי אמוראי, אמנון נויבך יועצו הכלכלי של ראש הממשלה ואחרים נתבקש על־ידי שמעון פרס להגיש לו תוכנית ייצוב לענפי המשק. בדו"ח מסכם ממליץ הצוות להקצות סיוע בהיקף של כ־100 מיליון דולר למפעלים במצוקה. כן מוצע לקבוע מחילת ריבית בהיקף של 400 מיליון דולר על־ידי הבנקים לאותם מפעלים וענפים במצוקה.

ועדת השרים לענייני כלכלה החליטה אתמול לשחרר 450 מיליון דולר בשנת הכספים הבאה משוק ההון ולהעמידם כהלוואות לטווח בינוני וארוך לרשות הסקטור העיסקי. 150 מיליון דולר מסכום זה יועברו ברבע הראשון של שנת הכספים. ביצוע השחרור יהיה בהתאם לביצוע תקציב המדינה, גיוס הממשלה בשוק ההון ומצב שוק הכספים. הצעתם של השרים רובינשטיין ופת, שלא תהיה הכוונה ממשלתית לכספים הללו, נדחתה.

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון אמר, כי הוא שבע רצון מההחלטה וכי הדבר תואם את מדיניותו להעמדת מקורות יציבים וארוכי טווח לצרכי התעשייה.

בתקציב המדינה לשנה הבאה כבר נלקח בחשבון גיוס של 150 מיליון דולר, שיועבר משוק ההון לסקטור היצרני. עתה הוחלט להוסיף על סכום זה 300 מיליון דולר נוספים. נראה שמרבית הסכום יועבר לסיוע למפעלי תעשיה.

גורם בכיר באוצר אמר אתמול, כי החלטת ועדת השרים מוכיחה, כי שר האוצר באמצעות ועדת השרים לכלכלה הצליח לשחרר כספים לסקטור היצרני גם ללא ועדת שרים מיוחדת בראשות ראש הממשלה שתדון בעניין הצמיחה. הגורם הבכיר מציין, כי הקצאה זו לא תגלה לתקציב המדינה היות והביצוע בהתאם לביצוע התקציב ועל־פי הגיוס בשוק ההון.

לשכת ראש הממשלה בירכה על קבלת עמדת ראש הממשלה בדיון השרים.

סולל בונה תפוצל כנראה ל־3 גורמים

חלקים יועברו לבעלות כור ונשר ● היום תימסר התוכנית לפיטורי כ־3000

מאת אריה לביא

גורלו של קונצרן הבניה ההסתדרותי סולל בונה יוכרע בימים הקרובים. אמש נערכה עד שעה מאוחרת פגישה בין נציגי חברת העובדים לבין ועדת פוגל, שמונתה על־ידי הממשלה לבדוק את מצבו של קונצרן סולל בונה.

נודע שהאוצר דורש, שקונצרן סולל בונה יפורק לשלושה גורמים כתנאי לקבלת סיוע ממשלתי. גורם אחד יפעל בענף הבניה בארץ, גורם שני יפעל בחו"ל וגורם נוסף יכלול את חברת אבן וסיד וחברות אחרות מקבוצת סולל בונה, יועבר לידי חברת המלט נשר ולקונצרן כור.

בצורה זו מבקש האוצר להקטין את מימדיו של סולל בונה מצד אחד, כאשר מצד שני תועבר האחריות לגורלו של הקונצרן לידי גופים אחרים בחברת העובדים.

בחברת העובדים הביעו התנגדות לתוכנית זו, שהתגבשה במשרד האוצר, ואמש נערכו דיונים בניסיון למצוא נוסח פשרה בין עמדות הצדדים.

בינתיים התברר, שהתביעות של קונצרן סולל בונה ושל חברת העובדים מהממשלה גדולות ממה שסברו תחילה. סולל בונה תובע לפרוש חובות בסך כ־200 מיליון דולר לתקופה ארוכה בין 10 ל־15 שנה. תוכנית ההבראה של סולל בונה, שתוצג כנראה עוד היום בפני עובדי סולל בונה, כוללת פיטורי 2500–3000 עובדים במקביל למכירת נכסים בסך כ־80 מיליון דולר. זאת בנוסף לצמצום ריאלי בשכרם של העובדים.

פרס הוזמן לטקס השבעת מריו סוארש

טרם השיב אם ייצא לפורטוגל בעוד כשבועיים

מאת עקיבא אלדר

ראש הממשלה שמעון פרס הוזמן להשתתף בטקס השבעתו של נשיא פורטוגל הנבחר מריו סוארש בעוד כשבועיים. פרס טרם החליט אם ייצא לליסבון כמו שורה ארוכה של מנהיגים, אשר הבטיחו את השתתפותם בטקס. בין השאר יבואו לליסבון סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש, נשיא צרפת פרנסואה מיטראן וראש ממשלת ספרד פיליפה גונזלס. אם ייצא פרס לליסבון, יהא זה הביקור הראשון של ראש ממשלת ישראל בבירת פורטוגל. בין פרס לסוארש שוררת ידידות רבת שנים על רקע פעילותם באינטרנציונל הסוציאליסטי.

שוק ההון

גל עליות לאור שחרור גינדי

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

שחרורו של איש העסקים אברהם גינדי מהמאסר הביא לעליית שערים חלולות במניות חברות הרשומות למסחר בבורסה. המניה בת שקל אחד עלתה אתמול ב־53.2 אחוז, ובשלושת ימי המסחר האחרונים צברה עליה של 64 אחוז. גל עליות השערים פשט גם לשאר ענפי המסחר, ומדד המניות הכללי ללא בנקים עלה ב־2.6 אחוזים.

ערך את העמוד: ברוך שפירא

יריות באוויר איפשרו ביקורו של ראש הממשלה במג'דל שמס

מאות דרוזים התפרעו, שרפו דגל ישראל ופצעו 4 שוטרים ★ גורמי ביטחון: הדרוזים לא חששו להשמיע קריאותיהם גם מול אנשי ביטחון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

מאות דרוזים התפרעו אתמול אחר הצהריים בכפר הדרוזי מג'דל שמס שברמת הגולן בשעת ביקורו של ראש הממשלה שמעון פרס. שעה לפני באו של פרס הניפו המפגינים כרוזים "הגולן של סוריה, ישראל של פלשתין" וסגרו על בניין המועצה המקומית במג'דל שמס.

המפגינים שרפו את דגל ישראל וקראו "בדם ובאש נפדה את הגולן". את הביקור איבטחו שוטרים, אנשי משמר הגבול, חיילי צה"ל ואנשי כוחות הביטחון. הם נאלצו לירות באוויר כדי לפזר את ההמון ולאפשר את באו של פרס למג'דל שמס.

בשעה שהגיע ראש הממשלה לבניין המועצה כשסביבו אנשי ביטחון רבים, החלו צעירים ליידות אבנים בכוחות הביטחון. מהאבנים נפצעו שלושה שוטרים ומפקד משטרת מרחב הגליל ניצב מישה יעקב נפגע בראשו.

צוות של הטלוויזיה האמריקאית הותקף אף הוא, המקליט נתקל קלות בראשו והותקף לאחר שהציג תעודת עיתונאי. כן נגרמו נזקים למצלמת הטלוויזיה של הצוות.

כוחות הביטחון הוכו להדוף את המפגינים וראש הממשלה הצליח להיכנס לבניין המועצה המקומית. הוא אמר לנכבדים מקרב בני העדה הדרוזית, כי רמת הגולן היא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.

העזה והתעלמות

(ע). גורמי ביטחון טענו כי ההפגנות במג'דל שמס מעידות "על העזה רבה והתעלמות מאזהרת גורמי הביטחון לבל יפרו את הסדר. הדרוזים השמיעו קריאות נגד המדינה אל מול עיניהם של אנשי ביטחון באופן חסר תקדים ומסוכן", אמרו גורמי הביטחון בהוסיפם, כי הדבר יחייב פעולה למניעת המשך המגמה האירדנטיסטית בגולן.

עשרות נפגעו בהתנגשויות בלב קהיר

בין אלפי חוגרי משטרה לאנשי הביטחון המרכזי

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

עשרות נפגעים, מכוניות הרוסות ודליקות פרצו אמש סמוך לחצות בקהיר, במהלך התנגשויות דמים בין אלפי מגויסי המשטרה לבין יחידות המשטרה של "הביטחון המרכזי", שתוגברו מאוחר יותר בגדודי המלחמה בשריון וירו לעבר המתפרעים. ההתנגשויות ארעו באיזור הפירמידות של אל־ג'יזה בין מלון "מנה האוס" לבין בסיס האימונים של חוגרי המשטרה. אלפי מגויסים של המשטרה פרצו מתוך בסיס האימונים והחלו להתפרע במחאה על ההחלטה להאריך את שירותם משלוש לארבע שנים. המתפרעים התנגשו עם כוחות "הביטחון המרכזי" לאחר שפגעו במכוניות ובבניינים סמוכים. מאוחר יותר הוזעקו יחידות למלון, שכיתרו את האיזור. עד לכתיבת שורות אלה לאחר חצות המשיכו כוחות הביטחון בניסיונם להשתלט על המתפרעים שעשרות מהם נפגעו באש אנשי הביטחון.

"שמיר קיבל תדרוך על יוזמת ארה"ב להזמנת אש"ף"

פקידים בממשל: איננו עושים עסקים רק עם צד אחד של ממשלת האחדות

מאת צבי בראל

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ יצחק שמיר קיבל תדרוך מלא על מהות ההצעה האמריקאית המדברת על הזמנת אש"ף לוועידה בינלאומית בתנאי שיאמץ את החלטות או"ם 242 ו־338.

מקור אמריקאי מסר, כי פקידים אמריקאים תדרכו "את הגורמים הבכירים בממשלת ישראל וכאשר הדבר בנושאים רגישים כל כך אין עושים זאת רק עם צד אחד של ממשלת האחדות הלאומית". במשרד החוץ האמריקאי הביעו תמיהה על המהומה שהוקמה בעקבות פרסום ההצעה האמריקאית, שכן "כל מי שצריך היה לדעת עליה ידע ואיננו עושים עסקים סודיים עם צד אחד של הממשלה".

למרות התנגדות ההסתדרות: האחיות בשיבא רמב"ם ובלינסון ישבתו היום

מזכ"ל הסתדרות האחיות: אין הצדקה לשביתה בעיצומו של מו"מ ★ ההסתדרות: השביתה אינה הוגנת; לא נאשר אוטונומיה לשובתות

מאת יעקב צבי
סופרת "הארץ"

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי, דרש אתמול מיו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד להפעיל את מלוא השפעתו של ההסתדרות, כדי למנוע את השבתת שלושת בתי החולים הגדולים היום שיבא, בלינסון ורמב"ם על־ידי ועדי האחיות באותם בתי חולים.

אתמול הודיעו במפתיע ועדי האחיות על השבתה, בעוד המו"מ של הסתדרות האחיות עם המעסיקים בעיצומו. במסגרת המו"מ נבדקת גם טענת הסתדרות האחיות על שחיקת השכר. הרקע להשבתת בתי־החולים הוא, למעשה, מאבקים פנימיים בהסתדרות האחיות בין הסקטורים השונים, כאשר חלק מאחיות בתי־החולים דורש הקמת הסיבה נפרדת, זאת כדי להבטיח לעצמן הטבות שכר מיוחדות בהסכם עם המעסיקים. במסגרת זו הן גם תובעות ייצוג משלהן במו"מ.

אנרכיה במערכת הבריאות

במכתב ששלח אתמול מנכ"ל משרד הבריאות ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי הוא דרש לעשות הכל כדי למנוע פגיעה בציבור החולים עקב סכסוך פנימי בהסתדרות האחיות שאינו נוגע לחולים ולא למעסיקים. "אני רואה בחומרה היווצרות מצב של אנרכיה במערכת הבריאות כתוצאה מפעולה בלתי מוסכמת ובלתי חוקית זו", כתב פרופ' מיכאלי.

מזכ"ל הסתדרות האחיות כרמיה פרץ אמרה בתגובה, כי היא וחברותיה בהסתדרות האחיות אינן מאמינות, שבאמצע מו"מ יש לפתוח בשביתות ובעיצומים, שמפריעים למהלך התקין של פעילות מערכת שירותי הבריאות.

אמש שוחח הברפלד עם נציגות האחיות העומדות לשבות והבהיר להן, שהשביתה איננה הוגנת על כל המשתמע מכך וכי ההסתדרות לא תאשר בשום פנים אוטונומיה לאחיות בתי־החולים מחוץ להסתדרות האחיות.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: ד"ר בנימין הלוי, שהיה בין שופטיו של אייכמן על: משפטו הצפוי של "איוואן האיום" (עמ' 2)

רבין: סוריה — המדינה הערבית היחידה העלולה להסתבך במלחמה עם ישראל (עמ' 3)

★ התנועות הקיבוציות הקימו צוות שיטפל במכירת נכסי בלאס (עמ' 4)

★ קוהל: אין בסיס להאשמת נגדי על עדות שקר (עמ' 5)

★ 57 מפעלים בערי פיתוח נסגרו בשנים 1983—1975 (עמ' 6)

★ בני עין חוד שחזרו לאיזור כפרם ההרוס מבקשים להכיר בהם כיישוב (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). בהיר עם טמפרטורות נוחות. ירושלים 6–17, הגולן 5–17, צפת 4–16, חיפה 12–21, טבריה 8–23, נצרת 7–19, עפולה 5–22, שומרון 7–18, תל־אביב 9–21, לוד 7–22, יריחו 8–25, עזה 10–21, באר־שבע 7–22, אילת 13–26.

בסוסטה השמש זורחת היום! חם ונעים – 26 מעלות
אביה סוסטה אילת, חוף טאבה 059-76191

תוצאות הגרלת הלוטו:

בהגרלת הלוטו מספר 08/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 18, 22, 26, 32, 36, 40. המספר הנוסף: 11.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4788	−0.0081
בנקסים	1.7577	−0.0096
שחור	1.5900	—

בגליון זה 12 עמודים

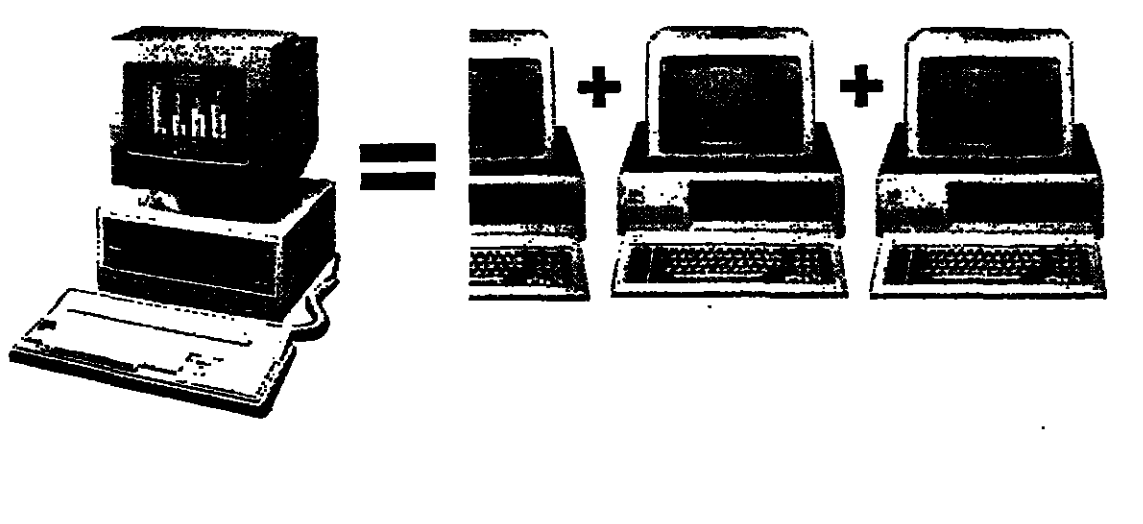

אם העוצמה והמהירות חשובים לך - רוץ על אוליבטי M24.

ביצועים ועוצמה של AT במחיר של PC

- פי 2½ יותר מהר ממחשב IBM XT, הודות למעבד 8086 (16 BIT אמיתי, 8 MHZ).
- תאימות תוכנה מלאה ל־IBM PC ולאלפי התוכנות הסטנדרטיות בשוק.
- מסך גרפי רב־גווני בשלוש רמות רזולוציה.
- גב חזק של אוליבטי החברה מס' 1 לעיבוד נתונים באירופה, וחברת הענק האמריקאית AT & T.
- שירות ואחריות של דלתה חברה למסחר בע"מ.

olivetti M24

התקשר אלינו או למפיצים המורשים שלנו ותגלה איך אוליבטי M24 יכול לתרום למהירות, לאמינות ולייעול העבודה השוטפת במשרדך.

פי 2½

olivetti דלתה חברה למסחר בע"מ, טל' 03-7516879, 04-664428

ראיתי שמעתי

החוב הישן של יצחק רבין

לא כל מרכז קהילתי בארץ, הפותח מועדון קליטה של הנח"ע – זוכה לאורח כבוד כשר הביטחון. "הקשר הדרוזי" של שר הביטחון, יצחק רבין, נתגלה בעת חנוכת המועדון בבית יד לבנים בדליית אל כרמל. שלא כהרגלו, הקדים רבין לדבריו בעניני היום, סיפור אישי, לפני עשרים ושמונה שנים, כאשר שירת בתפקידו כאלוף פיקוד הצפון לאורך שפך הירדן ליד הכינרת, נפתחה עליו ועל מלוויו אש ממוצב סורי. חוליה דרוזית של משמר הגבול חיפתה עליהם במשך שלוש שעות. בסמוך לסוף ההתקפה, כאשר ביקש רבין לקום, קפץ לעברו איש משמר הגבול והציל מידו לקיקע. כך מנע ממנו לספוג מטח כדורים נוסף שנורה מן העבר הסורי.

המתנדב שהציל את שר הביטחון נמצא בקהל, ורבין"ם בירכוהו ושמו סלמן האמנה, מכפר מג'ה.

מאז, אמר רבין, נודעת משמעות אישית לגבי לשותפות בין העדה הדרוזית והישראלית.
צורית בהנא

בפסגות האלפים השוויציים את המקום המתאים לבלות בו חד פשה, להגשים את תחביבם המיוחד ובתוך כך גם לתעד את אתרי השלג. הצבעים שם, קבוצת מהנדסים-אזרחיים מ-ארה"ב ביקשה ללמוד הציבת דרכים באזורים הרריים, והם עשו זאת תוך כדי סיור מקצועי במסגרת תיירותית.

סיורים מיוחדים אלה נעשו במסגרת פרויקט תיירותי חדש שפיתחה חברת-התעופה ה-שוויצרית סוויסאייר. הפרויקט מכוון לקבוצות בעלות עניין, תחביב או מקצוע מיוחדים שהם מבקשים לשלבם בסיורים ב-שוויץ. במחשב החברה נאגרו עד כה אלפי פריטי-מידע, כדי שהחברה תוכל להיענות ל-דרישות – מגוונות ככל שיהיו.

בין הנושאים היותר פופולאריים: ארכיאולוגיה, חקלאות, באלט ומחול עממי, בקאות, תעשיית השעונים השוויצרית, רכיבה על אופניים, הימורים, בישול ועוד.
ישעה נבו

שאגאל וברויגל בהופעה חיה

איך ללמד אמנות בדרך בלתי-אמצעית? בבית-הספר ה-תיכון המקיף של הדסה בירושלים הצליחו התלמידים להעניק חיים לתמונות של אמנים קלאסיים מפורסמים. התלמידים "ה-עמידו" תמונות של ארבעה אמנים: את "ריקוד האיכרים" של ברויגל, משנת 1567; כרזת תיאטרון של טולוז-לוטרק מסוף המאה שעברה; "העיירה היהודית" של שאגאל משנת 1919; ואפילו ציור-הגוף של הצייר היווני העתיק קליאופרדס (מ-שנת 480 לפנה"ס).

תלמידי המגמה לאופנה עי-צבו ותפרו את המלבושים, תלמידי הגרפיקה הכינו את התפאורות, החוג לדראמה תיכנן מחזות קצרים מן התקופות שבהן צוירו התמונות ולהקת המחול הפיחה רוחות ב-דמויות.

המופע מועלה בימים אלה לפני תלמידי בית-הספר ואור-חים רבים.
מרים גורן

פסל של הנרי מור במכירה פומבית

פסל ארד, "תינוק שוכב", של האמן הנרי מור, שנתרם למגן דוד אדום על-ידי הרי ברון, הוא אחד המוצגים שיועמדו למכירה פומבית של חפצי אמנות וספרים וצערכת על-ידי חברת "מצא" וגלריה ברעמי.

ערכו של הפסל נאמד ב-כ-15,000 דולר ומחיר הפתיחה במכירה הפומבית הוא 4,500 דולר בלבד. כ-550 פריטים יעמדו למכירה ב-9 וב-10 באפריל, בבית אסיה בתל-אביב.
ע.ר.

סע בעקבות התחביב

מטיסי דאונים מבדיל מצאו

שגריר צרפת בישראל, ז'אק דופה, העניק בשבוע שעבר מדליה מטעם ממשלת צרפת למנכ"ל "קריסטל", אלחנן פרידמן (משמאל), על תרומתו לקשרי הסחר בין ישראל וצרפת. בטקס, שנכחו בו כ-1,000 מוזמנים, הלקם עובדי המפעל, אמר ראש עיריית ת"א שלמה להט כי כאשר מסביב נופלות חברות ופושטות רגל, טוב לפגוש חברה מצליחה.

בעריכת עירית רוזנבלום

בריה"מ הציעה למכור לירדן "מיג 29"

חוסיין יכריע תוך 3 חודשים איזה מטוס קרב לרכוש

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון(מיוחד ל"הארץ"). מפקד חיל האוויר הירדני מודה, כי ברית-המועצות הציעה לממלכה מטוסי "מיג 29". אולם לדעתו יכריע המלך חוסיין בתוך 3 חודשים בין ה"טור-נדו" הבריטי לבין ה"מיראז' 2000" הצרפתי.

בראיון לשבועון ההגנה הבריטי "ג'יינס", העומד להתפרסם היום, אומר מייג'ור גנראל איחסן שורדום, כי הוא וכמה מטייסיו כבר ערכו טי-סות ניסוי בשני המטוסים המערביים, אך לא בחנו עדיין את ביצועיו של הכלי הסובייטי. ירדן נמצאת עתה בעיצומו של חיפוש קדחתני אחרי מפציצים ומטוסי קרב, לאחר שהקונגרס האמריקאי הביע התנגדות לבקשתה לרכוש "אף 16" ו"אף 20". הוא מנה את יתרונותיהם של ה"טורנדו" וה"מיראז'", אך הביע את החשש, כי הם לא יוכלו להתמודד עם המטוסים מגמיכי הטוס המצויים בידי ישראל. לצורך זה שוקלת ירדן לערוך שינויים במטוסי ה"פאנטום" שבר-שותה, או לקנות מטוס נוסף, הוגנת ה"הוק" הבריטי.

בלונדון סבורים, כי ירדן תחליט לבסוף לטובת ה"טורנדו", לא רק משום שניתן לרכשו בשני דגמי הקרב וההפצצה, אלא בגלל מחויבותה של סעודיה, לממן את מוצגית משווי של הרכש.

ארה"ב גברה

(סוף מעמוד 1)

מודד עם הצי השישי. השטח, שבו יכולה לוב להגיב בצורה טובה יותר. הוא בטווח נגד מטרות אמ-ריקאיות או במבצעים, המבוססים על מעשי התאגרות.

ארה"ב העניישה את לוב על פעי-לות הטרור האחרונות שהיא מעורבת בהן ועל מעורבותה הצבאית באפריקה. אך ספק רב אם היא יכולה להרתיע אותה מהמשך מעשי הטרור והיה אם קאדפי יחליט לשאת כנוקים. וואשינגטון ניצבת כאן בפני דילמה דומה בפניה ניצבה לא אחת ישראל, שנאלצה פעמים רבות להגיב בפעולה צבאית ודסטית על מעשה טרור ממשיכים מהתגרויות צבאיות. המהלומה, שספג קאדפי, יכולה לגרום לארצו גם לתוצלכיות המצפים סביבו. משטרו של קאדפי נחשב כיציב יחסית ועל אף שהמעמד הבינוני בארצו סובל מגזרות כלכליות תומ-כים בו שדרות רחבות בעם הלובי.

בעקיפין מאותת וואשינגטון במ-עולה הצבאית גם למוסקווה, שבחרה לתמוך באורח צבאי בשליט ערבי קיצוני כקאדפי. שתגובותיו הן בלתי צפויות והידוע כמי שממנן טרוריסטים כמו זה של אבו ניד. הרוסים עומדים עתה בפני בעייה, שהיוצר להם כבר כמה פעמים: שב ספגה יוקרתו של הנשק הרוסי מהלומה. השאלה מב-חינתם היא אם להגביר את התמיכה בקאדפי, המפייס למרכיזותם באיזור, להשלים את הנשק שאבד לו ואף להוסיף לו כלי נשק חדישים.

לפי כל הסימנים מתכוונת מוס-קווה להרחיב עתה את תמיכתה הצבאית בקאדפי ויש לצפות לכך, כי יעבירו ללובים מערכות נשק חדישות נוספות שלא נתנו להם בעבר. בתקופה האחרונה מורגשת פעילות רוסית ענפה באיזור והבין השאר הגיעה משלחת צבאית רמת מעלה גם לדמשק.

"איזור אפור"

המורה התיכון כמעט שלא הוזכר ע"י גורמי"צ בוועידת הפסגה שלו עם רייגן. זה שראו בכך הוכחה כי האיזור נחשב עתה כבעל עדיפות משנית בעני הרוסים, אך לא מן הנ-מנע שהמזרח התיכון נחשב בעיניהם כ"איזור אפור" שבו שומרים הרוסים לעצמם אופציה לגרום לזעזועים ולהפעלה לחצים על האמריקאים. האם ינסו עתה הרוסים להגיב באמצעות הסורים ולבקשם לחמם את הגבול עם ישראל? ספק אם אסאד יסכים להוצאת הערמונים מן האש בשביל קאדפי ומוסקווה. אם יחליט להתגרות בישראל יעשה זאת קודם כל בגלל אינטרסים שלו ולא כנקמה בשל פגיעה אמריקאית בלובים.

הקרב במפרץ סידרה אופיין בכך שהוא נוהל בעיקרו בטילים ומכשי-רים אלקטרוניים מאוד. היתה זו מלחמת טילים ולוחמה אלקטרונית, שבהם לא היה סיכוי ללובים. טילי האס"א 5 והאס"א 2, שירו הלובים לא פגעו במטרותיהם, אם משום ששובשו אלקטרונית ע"י האמריקאים או מפני שמטוסי הקרב שהם בעלי יכולת תמרון רב הצליחו לחמוק מהם, כאשר קיבלו סימן מוקדם על הטיל המתקרב. האמריקאים ירו את טיליהם ממטו-סים ומאניות והטילים התבייתו על מכ"מים או פגעו באניות מלחמה לוביות. ספינות הטילים הלוביות הוז חשופות מול הזרוע הטילית הארוכה יותר של הצי השישי. מארבעת הספינות שאיבדו הלובים נראה, כי מדובר בשלושה סטי"לים ופריגטת טילים אחת מתוצרת רוסית (נ-נושקה). ללובים גם פריגטת טילים מתוצרת אסלקית (דגם ואדי) המצויידים בטילי אוטומט מערביים.

מהקרב במפרץ סידרה יכולה ישראל להסיק כמה לקחים אחד מהם הוא שטילי האס"א 5, שסופקו גם לסוריה, הם אכן פגיעים למדי לפגיעה משווחים גדולים וכי אין מדובר כאן בטיל חדיש ביותר. טיל זה מסוכן בעיקר למטוסים איטיים יותר. יש להניח, כי הסורים מיהרו לשלוח אנשיהם ללוב על מנת ללמוד את לקחי ההפעלה של הטיל בנסיבות מבצעיות ומדוע וכיצד נפגעה המערכת שלה. לקח שני, שניתן להגדירו כשלישי, הוא מידת פגיעתם הרבה של ספינות חיל הים, שהתקפו בטילים בעלי טווח ארוך. הטיל הרפון, שטווחו כ-80 ק"מ ואשר הופעל ע"י האמריקאים נגד הלובים (אם כי מהאוויר ולא מהים) נמצא כיום בידי סעודיה ומצרים וטילים דומים בעלי טווח ארוך מתוצרת רוסית יגיעו במשך הזמן מברית-המועצות גם לידי סוריה ולוב.

רקע / ראובן פדהצור

לוב: צבא גדול; איכות ירודה

ביטחונו העצמי של שליט לוב, מועמר קדאפי, גבר משעה שהסובייטים העבירו לארצו סוללות טילי קרקע-אוויר ארוכי טווח מדגם סא"5.

לוב היא המדינה השניה מחוץ לגוש המזרחי שצויידה בטילים אלה, שטווח הפגיעה שלהם מגיע לכ-250 ק"מ. קודמה לה רק סוריה.

נראה כי הכישור הזה, של טילי הסא"5 העניק לקדאפי את הביטחון להכריז על "קו המוות" במימי מפרץ סידרה. אולם בחינת יכולתו המבצעית של הצבא הלובי, מול העוצמה הצבאית שהעמידה ארה"ב מול חופי לוב, מגלה כי להתגרות של קדאפי באמריקאים אין כיסוי של ממש מבחינה צבאית.

בעיות כוח אדם

בשנים האחרונות בנה השליט הלובי צבא גדול מאוד, תוך שהוא מצידו במיטב מערכות הלחימה החדישות והמתוחכמות ביותר שמקורן בגוש המזרחי ובאירופה. בעימותים הצבאיים המתרחשים במימי ובשמי מפרץ סידרה משחקים תפקיד חי-לות האוויר והים של לוב. קדאפי הקדיש סכומים גבוהים לבניית חילות אלה, אך נראה כי אחת הבעיות הרציניות שבהן נתקל הצבא הלובי היא איכות וכמות כוח האדם המסוגל להפעיל את כלי הנשק המשוכללים שנרכשו בתקופה האחרונה. זו גם הסיבה שבלוב מצויים יועצים ומדריכים צבאיים מבריה"מ, קובה, צפון קוריאה, פאקיסטן, איטליה, סוריה, יוגוסלוויה, צרפת וארצות נוספות בגוש המזרחי.

לא בלילה

בחיל האוויר הלובי כחמש מאות מטוסי קרב. 60 מתוכם הם מטוסי יירוט מאיכות גבוהה מדגם מיג-25. כמו כן מצויד חיל האוויר בטוסי תקיפה ומטוסים רב-משימתיים מהדגמים מיג-23, סוחוי-20, סוחוי-22, מיראז' אף1, מיראז'5 ומיג-21. בנוסף על אלה מפעיל החיל כ-20 מפציצים כבדים מדגם טופולב 22. יש בנתונים אלה, לגבי המטו-סים המצויים בחיל האוויר הלובי, כדי להטעות במידה רבה. הבעיה של חיל זה הוא ניצול יכולתם של מטוסים אלה. מדיווחים שפורסמו לאחרונה בכלי תקשורת במערב עולה כי הטייסים הלובים מתקשים, ואף חוששים לטוס בשעות הלילה. רוב התקיפות של המטוסים האמריקאים על סוללות הטילים בלוב והטבעתן של ספינות הטילים הלוביות בוצעו בשעות החשיכה. ככל הידוע לא הוזנקו כלל מטוסי קרב לוביים לקראת המטוסים האמריקאים.

על יכולתם המבצעית של הטייסים הלובים יכו-לות להעיד תוצאות הקרב האוויר בו השתתפו. היה זה קרב האוויר נגד מטוסים אמריקאים בשמי מפרץ סידרה, במהלכו הופלו שני מטוסי קרב לוביים. לכך יש להוסיף את העובדה כי מערכות הבקרה השליטה של חיל האוויר הלובי נופלות באיכותן במידה רבה מאלו של הצי האמריקאי. מול חיל האוויר הלובי עורך כוח אווירי אמריקאי של כ-240 מטוסי קרב, על סיפונן של שלוש נושאות מטוסים, ובהן מטוסים מתקדמים מדגם אף-14.

צי מודרני

לחיל הים הלובי חמישה בסיסים ימיים: בנגאזי, דרנה, טוברוק, טריפולי ואל-בוריקה. קדאפי שם רגש רב על בניית צי מודרני. ואמנם, חיל הים הלובי הוא מהגדולים ומהמתקדמים שבציי ערב. שש צוללות מדגם "פוקסטרוט" מופעלות על ידי הצי. זהו הדגם הסובייטי הקונבנציונלי המתקדם ביותר. על כוונתיו המבצעיות, ביכולתו של הצי הלובי, תעיד העובדה כי בעת פינוי הנתינים האמריקאים מבירות שימשה צוללת לובית מול חופי לבנון ו"פקחה עין" על המתרחש. לא פחות מ-25 ספינות טילים מופעלות על ידי חיל הים הלובי, ובהן כ-15 סטי"לים מדגם קומבטאנט הצרפתי. ספינות אלה, במשקל 255 טון, מצויידות בטילי ים-ים "אוטומט", וניתן להתקין על סיפונן גם טילים מדגם "הרפון". בטילים מדגם זה הטביעו האמריקאים את הסטי"לים הלובים. כמו כן מצויים בצי לוב שש קורבטות טילים, ובהן 2 מדגם נאנוצ'קה הסובייטי. על סיפונן של קורבטות אלו גם טילים נגד מטוסים. לאלה יש להוסיף פריגטת טילים וקורבטות תותחים איטלקיות, 4 ספינות ללוחמת מוקשים, 9 ספינות משמר ו-9 נחתות.

ראש הממשלה, שמעון פרס, קיבל בביתו משלחת של ראשי השכונות, שבאו להביע בפניו את אי שביעות רצונם מהמצב הכלכלי והחברתי. (צילום:רחמים ישראלי)

עדות ראייה / מיכאל הנדלזלץ

פרס למשה בן שאול בפגישה עם אנשי רוח אוהדי העבודה

"איני יכול להגיד לך שב בשקט"

היה משהו כפוי וקפוא, כרגיל, במפגש בין ראש הממשלה שמ-עון פרס ואנשי הרוח המזדהים עם מפלגת העבודה. כיוון ש-בפעם שעברה באולם נחמני היה האולם רחוק מלהיות מלא נערך המפגש הפעם במועדון מילוא בתל אביב שהצליח כמעט להתמלא.

רוב הנוכחים מרימים על ראש הממשלה כעל "שמעון" במלעיל, כמו שמציגה אותו בקי פריישטאט בבואם ברכות מביך. הפתיחות מנסה לשדל את הנוכ-חים לשאול, אחרי שראש ה-ממשלה מסרב ביטוס לשאת הרצאת פתיחה. אפילו פנייה שמית אל הנוכחים ("תגיד בר-טוב - מרגיש בטוב") לא מניבה אמיצים שאלים. לבסוף פותח אחד בן עזר בשאלה על סכנת הבריונות ועל עידוד הבינוניות.

ראש הממשלה משיב שיש צורך בדרישה תיכרית הגמכת מודיצות שהוא תוצאה של שינוי סגנון. בתשובה על שאלה אחרת הוא ממליץ גם על דיאלוג עם הדתיים. לדבריו נפגש באחרונה עם אנשים דתיים מהשטחים והללו מבינים כעת את הדילמה בין ארץ ישראל השלמה וארץ יהודית. משה בן שאול שואל על המצב עם סוריה. כאב להייל היושב על הגבול הסורי.

פרס עונה במידת גילוי הלב האפשרית לנושא. הוא מנתח את מעמדו של אסאד ואת המצב הכלכלי בסוריה והמזרח התיכון בעיקבות ירידת מחירי הנפט. הוא קובע שכששמחיר הנפט עולה אירופה בצרות, ואילו כשהוא יורד—אירופה משגשגת והמזרח התיכון בצרות. הוא מעיד, במאמר מוסגר, על הבעיה שירידת מחיר הנפט יוצרת כשעובדי חוץ חוזרים גם לשט-חים, מעלה שוב את רעיונו ל"תוכנית מרשל למזרח התיכון". אבל המסר לגבי סוריה הוא ש"אין הוכחה, סורית לתקוף כעת את ישראל. אבל לא הייתי נשען על הערכה כזאת. איני יכול לאמר לך או לבנך 'שב בשקט'".

הממשלה במבבוהאש

המפקה על לימודי הספרות במשרד החינוך אברהם הגרני שואל על גל ההתאבדויות והאם הממשלה מודעת שמיצב הנוער חש בהתרופפות הרוח. פרס משיב שבעצם השאלה הוא רואה קומפלימנט. "הממשלה לא מ-גיעה לשאלות אלה. היא מכבה אש. יש כל כך הרבה שריפות בעיירה שכל הזמן הממשלה ניצבת עם צינורות וגרזנים". פרס שואב עידוד מה שבשורה הספרות המבוכות שבה ביקר באחרונה מספר ההתאבדויות גדול יותר.

בתשובות לשאלות אחרות מרגיש פרס שאין לנו מה לחפש בסיפוח עזה כל עוד הגבב אינו מיושב, מזהיר מהעמדת קיום הממשלה או אי קיומה על נושא הרוטאציה, מזכיר כי את הציבור לא מעניין מה טוב למפלגה אלא מה טוב לעם. רואה לקח עצוב במפלת הסוציאליסטים בצרפת, מציין שהאבטלה לא גדלה, שכעת גבוים יותר מסים מעצמאיים מאשר מהשכירים, מסביר שיורד מנושא מיסוי הבורסה כי הבוק בדיבורים לא היה שקול כנגד התועלת ה-מעשית. מזכיר שהשכבות ה-חלשות לא נפגעו.

שעוזי ברעם ידבר

פרס מציע שמזכ"ל המפלגה עוזי ברעם יאמר דברים לקראת הועידה. ברעם שואב עידוד משום מה, מהצבעות בבית ספר תיכוניים שבהם התגבר ש-למפלגת העבודה יש אחיזה. למורת שתנועתה קיבלה שם 32 אחוזים. במפקד נספרו 130 אלף חברים חדשים, שחלקם הגדול מתחת לגיל 35, והועידה תהיה בסימן דמוקרטיזציה. הוא מזכיר שבמערך יש ליכוד, ובליכוד אין מערך.

העניין מתרופף. הדיון נבעל. פרס נשאר עוד ליד היציאה, לוחץ ידיים, מקבל ספרים ושומע לחישות, מחמאות ובר-כות. מבדך את יאיר הורביץ על קבלת פרס אלתרמן ומתנצל שלא בא לטקס שיהיה רק ביום חמישי. מתעניין מה שלום מאיר (וילנר) ומבטיח שיתנה לראות את "טוף ציטוט" בו ישתתפו הורביץ ווילנר. על המודרכה בשארית חבורה של אנשי רוח עם הרגשה ששמעו הצהרות ל-תקשורת, גם אם אלה נאמרו בטון של שיחה. הרבה דברים מהותיים להם לא נשאלו ולא נענו. אבל הרי בקרוב יש ועידה.

ניו יורק טיימס:

"ישראל שוב מספקת ייעוץ ונשק לנוצרים בלבנון"

טוען נביה ברי השיעי

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ישראל מסייעת לנוצרים בלבנון בנשק ויועצים צבאיים, כך מסר הניו-יורק טיימס בצטטו את נביה ברי ומקורות לבנוניים.

זו הפעם הראשונה בה מתקבלים דיווחים על סיוע ישראלי לנוצרים בלבנון לאחר הפסקה של כעשרה חודשים. בחודש מאי האחרון הודיעו המיליציות הנוצריות על הפסקת הקשר שלהן עם ישראל לטובת שי-תוף פעולה עם סוריה. בעקבות כך נסגרה נציגותן בירושלים והנציגות הישראלית בביה שבצפון ביירות נצטוותה לעזוב. מנהיג המיליציות אלי חבייקה הוה בהנהגת מדיניות פרו-סורית, שהגיעה לשיאה בהסכם המשולש בין סוריה, המיליציות הנוצריות בראשות חבייקה, הדרוזים בראשות ווליד ג'ונבלאט והשיעים בהנהגת ברי. אך מרד צבאי נגד חבייקה במחצית ינואר השנה הביא לסכול הנסיון ליישם את ההסכם הסורי-לבנוני, שהיה מעניק כוח רב יותר למוסלמים. בעקבות כך חלה שוב תפנית בעמדת הנוצרים, אשר פנו לישראל בבקשה לסיוע צבאי.

צ'ילה משפרת מיראז' 50 בעזרת ישראל

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון(מיוחד ל"הארץ"). חיל האוויר של צ'ילה עורך שינויים במטוסי ה"מיראז' 50" שלו בשיתוף פעולה עם התעשייה האווירית הישראלית. כמה מטוסים כאלה כבר הוצגו בידיד האווירי, הנערך ליד סאנטיאגו, והם דומים למטוסי ה"כפיר".

השבועון הבריטי "ג'יינס" מוסר, כי ברשותם של הצ'יליאנים לערוך שיפורים ניכרים בכל מטוסים, לרבות במערכת הניווט וההיגוי.

בידיד משתתפות בין היתר ברי-טניה, צרפת, שוויץ, ארגנטינה וישראל.

עוד ירידות במחירי הנפט לאחר כישלון ועידת אופ"ק

ניו יורק, (ע"צ וע"ה). מחירי הנפט העולמי ירדו כאן אתמול לשפל שלא היה כמותו זה 10 שנים. ובמקומות מסויימים עד לכדי 2 דולר לחבית.

הירידות האלה יוחסו כולן לכיש-לון ועידת אופ"ק להגיע לצמצום בתפוקה.

החלק של הים הצפוני ירד ל-15 דולר לחבית. אחד הסוחרים מסר, כי עשה עסקה במחיר של 11.40 דולר לחבית באותו נפט. מחיר זה נרשם לנפט של הים הצפוני בפעם האחרונה לפני 10 שנים. לאחר מכן, עם גבור הידיעות על ההתנגשויות בין ארה"ב ללוב, חזרו ועלו המחירים ל-12 דולר.

נפט גולמי אמריקאי, של ווסט טקסס, נמכר ב-12.10 דולר לחבית. ירידה של 2 דולר לעומת יום שישי.

בשוק העסקות העתידיות בניו יורק היה זרם של מכירות ונעשו עסקות למועדים מסויימים ב-11 דולר לחבית.

אחד הסוחרים אמר כי היתה פאניקה והיה רושם של מכירות חי-סול.

פסימיות ביים לקראת שיחות טאבה שיפתחו היום בארץ

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

משלחת מצרים לשיחות טאבה והנורמליזציה הגיעה אמש לישראל ותפתח היום בשיחות עם המשלחת הישראלית.

עיקר השיחות יעסקו בניסוח שטר הבוררות ובנסיון להגיע להס-כמה בדבר מינוי בורר צד ג'. גורמים בירושלים הביעו פסימיות באשר לסיכוי שגם בסיבוב השיחות הנפתח היום ניתן יהיה לגשר על הפער בעמדות הצדדים לגבי השאלה שתוצג לפני הבוררים.

בשיחות הרצליה יימשכו הדיונים גם בנושא הנורמליזציה, ובתוך זה גם בדרישה המצרית לשנות את הסדרים בכנסיית דיר אל סולטן בירושלים לטובת הכנסיה הקופטית.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: פרופ' יחזקאל דרור, מחבר הספר "מדינות מטורפות"
על: התגובות האפשריות של קדאפי על המהלומה האמריקאית

ארה"ב דחקה קדאפי לפינה

האם העובדה שקדאפי ידוע כאדם בלתי יציב מבחינה נפשית, עלולה להשפיע על צעדי התגובה שלו למתקפה האמריקאית?

בוודאי. מצב הלחץ שבו הוא מצוי, עלול לגרום לו להגיב בפ-עולה ודמטית בארה"ב או במ-קום אחר, על מנת לתת פורקן למצוקה בה הוא שרוי. גם מנהי-גים יציבים לא מתנהגים תמיד בצורה רציונלית בשעות של משבר. קל וחומר אדם כמוהו עלול בגלל אישיותו והרקע שלו. ליזום פעולה נמהרת, אם הרוסים וגורמים אחרים לא יש-כנעו אותו להגיב בזהירות.

סביר בעיניך שהוא יתנגן בפ-עולת תגמול?

האפשרות הסבירה ביותר היא שקדאפי יגיב במלים ולא יעשה שום דבר. אבל אז הוא ייראה בעיני תומכיו כחלל אישית. אפשרות שניה היא שהוא ייזום פעולת התאבדות בארה"ב. אפ-שרות שלישית היא, שהוא ינסה להגיע להידברות עם ארה"ב. אבל, אין ספק שהאמריקאים דוחקו אותו לפינה. יש לצפות שאם קדאפי יגיב בצורה כלשהי, ארה"ב תשיב לו בצורה חמורה עוד יותר.

השמדת בסיסי הטילים הלו-ביים שלושם רי5 ספינות הטי-לים אתמול, עלולה להביא להגברת מעורבותה של בריה"מ?

כמובן שאם בריה"מ תשלח סיוע ללוב וחיילים רוסים ייפגעו, זה עלול לתת לסובי-טים אליבי להגביר את מעור-בותם. לדעתי יש הסתברות גבוהה שהרוסים במוקדם או במאוחר ירצו להשיב לאמ-ריקאים על המתקפה. אבל, היס-טוריה הוכח כבר שהרוסים מגיבים תמיד במקומות אחרים. הם עלולים לחזק את מעורבותם באפגניסטן או במלחמת אירן-עיראק. הם גם עלולים לעודד את סוריה לחמם את הגבול עם ישראל.

יתכן שהמימשל האמריקאי התיר להפיל את משטרו של קדאפי?

אם הם הותרים להפיל את קדאפי, לא זו הדרך. בוודאי לא בטווח הקצר. כי באופן אוטומטי לחץ חיצוני מגבש קונצנזוס פנימי. אבל בטווח הארוך, ייתכן שהמתקפה האמריקאית תביא קצינים בכירים בצבא לוב למסקנה שמדיניותו של קדאפי מסכנת את ארצו בעימות עם ארה"ב ללא כל סיבה. ערעור מעמדו של קדאפי ויציבות לוב נורמלית, עשוייה להביא לשי-פור ביחסיה עם מצרים ולהקמת קונפדרציה בין שתי המדינות, שתסייע לייצוב כלכלי של מצרים.

המתקפה האמריקאית נגד לוב משרתת את האינטרסים שלנו. לאור העובדה שלוב מהווה בסיס לטרור הבינ-לאומי?

אנחנו צריכים לשמוח נוכח הנחישות שארה"ב מגלה נגד מדינה שמהווה מקור לפעולות טרור ועוסקת בזריעת טרור בינ-לאומי. אבל איננו צריכים לצאת במחולות, כי זה עלול להביא להגברת מעורבותה של בריה"מ באזור. עם זאת חשוב להדגיש שלא למטרה זו האמריקאים פועלים עתה נגד לוב. הם רואים את המאבק נגד קדאפי בראייה אסטרטגית גלובלית. חשוב להם להתר לרוסים"עד כאן. הם גם רוצים לפגוע בלוב משום שהיא מתערבת בסודאן ובצ'אד ומס-כנת את מצרים.

מצוד נרחב אחרי תוקפי יוסף לוי, חייל המילואים, בגליל

(ע). המצוד הגדול ביותר, שנערך אי פעם בשטח ישראל אחר מבצעי פיגועים טרוריסטיים נמלטים מת-בול. זה היום השלישי. באזור הגליל, אחרי השניים שניסו לרצוח ביום א' בלילה את חייל המילואים, יוסף לוי, מוכר קיוסק אושא.

מאות, אנשי משטרה, שוטרי משמר הגבול, גששים וכלבי גישוש סורקים את אזור הגליל בשיטתיות. החיפושים נמשכו גם בשעות הלילה המתמשכים הסתייעו בפצצות תאו-רה. במשטרה הוקם מטה מיוחד, אליו זורמים הדיווחים על החיפושים והממצאים שהתגלו בשטח.

אנשי המשטרה, ובתוכם מפקד משטרת מרחב הגליל, ניצב משנה יעקב גנות, בטוחים, כי לא יעבור זמן רב עד הפרשה תפוענח.

צוות-החקירה לזיהוי פלילי, כבר העביר תוצאות ראשונות על מב-צאן לצוות המנהל את החקירה. מוקדם המשטרה פלט בינתיים את מספריהן של כל מכוניות הסובארו הישנות הרשומות כצבועות בלבן, לאחר שיוסף לוי סיפר לחוקרים, כי המכונית שאליה עלה היתה סובארו ישנה. לדבריו, המנוע קירטע ועשה רעש רב.

המעלות של אל על

			המטמפרטורה אתמול	
	ממא' מינימום	ממא' מכס'		
אמסטרדם	3	6	גשם 4	6
אתונה	12	18	ב. חלקית 9	19
בוקארשט	4	18	ב. חלקית	
בריסל	4	8	ב. חלקית 0	8
ז'נבה	:	8	ב. חלקית 5	9
דבלין	6	7	ב. +גשם 7	14
לונדון	3	6	ב. +גשם 2	8
ליסבון	9	12	ב. +גשם 11	17
מדריד	5	10	ב. חלקית 8	18
ניו-יורק	4	8	בהיר 5	11
פאריס	4	6	גשום 2	13
פרנקפורט	5	8	גשום 2	12
ציריך	4	5	גשום	
קהיר	12	23	ב. חלקית 12	22
קופנהאגן	2	:	ב. +גשם 2	5
רומא	12	15	ב. חלקית 6	15
שטוקהולם	2	6	ב. חלקית -5	1

המטוס המאושר
אל על

מה חדש בחסכון?

הטבות בתכניות הצמודות למדד

"מטמון תשואה"

• אפשרות למשוך את כספי החסכון כבר אחרי שלושה חודשים ולאחר מכן בכל חודש, עד תום שנה, ולקבל ריבית הולכת וגדלה – המקבעת בהתאם לריבית ה"פריים".
• ריבית "פריים" מלאה כבר בתום 9 חודשים.
• למשלימים תקופת חסכון של 30 חודש – 30 מדדים מלאים בתוספת 6% ריבית שנתית צמודה.
• התכנית מופעלת לתקופה מוגבלת בלבד!

"מטמון למתמיד"

• ריבית צמודה, מובטחת לתקופה של שנתיים ועד שמונה שנים.
• ריבית מוגדלת על הפקדות בסכומים של 1,000 ש"ח ויותר.
• פיצוי מדד מלא גם עבור חודש משיכת הכספים.
• ריבית בשיעור 75%-85% מריבית ח.ח.ד. יציגה, למושכים כספם במהלך השנתיים הראשונות.
• התכנית מסתיימת ב-31.3.86!

שרות השקעות מקיף
בנק הפועלים בבב

אבנת|קרסון|שיפרין|נעמן

הסופרת נעמי פרנקל:

"יהודי המוכן לוותר על חלק מא"י — בוגד"

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

"יהודי המוכן לוותר על חלק כלשהו מארץ-ישראל הוא בוגד" – כך אמרה אתמול הסופרת נעמי פרנקל, בכינוס פעילים של תנועת "אזרחים למען יהודה, שומרון ועזה" (אלישע) בקריית ארבע. בכינוס השתתפו כ-40 פעילים.

המארגן, עו"ד אליקים העצני, הסביר כי הכוונה היא ליצור קאדר של מסבירים, שיהוו "משקל-נגד להסברה השמאלנית", הפושה – לדבריו – בבתי הספר ובצבא, ללא מענה מן הימין.

סא"ל (מיל.) שלמה באום, מפעילי הארגון, דיבר על השיבותה ה-אסטרטגית של הגדה. לאור התעצ-מותם של הצבאות הערביים בחזית המזרחית.

הסופרת נעמי פרנקל עמדה בדבריה על הקשר שבין היהדות לציונות. היא קראה להדוק הזיקה שבין התודעה היהודית לבין הרעיון הציוני. "הצאצים" – אמרה – "רצחו את היהדות כערך, כמושג פילוסופי, ואנחנו ממשיכים במלאכה. אנחנו חיים בתוך מערכת מושגים שקרית. ואל לנו לשכוח, שהשמדת היהודים בשואה הוחלה בשימוש במושגים ובמלים".

תוכנית הכינוס כללה גם סיור באתרים, בהם יושבים יהודים בתוך חברון. זהו כינוס ראשון מסוגו של פעילי ארגון אלישע, שנוסד באחרונה במטרה למנוע אפשרות של נסיגה מהשטחים.

הטלוויזיות של ישראל וספרד יקדישו תכנית לשירת הלאדינו

ישתתפו: דה לוס אנחלס, פלסידו דומינגו, יהורם גאון ודייוויד ברוזה

מאת לילי גליליי
סופרת "הארץ"
צילומי הפקות משותפות לטלוו-

זיה של ספרד ולטלוויזיה הישר-אלית יתחילו בחודש יוני. הקופרו-דוקציה, שתעסוק בשירת לאדינו, היא הראשונה מאז כינון היחסים הדיפ-לומאטיים בין שתי המדינות.

ההסכם להפקת הסדרה נחתם אתמול בלשכת מנכ"ל רשות השי-דור, אורי פורת, בהשתתפות מנכ"ל הטלוויזיה הספרדית, וזהה מריה קלווינו; ונציגי חברות ההפקה "קסטל" ו"עידן" השותפות לקופר-דוקציה. הפקת הסדרה מוערכת ב-200 אלף דולר, ורבע מן המימון יבוא מן הספרדים. הנותר יתחלק בין הגופים הישראלים השותפים.

בין האמנים המוצעים להשתתף בסדרה גם הזמר פלסידו דומינגו, זמרת האופרה ויקטוריה דה לוס אנחלס, יהורם גאון, דיוויד ברוזה ור-בקה רז. חלק מצילומי הסדרה יתקיימו בצפון אפריקה, והיא מיועדת לשידור גם במארוקו, תוך ציון העובדה, שהפקה בשיתוף פעולה עם ישראל. התוכנית, באורך של 3 שעות, מתוכננת לשידור בסוף פברואר 87, תחילה בספרד ואחר כך בישראל.

נציגי שתי הטלוויזיות דנו גם באפשרויות לשיתוף פעולה קבוע. בפגישה עם נציגי רשות השידור הספרדית, בירך שר החינוך, יצחק נבון, על כך שההסכם הראשון בין ישראל לספרד עוסק בתחומי ה-תרבות והתקשורת.

נאסרה הדבקת מודעות של "הו כלכותה" בתל-אביב

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, החליט לאסור את הדבקת המודעות להצגה "הו כלכותה" בר-חובות תל-אביב.

להט החליט על כך עקב תמונות העירום המופיעות במודעות אלה. "צייזין, כי המודעות הללו, כבר מודבקות בחוצות העיר זה כמה שבועות.

את החלטת הסביר להט "אני כעו-מי שבוחר לראות את ההצגה, יראה אותה ויהנה ממנה. אבל אני מתנגד, שמי שתמונות כאלה פו-געות בו, יהיה חשוף אליהם בלי יכולת בחירה".

יצויין, כי להט ראה את ההצגה בחו"ל ואף נתן בשעתו חסות לסרט, שנעשה בעקבות המחזה והוקרן בסינמטק בתל-אביב.

הכל מן האצל

אנשי משרד התיירות מדרגים בתי מלון ומתארחים "על חשבון הבית"

ההוצאות הכוללות של הסקר לקביעת הדירוג מחדש, מגיעות לכמה אלפי דולרים, אותם סופגים המלונאים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

אנשי משרד התיירות, הפוקדים את בתי המלון, במסגרת ביצוע הסקר המדגמי לקביעת דירוגם מחדש, מתארחים על חשבון בתי המלון בזמן עריכת הביקורת.

נודע, כי בעקבות התוצאות הרבות הכרוכות באירוחם בזמנם של אנשי יחידת הבחינה של משרד התיירות, החליט לצמצם את היקף כוח האדם בצוותים הפוקדים את המלונות ולשנות את שיטת הבחינה. מדובר בעריכת סקר מדגמי, המקיף 30 בתי מלון שונים ברחבי הארץ, האמור להסתיים עד סוף החודש.

ההוצאות הכוללות מגיעות לכמה עשרות אלפי דולרים אותם סופגים בתי המלון. בתחילת עריכת הסקר, נהגו אנשי משרד התיירות לפקוד את בתי המלון בצוותים של שניים, אליהם נלווה אדם שלישי, מהמכון לפריון העבודה, שהדריכם בביצוע הסקר. לאחר מכן הוחלט לוותר על הנוכחות בציג המכון ולצמצם למבקר אחד בלבד את הצוות הבודק של משרד התיירות. עתה מדובר בביצוע בדיקה כפולה, כאשר מבקר שני של משרד התיירות חוזר כעבור זמן לאותו בית מלון, במטרה לאמת את תוצאות הבדיקה של המבקר הראשון. בשני המקרים מדובר באירוח מלא, ללא תשלום, של אנשי משרד התיירות.

כיוון שעל המבקרים לבדוק שורה ארוכה של קריטריונים, בקביעת הדירוג החדש, עליהם להנות ולהשתמש מכל סוגי השירות הביתונים בבית המלון, דוגמת הזמנת אוכל לשירות מיוחד לחדרים וביקור השירות משקאות מריפים בבר. מבקרי משרד התיירות מד פיעים תחילה בעילום שם בבתי המלון השונים ורק בתום הבדיקה הכוללת גם לינה במלון, הם מזדהים בפני מנהל בית המלון, מציגים בפניו את ממצאיהם ושואלים אותו שאלות נוספות.

במשרד התיירות נמסר בתגובה, כי מבצע ההדירוג נעשה בשיתוף התאחדות המלונות וההוצאות הכרו כות בכך הם השתתפות של בתי המלון במבצע. במכתב של משה עמיר ל־30 בתי מלון, שנבחרו כמדגם הוא מציין, לתגובת משרד התיירות, כי "במקרה הביקור יחייב שהות של לילה, אבקש להעניק אירוח חינם".

"דן" מוריד מחירי הנסיעה למצריים ב"קו השלום 100"

החברה המצרית "איסט דלתא" המשתתפת בהפעלת הקו מפחיתה את כמות נסיעותיה.

(ע). קואופרטיב "דן", המפעיל את "קו השלום 100" תל־אביב־קהיר, החליט להוריד את מחירי הנסיעה בקו ולנקוט צעדים נוספים, כדי לעודד נסיעות וביקורים בין שתי המדינות, חרף האירועים האחרונים, שפגעו בהיקף התיירות הישראלית למצרים.

בסוף השבוע שעבר ביקרו בקהיר ראשי הקואופרטיב העוסקים בי תיירות, במסגרת ביקורם של שר התיירות, אברהם שריד, וסוכני הנ סיעות הפועלים במצרים. הם נפגשו שם עם שר התיירות והתחבורה המצרי וסוכני תיירות מקומיים.

מאז זכה "דן" במכרז הממשלתי להפעלת "קו השלום 100" תל אביב־קהיר וקהיר־תל אביב, בדצמבר 1985, מפעיל הקואופרטיב את הקו בשיתוף החברה המצרית הממשלתית "איסט דלתא". זהו הקו היחיד הנוסע לקהיר ותורה ללא החלפת אוטובוסים במסוף רפיח.

קו 100 יוצא ב־7.30 בבוקר מהתחנה המרכזית בת"א ומגיע, לאחר נסיעה של 496 ק"מ, לתחנה במסוף עבסיה בקהיר, בשעה 4־3 אחה"צ (תלוי במשך השהות והסי דורים בביקורות הגבולות ברפיח). נוסעים 4 פעמים בשבוע "ימים א־ב, ד־ה, פעמיים במכוניות "דן" ופעמיים ב"איסט דלתא".

יוסף הורביץ מסר, שבשיחות העכשוויות הודיעו ראשי החברה המצרית על כוונתם להפחית את כמות הנסיעות ביום נוסף בשבוע, אבל תוך אופציה לחזור ל־6 ימים בשבוע, ברגע שתחול התאוששות. לשם כך סיכמו מפעילי "קו השלום 100" משני צידי הגבול על כמה צעדים משותפים: מחירי הנסיעה יורדו מ־35 ל־30 דולר, הלוך וחזור. אנשי "דן" הציעו לראשי "איסט דלתא" לבצע איסוף נוסעים מבתי המלון של תל־אביב ופיזורם בבתי המלון במצרים. וכן לגבי הנוסעים מקהיר לתל אביב. ההצעה נשקלת בחיוב. כן מטפלים אצל השלטונות של שתי המדינות בהסדרתם (או לפחות הפחתתם) של דמי המעבר לכל אוטובוס ברפיח.

הצד הישראלי דורש לפטור את הנוסעים מתוספת המסה של 150 דולר לכסף מצרי במעבר הגבול למצרים, המסר שיש סיכוי להיענות בחיוב. כן סיכמו אנשי "דן" המדר לנוסעים ישראליים, שירצו בכך, לקבל לינה בקהיר במלון 3 כוכבים וארוחת בוקר, במחיר כולל של 45 דולר.

חבריה של חוליית הפתח שנעצרו הם מכפר קאסם

בכפר נשמעו טענות נגד אופן החקירה שהביאה למעצרים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

אתמול הותרה לפרסום פרשת חשיפת החוליה של הפתח, שהורכבה מתושבי כפר קאסם. צוות חקירה של מרחב השרון, בפיקודו של רב פקד שלום סוויג, בשיתוף זרועות הביטחון, חשפו את החוליה. עשרות חברי החוליה נעצרו.

לחוליה מיוחסות שרשרת פעולות, בהן ניסיון להניח מטען חבלה בתחנה המרכזית בתל אביב לפני כשנתיים. המטען אמור היה להתפוצץ בשעה שהתחנה המתה אדם. המשימה נכשלה עקב תקלה של הרגע האחרון. במקרה אחר הונח מטען חבלה בחצר בית מגורים ברחוב ויגנייט בפתח תקווה. המטען, שהונח בין בלוני גז, התפוצץ וגרם נזק למבני מגורים. לחוליה מיוחס גם מארב לאוטובוס נוסעים. העובר במעבר לכפר קאסם בדרך כביש חוצה שומרון. החוליה הצטיידה בנשק מסוגים שונים, אך גם פעולה זו נכשלה. חוליה זו גם הניחה מטען בחצר בית מגורים בבני־ברק.

בחיפושים בבתי חברי החוליה ובמקומות אליהם הובילו העצורים את חוקריהם נתגלו כלי נשק וחומרי חבלה רבים, לבנות חבלה ונפצים.

יצויין כי נגד רוב חברי החוליה כבר הוגשו בשבוע שעבר כתבי אישום לבית המשפט הצבאי בלוד. הם מואשמים, בין השאר, בחברות בהתאגדות אסורה, באי מונים צבאיים ללא היתר וב כוונה לגרום להרג וחבלה.

בכפר קאסם נשמעו בעת החיפושים אחר חברי החוליה טענות רבות על אופי החי פושים, כי מתבצר משיחות עם בני משפחות העצורים.

250 נרשמו לרכוש יחידות נופש בפרוייקט של פאפושדו בטאבה

היזם: "אני מאמין שהקשר בין ישראל למקום יישאר לעולמים"

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

250 מועמדים מישראל ומחו"ל כבר נרשמו לרכישת יחידת נופש במלון הדירות החדש, אותו מבקש להקים אלי פפושדו ליד מלונו "אוויה סונסטה" בטאבה. מספר זה גדול פי שלוש ממספר יחידות הנופש, המתוכננות להימכר במלון הדירות.

בהתייחסו בראשונה לטענות נג־ דו, כאילו הוא מבקש לבנות פרוייקט כדי לקבל פיצויים, ולאחר ששהה שלושה שבועות בחו"ל, אמר פאפושדו "אני בז לטוענים. מי שמחפש פיצויים, לא היה משקיע בשיפוצים במלון הקיים".

לדבריו, לא הופעלו עליו כל לחצים פוליטיים, להגיש דווקא עכשיו את הבקשה להוידש בניית בית המלון. הוא הדגיש כי לא התייעץ עם שום גורם פוליטי, לפני שפנה בימים אלה למשרד התיירות בבקשה.

לדבריו, לא מדובר בתוכנית חדשה להקמת בית המלון ולכן אין בבקשה העכשווית להקמתו סתירה או התנ־ גשות עם שיחות המגבלים והמו־ געים המתנהלים בימים אלה עם נציגי שלטונות מצריים, לגבי גורל טאבה. "מה שלא יקרה בעתיד, טאבה תמשיך להתפתח מבחינה תיירותית ואני מאמין, שהקשר בין ישראל למקום יישאר לעולמים. אני מאמין שהמנהיגות הפוליטית שת־ נוהל בצורה חכמה, תביא להת־ פתחות האיזור ושתי המדינות ימצאו את הדרך להשתתף יחד בפיתוחו".

לדברי פפושדו, דרושה השקעה שבין שמונה לעשרה מיליון דולר להקמת מלון הדירות. הוא דוחה את הטענה, כאילו יש לו קושי בגיוס הכסף או בהשקעתו והוא יתקשה "להרים את הפרוייקט". כיוון שהוא מתקשה עדיין להחזיר את ההלוואות שהתחייב עליהם להקמת מלון אוויה סונסטה. "אין לי שום קשיים בהחזרת כספי ההלוואות. עוד לא קרה בחיי שהתחלתי בפרוייקט ולא יכולתי להשלימו" אמר. לדבריו אמור מלון הדירות להוות השלמה לקומפלקס שיכלול גם את בית המלון הקיים ופיתוח החוף. הוא התחייב לסיים את הקמת מלון הדירות החדש תוך שנתיים, מיום קבלת האישורים המתאימים. מלון הדירות החדש אמור לכלול 120 יחידות נופש, בתוכם 80 יחידות נופש יימכרו מראש לקונים אפ־ שריים.

יושבי ראש דירקטוריונים של 13 חברות ממשלתיות — בשכר מלא

לפחות 9 מיושבי הראש מקורבים לליכוד

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ב־13 חברות ממשלתיות מכהנים יושבי ראש דירקטוריון בשכר מלא, ונהנים גם מרכב צמוד ועוזרים אישיים. לפחות 9 מיושבי הראש מקורבים לליכוד ומינויים נעשה במסגרת המינויים הפוליטיים. שכרו הממוצע של כל יו"ר מסתכם ביותר מאלפיים דולר בחודש.

ח"כ יצחק ארצי טוען, כי אין כל הצדקה להעסקת יושבי ראש דיר־ קטוריון בשכר מלא ומתן הטבות נלוות, כיוון שלצד יו"ר אלה מכהנים מנכ"לים, הפועלים בתפקיד מלא, תמורת תשלום ויש בכך כפילות.

במכתב ששיגר לשר האוצר, קובל ח"כ ארצי, כי לדעתו אין הצדקה, בימים אלה של צמצומים, לפעול באופן כה מבוזבז. בתשובת משרד האוצר נאמר, כי הערותיו של ח"כ ארצי נלקחו לתשומת לב ויובאו בחשבון, בעת קבלת ה־ חלטות.

החברות בהן מדובר הן החברה לפיתוח מפעלי תיירות, עמידר, בתי זיקוק, מקורות, מל"מ, שק"ם, כימיקלים לישראל, תעשיה אווירית, חברת החשמל, בזק, מבני תעשיה, פז, ישרוטל ירושלים. בחברות אלה מועסקים גם כ־20 עוזרים אישיים ליושבי ראש הדירקטוריון.

שריד: לדחות כוונת לה פן לבקר בארץ

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

בעקבות פנייתו של מנהיג הימין הקיצוני בצרפת, ז'אן מרי לה פן, לבקר בארץ, פנה אתמול ח"כ יוסי שריד (רצ) במברק לשר החוץ, יצחק שמיר וביקשו להורות לשגריר ישראל בפאריס, כי ישיב בשלילה לבקשתו של לה פן.

לדברי שריד: "יש לנו מספיק מגעים מתוצרת הארץ ואין לנו צורך ביבוא של פאשיזם ואנטישמיות מבחוץ".

פרס יפעל למען אדלשטיין

(ע). ראש הממשלה, שמעון פרס, הבטיח לפעול בגלוי למען אסיר ציון יולי אדלשטיין. ראש הממשלה ביקר אתמול אצל הבה ואריה וודקה, הסופתים רעב זה היום הד־ ליפי כל משכן הכנסת, במטרה להעיק את דעת הקהל לגבי מצבו של אדלשטיין, חתן לבני הזוג וודקה לבקשת ח"כ גאולה כהן.

אריה וודקה סיפר לראש הממשלה, כי על פי ידיעות שהגיעו אליו מבני משפחתו של אדלשטיין, כבנו הרפואי נבי רע. בהירוחים כתבה, כי אדלשטיין, בן 28, מורה לעברית במוסקווה, שבעצר לאחר שהתפלל בראשית החודש סב־ רואר במחנה העבודה בו הוא כלוא, בגובה של 4 מטר.

הוא נפל על משטח קשה ואגן הי־ רכיים שלו רוסק. אדלשטיין הוחזק במחנה 10 ימים ללא טיפול רפואי. ורק אחר כך הועבר לבית חולים.

צבן: האוצר מבקש להטיל גם מס פטירה

מאת יהושע מאירי

ח"כ יאיר צבן אמר, כי מי שקורא את הדיווחים על דיוני הנהלת הקואליציה בשאלות התקציב והמיסים, אינו יכול להתעלם מהרושם שעיתוי ה־ ישיבה — ערב פורים — לא היה מקרי. צבן אמר — בתגובה פור־ מי — כי נודע לו, שבהנהלת האוצר דנים בימים אלה על הטלת מס חדש — מס פטירה — שיוטל על כל אדם אשר יפרוש את עולמנו.

לדברי צבן, הטלת המס נועדה להרתיע את האזרחים מבני שי־ מוש מופרז באמצעי זה של פטירה, כדי להבטיח מידי האוצר. לדברי צבן הסכמה לגביית המס החדש תהיה "עבודה לגווה עלה הגביה".

צבן טוען כי הצעה נוספת על מס הכנסה להוריד ידיה מן הפרק, בגלל לחץ הסתדרות ההיא.

קורפו ייאבק נגד הידוש ההיטל על הרכב הפרטי

"לא ייתכן ש־800 אלף בעלי רכב יהפכו לפרה חולבת"

מאת יפעת נבו
כתבת "הארץ"

שר התחבורה, חיים קורפו, הודיע אתמול, כי ייאבק בכל משלה נגד ההצעה לחדש לשנה נוספת את ההיטל על הרכב הפרטי. "לא יתכן ש־800 אלף בעלי הרכב הפרטי בארץ, יי־ הפכו לפרה חולבת לכל מס שמבקשים להטיל, כאשר אי אפשר להגיע לקונצנזוס על כי להטיל אותו," אמר השר.

השר הזכיר, כי כאשר הוחלט על הטלת היטל, נדחתה הצעתו להקצות שני אחוזים מן ההיטל על הדלק לשיפוץ "הכבישים האדומים" ולהיטול המצב, ה־ תובע קורבנות רבים כל כך. "מאידך, מגדילים את המיסים על הרכב, רק כדי לאזן את תקציב קופ"ח" אמר. הוא הבהיר, כי לא יתן לפגוע ללא הרף בבעלי הרכב הפרטי, רק מפני שציבור זה אינו מאורגן ואין לו לובי קבוע.

השר הדגיש, כי הכנסות המדינה מרכב ומס רכישה, מס על חלקי חילוף, מס על דלק, מע"מ, אגרות והקנסות הגיעו ל־1.1 מיליארד דולר בשנה, ואילו ההשקעות בתשתיות ירדו מ־154 מיליון דולר בשנת 1972 ל־38 מיליון דולר בשנת 1984. המהווה ירידה של 75 אחוז.

יעקבי קורא להפסיק הפליית אזורי פיתוח לעומת התנחלויות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"הגידול במספרי העזיבה של ערי הפיתוח בשנים האחרונות מדאיג ביותר והמהווה סימן אזהרה לגבי מצבם והקשה של היישובים אלה, בעיקר בתחומי הפיתוח הכלכלי והתעסוקה, הדיור והחינוך", כך אמר שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, בהציגו את נתוני דו"ח משרד העבודה והרווחה, בנושא מאזן ההגירה בערי הפיתוח.

על־פי נתוני הדו"ח בקריית שמונה נרשם מאזן הגירה שלילי של 8.8 אחוזים, בירוחם 8.3 אחוזים, באופקים 6.6 אחוזים, ב־ אילת 5.5 אחוזים ובנתיבות 4.2 אחוזים, בחולקה של 5.4 אחוזים המצב החמור ביותר שורר ביישובי הדרום, שבה"כ נרשם בהם מאזן שלילי של 5.4 אחוזים.

שר הכלכלה קרא לממשלה לקבל בדחיפות החלטות להשוואת סדר העדיפויות הלאומי הנוכחי אחרי, בכלל זה, להגדיל הסיוע לערי הפיתוח ואזורי הפיתוח לבין המאבים להקלות בענקים של יישובים אלה בגליל ובנגב ולהפסיק להפלותם מול התנחלויות הגדה.

השר יעקבי הדגיש, כי היישובים בגדה זוכים כיום להטבות וליה־ טבות גבוהות בהרבה מאלה הניתנות ליישובי הפיתוח "זה מצב בלתי נסבל שיש לשנותו לאלתר".

אגודת הארכיאולוגים מגנה הצגת אוסף דיין במוזיאון

"שוד העתיקות בארץ נערך גם על ידי אנשי ציבור ומנהיגים כמשה דיין"

מאת יהודה אריאל

אגודת הארכיאולוגים בישראל פרסמה אתמול גילוי דעת לקראת הצגתו של האוסף הארכיאולוגי של משה דיין במוזיאון ישראל בחודש הבא. בגילוי הדעת, החתום על ידי ד"ר זאב משל, יו"ר האגודה, בשם חברי הנהלת האגודה נאמר:

"לקראת פתיחת תערוכת אוסף דיין, שנאסף בחלקו בדרכים לא חוקיות, אנו רואים כחובה ציבורית ומקצועית להתריע נגד שוד העתיקות המשך בארץ. שוד זה נערך, לצערנו, גם על ידי אספנים, אנשי ציבור ומנהיגים כמשה דיין המנוח, שהצגת מוצגיהם במוזיאון בתערוכה מיוחדת יכולה להתפרש כמתן לגיטימציה למעשיהם.

"מן הראוי להסתייג ממעשים אלה בפירוש ובגלוי. אגודת הארכיאולוגים בישראל קוראת לציבור כולו ולמנהיגים לתת יד להגברת הפעולה לשמירת עתיקות בישראל".

יצחק מודעי:

הליברלים לא יצטרפו למערך, אפילו לא יתאחדו עם חירות

מאת עקיבא אלדר
סופר "הארץ"

הליברלים לא יצטרפו למערך, גם אם לא יצא האיחוד עם "חרות" אל הפועל — כך הבריז מנהיג המפלגה, השר יצחק מודעי. עם זאת הדגיש, כי מפלגתו לא תתפשר על איחוד חלקי, שלא יאפשר להסיריה במרכז הליכוד המשותף לבחור גם את נציגי "חרות" לכנסת.

מודעי האשים את המערך בהפצת שמועות בדבר מגעים כביכול עם אישים בליברלים, בדבר הצטרפותם למערך. הוא הודיע, על דעת כל מוסדות הליברלים, כי איש מהשרים או חברי הכנסת של המפלגה, לא קיים מגעים עם מפלגת העבודה, במגמה להצטרף לשורות המערך.

כמו יפתחו צוותים מטעם ה־ מתנות הדיכים ב"חרות" במגעים, בניסיון למצוא הסדר פשרה. הצד־ דים יזונו בהצעות שונות שהועלו במגעים בין יצחק שמיר לבין דוד לוי ואריאל שרון. הצוותים ינסו להגיע להסכמה בדבר חלוקת ה־ תפקידים בצמרת המפלגה ולהביא את הסיכומים לאישור ועידת ה־ מפלגה, שתוכנס בהקדם לישיבה קצרה. נראה, כי הצדדים הגיעו להסכמה עקרונית, כי הוועידה תוכרז כאותה ישיבה למרכז ה־ תנועה.

"יד לאחים" מציג חוברת מיסיונרית של המורמונים

דובר האוניברסיטה המורמונית: מורה שיעסוק במיסיון — יסולק

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

"הוברת הדרכה מיסיונרית — חו־ ברת שיטתית להמרת דת ליהו־ דים". שולקים מסבה פורסמו בעבר, הוגשה השבוע בשלמותה לוועדת השרים לעניין האוניברסיטה המור־ מונית. החוברת חוברה בשנת 1976 ויצאה לאור על־ידי כנסיית ישו המשיח לקדושי אחרית הימים, מרכז הכנסיה המורמונית בסולט לייק סיטי, יוטה.

ארגון יד לאחים טוען, כי בשנים 1981־82 הופצה החוברת בקרב הסטודנטים במרכז המורמונים בר־ בת רחל בירושלים. לדברי אנשי הארגון, הגיעה אליו החוברת מה־ ברים בבית רחל.

דוברי האוניברסיטה המורמונית, ובראשם דייוד גלברט, מכחישים טענה זו מכל וכל. הם אומרים כי החוברת לא הופצה מעולם בישראל. גלברט חזר ואמר, כי כל סטודנט שילמד באוניברסיטה על הר הצו־ פים, יחוייב לחתום על הצהרה, שלא לעסוק בכל דרך שהיא בפעילות מיסיונרית. אם יפר הצהרה זו, יסולק מהאוניברסיטה. דוברי האוניברסיטה מבקשים גם להבדיל בין הכנסיה המורמונית לבין האוניברסיטה, ש־ הינה מוסד אקדמאי.

בחוברת שהגיעה אתמול לידי סופר "הארץ" נמסרו, בין היתר. "כללי רקע בסיסים להמרת דת בקרב העם היהודי" וגו' לימנתם: "אל תשתמשו בתבסיסים כמו עבודת בגן דוד. . . תבסיסים אלה בוזים בעיני היהודים ונחשבים מעליבים למסורת, למנהגיהם הדתיים ול־ אינטלגנציה שלהם... אל תיבהלו מעיסות המשמרה. . . אנשים אלה הם סתם תינוקות בנגע לדברים העקרוניים של האל אותו הבורים ...

ערך את העמוד: יצחק לאור

קרן נאמנות נזילה, גם לטווח הקצר המבוססת על אג"ח.

בלאומי פ"א
טוב להשקיע.

קרן הנאמנות "חליפין" היא התשובה של מוסדי "לאומי פיא" לצורך שלך באפיק השקעה נוסף המתאים לטווח הקצר. התאמת הקרן להשקעה לטווחי זמן קצרים נובעת מתעריף הוספה נמוך במיוחד ואי תשלום עמלות ע"י הקרן עבור פעולותיה.

השקעתך בקרן נהנית מהניהול המקצועי של "לאומי פיא" — החברה המובילה בענף קרנות הנאמנות.

בנק לאומי
הולך איתך קדימה

בנק לאומי

מבצע
למספר דירות מוגבל
עה הדרים
ראשון לציון
דירות גדולות:
4 חד' עד 134 מ"ר!
5 חד' 148 מ"ר!
קוטגים דו־משפחתיים
טלפון באתר 03-959556
הערת אזהרה בטאבו
קרקע פרטית
בקרו בדירה לדוגמא
פתוחה בימים:
א'־ה': 14.00-19.00,
ו': 9.00-13.00,
שבת: 11.00-14.00.

אלדר
חוגגת
בר־מצוה

מבצע
למספר דירות מוגבל
גני הרצליה
הרצליה הצעירה
First Class
(לשעבר: גני השחר)
קוטגים דו־משפחתיים
ודלת משפחתיים 6, 5 חדרים
ודירות מפוארות 6,5,4 חדרים בשכונת גנים,
עם פיתוח סביבתי מלא
הערת אזהרה בטאבו
קרקע פרטית
משרד מכירות באתר

אלדר
חברה לשכון
שד' רוטשילד 133 ת"א טל. 03-203341
בטחון מלא להשקעה
1973-1986
13 שנה של בניה ואמינות

עיריית תל־אביב יפו
עתון הארץ
תיאטרון הבימה
מקיימים
בשבת 29.3.86 ב־11.00
מ פ ג ש
מוספשבת

- פרופ' יהושע הרכבי על ספרו "הכרעות גורליות"
- פרופ' יוחנן פרס — סוציולוג — תרבות פוליטית אחרי ועידת חרות
- לאה פורת — סופרת "הארץ" לענייני צרכנות
- שריל הרמלי — רקדנית, שחקנית, נורמן קיין — מפיק — לקראת הופעת "הו כלכותא" בישראל.
- מנחם גולן
- ראיון עם ריטה
- שיחה עם בנו הטובה שמואל הרישקו והמסתתר מנחם ויזנברג.

מנחה: מיכאל הנדלזלץ.

הארוע באדיבות:
קונטרול דאטה (ישראל) בע"מ
CONTROL DATA

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'—ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.

דמי כניסה: 4 ש"ח.

50% הנחה
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב ותעודת קשיש של ת"א

מכזן הלאחל

בנק ישראל לא יתיר לז'אק נאסר לצרף משקיעים לעסקת רכישת הבנק הבינלאומי

מפרקי דנות יפנו בימים הקרובים לבית המשפט בבקשה לאשר את ההסכם לפיו רכש נאסר את המניות ★ לא מן הנמנע שעובדי הבנק יבקשו פיצוי מיוחד על העברת השליטה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל לא יתיר לאיש העסקים ז'אק נאסר, שרכש את הבנק הבינלאומי הראשון, לצרף משקיעים נוספים לעסקה. על כך נמסר לסופר "הארץ" ממקורות בנק ישראל, לאחר שפורסם כי ברעתו של נאסר לצרף משקיעים נוספים.

עם זאת נמסר מבנק ישראל שאין כוונה לבדוק מה המקורות הכספיים של נאסר ואם יקנה את הבנק באמצעות אשראי הרי שזה עניינו. יצוין שנאסר עדיין לא שילם עבור הרכישה. על פי ההסכם אמור קונה הבנק הבינלאומי לשלם עבורו תוך חמישה ימים לאחר שבית המשפט יאשר את המכירה.

מפרקי חברת ההשקעות דנות יפנו כבר בימים הקרובים לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בבקשה לאשר את העסקה למכירת הבנק לקבוצת נאסר. בינתיים נודע שאחד הגופים שהתעניינו ברכישת הבנק פנה לבית המשפט בבקשה לעכב את מכירת הבנק הבינלאומי הראשון לנאסר. (ראה ידיעה נפרדת).

נאסר מתכנן לבוא לארץ כנראה רק בשבוע הבא. בינתיים הוא מנהל שיחות טלפוניות עם מנכ"ל הבנק הבינלאומי, צדיק בינו. בשלב זה נראה שהאסיפה של בעלי מניות הבנק תתכנס רק בתחילת חודש מאי ובעקבותיה תתמנה מועצת מנהלים חדשה לבנק. בינתיים ממשיך בתפקיד זה עו"ד בועז נהיר, המכהן כנציג ציבור. נראה שנהיר יתבקש להמשיך לכהן במועצת המנהלים של הבנק, כשבראש מועצת המנהלים יעמוד, כפי הנראה, ז'אק נאסר.

עובדי הבנק הבינלאומי נוטים לפי שעה לא לדרוש פיצויים, בעקבות העברת הבעלות על הבנק. זאת לאחר שהתברר להם שיצטרכו לשלם מיסים על פיצויים אלה, כפי שקרה לאחר שהבנק עבר לבעלות קבוצת איינברג. עם זאת לא מן הנמנע שהעובדים ידרשו פיצוי מיוחד עקב העברת השליטה בבנק.

נפתח בליבו שק"ם חדש במגדל הנביאים בחיפה (צילום: ישראל סאן)

ועדת הכספים תדון בהתקדמות החקיקה בנושאי ניירות הערך

זומנה למחר בעקבות האירועים האחרונים בשוק ההון

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים של הכנסת, תקיים מחר דיון מיוחד על התקדמות החקיקה בנושאי ניירות הערך השונים. כינוס הוועדה זומן בעקבות האירועים האחרונים בשוק ההון, ובראשם בריחת מנהלי חברת הברוקרים פיס מהארץ. לדיון בוועדה הוזמנו, בין השאר, יו"ר הרשות לניירות ערך, אליעזר שילוני, והמנכ"ל משרד המשפטים, ד"ר מאיר גבאי.

נושאי החקיקה שיעמדו על הפרק הם המלצות "ועדת גבאי", שדנה בין השאר, בקריטריונים לרישוי יועצי השקעות, הגדרת מני־פולציות בניירות ערך והמלצות לגבי המשך היעוץ בניירות ערך במערכת הבנקאית.

משרד המשפטים מעבד בימים אלה הצעת חוק, הנוגעת לחלק מנושאים אלה. אנשי ועדת הכספים יבקשו לשמוע על התקדמות החקיקה בדיון. נושא נוסף שיעמוד על הפרק הוא המלצות "ועדת שי־לוני", הקשורות באופן ניהולם של קרנות נאמנות בעתיד. גם המלצות אלה נוסחו להצעת חוק הנידונה בימים אלה במשרדים הכלכליים השונים. פרשת פיס רק חיזקה את הצורך בהאצת הטיפול בהצעת החוק, ויו"ר הרשות לניירות ערך יתבקש למסור על התקדמות החקיקה בדיון. כן יתבקש למסור על התקדמות הטיפול בשינוי חוק ניירות ערך "בתיקון 8". ועדת הכספים גם תדון בתיקון לחוק הבנקאות בעניין השירות ללקוח.

הטיפול בחקיקה בנושאי ניירות ערך שנים קיבל תאוצה משמעותית בשנתיים האחרונות והדבר בא לידי ביטוי בהצעות החקיקה השונות. משרד המשפטים מבקש בימים אלה לכונן את מכלול סמכויות הפיקוח בנושאי ניירות ערך ושוקל הקמת ועדה, שתבחן שינוי הסמכויות המוקנות לגופים שונים על פי חוק ניירות ערך.

עובדי "סולל בונה" ישבתו מחר מול הוועה"פ במחאה על הפיטורין בחברה

הנהלת סולל בונה תתחיל לבצע את תוכנית ההבראה כבר בימים הקרובים ללא הסכמת העובדים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עובדי קונצרן סולל בונה ישבתו מחר החל מהשעה 12 בצהריים בחזית הוועד הפועל של ההסתדרות, זאת בעקבות התפוצצות המו"מ שני־הלו ועדי עובדי סולל בונה עם הנהלת החברה. במהלך ההפגנה ידרשו העובדים את התערבות מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ומינהלת חברת העובדים על מנת למנוע את ביצוע תוכנית ההבראה שגובשה ע"י הנהלת סולל בונה. לטענת העובדים, תוכנית ההבראה שהתגבשה, הופכת את העובדים של הקונצרן — בעיקר העובדים שבאתרי הבנייה המתנגים — לקורבן מהלך ההבראה של החברה.

ועד עובדי סולל בונה מגבש כעת תוכנית הבראה משלו אותה יציג בפני מזכיר ההסתדרות ומינהלת חברת העובדים. עובדי סולל בונה דוחים את הידיעות שהעלתה הנהלת החברה לגבי פיצויי הפיטורין שיקבלו.

הנהלת סולל בונה גיבשה תוכנית לפיה היא תתחיל בביצוע תוכנית ההבראה כבר בימים הקרובים גם בלא הסכמתם של העובדים. זאת בניגוד לתביעת העובדים להימנע מיישום חד צדדי של תוכנית ההבראה. בין היתר ייסגרו כבר בימים הקרובים כמחצית מסניפי סולל בונה והמפעלים של חטיבת מפעלי סולל בונה יועברו לחטיבות אחרות או ייסגרו. חלק מהמפעלים הללו יועברו לניהול העובדים עצמם. במקרים אלה יופעלו המפעלים בקואופרטיבים. מדובר בעיקר במפעלים שאין כל סיכוי לדעת הנהלת החברה להבריאם בתנאים הנוכחיים. המפעלים הראשונים שיוצעו לעובדים הם בתחום המתכת אך נראה שבאחור יותר יועברו לעובדים גם מפעלים אחרים.

במקביל לכך מציעה כעת הנהלת החברה שורה של נכסים לחברות הפועלות בתחום הבנייה וכן לחברות אחרות. המדובר בעיקר במקרקעין ונכסים אחרים של סולל בונה.

להלל ולאליהו ריבלין
ניחומים על מות
האם
פרופ' חיים ברנדוין
אריה ובר
אליעזר סגל

בכאב עמוק אנו מודיעים על מותו ללא עת של אחי, בן אחינו ובן אחותי הצעיר עדין הנפש וטהור הלב
אילון בן זאב פלד (פילכנפלד)
ההלויה תתקיים היום ט"ו אדר ב' תשמ"ו, 26.3.86, בשעה 10.00 לפנה"צ בבית העלמין סנהדריה בירושלים
נפגשים ליד השער
רות פלד
שולמית ולנשטיין
אסתר ואברהם פלמן
חנה ודוד יעיר
וכל המשפחה

התפוצץ המשא ומתן עם הנהלת מספנות ישראל

על רקע הצעות לפיצויי פיטורין נמוכות

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

המשא ומתן בין עובדי מספנות ישראל לבין ההנהלה, בראשות אל"ם (מיל) זאב אלמוג, התפוצץ אתמול, לאחר שלטענת מועצת פועלי חיפה, העלה סגן מנהל הכספים, עו"ד יוסף יקותיאלי, הצעות בנושא פיצויי פיטורין, הנמוכות מן המקובל עד כה. לטענת מפ"ח, ההנהלה אינה מוכנה לקיים הסכם כלשהו להוציא עובדים ותיקים לפנסיה מוקדמת.

נודע גם כי התגלעו חילוקי דעות לגבי מספר העובדים שישארו במפעל. בעוד שוועד העובדים ומועצת פועלי חיפה תבעו להיצמד לנתוני משרד האוצר, שנקבעו באוגוסט 1985, על־פיהם מספר העובדים הרצוי הוא 475, תובעים המנכ"ל אלמוג והמנהל הכספים להשאיר 400 עובדים בלבד.

מועצת פועלי חיפה הודיעה להנהלת המספנות, כי היא תיאות לחדש את המשא ומתן, רק לאחר שישולמו כמה תנאים, בהם תשלום חובות המפעל להבטחות הזכויות הסוציאליות של העובדים, כגון ביטוח לאומי, קופ"ח, קרנות פנסיה, ביטוח חיים ועוד.

בינתיים ממשיכים בחופשתם 206 עובדי המספנות, על פי הסכם בין ועד העובדים להנהלה.

קבוצת משקיעים הגישה בקשה נוספת לרכישת הבנק הבינלאומי

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

בקשה נוספת לרכישת הבנק הבינלאומי הראשון הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב על ידי קבוצה של משקיעים יהודים מניו־יורק ושיקאגו. נציג קבוצת המשקיעים, עו"ד יהודה טוניק מציין בבקשה כי הקבוצה מוכנה לרכוש את הבנק בסכום של 22 מיליון דולר. עוד מציין הפרקליט כי לקבוצה לא ניתן להשתתף במיכרז שנערך באחרונה לרכישת הבנק, בו זכה איש העסקים ז'אק נאסר הואיל ולא ניתן לקבוצה היתר מבנק ישראל.

ההכרעה באשר לאישור בית המשפט לרכישת הבנק הבינלאומי הראשון עשויה ליפול בימים הקרובים.

עורכת את העמוד: אורית גלילי

הארץ
מוסף מיוחד
ליובל קואופרטיב "דן" לתחבורה
יופיע
ביום שלישי 8.4.86
את האירוע החגיגי הזה בתולדות האגודה נציין בהופעת מוסף מיוחד עשיר ורב תוכן.
המעוניינים להבטיח את השתתפותם במוסף מתבקשים לפנות אל מר שלמה גינזבורג, מחלקת המודעות של "הארץ", טלפון 824261.

האוצר בוחן הצעת מנחם עצמון לרכישת השליטה בחברת "צים"

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרד האוצר בוחנים כעת הצעה שהוגשה בידי מנחם עצמון, מי שהיה מנכ"ל החברה לישראל ובעבר מראשי קבוצת איינברג, לרכישת השליטה בחברת הספנות צים. מדובר ברכישת המניות, אותן אמורה להעביר החברה לישראל, שבשליטתו של איש העסקים שאול איינברג לידי הממשלה. לאחר שקבוצת איינברג לא היתה מוכנה להזרים כספים לחברת צים ולא היתה מוכנה לממש ערבות שנתנה לצים, בסך כ־30 מיליון דולר.

עצמון גיבש הצעה, על־פיה תקנה הקבוצה שארגן, את מניות השליטה בצים מידי הממשלה תמורת כ־40 מיליון דולר. בהסכם זה ישוחרר, בין היתר, את הערבות שנתנה קבוצת איינברג לחברת צים. בקבוצה שארגן עצמון שותפים גם אנשי עסקים מישראל וחברת הספנות האנגלית סיקונטיינר.

מנחם עצמון

"לים" — חברה בת של "צים" מבקשת הסכם עבודה נפרד

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

"לים", חברה בת של "צים", פנתה למועצת פועלי חיפה בבקשה לערוך הסכם עבודה עם עובדיה, בנפרד מהסכם "צים", לקראת 1 באפריל. "לים" אחראית לאספקה של מוצרים לאוניות ישראליות וזרות ומוכרת מוצרים פטורים ממכס למשקיפי או"ם ומוסדות דת. בהיותה חברה בת של צים חל עליה הסכם העבודה של צים.

דובר מועצת פועלי חיפה משה גוטר הודיע שארגונו מתנגד בתוקף לשינוי כלשהו בהסכם העבודה. עוד אמר שבמסגרת תוכנית הבראת החברה שיושמה לפני שלושה חדשים, הסכימו עובדי לים לצמצם את מצבת כוח האדם ב־25%. כיום מועסקים בחברה 103 עובדים.

החברה הממשלתית לפיתוח התיירות תסייע בהלוואות משלימות לענף

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

החברה הממשלתית לפיתוח תיירות (החפ"ת) מבקשת לגייס באמצעות איגרות חוב, כספי תשלומי הלוואות "למפעלים מאושרים" בענף התיירות. לסופר "הארץ" נודע כי החברה הממשלתית לפיתוח תיירות, פנתה בנושא זה למשרד האוצר. המדובר בהנפקתן של איגרות חוב בערך כולל של 25 מיליון דולר אשר תצטרפנה על פני תקופה של חמש שנים, הן תשמשנה למתן הלוואות משלימות "למפעלים מאושרים" בענף התיירות, במסגרת הקמת קרן צמיחה.

עוד מבקשת החברה הממשלתית לפיתוח תיירות ממשרד האוצר לאפשר את חידוש מתן ההלוואות לשיפוצים במיגזר המלונאות.

מפעל נוסף קיבל הלוואה במסגרת הסיוע שהוחלט בין שרון ומודעי

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד התעשייה והמסחר אישר השבוע לעוד מפעל תעשייתי, סיוע מיוחד במסגרת הסיוע למפעלים במצוקה, עליו החליטו השרים שרון ומודעי.

המפעל יקבל הלוואה של חצי מיליון דולר. במקביל יגדילו הבעלים את ההון העצמי במסגרת תוכנית ההבראה. ההלוואה ניתנת מתקציב המדינה, בריבית שנתית צמודה של 7.5 אחוזים, והיא באה להחליף הלוואות קצרות מועד ויקרות בתנאים קשים.

מפעל זה מצטרף לרשימה של 4 מפעלים, שכבר קיבלו סיוע מיוחד, במסגרת הסיכום שהושג בין שר התעשייה והמסחר אריאל שרון ושר האוצר יצחק מודעי, לסייע למפעלי תעשייה שנקלעו למצוקה. מדובר בסיוע למפעלים בריאים מיסודם, שנקלעו לקשיים זמניים, בשל המציאות הכלכלית שנוצרה.

הסיוע ניתן לאחר בדיקה מדוקדקת של מצב החברה ותוכנית ההבראה שלה ונועד לאפשר למפעלים לחזור לפעילות רגילה.

דובר משרד התעשייה והמסחר אמר, כי בימים אלה נמצאות בבדיקה בקשות של עוד 5 מפעלי תעשייה לקבל סיוע מקרן זו. הבקשות נבחנות עתה בידי כלכלני המשרד, תוך בחינה מדוקדקת של מצב המפעל, תוכניות ההבראה המוצעות והשתתפות הבעלים.

התעשיינים: לא נסכים להאריך הקפאת מחירים במשק בחצי שנה

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראשי התאחדות התעשיינים הביעו את התנגדותם העזה להמשך הקפאת המחירים במשק לתקופה נוספת של חצי שנה, מעבר ליולי 86'. בישיבת נשיאות התאחדות התעשיינים בתחילת השבוע, הודליטה הנשיאות שהממשלה לא תזכה לשיתוף פעולה מהתעשיינים בתחום המשך הקפאת המחירים.

נשיאות התאחדות התעשיינים קראה לממשלה לסיים את תהליך פיקוח המחירים ובחוזר מיוחד לחברי התאחדות היא ביקשה מהתעשיינים לא לנצל את הוצאתם של ענפים מסוימים מפיקוח המחירים כדי להעלות מחירים וכדי [illegible] תחילת תהליך אינפלציוני.

חיים קמיניץ, יו"ר ועדת ההסכמה של התאחדות התעשיינים אמר אתמול ל"הארץ", כי אין כל צידוק כלכלי להמשך הקפאת המחירים האדמיניסטרטיבית במשק. הוא ציין, כי הניסיון של הוצאת ענפים מסוימים מפיקוח המחירים, דוגמת תעשיית העץ, הוכיח את עצמו ובעקבות הוצאת ענף זה לא עלו מחירי הרהיטים אלא בצורה מתונה.

בנשיאות התאחדות התעשיינים הודגש בעיקר המצב החמור של התעשיות המספקות תוצרת עבור משרד הביטחון, שכיום מוכרות את מוצריהן במחירים הנמוכים ב־25 אחוזים מהמחירים הנדרשים ערב עיסקת החבילה הראשונה. רמת מחירים נמוכה זו, הדגישו ראשי התאחדות התעשיינים, גרמה למפעלים רבים לעבור מרווח להפסד. ענפים אחרים אשר נפגעו קשות מהקפאת המחירים הם ענפי המזון והכימיה וכן מפעלי החשמל והאלקטרוניקה.

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, מחוזות־הכרמל
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקראת:
"תכנית מס' מכ/218 — שינוי קוי בניין בשכונות אצל היקר בטירת הכרמל".
שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכנית ג/686 — שכונה צפונית מערבית בטירת הכרמל.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3190, תשמ"ה, עמוד 2109.
השינוי האמור, בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, מחוזות הכרמל, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלוער
יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז חיפה
אדר ב' תשמ"ו
במרץ 1986

מחלוקת בין סוכני הנסיעות לחברת אל־על על אבטחת כספם מפני פיחות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

הנהלות התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות וחברות אל על ו[illegible] ישראל ייפגשו היום בתל אביב בצל המחלוקת שהתגלתה ביניהם לגבי הנהגת שיטה חדשה אשר תבטיח את תשלומי חובות סוכני הנסיעות לחברות התעופה. לסופר "הארץ" נודע כי חילוקי הדיעות בין שני הגופים מתמקדים בבחירת אבטחת כספם של סוכני הנסיעות לחברות התעופה מפני פיחותים, על רקע החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב מהשבוע שעבר, שפטרה בשלב זה את חברות התעופה מגיבוי תשלום הפיצוי בשיעור 2 אחוזים בגין הדולריזציה על מכירת כרטיסי הטיסה לחו"ל.

נודע כי פגישה ראשונה בין הנהלות התאחדות סוכני הנסיעות לחברות אל על ו[illegible] ישראל שהתקיימה בתחילת השבוע הסתיימה ללא תוצאות מעשיות כאשר כל צד נדרש לגבש את הצעותיו מחדש לצורך מציאת פתרון מוסכם.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון ביום רביעי 26.3.86:

המראות

ב־0640 טארום (246) לבוקרשט, ב־0645 טי. וו. איי. (803) לפאריס, ניו־יורק וסן פרנציסקו, ב־0645 טי. וו. איי. (825) לפאריס ובוסטון, ב־0650 ס. א. ס. (772) לקופנהאגן, ב־0705 אל־על (391) לליסבון ומרסיי, ב־0725 בריטיש איר וויס (577) ללונדון, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפאריס, ב־0810 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם, ב־0815 אל־על (363) לוינה, ב־0830 אל־על (009) למונטריאול־וניו־יורק, ב־0845 אל־על (353) לקלן/בון ווינה, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0905 אייר סיני (055) לקאהיר, ב־0930 אל־על (351) למינכן, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל־על (315) ללונדון, ב־1105 פיננאייר (3102) להלסינקי, ב־1405 אל־על (1321) למרסיי, ב־1420 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה, ב־1620 איבריה (887) למדריד, ב־1630 לופטהאנזה (603) לפרנקפורט, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1825 אליטליה (747) לרומא.

נחיתות

ב־0820 אייר סיני (054) מקאהיר, ב־0940 פיננאייר (3101) מהלסינקי, ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה, ב־1505 איבריה (886) ממדריד, ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי. וו. איי. (800) מסן פרנציסקו ניו־יורק ופאריס, ב־1525 טי. וו. איי. (812) מבוסטון ופאריס, ב־1535 אל־על (036) מניו־יורק ואמסטרדאם, ב־1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1705 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1725 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1750 טאואר אייר (030) מניו־יורק ובריסל, ב־1845 אל־על (324) מפאריס, ב־1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2030 אל־על (352) ממינכן, ב־2050 אל־על (354) מקלן/בון ווינה, ב־2150 אל־על (392) מליסבון, ב־2155 אל־על (316) מלונדון, ב־2330 אל־על (1322) ממרסיי.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל, בטלפון 03—381111.

הננו מודיעים בצער רב על פטירת בעלי ואבינו היקר
גלעד פנחס
הלוויה תצא היום יום רביעי ט"ו אדר ב' תשמ"ו 26.3.86,
מביתו רח' תנקין 42 מגדיאל בשעה 16.00, לבית העלמין המקומי
המשפחה האבלה

הננו מודיעים בצער רב על פטירת אבינו
ראובן אצלן
הלוויה תתקיים היום, יום רביעי 26.3.86 בשעה 13.00 בבית עלמין סגולה פתח תקוה
המתאבלים: בנו וכלתו: עמוס וזיוה אסלן
בנותיו: חווה ודני סמוכה
חנה ויהודה שמחוני
כרמלה ומנשה שאבי
רות ושמואל ביבי
וכל בני המשפחה

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו
ישראל כץ ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו לגילוי מצבה מחר יום חמישי
ט"ז אדר ב' תשמ"ו 27.3.86 בשעה 4.00 אחה"צ
נפגשים ע"י השער בית העלמין החדש בכפר סבא
המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתה
של אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה
אסתר דויד ז"ל
בת ר' חיים קסובסקי ז"ל
הלוויה התקיימה אתמול יום שלישי י"ד אדר ב' תשמ"ו 25.3.86
המשפחה המתאבלת

לחנה פריליך ולמשפחה
תנחומים במות האב
ראובן מלץ
ורשבסקי פריליך דובר

לחוה, רקפת, עמינדב, גל ומשפחת פינשטיין
משתתפים באבלכם על מות
פרופ' גדי פינשטיין ז"ל
חברים לחוג לתורשת האדם
ביה"ס לרפואה אוניברסיטת ת"א

לחדווה והילדים
על מותו של
גדי ז"ל
אבלים וכואבים אתכם
אורה, חנוך והמשפחה

ליעקב רוזנבוך
על פטירת אביך ז"ל
רוטנשטרייך גיצלטר
עורכי־דין

דו"ח איגוד המפרסמים קובע:
70%
מתושבי תל־אביב וגוש דן
קוראים את
העיר
העיתון הנפוץ ביותר בתל־אביב וגוש דן

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

נשיא קלן ל"ספורט הארץ":

אם נקבל הצעה טובה — נמכור את דוד פיזנטי

הכדורגלן: הצליחו לגמור אותי ★ ג'ימי הרטוויג אמר לי: כמו שמצבו את דמי — כך יעשו גם איתך

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). האם מסתיימת הקאריירה של דוד פיזנטי בקבוצת הבונדסליגה של פ.צ. קלן? אין לשאלה זו תשובה ברורה, אבל שיחות עם המאמן גיאורג קסלר, נשיא המועדון פטר ואייבר והדוד פיזנטי עצמו, חושפים מציאות מורכבת מאוד.

● אומר המאמן גיאורג קסלר: פיזנטי הוא כדורגלן טוב מאוד, דינאמי, בעל רגל שמאל חזקה מאוד. חוץ מקלאוס אלופס אין לי בקבוצה עוד שחקן בעל תכונות כאלה. נתתי לו הזדמנות להוכיח את עצמו בשלושה מישחקים, אבל השגיאות שלו היו חמורות מאוד. לשחקן זר קשה להתאקלם בכל מדינה, אבל בעיקר קשה להתאקלם בבונדסליגה, אבל אתן לפיזנטי עוד סיכוי. נכון, במישחק נגד ליסבון בגביע אופ"א שיתפתי שחקן חובב, כיוון שהייתי בטוח כי הוא יכול לעזור יותר מאשר פיזנטי. אולי זה יכול לשבור פסיכולוגית כל שחקן, אבל מפיזנטי אני מצפה שיעבוד יותר קשה באימונים ויוכיח שהוא יכול לחזור להרכב. שואלים אותי מה עם הבעיות התקשורתיות של פיזנטי עם חלק גדול משחקני הקבוצה. אני משיב על כך: יש לי יחסים מצויינים עם ישראל ויש לי הרבה ידידים בישראל. הייתי בישראל לא רק בביקורים פרטיים, אלא גם עם נבחרת הולנד וגם עם הרטה ברלין. יחסי לפיזנטי היה לבבי — אבל מפיזנטי לא קיבלתי הרגשה שהוא הזה הוא הדדי. הוא עשה הרבה עבירות משמעת, עד שהכנסתי את אליף יאצקו במקומו. גם מרדכי שפיגלר אמר לי שפיזנטי יותר מדי פגיע מבחינה נפשית ורגשית. אבל אני לא רוצה להרשיע את פיזנטי.

אני בטוח שהוא בישראל כוכב. אבל כאן, בקלן, כרגע מאוד קשה לו. כאשר שואלים אותי אם אני בדיעה שצריך למכור אותו אני משיב: זה לא ענייני, זה עניינה של ההנהלה.

● אומר הנשיא פטר ואייבר: כאשר ביקרתי אצל פייר ליטברסקי בבית החולים, הוא אמר לי: באימוני ההכנה לליגה פיזנטי עשה עלי רושם שהוא מסוגל להיות יותר טוב ממני. אבל הכל השתנה. בינתיים ביקשתי ממרדכי שפיגלר שישאר בקלן עוד כמה ימים ויעשה לפיזנטי עיסוי־נפשי, כדי לעודד אותו. אם נרצה למכור אותו, בנסוף להכניסו להרכב הראשון, כדי לקבל עבורו מחיר טוב. אני חושב שאם תבוא הצעה טובה לקנות מקלן את פיזנטי — יש על מה לדבר.

● אומר דוד פיזנטי: מה אגיד לך, הם הכשילו אותי. מבחינה הגבתית אני גמור. לקחו ממני את הביטחון העצמי. שחקני קלן הגיעו למה שרצו: לגמור אותי. פיזנטי של היום זה לא אותו פיזנטי שהיה בקלן. ג'ימי הרטוויג אמר לי: כמו שהם מצבו את דמי הם יעשו גם איתך. אפילו אם יתנו לי לשחק, אני יודע שאשחק גרוע, כיוון שאין לי ביטחון עצמי. אני מפחד מהצעקות של השחקנים וחושש לעשות שגיאות.

* * *

בינתיים רווחת בקלן שמועה, כי המאמן גיאורג קסלר מבקש לרכוש שחקן זר חדש לקלן, מבלגיה או מהולנד, שחקן שהכיר בתקופת עבודתו בארצות אלה. אם תחליט קלן לרכוש שחקן זה, נראה כי לא יחליטו לשחרר את מישל ואן דה קורפוט, ומאחר שמותר שיתוף שני זרים בלבד, נראה שהקבוצה תצטרך לשחרר את פיזנטי.

שיפור במצבו של סאמפסון

אן.בי.אי.

ראלף סאמפסון

ניו־יורק (אי־פי). הפציעות הקשות שפקדו את מכבי האן.בי.אי. בשנה האחרונה, לא פסחו גם על ראלף סאמפסון, שחקנה הענק של יוסטון רוקטס. שתי דקות ו־19 שניות לפני סיום הרבע השני במישחק החוץ נגד בוסטון סלטיקס, התרומם סאמפסון לריבאונד מתחת לסל קבוצתו, איבד את שיווי משקלו ונחת על גבו. הוא ספג חבטה עזה בראשו ובחלק העליון של גבו. בתחילה היה חשש לפגיעה חמורה עד כדי שיתוק. סאמפסון סעק, כי אינו מרגיש את חלק גופו התחתון. הוא הוצא מהמיגרש באלונקה והובל לבית חולים מקומי, שם עבר צילומי רנטגן לפיהם התברר כי אין לו שברים. ... ריוח באותו יום, כי יש שיפור ניכר במצבו של סאמפסון וכי חזרה אליו התחושה ברגליו. ד"ר תומאס סילוה, רופאה של בוסטון, אמר שנראה לו, כי הכל יהיה בסדר "אבל להודות על האמת היינו מבוהלים".

גם ללא סאמפסון הצליחה יוסטון יכולת מצויינת לפני שנוצחה 114—107, אחרי שכמה דקות לסיום היה שוויון 97—97. סקוט וודמן, שקלע 11 מ־19 הנקודות שלו ברבע האחרון, היה זה שהוביל את בוסטון לניצחון, עם שתי קליעות ביותר ששברו את השוויון ואיפשרו לבוסטון לזכות בניצחון ... בוסטון ניצחה ב־24 מישחקי הבית האחרונים שלה.

שמונה נקודות ללא מענה של וושינגטון בולטס ברבע הרביעי, איפשרו לה להפוך את התוצאות ולנצח את פילדלפיה 100—93, עם 29 נקודות של ג'ף מאלון. לוס־אנג'לס לייקרס זכו בפעם השביעית ברציפות בבכורה באיזור המערבי בניצחון 124—102 על סן־אנטוניו ספרס. תוצאות נוספות: דאלאס — אינדיאנה 126—120, יוטה — סיאטל 116—108.

כדוריד

במוקד הערב: נוף־ים — ארדים

הערב ייערכו מישחקי המחזור ה־21 בליגה הלאומית בכדוריד. במוקד מיפגש הצמרת בין הפועל נוף־ים למכבי ארדים.

המישחקים האחרים: מכבי רחובות — מכבי נתניה, מכבי פתח תקוה — הפועל ראשון־לציון, הפועל רמת־גן — מכבי קרית־מוצקין, מכבי ראשון־לציון — הפועל פתח תקוה, אליצור הרצליה — הפועל רחובות.

בית"ר י—ם נוצח 3—2 בנחלת יהודה

מאת כופר "ספורט הארץ"

קבוצת הפועל נחלת יהודה מליגה ב' הולילה אתמול הפתעה גדולה, כאשר ניצחה במגרשה 3—2 את בית"ר ירושלים, מחזיקת הגביע, במישחק רעים לזיכרו של סרן יוסי חי שנפל בלבנון.

הבית"רים הופיעו בהרכב חסר — בלי אורי מלמיליאן, חגן אוחנה, אהוד אשם והשוערים הקבועים. את הפועל נחלת יהודה הדריך שחקן מכבי תל־אביב אבי כהן. ...

גמר—סל

הערב בערד: הפועל ת"א — הפועל חולון על המקום ה—3

מאת כופר "ספורט הארץ"

עוד הערב תארח (20.00) את מישחק הגמר בין הפועל תל אביב לבין הפועל חולון על המקום השלישי בליגה הלאומית בכדורסל. חולון ניצחה במישחק הראשון 112—92 והיא פייבוריטית לניצחון גם הערב. הקבוצה מתכוננת למישחק הגמר על גביע המדינה, לעומת תל־אביב, שסיימה למעשה את העונה.

אתמול חלה רכז הפועל תל אביב, עמוס פרישמן, והוא רותק למיטתו בגלל כאבי ראש וחום גבוה. פרישמן לא התאמן אתמול ולא ישחק הערב.

ג'ונסון ומאגי חזרו לאימונים

מאת כופר "ספורט הארץ"

לי ג'ונסון וקווין מאגי, כדורסלני הזירוק של מכבי תל אביב, שבו אתמול להתאמן לאחר שנעדרו מן האימון שנערך שלשום. ג'ונסון מחלים משפעת ואתמול אמר: "אני חלש עדיין. אם המישחק (מול אליצור נתניה) היה מתקיים היום (אתמול) — לא הייתי משחק. יש לי עדיין חום גבוה, אך אני מקווה להתחזק ביומיים שנותרו עד למישחק". קווין מאגי סובל מדלקת בעיניו, אך ישחק מחר. אתמול, לאחר שהתאמן אמר אחד מאנשי מכבי: "אין מה לדאוג, קווין יכול לקלוע גם בעיניים עצומות".

מכבי תל־אביב קיים את האימון באולם האוניברסיטה בתל־אביב, שם יתאמן גם הערב. אליצור נתניה התאמן במכון וינגייט וגם הערב יתאמנו יוסי הדרי ובחוריו באולם הי"א. כל שחקני נתניה בריאים ובקבוצה קיים רצון עז לתקן את הרושם העגום מהמישחק הראשון ולנצח את מכבי ולכפות מישחק שלישי ומכריע בשבוע הבא.

כדורסל

קינגסטון אלופה

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת פוליסל קינגסטון זכתה פעם נוספת באליפות אנגליה בכדורסל. במישחק המכריע בטורניר הגמר, שהיה באולם וומבלי, ניצחה קינגסטון את ברמינגהאם 114—95. קריסטאל פאלאס דורגה במקום השלישי אחרי ניצחון 156—117 על לסטר.

בצרפת עלתה אורתז לראש טבלת בית הגמר, אחרי ניצחון חוץ על מונאקו 80—78. המובילה הקודמת, וילרבאן, נוצחה 100—101 בלימוז', שם קלע בילי נייט 42 נקודות. סנט־אטיין ... 85—68 ... 77—71 ... אורתז עם 11 נקודות לפני וילרבאן 10, אנטיב, מונאקו, שאלון, לימוז' וסנט־אטיין 9 כ"א ומוד 6 נקודות.

באיירן מינכן לגמר הגביע

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). קבוצת באיירן מינכן העפילה לגמר הגביע הגרמני כשניצחה במישחק חוץ את ואלדהוף מאנהיים 2—0. המישחק השני יהיה הערב בין שטוטגארט ודורטמונד. במישחקי השלמה בבונדסליגה: בוכום — קלן 2—0, אירדינגן — קייזרסלאוטרן 3—1, לברקוזן — פרנקפורט 2—0.

● שלושה מתאגרפים יצאו אתמול לסופיה בולגריה, שם יתחרו בתחרויות הפרס הגדול, תחרות מהחשובות בעולם. המתאגרפים הם נימנים על אגודות הפועל ... 48 ק"ג יהודה ... , 51 ק"ג יונה אוסקר מלוד, 54 ק"ג שמואל באור יהודה.

משחק פורימי

גורל הבקיע שער

קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה סיימה בתיקו 3—3 מישחק פורימי עם נבחרת עיריית חיפה. ... הכדורגלן הסקוטי המקווה לשחק בהפועל חיפה, ובינתיים משמש כמאמן, שיחק אתמול לראשונה בארץ בהרכב קבוצתו. בנבחרת העירייה, שהורכבה ברובה מעסקני עיריית חיפה, שיחק ראש העיר אריה גוראל. ברקות רבות היתה במשחק אוירה פורימית שגרמה גלי צחוק לאוהדים שבאו לגן הירכון כדי לחזות במשחק. ראש העיר אריה גוראל כבש שער בבעיטת 11 מטרים. גם מזכיר העיר יוסי גלזמן וחבר המועצה ד"ר משה בקר כבשו כל אחד שער. להפועל חיפה כבשו חברי המנהלה יואל גולדברג וטמי יונה ושחקן ... נסים שרת. את המשחק ניהל עמית קליין, בנו של בכיר השופטים בישראל אברהם קליין הנמצא בימים אלו בדאלאס, שם הוא מרצה ושופט בטורניר באולם.

10 נבחרות שישחקו במכסיקו הערב בפעולה באירופה

כאבי ראש לבובי רובסון לפני המישחק נגד בריה"מ

פציעות ועייפות מנעו פירסום ההרכב בטביליסי ★ צרפת ללא פלאטיני נגד ארגנטינה ★ ג'נינגס ודלגליש ישברו שיאים

מונדיאל 86

טביליסי (שרות "ספורט הארץ"). מנהלה של נבחרת אנגליה, בובי רובסון, דוחה להיום את פירסום הרכב נבחרתו שתשחק כאן לפנות ערב נגד ברית המועצות במישחק ההכנה השלישי שלה לקראת מישחקי גמר הגביע העולמי במכסיקו.

פציעות, עייפות ובעיות אחרות, מקשות על רובסון להציב את ההרכב שהיה רוצה לבחון לקראת המונדיאל. שלושת "האיטלקים" ווילקינס, הייטלי וקאוואגו, הגיעו לכאן רק אתמול בצהריים אחרי טיסות של 48 שעות דרך פרנקפורט ומוסקווה והתלוננו על עייפות. הייטלי אף סובל מפציעה במפשעה והבהיר שלא ישחק. נעדרים בטוחים אחרים — הקפטן בריאן רובסון והמגן ... קני סנסום שלא הגיעו כלל, וטוני וודקוק ... ברגלו.

עם הגיעו לכאן אמר רובסון שנותרו לו שלוש בעיות עיקריות לפתור לפני מישחקי מכסיקו: האם להמשיך עם קיצוני או לשחק במערך 4—4—2, מי יחליף את בריאן רובסון במרכז אם לא יהיה כשיר ואת מי להציב בבלם שני ליד בוצ'ר — פנוויק, רייט או מרטין.

לאור המצב שנוצר הוא עשוי לוותר היום על הקיצוני כריס וודל ולשחק עם ארבעה שחקני מרכז שבהם שחקן הנבחרת הצעירה סטיב הודג', בהופעת בכורה.

גם הנבחרת הסובייטית תחסר שניים — שלושה משחקני ההרכב הראשון בגלל פציעות. אבל רובסון רואה במישחק זה מיבחן רציני ביותר. לפני שנתיים ניצחו הסובייטים את אנגליה בוומבלי ורובסון אומר "אז הם היו בכושר גופני טוב יותר, חזקים יותר, מהירים יותר וטובים יותר מאיתנו. אבל השתפרנו מאז ואני מקווה שנוכיח זאת כאן".

מאראדונה בפאריס

זה יהיה אחד מ־7 מישחקים שיתקיימו הערב ברחבי אירופה בהם יופיעו 10 נבחרות שישתתפו במונדיאל 1986.

מישחק מסקרן מאוד יהיה בפארק דה־פרנס בפאריס שם תארח צרפת את ארגנטינה. העימות הצפוי בין מישל פלאטיני ודייגו מאראדונה לא יתקיים מאחר והקפטן הצרפתי פרש בגלל פציעה. קשר מצטיין אחר, אלן ז'ירס, יעדר גם הוא מההרכב הצרפתי וכן החלוץ הדרוש ז'ן־פייר פאפן, שלא שוחרר ע"י מועדונו הבלגי ברוז'. המאמן הצרפתי הנרי מישל ינצל את המישחק לבחון כמה שחקנים. כך הותיר על הספסל את הלוחץ דומיניק רושטו ואת הבלם איוון לה־רה. בהרכב הארגנטיני יחסר הבלם דניאל פאסארלה שלא שוחרר ע"י מועדונו פיורנטינה. מלבד מאראדונה ישחקו עוד הארגנטינאים מריאל מאדריד ובורוצ'אגה מהמועדון הצרפתי נאנט.

שני כדורגלנים וותיקים יציבו הערב שיאים. בבלפאסט ישווה השוער בן ה־40 פאט ג'נינגס את השיא העולמי של ביורן נורדקויסט השוודי — 115 מישחקים בין־ארציים — כאשר יגן על שערה של צפון־אירלנד במישחק נגד דנמארק. הנבחרת הדנית תשחק בהרכב חסר ללא אלקייר, ארנסן, נילסן ולרבי. בגלאזגו ילבש קני דלגליש בפעם ה־100 את מדי נבחרת סקוטלנד מול רומניה. דלגליש בן ה־35, הוא הסקוטי הראשון שמגיע למאון כזה ולכן יהיה הערב הקפטן למרות שהקפטן הקבוע, גרהאם סונס, ישחק. בהרכב הסקוטי ארבעה שינויים מאז המישחק נגד ישראל ברמת־גן. מלבד דלגליש וסונס ישחקו הערב גם השוער אנדי גוראם במקום ג'ים לייטון הפצוע וגורדון סטראקן יחזור לאגף הימני של ההתקפה.

מחזיקת הגביע העולמי, איטליה, תארח באודינה את אוסטריה שלא העפילה לשלבי גמר הגביע העולמי. בהרכב האיטלקי יחליף ויאלי את קונטי הפצוע. בחיחון יתמודדו ספרד, שתתבסס על שחקני האלופה הטריה ריאל מאדריד, ופולין, שתשלב בהרכבה את בוניק המשחק ברומא. שתי נבחרות שלא העפילו לגמר יפגשו בדאבלין — אייר ווילס. יהיה זה המישחק הראשון של המאמן ג'קי צ'רלטון כמנהל נבחרת אייר.

... (משמאל) וניקי ריד ממנצ'סטר סיטי, בפעולה במישחק גמר גביע החברים בליגה שהיה ביום א' בוומבלי. ... בו ניצחה צ'לסי 5—4 (צילום רדיו איפי)

בארד בדרך לתואר שלישי כשחקן היעיל

מאת גיא צוקר

לארי בארד

כשיוכתר לארי בארד, בפעם השלישית ברציפות, בתואר השחקן היעיל ביותר באן.בי.אי.— לא יופתע איש. הבחירה תתבצע לאחר סיום העונה, בזמן מישחקי הפליי אוף, אך כבר כעת ברור שבארד, בן ה־29, כוכב קבוצת בוסטון סלטיקס, הוא המועמד היחיד. זכיה כזו תקנה לו את התואר בפעם השלישית ברציפות, הישג שחסר תקדים עבור שחקן בתפקידו. בהיסטוריה בת 40 השנים של ליגת האן.בי.אי. רק שני שחקנים בלבד השיגו כזה: ביל ראסל (1961—2—3) ווילט צ'מברליין (1966—7—8). אולם יש לזכור ששניהם היו שחקני ציר, לעומת בארד, שהוא שחקן פינה (פורוורד).

בחינת הישגיו של בארד בתחום האישי והקבוצתי, מאז הגיע לליגה בשנת 1979, מגלה תמונה מדהימה: שחקן שעושה הכל בצורה הקרובה לשלימות ומאציל מיכולתו על חבריו לקבוצה. כך מוצאים את הענק הבלונדיני (2.06 מ') בין עשרת השחקנים המצטיינים בחמש קטגוריות שונות ... בשבוע שעבר הוא דורג חמישי בין הקלעים (25.7 בממוצע למישחק), שביעי בין קולטי הכדורים החוזרים (10.1), תשיעי בין חוטפי הכדורים (2.12), רביעי בין קלעי העונשין (88.8%) ורביעי בין קלעי שלוש הנקודות (40.4%). בנוסף לכך הוא מוסר קרוב ל־7 מסירות לסלים בממוצע למישחק — המספר הגבוה ביותר מבין השחקנים שאינם שחקני חוץ (גארדים).

בוסטון היא הקבוצה המצליחה הגדולה ביותר באן.בי.אי. מאז הצטרף אליה בארד הקבוצה עברה חמש פעמים את מחסום 60 הניצחונות ואם לא יפקוד אותה משבר מפתיע מאוד — תחזור על ההישג השנה. הסלטיקס זכו באליפות הליגה בשנת 1981 וחזרו על ההישג שלוש שנים אחר כך. למרות שבשורות הקבוצה כמה שחקנים מצויינים כמו קווין מקהייל, רוברט פאריש ודניס ג'ונסון — ברור שבוסטון תלויה בראש ובראשונה בלארי בארד.

בשנת 1978, לאחר עונה מאכזבת ורצופת משברים, ביצע רד אאורבאך, מאמן ומנהל בוסטון מאז שנת 1950, את הצעד שבכוכבות עיסקאותיו הנועזות — להיט כורה. הוא ניצל את זכות הבחירה הראשונה להחתמת שחקן מהמכללות ובחר בבארד. למרות שהלה הודיע כי ברצונו ללמוד באוניברסיטת אינדיאנה שנה נוספת. קבוצות אחרות לא רצו להמתין. אך אאורבאך (שהודה אחר כך כי לא האמין שבארד יהיה טוב כל כך) הימר — וזכה. בשנתו הראשונה נבחר בארד ל"רוקי" המצטיין של הליגה, הוצב בחמישיה הטובה של העונה ושיחק במדי נבחרת המזרח — מול המערב. מאז נבחר חמש פעמים נוספות לחמישיה העונתית ולחמישיית המזרח. בשנתיים האחרונות הוסיף לאמתחתו את תואר השחקן היעיל ביותר בליגה והשנה, כאמור, יעשה זאת בפעם השלישית.

התארים הללו, כך מסתבר, אינם מרשימים אותו. בקיץ האחרון, למרות פגיעה קשה בגבו, התאמן חמש שעות מדי יום. הוא התאכזב מיכולתו במישחקי הפליי־אוף והחליט לתקן את הליקויים. בתחילת השנה ניכרו בו אותות הפציעה (הוא נפגע גם במרפקו) אך כעת, כשבועיים לסיום העונה הרגילה, אין כל ספק: לארי בארד הוא שחקן הכדורסל הטוב ביותר בעולם.

ווינר אמיתי

אולם, הנתונים הסטאטיסטיים הללו לא מגלים הכל. לארי בארד הוא שחקן נדיר, בעל אופי נדיר. הוא אינו מוותר לעולם, גם כאשר הוא נאבק עם השחקנים הקשוחים ביותר בליגה על כדור חוזר. הוא מעדיף מסירה על פני זריקה גם כאשר הוא יכול לקלוע. הוא יזנק לעבר כדור אבוד למרות שהסיכוי להשיגו אפסי. מעל לכל לארי בארד הוא "ווינר". ברגעים הקריטיים ימצא הכדור בידיו. אם בוסטון זקוקה לסל — הוא ישיג אותו. כאשר המישחק עומד בפני הכרעה הוא זה שיקלע את זריקות העונשין.

כל התכונות הללו באו לידי ביטוי מושלם בשבע השנים האחרונות. בוסטון, שסיימה את עונת 78—79 עם המאזן הגרוע ביותר בתולדותיה (29—53) ... השנה את מספר הניצחונות

הבריאים לאירופה הפצועים לטיפול

ישראל אלימלך — הרוזן ג'מצ'י־רים, יצא המפסיד בשבוע.

מראה מעל לסל

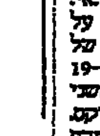

מיכאל קרנון

הפציעות של הרוזן ג'מצ'י וישראל אלימלך, הדורשות ניתוחים ותקופת החלמה ממושכת, גורמות דאגה וכאבי ראש אצל האחראים לנבחרת הכדורסל שלנו, לקראת האתגרים העומדים בפניה בקיץ הקרוב. מנסים לשכנע את השניים לדחות את הניתוחים עד סיום אליפות אירופה דרגה ב' גם אם זה יביא להופעתה של הנבחרת בהרכב חסר באליפות העולם שתהיה בחודש יולי בספרד.

משום מה החליטו באיגוד הכדורסל לתת לאליפות דרגה ב' של אירופה עדיפות יותר מאשר לאליפות העולם. השאיפה לחזור לדרג העליון של אירופה מובנת, אבל השאלה אם יש לעשות זאת בכל מחיר. כל מי שראה את ג'מצ'י ואלימלך במישחקים האחרונים מבין שבמצבם הנוכחי לא יוכלו לתפקד ביותר מאשר 50 אחוזים. השאלה היא אם זה יספיק. במקרה קשה כזה עדיפים שחקנים בריאים ובכושר גופני מלא, מאשר כאלה שאיש אינו יודע כיצד יתפקדו.

אני יכול להבין גם את המאמן צבי שרף השואף להחזיר את הנבחרת לדרג א', אבל מאידך צריך להיות ברור לו, שאם יידחו את הניתוחים של ג'מצ'י ואלימלך, אין כל ביטחון שיוכלו למצות את עצמם בבלגיה ולבסוף לא יצאו לאליפות העולם בספרד. זו החלטה קשה, אבל יש לשקול את הדברים בבגרות ובבינה.

מיבחן חדש

קשה לי להבין מדוע האיום באליפות העולם אינו חשוב ב' התיבותו. לראשונה מאז 1954 העפילה ישראל לשלבי הגמר ולאור היכולת הגבוהה של היריבות, יהיה צורך להעמיד נבחרת חזקה מאוד כדי להשיג דירוג טוב. לכמה שחקנים זו הזדמנות אחרונה להשתתף במיפעל גדול כזה והם רוצים לנצל את ההזדמנות עד תום.

נכון, בלי ג'מצ'י ואלימלך, יהיה קשה הרבה יותר לחזור לדרג א' האירופי. אבל יש לזכור כאן שני דברים: ראשית, בתפקידים אלה יש לנו מיבחר גדול של שחקנים טובים שזו תוכל להיות ההזדמנות שלהם להוכיח שהם שחקני ספסל. חיים זלוטיקמן, הרזן שפאן, אדי רוזנברג ומשה דאניאל, העומד לחזור מארצות הברית, יכולים לשחק בתפקיד שחקן החוץ השני או בעמדת הפינה. שמואל זוסמן, עמוס פרישמן, חן ליפין ועדי גורדון הם רכזים מצויינים ... בתפקיד זה. אפשר גם לקרוא לדוני ברנה שהגיע ליכולת מצויינת העונה במפעיל ... של השחקנים השחורים באליצור נתניה.

נקודה נוספת מתייחסת למיבנה של אליפות אירופה. אליפות דרגה ב', שתהיה בחודש מאי בבלגיה, היא האחרונה במיבנה הזה. אחרי אליפות אירופה דרגה א' שתהיה ביוון בשנה הבאה, יעבור הכדורסל האירופי למיבנה חדש. השלבים המוקדמים של אליפות אירופה יהיו בבתים קטנים בני 4 נבחרות כ"א, בשיטת בית וחוץ, בדומה למוקדמות של אליפות העולם. כך שגם בכישלון הגרוע ביותר, אם לא תסיים הנבחרת שלנו בין 4 הראשונות בבלגיה, היא תחמיץ בכך רק אליפות אירופה אחת. אם נבזבז את ההזדמנות נשתף בבלגיה כמה שחקנים צע־

מאמן פדראלי

המעבר לשיטת המישחקים החדשה יחייב גם שינויים באיגוד הכדורסל. אם עד היום נטען, כי אין מקום להעסיק מאמן לאומי במישרה מלאה, מאחר שאין לו בלאו הכי תעסוקה בין אליפות אירופה אחת לשנייה, הרי שמ־1988 תהיה לנבחרת הלאומית פעילות רצופה במישחקים המוקדמים לאליפויות אירופה ואליפויות העולם.

כמעט בכל אירופה יש מאמנים לאומיים במישרה מלאה. בכמה מדינות קיים מעמד של מאמן פדראלי, האחראי על כל נבחרות הייצוג ומסתייע בעוזרים בכל אחת מהנבחרות. זה התפקיד שצריך להוסב עליו גם אצלנו. ראשית זה יבטיח שהמאמן הלאומי לא יהיה מוטרד יותר מדי ל"הצדיק" את המשכורת שמשלמים לו. גם מבחינה מקצועית יש בכך יתרון מאחר שכל הנבחרות יתאמנו בשיטה דומה וישחקו בסיגנון אחיד. כך שהמעבר של השחקנים מדרג אחד לשני יהיה חלק יותר.

זה הזמן להתחיל לדון בנושאים אלה כבר עתה ולהתארגן בהתאם.

חדשות חוץ

7 אוסקרים לסרטו של סידני פולאק "זכרונות מאפריקה"

כוכבת הסרט, מריל סטריפ, לא קיבלה את הפרס

לוס אנג'לס (ע"ד וע"ס) — הסרט "זכרונות מאפריקה", סיפורה של אריסטוקרטית דנית ההרפתקנית בקניה, בכיכובם של מריל סטריפ ורוברט רדפורד, זכה ב־7 פרסי אוסקר כולל בפרס הסרט הטוב ביותר של השנה. הבמאי סידני פולאק, קיבל את פרס הבימוי הטוב ביותר בשביל אותו סרט וגם התסריט זכה בפרס הטוב ביותר.

וויליאם הארט צויין כשחקן הטוב ביותר על תפקידו בסרט "נשיקת אשת העכביש" שהופק ונוסרט בברזיל.

השחקנית ג'רלדין פייג' זכתה בפרס השחקנית הטובה ביותר על משחקה בסרט "מסע אל השפע". דון אמיצ'י, מי שהיה כוכב קולנוע רומנטי בשנות ה־40, נבחר כשחקן המשנה הטוב ביותר על תפקידו בסרט הקודם "קוקון".

הסרט "כבוד של פריצי", שהיה בין המתמודדים על המקום הראשון, קיבל רק פרס אוסקר אחד. אנג'ליקה יוסטון, בתו של הבמאי הנודע, ג'ון יוסטון, זכתה בפרס שחקנית המשנה הטובה ביותר על הופעתה בסרט זה.

מריל סטריפ לא קיבלה פסלון הזהב

אשר ל"זכרונות מאפריקה", למרות שהסרט זכה בפרסי אוסקר רבים, בעיקר על ההיבטים הטכניים שלו, שני השחקנים הראשיים, מריל סטריפ והשחקן, קלאוס מריה ברנדאואר, לא קיבלו את פסלוני הזהב.

הבמאי ההוליבודי הנודע, המכונה ל"נער פלא", על סרטיו האחרונים, שזכו לקופות גדולות, סטיבן ספילברג, לא קיבל את הפרס. סרטו "הצבע ארגמן" היה מועמד ל־11 פרסי אוסקר אולם לא קיבל אפילו פרס אחד. סרט זה נחשב לסרטו הרציני הראשון של ספילברג, שהתמחה עד אז בסרטי הרפתקאות בלבד.

השחקן פול ניומן, שהיה מועמד שש פעמים לפרס אוסקר, מבלי לזכות בו, קיבל הפעם פרס כבוד "לאות הכרה על הופעותיו המצויינות והכריזמטיות בקולנוע במשך השנים".

פרס אוסקר־כבוד נוסף הוענק למלחין, אלכס נורת, שחיבר את המוסיקה לסרטים "כבודו של פריצי" ו"..." ואשר מונה 15 פעמים כמועמד לאוסקר ולא זכה בו.

הזמר והמלחין ליונל ריצ'י קיבל אוסקר על שיר "אמור אתה, אמור אני" והכותר בסרט "לילות לבנים".

פרס אוסקר לסרט הזר הטוב ביותר הוענק לסרט הארגנטינאי "הסיפור הרשמי".

סרטים אחרים שזכו לציון בקטגוריה זו הם: "..." (גרמניה), "קולונל רדל" (הונגריה), "שלושה גברים ועריסה" (צרפת) ו"במסע עסקים של אבא" (יוגוסלביה).

בקניה רואים ב"זכרונות מאפריקה" "סרט גזעני ומשפיל את האפריקאים"

(ע"ד) - הוליווד העניקה פרסי אוסקר לסרט "זכרונות מאפריקה". אולם בקניה, שם צולם הסרט, תואר ע"י מבקרי סרטים בעתונים כ"לא רלוונטי, שטחי, גזעני ומשפיל את האפריקאים."

הסרט שהפקתו עלתה 30 מיליון דולר, מתאר את חייה של המתיישבת הדנית, קארן בליקסן, בקניה, בתחילת המאה העשרים. הוא הוצג בראשונה מחוץ לארה"ב, בניירובי עצמה בחודש ינואר.

כיום מוצג הסרט בקולנוע "דרייב אין" בעיקר לאוכלוסיה הלבנה שבעתונה כאן.

"האם ייתכן שהעולם המערבי עדיין רוצה להאמין שאפריקה היתה במצבה הטוב ביותר באותם "ימים יפים וטובים" כאשר האפריקאים ידעו את מקומם", כתבה מבקרת הקולנוע ... נצארו.

מבקר אחר, סם קאהיגה, אמר לכתב רויטרס: "זה נראה טוב והסרט נבנה כמפיקי סרטים מבריטניה המערב לבוא לכאן ולעשות סרטים רומנטיים על תקופה מאוד לא רומנטית בהיסטוריה שלנו".

קאהיגה מתח ביקורת בעיקר על הדמות החיובית שניתנה בסרט ללורד דלאמיר, אחד המתיישבים הלבנים הממלא תפקיד חשוב בסרט הזה. קאהיגה סיפר, כי דלאמיר הרג פעם שני אפריקאים, כאשר דרס אותם, לאחר שסירבו לפנות את הדרך.

"אלה הם הטיפוסים, שזוכים לכבוד בסרט "זכרונות מאפריקה," הוא אמר.

"זאת איננה אפריקה בשעתה הטובה. היא מצומצמת לכדי ציור קיר אקזוטי ותו לא". אבר.

לעומת זאת, שחקנים קניאתיים, שהשתתפו בסרט הגיבו בשמחה רבה על פרסי האוסקר הרבים בו זכה הסרט "זכרונות מאפריקה". אחד מהם, ..., הופיע בתפקיד משנה, אמר כי זהו סרט נפלא.

הפקת הסרט נהללה בקניה והיתה אפילו שבויה, כאשר התברר שהניצבים השחורים קיבלו שכר נמוך משכר עמיתיהם הלבנים וגם מזונם ירוד.

אולם עוזרו של המפיק, ..., אמר לכתבים, שכל ענייני השכר הופקדו בידי קבלנים מקומיים והם שהחליטו על מתן השכר היותר נמוך לניצבים השחורים שהוזמנו.

השגרירות האמריקאית וארמון הקיסר בטוקיו הותקפו בטילים

החשודים העיקריים הם אנשי ארגון שמאל קיצוני — "צ'וקאקוהא"

טוקיו. (ע"ד). השגרירות האמריקאית וארמון הקיסר בטוקיו, הותקפו בטילים אתמול, אך לפי ידיעות ראשונות לא היו נפגעים. המשטרה מסרה, כי שני טילים נורו לעבר השגרירות מכני שיגור שהותקנו על מכונית, והם נפלו בחצר.

טיל אחד נורה לעבר ארמון הקיסר ממכונית שחונה ליד תחנת משטרה מקומית. לא נודע בינתיים על פגיעות או נזקים בארמון.

טילים תוצרת בית

בחקירות המשטרה התברר כי הטילים הם תוצרת בית ונורו מכלי רכב חונים. ההתקפות האלה עוררו דאגה בקרב השלטונות, נוכח ועידת הפיסגה של 7 מדינות העומדת להתקיים בטוקיו בקרוב.

המשטרה אישרה, כי איש לא נפגע והנזקים היו מזעריים. פקידי הארמון מסרו כי הקיסר בן ה־84 הירוהיטו ... בעת שנורו הטילים ...

החשודים העיקריים הם אנשי ארגון השמאל הקיצוני צ'וקאקוהא. אנשי ארגון זה הודיעו כי הם יגרמו תוהו ובוהו בעת ועידת הפיסגה של 7 המדינות שתתכנס בטוקיו במאי. כן הודיעו כי ישבשו את החגיגות לציון מלאות 60 שנה לשלטון הקיסר הירוהיטו על כיסאו. חגיגות אלה יתקיימו ב־29 באפריל.

"אתגר לדמוקרטיה"

המשטרה מסרה כי היא מחפשת אחר גבר לבוש בגדים לבנים שנראה נוהג במכונית ... בדרום מזרח טוקיו.

"מעשה זה מהווה אתגר חמור מאוד לדמוקרטיה" נאמר בהודעה שפירסם המזכיר הראשי של הממשלה היפנית מאסאהרו גוטודה. "אנו חייבים לעשות הכל כדי שלא יקרו דברים כאלה בעת שתתקיים ועידת הפיסגה".

גם ראש הממשלה יאסוהירו נאקאסונה אמר לכתבים: "אנו נעשה את הכל ונקוט באמצעי הביטחון החמורים ביותר".

דוברת השגרירות האמריקאית מסרה, כי למעשה נורו לעבר השגרירות 3 טילים.

התייר האמריקאי תום אדוארדס מן העיר סאן דייגו אמר לכתב רויטרס, כי ראה "כדורי אש" בשמים בגובה רב. "אחד מהם פגע בקומה השלישית של הבניין ... ונפל אחר כך לקרקע".

הטילים היו כולם תוצרת ... ומורכבים על ... מעץ. הם נורו ממשגרים שהורכבו מצינורות ברזל, בצורה הפשטנית.

סוג נשק זה הופעל כבר קודם לכן ע"י צ'וקאקוהא וארגוני שמאל קיצוניים אחרים בעת הפגנות נגד הרחבתו של נמל התעופה הבינלאומי של טוקיו.

עוד נודע כי שתי המכוניות היו לבנות ... ליד טוקיו. ההתקפה התרחשה בשעה 1.15 בלילה וארמון הקיסר ... לאחר מכן.

ערך את המהדורה: יצחק לאור

יורש העצר הירדני:

מלחמת המפרץ עלתה עד כה 200 מיליארד דולר

רבת־עמון (ע"ד וע"ס) — יורש העצר הירדני חסן אמר אתמול, כי מלחמת איראן־עיראק היא הסכסוך היקר ביותר באזור, סכסוך שבו מיבצעים הבזבזניים, כלכליים ופיננסיים גרם להפסדים של למעלה מ־200 מיליארד דולר עד היום.

עוד אמר בפתיחת סמינר בין לאומי כאן, על הדרכים להביא לסיום המלחמה, כי עד כה היו האבידות בנפש מיליון הרוגים, פצועים, נכים או שבויים ...

ממשלת איראן לא נענתה להזמנה לסמינר.

הנסיך חסן קרא לאיראן להיענות לקריאת השלום והוסיף: "אני מקווה, כי מנהיגי איראן ... ".

ירדן היא אחת התומכות הנאמנות של עיראק בסכסוך זה.

בסמינר משתתפים 20 משלחות מטעם ארגונים שונים באסיה, אפריקה ... בין המשתתפים נציגי האופוזיציה האיראנית.

סנטור בן 62 שובת רעב באוטווה מזה 18 יום

מוחה נגד הקיצוץ בהכשרה מקצועית למובטלים

מאת בלפור חקק

סופר "הארץ" בקנדה

אוטאווה (מיוחד ל"הארץ"). בבניין הפרלמנט באוטאווה נכנסה ליומה ה־18 שביתת רעב של סנטור בן 62, שבריאותו הולכת ומתערערת. הסנטור הקונסרבטיבי, ז'אק אבה, פתח בשביתת רעב, כמחאה על החלטת הממשלה לבטל תוכנית להכשרת צעירים מובטלים לשוק העבודה.

הסנטור עורך את שביתתו באולם הכניסה של הסנאט הקנדי ... בגלל השביתה הפרלמנטרית.

ביום שישי הבטיח ראש הממשלה מלרוני ... להכשרת הצעירים, אך אבה הודיע כי לא יפסיק, עד שהתוכנית ... כחוק. הסנטור מתקיים על מים מינראליים בלבד ... אלפי מכתבים ... הרופאים צוו עליו להפסיק את השביתה ... והופסק בלתי ברור.

סמינר

חדירה לשוק

בשיטת עשה זאת בעצמך

מחזור 6

יתקיים ב 1—10/4/86 במלון רמת אביב

מטרת הסמינר:

להקנות למשתתפים שמוש בטכניקת חישוב כדאיות של שיטות חדירה חליפיות לשוק מוגדר, בעזרתה נתן לתכנן לוח זמנים ותקציב נדרש - ולחשב מראש מחיר הברירות בין בזמן ובין בכסף.

פרקי הדיון:

יום ד' - חדירה לשוק.

1. הגדרת הסביבה השיווקית החדשה.
2. מקורות לאיסוף מידע על שווקי יעד.
3. איש המכירות כאוסף מידע.
4. בחירת שווקי מטרה - וכיצד חודרים.
5. תמחיר השוואתי של קידום המכירות.
6. איתור סוכנים - השוואת שיטות.
7. מחיר האיחור - ושיטת תמחיר לפי נצילויות.
8. המודל התלת־מימדי לתכנון חדירה לשווקים.

יום ה' - שיטות קידום מכירה.

1. דוגמא לבנית לוח זמנים ותקציב חדירה.
2. מתי לא לייצא - מתי לא לקדם.
3. השוואת עלויות קידום על בסיס זמן/כסף/תוצאה.
4. מוניטין - כיצד נבנה, כיצד מתומחר ומה ערכו.
5. מוצר מקומי או מוצר ישראלי.
6. ניתוח השוואתי של מדיה ושיטות קידום.
7. כיצד מחליטים על תקציב פרסום וגודל מודעות.
8. טיפול בפניות על מנת למכור - כיצד.

לפרטים נא לפנות אל —

החברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ

דרך חיפה 13 תל אביב 64929

טלפונים: 268020, 03-252967

אפשר להרשם גם למחזורים הבאים.

هكذا من الأصل

שופט בת"א פסק אחרת משופט בפ"ת שהורה על שחרור

נעצרו שני תושבי טייבה החשודים בניסיון לרצוח את מזכיר המועצה

(ע). שני תושבי הכפר טייבה, החשודים בניסיון לרצוח את מזכיר המועצה המקומית בכפר, נעצרו אתמול ל־10 ימים בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

השניים הם מחמוד עבדל קאדר בן 39 ובסאם תג'יזיא בן 21. עבדל קאדר חשוד, כי איים ב־20.3.86 על מזכיר המועצה, ובשלב מאוחר יותר נזרקו 2 בקבוקי תבערה לעבר ביתו. אחד הבקבוקים התפוצץ והכנס לא נפגע המתלונן.

מזכיר המועצה המקומית הגיש תלונה למשטרה, על פיה נעשה ניסיון לרצחו בידי שני רעולי פנים. המשטרה אספה מידע, עצרה את השניים והביאה אותם לבית משפט השלום בפתח תקווה, כחשודים במעשה. השופט ראובן ג'יבי קבע, כי אין בחומר הראיות עדות, אלא השערות, ובאין חשד סביר — אין לעצור חשודים. הפרקליטות הגישה ערר על שחרורם לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

השופט המחוזי אריה אבן ארי, שדן בערר ציין בהחלטתו, כי "השופט המלומד הגיע למסקנתו קצת בחיפזון" כאשר החליט על שחרור החשודים. על פי ראיות שבידי משטרה, נאמר בהחלטת השופט, החשוד תג'יזיא קשור לרכב שבאמצעותו בוצע המעשה, כיוון שברשותו רכב מסוג זה היחיד המצוי בכפר טייבה. כדי לאפשר למשטרה להשלים את החקירה, קבע השופט, יהיה לעצור את השניים ל־10 ימים.

בתום עבודה של שנתיים חשפו ארכיאולוגים חומה מהתקופה הביזנטית של אלוני ממרא (צילום: זום 77)

עונשי מאסר לכנופיה מירושלים המזרחית שביצעה שמונה מעשי שוד בנשק של צה"ל

(ע). חברי כנופית שודדים נועזת מירושלים המזרחית, שביצעו מעשי שוד תוך התחזות לחיילי צה"ל ונשיאת נשק של צה"ל — נדונו בבית המשפט המחוזי בירושלים לעונשי מאסר בין שנה וחצי לחמש שנים. בין השודדים היה גם מוכתר איזור שועפט.

הנאשמים הם אחמד מוצטאפה פרג' (43), עבדל פאתח נאג' ומוכתר איזור שועפט עיסא סאלם מחמוד עיסא (38). מעשי השוד המיוחסים להם אירעו בין השנים 1982 ו־1985.

המעשה הראשון המיוחס להם הוא שוד חלפן כספים. הם הקימו מחסום בדרך וכאשר הגיע החלפן למקום במכוניתו נאלץ לעצור. הם איימו עליו בכלי נשקם, שדדו ממנו 30 אלף דולרים, ירו לעבר גלגלי המכוניות ונמלטו.

שוד נוסף שבו הורשעו השלושה היה באל בירה. מוכתר איזור שועפט מסר ליתר חברי הכנופיה מידע על סוחר קרקעות שמכר קרקע. השלושה פרצו לביתו באישון לילה, חמושים ברובי גליל ואם־16, תוך התחזות לחיילי צה"ל. הם דרשו מהסוחר כסף, אך מצאו כמה מאות דינרים ירדניים בלבד. מקבלן באל בירה שדדו השלושה באותה שיטה 300 אלף דולרים שהחזיק בביתו. כך גם מתושבת אחרת של אל בירה. הם הורשעו בשמונה מעשי שוד כאלה.

הנאשם אחמד מוצטאפה נדון למאסר 5 שנים בפועל ו־2.5 על תנאי, ועיסא סאלם מחמוד נדון למאסר שנתיים בפועל ושנתיים על תנאי. ישב בדין השופט המחוזי ישראל וינר.

הגיע! BURDA הגיע!
אפריל 86:
ירחון האופנה שלא תוכלי לוותר עליו
• אופנת "המראה הגדול" החדשה
• הצבעים החדשים
• אופנת ילדים • 110 גזרות לתפירה עצמית

ברונפמן
עתונים וספרים מהעולם כולו

"ועד ההגנה" נחוש בדעתו שלא לשבות ב"יום האדמה"

חשש למתיחות עם התנועה המתקדמת

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

ועד ההגנה על אדמות הערבים עומד על החלטתו המקורית שאין מקום לשביתה הכללית ביום ה' אדמה הקרוב כפי שדורשת "התנועה המתקדמת". מזכיר ועד ההגנה על האדמות צליבא חמיס, אמר אתמול לסופר "הארץ" כי הוועד שומר את האופציה של הכרזת שביתה כללית למקרה של התפתחות שלילית, למשל, באם תחול הרעה בנושא הבנייה הבלתי חוקית. כיום מוקפא הטיפול בבנייה הישנה עד לסיום הדיונים של ועדה בין משרדית בנושא.

חמיס אמר כי באם לא תימצא דרך להקל על האזרחים להוציא רשיונות בנייה ולקבל חיבורי חשמל ומים, נבדוק שביתה. חמיס אמר כי בשטחים קיימת מסורת של שביתה ב"יום האדמה" אבל אנחנו חיים במציאות שונה כאן בישראל. מזכיר ועד ההגנה על האדמות אמר כי תביעות הוועד נשארו כפי שנקבעו: שלוש תהלוכות ועצרות בדיר חנא, טייבה, ורהט.

התנועה המתקדמת פרסמה כי בדעתה, בנוסף לקריאה לשביתה של המיגזר הערבי באופן כללי לקיים שתי עצרות: בטייבה ובכ־ עראבה. שתי האסיפות מתקבנות בסמיכות לעצרות "ועד ההגנה" דבר מעורר חשש למתיחות והתנגשויות בין משתתפיהן.

תושבים מקריית ארבע חשודים בהפרת הסדר במערת המכפלה

(ע). שלושה תושבים מקריית ארבע חשודים בהפרת הסדר באיזור מערת המכפלה ובתקיפת חיילים ששמרו במקום. בית משפט השלום בירושלים ציווה לשחררם בערבות של 200 ש"ח.

בדיון שהתקיים אתמול טען נציג משטרת חברון כי אריה בר יוסף, שמואל סיטרין ונער בן 17, חשודים בהפרת הסדר הציבורי במערת המכפלה, הכשלת חיילים ותקיפתם וגרימת נזק לציוד במערת המכפלה. החוקר הציג לבית משפט עדויות של חיילים וציין כי מעשיהם של החשודים גורמים לתסיסה בין יהודים לערבים באיזור.

נציג המשטרה ביקש להאריך את מעצרם של החשודים בעשרה ימים, בחשד כי הפרו את הסדר בפורים. אך השופטת מרים ברנשטיין קבעה כי אין לעצור חשודים אלא לצורכי חקירה וציוותה לשחררם בערבות.

בן 16 תושב חאן יונס רצח את חברו בן ה־18 מעזה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בן 16, תושב חאן־יונס, רצח אתמול בדקירות סכין את חברו, בן 18, תושב עזה. השניים עבדו במושב שיבולים ונראה שהסתכסכו.

הצעיר מעזה שנדקר, הועבר למרפאה בנתיבות ומשם הועבר לבית החולים סורוקה בבאר שבע ושם מת. אחר הקטין נערך מצוד וכעבור זמן קצר הוא נתפס על־ידי המשטרה.

נבון: אין ממה לקצץ

מאת סופר "הארץ"

דובר משרד החינוך הבהיר אתמול כי שר החינוך לא אמר כי יעמוד לימין המורים אם אלו יסרבו לדחות את תוספות השכר המגיעות להם לפי ועדת עציוני.

השר אמר בוועדת הכספים שאם יסרבו המורים לדחייה, הוא לא יסכים לכך שהסכום של 24 מיליון דולר יקוצץ מתקציב משרד החינוך, שכן אין ממה לקצץ.

5.34 ש"ח — מחיר מירבי לחבילת מצות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

משרד התעשייה והמסחר קבע מחיר מירבי למצות ולקמח מצה. חבילת מצות סטנדרטית כשר לפסח, 2.5 קילוגרם, תעלה לצרכן 5.34 ש"ח (כולל מע"מ), ואילו מחיר חבילת קמח מצה, 1 קילוגרם, נקבע ל־2.23 ש"ח (כולל מע"מ).

המחיר המירבי לחבילת מצות באיזור הסחר החופשי באילת הוא 4.46 ש"ח וקמח מצה במשקל 1 קילוגרם יעלה באילת 1.94 ש"ח.

דובר משרד התעשייה והמסחר אמר, כי המצות אינן מסובסדות והמחיר המירבי נקבע בהתאמה לשינויים בתשומות שנרשמו בשנה האחרונה. אשתקד היה מחיר חבילת מצות 2.39 ש"ח (כולל מע"מ) וקמח מצה (1 ק"ג) 1.02 ש"ח.

השנה, אישר המפקח על המחירים למפעלי המצות להוציא לשוק גם חבילת מצות קטנה, שמשקלה 1.5 ק"ג. חבילה זו תימכר לצרכן ב־3.80 ש"ח (ובאיזור הסחר החופשי במחיר 3.30 ש"ח).

עלייה במספר ההתפרצויות לבתים בחולון

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בחולון

עלייה משמעותית בהתפרצויות לבתים נרשמה בחולון במהלך השנה החולפת; לעומת זאת נרשמה ירידה בהתפרצויות לבתי עסק. מנתוני הסיכום השנתי של תחנת משטרת חולון שהגיע לידי סופר "הארץ" עולה, כי במהלך השנה האחרונה נרשמה עלייה של 26.5 אחוז במספר ההתפרצויות לדירות לעומת ירידה של 8.5 אחוזים בהתפרצויות לבתי עסק. 2271 התפרצויות לדירות נרשמו בשנה האחרונה לעומת 1795 התפרצויות בשנת 1984. בסך הכל נרשמה ירידה של 3.1 אחוזים בהיקף הפשיעה בחולון בשנת 1985 לעומת שנת 1984: 8010 תיקים לעומת 8265.

בת 70 שבארנקה היו 10 שקלים נשדדה באכזריות באשדוד

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

גטלה לובה, בת 70, נשדדה ברחוב באשדוד. אלמוני היכה אותה בחוזקה בראשה, ושדד ממנה את ארנקה ובו 10 שקלים. המשטרה עורכת מצוד נרחב אחר התוקף.

עוברי אורח פינו את הנפגעת לתחנת מ. ד. א. ומשם הועברה לבית החולים קפלן ברחובות, קיבלה טיפול ושוחררה.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

ראש עיריית אשדוד על הנזיפה של מנכ"ל משרד הפנים בדבר רכישת רכב חדש

"ראש עיר שנבחר ישירות ע"י בני עירו אינו פקיד של משרד הפנים"

מאת סופרי "הארץ"

"ראש עירייה שנבחר ישירות בידי תושבי עירו, אינו פקיד של משרד הפנים ואין הוא יכול לשמש כתובת לנזיפות אדמינסטרטיביות של פקיד מב־ שלה, בכיך כבל שיהיה," כך הגיב אתמול ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי, על הידיעה שמנכ"ל משרד הפנים, חיים קוברסקי, נזף בארבעה ראשי רשויות על שרכשו כלי רכב חדשים בניגוד להוראות משרדו. אזולאי ציין, כי בכל הנוגע לאשדוד פעלה העירייה על פי סמכויותיה ובמסגרת תקציבה המאושר. מכוניתו של ראש העיר הוחלפה באחרת, כיוון שהמכונית הקודמת נפגעה בתאונת דרכים קשה, ועלות התיקון המוחזקה הגיעו לשיעור בלתי סביר.

רכישת המכונית החדשה נעשתה במילא בכספי הביטוח ששולמו עקב התאונה. המכונית השניה שהוחלפה, שימשה את סגן ראש העיר והיא הוחלפה באחרת, קטנה יותר, בעלת נפח מנוע של 1300 סמ"ק, על פי הוראת מבקר המדינה, שקבע כי סגן ראש עיר אינו זקוק למכונית בעלת נפח מנוע של 1800 סמ"ק.

גם ראש מועצת מעלות הגיב על נזיפת מנכ"ל משרד הפנים בגין רכישת רכב "הודעת משרד הפנים היא בגדר פגיעה בשמנו הטוב" טען שלמה בר־חבוט. לדבריו, מועצת מעלות היא היחידה בגדולה בארץ המחזיקה רכב פרטי אחד בלבד.

נזק למכונית ראש העיר ר"ג

(ע). אלמונים גרמו נזק למכוניתו של ראש עיריית רמת גן, אורי עמית, בעת שחנתה בחניון תת קרקעי ברחוב ביאליק, בשעת לילה ביום א'. ארבעת הצמיגים נדקרו במכשיר חד, וספריי אדום הותז על הרכב.

שופט הורה לבדוק חקירת צעיר מעזה שנשפט על תקיפת חיילת

מאת איתן רבין,
סופר "הארץ"

"מפקד מרחב לכיש יפנה קצין לבדיקת הליקויים שנתגלו בחקירת מקרה זה, הקצין ישמע הערות הסנגור דיבובקין ומפקד המרחב יחליט באילו אמצעים לנקוט על פי הממצאים, וידווח על הממצאים והאמצעים שננקטו לבית המשפט בתוך 90 יום," כך קבע שופט בית משפט השלום בקריית גת, שלמה שוהם, בהכרעת דינו של תושב עזה אשר הועמד למשפט בגין תקיפה הבלנית של חיילת בשירות קבע, שיבוש הליכי משפט והכשלת שוטר במילוי תפקידו. בכתב האישום נאמר כי סבחה שתאודי בן 25 תושב עזה, תקף ב־6.11.85 בצהרים בכביש הכניסה למושב בית עזרא חיילת, תגמלת. התקפת הועברה לבית החולים באשקלון ושם נזקקה לטיפול רפואי ממושך.

בעת חקירתו תחת אזהרה טען הנאשם כי אינו יודע לחתום והוא חותם רק באמצעות טביעת אצבע, ואילו בחקירתו במשטרת קריית מלאכי חתם הנאשם את שמו בערבית. על פי כתב האישום הנאשם בתקיפה הבלנית של חיילת, שיבוש הליכי משפט, והכשלת שוטר במילוי תפקידו.

בעת המשפט חזרה בה המשטרה משני האישומים הראשונים זאת לאחר שהאיש כבר ישב ארבעה חודשים במעצר. הנאשם הורשע בעבירה של הכשלת שוטר ונגזר עליו עונש מאסר של ארבעה חודשים אך הוא שוחרר, מאחר שכבר ריצה את ארבעת החודשים. בא כוחו של הנאשם עו"ד פנחס אסולין אמר כי עניין הזיהוי של הנאשם היה לקוי והוא אף העלה טענות הסותרות את טענות המשטרה. השופט שלמה שוהם, הורה בהכרעת דינו למשטרה למנות קצין בודק.

הוגשה בקשה לביהמ"ש לאסור על ה"טוטו" לחלק את הפרס הראשון

(ע). בקשה לאסור על המועצה להסדר הימורים בספורט (ה"טוטו"), לחלק את הפרס הראשון בספורטוטו בעבור 13 ניחושים, בגין משחקי השבת האחרונה, הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

הבקשה הוגשה במעמד צד אחד, בידי פליקס חיון וסוזי פלח מהרצליה הטוענים, כי ניחשו את המשחקים ומגיע להם להתחלק בפרס הראשון. הבקשה תידון היום בבוקר בפני השופט שאול אלוני.

בבקשה מסופר, כי לקראת משחקי השבת 22.3.86 מילאו המבקשים טופס בסכום כולל של 13,824 שקל חדש. משפורסמו התוצאות התברר, כי הם ניחשו נכונה את כל המשחקים, למעט המשחק של בית"ר רמלה נגד הפועל יהוד — משחק מס. 11 בטופס ה"טוטו". במשחק זה ניצחה קבוצת הפועל יהוד, נאמר בבקשה, ניצחון שלגבי כשירותו, קיימים חשדות כבדים של הטיית תוצאות המשחק, ומספר שחקנים אף הוזמנו לחקירה בנדון. "אילו היתה בית"ר רמלה מנצחת" נאמר בבקשה "כפי שנרשם ע"י המבקשים וכפי שחייב ההיגיון, היו המבקשים זוכים ב־13 ניחושים ובפרס הראשון".

הם פנו להנהלת ה"ספורטוטו" "לעכב את חלוקת הפרס הראשון, בטענה שאם יחולק הפרס ויימצא לאחר מכן שהמשחק אמנם "נמכר" למהמרי טוטו — יימצאו הרמאים מקבלים פרס על מעשיהם ולא ניתן יהיה או להחזיר את המצב לקדמותו.

במועצה להסדר ההימורים השיבו להם, כי לא יעכבו את חלוקת הפרס, אלא אם יקבלו צו מתאים מבית המשפט.

צוות בין־משרדי יגבש דרכים להפעלת התוכנית להכשרת מהנדסים בערי הפיתוח

מאת צבי זרחיה

צוות בין משרדי יגבש בתוך שבועיים דרכים להפעלת תוכניתו של שר האנרגיה משה שחל להכשרת מהנדסים והנדסאים בערי הפיתוח.

כך הוחלט אתמול בועדת שרים בראשות ראש הממשלה, שמעון פרס, שדנה בתוכניתו של השר שחל ובהצעתו להקים קרן ברשות פרס להכשרת מהנדסים והנדסאים בערי הפיתוח. שחל הבטיח כי עודפים בקרן ההשוואה לדלק בסך 65 מיליון דולר יועברו לקרן זו.

חוגגי פורים התעלמו מערימות האשפה בדיזנגוף

מאת חיים הנדוורקר

רחוב דיזנגוף בתל אביב היה אתמול פקוק באנשים, שביקשו לחגוג את הפורים. פחי האשפה שנערמו ברחובות, עקב שביתת נהגי התברואה, לא הפריעו להולכי הרגל את הבילוי.

בדיזנגוף נראו מגוון תחפושות — נינג'ות למיניהן, דרקונים, אבל הרוב העדיף לבוא ולהסתכל. את הפטיש הפלסטי ההיסטורי החליפו מיכלי התרסיס, ועוברים ושבים מצאו עצמם עטופים בקצף לבן.

מצפים ליותר ממאה אלף איש היום בהלווית הרב פיינשטיין

(ע). הלווייתו של הרב משה פיינשטיין ז"ל תתקיים היום בשעה 11, לאחר שנועדה לאמש. הדחייה נעשתה בעקבות תקלה במטוס שהיה אמור להטיס את ארונו של הרב מארה"ב לישראל.

מצפים כי יותר ממאה אלף איש ישתתפו בהלוויה שתצא מישיבת "עץ חיים" בירושלים. בעת ההלוויה ייחסם רחוב יפו, מכיכר הדוידקה ועד הכניסה לעיר, וצפויים שיבושי תנועה חמורים בירושלים. הרב פיינשטיין, יו"ר מועצת גדולי התורה בארה"ב, נפטר בניו יורק ביום ב' בגיל 91.

לבחירתך:
OPEL CORSA
חדש! 4 ו־5 דלתות
OPEL KADETT
מגוון מנועים ותוספות
OPEL ASCONA
יותר תוספות מתמיד
OPEL REKORD
אלגנטית ואמינה
OPEL RELIABILITY COMES AS STANDARD
GM ליאו גולדברג בע"מ המניע להצלחת אופל בישראל OPEL
ת"א: אולם תצוגה, דרך פ"ת 86, טל. 336911; ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536, 231798; חיפה: דרך יפו 132, טל. 5-530281; ב"ש: מורדי הגיטאות 96, טל. 70507; סוכני משנה: חיפה: בית המכונית יפו 19, טל. 512251; פ"ת: כהן את מילר, בר כוכבא 39, טל. 911159

אורטופדי
Samuel Ficine SHOES
נעלי
יצרן נעליים אורטופדיות לנשים

* קבקבים
* מגפיים
* נעלי קפר
* סנדלי גברים (קליפורניה)
* סנדלי אצבע
להשיג במיטב החנויות בארץ.
המפעל: בני ברק 20 ת"א טל' 371515, 374631

הופיע גיליון
כותרת ראשית
■ כשנולדה בטהראן קראו לה יהן פרוז. הזמרת ריטה: מה יש בה שאין באחרות
■ נציב מס־ההכנסה בראיון לכותרת ראשית: "אנחנו נכה מהר וכואב"
■ רי"ן נגד קראפי
■ חום שגב במדור חדש: כתב זר
■ נחום ברנע על המזכירה ששברה את קוד המחשב של שר־החוץ
■ מלחמת הקפה: אורי רוטשילד מנסה לקלקל לדוד מושביץ

EXPORT TO U.S.A.

WASHINGTON-BASED REPRESENTATIVE OF MAJOR U.S. TRADING COMPANY IS INTERESTED IN TALKING TO AGGRESSIVE ISRAELI FIRMS WISHING TO BEGIN OR IMPROVE SELLING IN THE U.S.. COMMERCIAL SALES OR PROCUREMENT BY U.S. GOVERNMENT AND ITS MAJOR CONTRACTORS. STRAIGHT SALES OR COUNTERTRADE. MODEST INITIAL FEES.

OUR REPRESENTATIVE WILL BE IN ISRAEL DURING THE SECOND HALF OF APRIL. PLEASE REPLY PROMPTLY (IN HEBREW OR ENGLISH) TO P.O.BOX 233, HA'ARETZ (ADVERTISING DEPARTEMENT) TEL AVIV 61001.

T.C.
TEL AVIV ELCILIGI'NDEN DUYURU

Asagida belirtilen ilcelere ait nufus kutukleri mahalli yazim yoluyla yeniden duzenlenecektir:
– Kars iline bagli Cildir ilcesi
– Tokat iline bagli Niksar ilcesi
– Konya iline bagli Bozkir ilcesi
– Konya iline bagli Ermenek ilcesi
Anilan ilcelerin nufus kutuklerine kayitli olan vatandaslarimizin, Turk vatandasliklarini gosteren bir belge ile birlikte konsolosluk Subemize sahsen basvurmalari rica olunur.

המודעה קוראת לאזרחי טורקיה מאזורים מסויימים בטורקיה לבוא לקונסוליה הטורקית בתל אביב לשם סדור ברישום האוכלוסין הממשלתי הטורקי.

אל על מציעה טיסות לצרפת במחלקת עסקים בתוספת 90$ בלבד
לכל כיוון על כרטיס EXCURSION

ועכשיו, בעקבות הצלחת "אל על עסקים" בטיסות לארה"ב, תוכל להכנס לעסקים גם בטיסות אל על לצרפת ולזכות בכל הפינוקים וההתרגנות הבלעדיים למחלקת העסקים של אל על.
קח את אל על לעסקים שלך בצרפת - לבחירתך 8 טיסות שבועיות למרסיי ולפריז, ללא חניית ביניים.
להוראות אצל סוכן הנסיעות.
ELAL אלעל

هكذا من الأصل

הארץ

יום ד', פ"ז באדר ב', תשמ"ו 26 במרס 1986

ירושלים: רח' התבלנת 2 טל' 224245-6. ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א

העורך: גרשם שוקן. העורך: מתי גלן.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

מלך מרוקו צוחק

חסן השני מלך מרוקו בחר להעלות את רעיונו בשעה ששרי החוץ של מדינות הליגה הערבית מתכנסים בעיר טוניס. בראיון שנתפרסם בעתון הכוויתי "אל סיאסה", קורא המלך לבחור בנציג משותף לכל מדינות הליגה, שיפגש עם נציג מוסמך של ישראל ויסביר לו את מהות "תכנית פ"ס" – זו החלטת הפסגה הערבית, שנתקבלה בעיר המרוקאית לפני ארבע שנים.

המלך דיבר על "מנהיג" ערבי שיש לבחור למשימה זו; מסתבר איפוא שאינו מתכוון למינויו של איזה דיפלומט אלא למעין פסגה ערבית-ישראלית. גם מהערתו של המלך, כי הערבים למדו עד כה על עמדת ישראל כלפי תכנית פ"ס רק מתוך מגע עם נשיא ארה"ב, נשיא צרפת והקנצלר האוסטרי ברונו קרייסקי, יש להסיק שעיניו נשואות לפגישה עם איש מהדרג המדיני הבכיר ביותר של ישראל.

תכנית פ"ס תובעת, כזכור, נסיגת ישראל לקווי שביתת הנשק שבין 1949 ו-1967, פירוק הישובים היהודים שהוקמו מאז בשטחים המוחזקים, הכרה בזכויות הלאומיות של העם הפלשתיני, לרבות זכותו להגדרה עצמית בראשות אש"ף. בשל כל התביעות האלו, נחשבה התכנית לבלתי-קבילה בישראל. עם זאת, דובר בה גם על זכותן של מדינות האיזור לחיות בשלום. ומניסוח כללני זה למדו פרשנים רבים במערב כי תכנית פ"ס אומרת, במשתמע, כי הליגה הערבית מוכנה להכיר במדינת ישראל, לפי המתכונת שמלפני מלחמת ששת הימים. יש מקום להניח כי המלך חסן המזוהה עם התכנית, רואה בה, מנקודת-ראות כלל-ערבית, ביטוי לגישה ריאליסטית, בניגוד לשאיפה הקיצונית הבאה על ביטוייה בסעיפים הידועים של האמנה הפלשתינית של אש"ף.

מלך מרוקו איננו פוליטיקאי תמים; קשה לשער שהוא מאמין לתומו כי שרי החוץ של הליגה הערבית יסכימו לקבל את הצעתו, וכי יסכימו לצורך הפגישה עם נציג ישראל. לא רק לוב, סוריה, עיראק ודרום-תימן חזקה עליהן שידחו את הצעתו בשתי ידיים; ספק רב גם אם אלג'יריה וערב הסעודית יראו בכוונת לתשובה חיובית. ואולם יתכן כי המלך חסן מקווה לעורר ויכוח בתוך מדינות הליגה, מתוך תקווה שמצרים, ירדן ותוניסיה יתייחסו אליה ברוח שאינה שלילית לחלוטין. עצם הויכוח עשוי לגרום תסיסה מסוימת, ומדינאים ערבים הנוטים ממילא להאמין כי אין לסלק את ישראל ממפת המזרח התיכון עשויים להתחזק בדעתם.

גם מי שסבור כי רוב שרי החוץ של הליגה יצליחו להכשיל את יוזמתו של מלך מרוקו, מן הראוי שלא יזלזל במשמעותה: יש בה סימן לתזוזה מחשבתית אשר מעניינה של ישראל כי תמשיך להיות מורגשת בעולם הערבי.

על מה העימות במפרץ סידרה?

הסיבה העיקרית לעימות האמריקאי-לובי במפרץ סידרה פשוטה ומובנת: בהכריזו על חלקים גדולים של הים התיכון כמים טריטוריאליים לוביים, התגרה הקולונל קדאפי בארה"ב, הרואה עצמה כמגינת האינטרסים המערביים בים התיכון. זו התגרות שמעצמה גדולה איננה יכולה להשלים עמה בלא פגיעה אנושה ביוקרתה. העובדה ששום מעצמה ימית אחרת ושום מדינה ים-תיכונית לא הקדימה את (ולפי שעה גם לא הצטרפה אל) התגובה האמריקאית, מלמדת לא פחות על מצבן העגום מאשר על נחרצותה של ארה"ב. הממשל האמריקאי רואה בקולונל קדאפי אחד משני המחוללים העיקריים (יחד עם איראן) לטירור, ולתמיכה בפעולות טירור בעולם. [illegible] לים בניקרגואה מוסיף לתחושתו האמריקאית מול לוב: סירובן של בעלות בריתה האירופיות להצטרף לסנקציות כלכליות נגד לוב, הכריע בוודאי את ההחלטה על פעולה צבאית.

אך וואשינגטון רואה בעצם חופש השיט במפרץ סידרה שאלה עקרונית: זו זכות בין-לאומית, ואם אין מתייצבים מול ניסיונות קדאפי לשלול אותה – היא תישחק. בנקודה זו זכה הנשיא בתמיכת ראשי הקונגרס משתי המפלגות, וגם המיעוט שמסתייג מעצם הצבת האתגר המעשי לקולונל קדאפי, מסכים שלאחר התקפה לובית על המטוסים האמריקאיים היתה ארה"ב זכאית לנקוט פעולת גמול.

שאיפתה הבסיסית של וואשינגטון היא להביא להפלת הקולונל קדאפי. הירידה התלולה בהכנסות נפט גרמה למחסור קשה במוצרי הצריכה הבסיסיים (והמסובסדים) בלוב, החל מבשר וסוכר ועד גפרורים ונייר טואלט, מחסור הגורם אי-שקט באוכלוסיה. אך מכאן ועד מרד הצבא והאזרחים, הדרך ארוכה. אף נראה כי האמריקאים יסתפקו גם ביעד הפחות-קיצוני של קיצוץ כנפיו של קדאפי, מתוך תקווה שהתנחתות כמה מהלומות – וסכנת מהלומות נוספות, ועזות יותר – תרסן את הרפתקנות-החוץ של השליט הלובי.

להכות באצבע צרידה

מאת צבי בראל

החשש בארה"ב מפני תגובת קדאפי בתחום שהוא בקיא בו – טרור נגד אזרחים ומתקנים אמריקאיים – גדול מן השמחה על השמדת ספינות־הטילים שלו במפרץ סידרה

וואשינגטון

שמחת ניצחון לא היתה כאן. גם לא סיפוק על שפת הנקמה. לכל היותר זו היתה מכה קלה על אפו של מוקסר קדאפי שהגדירה קצת רם מהחזיה, ועל כך אין יוצאים במחול. גם ספונטאניות, מהירות, תחכום או תעוזה עילאית לא היו בין סממני הדרמה הזאת שחוללה ארה"ב באיזור הנחשב כאן זה כבר לשדה־המשחקים אירופאי.

הכל פעל על־פי התסריט, עד כי אפילו שר ההגנה קספר ויינברגר לא התנגש הפעם עם שולץ כדי למנוע את הפעולה. הוילה רבה כמות מהמצגת של כוחות אמריקאיים בים התיכון, שיו"ר ועדת הכוחות המזוינים של בית הנבחרים לס אספין אמר עליה כי היא "הגדולה ביותר שהיתה לארה"ב באיזור מאז מלחמת־העולם השנייה". כשלושים אוניות־מלחמה, בהן שלוש נושאות־המטוסים "סרטוגה", "אמריקה" ו"קוראל סי", כמאתיים ושישים מטוסים, מטוסי־הפצצה ומטוסי־ביון, שלהם נימוקים מדיניים "כשרים", ורקע היסטורי ללא־דבר, הכולל את שורת הפיגועים שלוב היתה מעורבת בהם. אירועים אלה והתגובה הקהילתית של דעת־הקהל האמריקאית והציניה בקונגרס נתנו את האות להפעיל את הצעדים לכוון "קו המוות", קו־רוחב 32, שקבע קדאפי כקו־הגבול אשר ממנו תתחיל לוב להילחם.

תירוץ חדש לתקיפה

עברו כמעט חודשים מאז השליך קדאפי את האתגר לממשל האמריקאי. הממשל החליט כאילו לתת עוד הזדמנות או שתיים לשליט הלובי, ועשה תרגילים ימיים מסביב ל"קו המוות" אך לא מעבר לו. קדאפי לא איכזב והמשיך לאיים. ארה"ב המשיכה להזהיר ומתוך מעגל האיומים הלוביים והאזהרות האמריקאיות נולד תירוץ חדש לתקוף את לוב. לא עוד פעולות הנוגעות לפיגועים שקדאפי נתן להם את אישורו המוסרי אלא שאלת זכותה של ארה"ב לנוע במימיו הבינלאומיים של מפרץ סידרה.

בסווילה דובר על המרחבים שנתיים של הצי השישי, האחרון הוליך הבית הלבן את הנימה והיכר על זכותה של ארה"ב לנוע במים בין־לאומיים ללא צורך בפתח הסרים. טענתו של קדאפי כבר שייכתו של מפרץ סידרה כולו ללוב אין לה על מה לסמוך, אמר הדובר מחלקת המדינה, והוא לא הסביר מדוע צריכה דווקא ארה"ב לשמור על גבולות המים הטריטוריאליים בשמן של מדינות העולם, במיוחד כאשר לה, פחות מלכולך, יש מה להגיש באיזור זה. הדובר אף לא נימק מדוע דווקא עכשיו, במרס 1986, היתה ארה"ב לשחרר למען העולם כך וכך מיליון של מים בין־לאומיים. הוא רק ביקש להדגיש כי אין זו התגרות וכי לארה"ב "אין כוונה להשפיל את קדאפי".

השימוש בכוח כדי לממש זכות משפטית, לפני נקיטת אמצעים אחרים – כגון פנייה לבית המשפט הבין־לאומי או הקמת ועדת בוררות שתחליט למי שייך מפרץ סידרה – נראה לכאורה שלא במקומו, במיוחד כאשר מעצמה המנסה לשכנע מדינות אחרות לנקוט בדרכי שלום ומשפט כדי לפתור סכסוכים. אך ארה"ב יודעת במי המדובר והפעולה האחרונה מלמדת כי היא השתמשה במידה רבה של תמימות כלפי מי שמצטייר כטרוריסט בינלאומי וכלפי היעילות השימוש בכוח כדי להשיג זכויות, או אפילו, הרחמנא ליצלן, כדי לנקום על פגיעה באזרחים אמריקאים.

אך אם אמנם איבדה ארה"ב את תמימותה זו, והיא מוכנה עתה לממש את ההכנה הממושכת של דעת הקהל האמריקאית לקראת פעולה צבאית, לאחר שורה של ציפיות, מגבלות והצהרות – הפעולה בלוב, שהשמידו בה ארבע ספינות טילים ובסיס טילים נתפסת כמכה קלה על תנוך אוזנו של קדאפי. ואת המכה הזאת מבקש הממשל להפוך לסמל.

מה לעשות באשראי

אלא שהציבור האמריקאי קיבל את המסר זה כבר. הוא מוכן, הוא רוצה ואפילו משתוקק לראות כיצד מתרגם ממשלו את המסרים הקודמים, את ההצהרות ואת האיומים וההבטחות לפעולת נקם שתאזן את החשבון עם לוב לפעולה ממשית. האשראי הציבורי הזה בא לידי בטוי אף בדבריהם של חברי קונגרס הדמוקראטים, ליבראליים אשר תמכו ביוזמים האחרונים בפעולה הצבאית בלא להשמיע מלה אחת של גינוי.

אך "השאלה היא מה אתה עושה באשראי הזה", אמר חבר בוועדת השירותים המזוינים: "אתה יכול לנצלו לפעולה מרשימה ואתה יכול לפרוט אותו לפרוטות... קדאפי היה מספק לנו בוודאי סיבה טובה בעתיד הקרוב להשתמש באשראי הזה במלואו. צריך היה להמתין ולא ליצור את התירוץ בעצמנו".

מול ההבנה לפעולה ולתגובה האמריקאית, יחד עם הקריצה כלפי הפרובוקציה הבלתי־מוצהרת, קיים גם החשש כי ארה"ב לא תדע כיצד להגיב אם ירכז קדאפי את מאבקו בתחום בקיאותו וימשיך בפעולות טרור נגד אזרחים ומתקנים אמריקאיים. כאן, יודע גם האיש ברחוב, לא יעזרו ספינות מלחמה או טילים מתוחכמים, והפחד מפני תגובתו של קדאפי גדול מן השמחה על השמדת ספינות־הטילים שלו. כי זה בדיוק העצום שארה"ב (כשאר מדינות העולם) טרם הצליחה למצוא לו פתרון שורשי. זה גם הבומראנג שהממשל חושש ממנו. כי אם אמנם ייפגעו עתה אזרחים אמריקאים, עלול הציבור לפרש זאת כתגובה לובית על פרובוקציה אמריקאית, ולקצץ באשראי שניתן לממשל לפעול.

בתוך אלה, מרתק לראות את התנהגותו של ממשל מעצמתי; את כמות האנרגיה האינטלקטואלית שמשקיעים ראשיו כדי לספק לעצמם ולציבור נימוקים "אמריקאיים" הממלאים אחר אמות־מידה של המיתוס, צדק, יושר ואמינות; את הגישה ההדדית בין הציבור באמצעות העיתונות והקונגרס לבין "ההנהלה", עד כי לבסוף מתקבלת תולדה. הבעיה בהולדה כזאת היא בדיוק כלל שהיא משאירה את המוליד כשרק חצי תאוותו בידו. ואולי מוטב כך.

מתיחות ברצועת הביטחון

מאת ראובן פדהצור

ככל שחולף הזמן מתברר כי רבים הגורמים בלבנון שאינם מוכנים לקבל את רצועת הביטחון ★ עבורם, קעקוע הרצועה הפך אינטרס חשוב ואף מלכד

אירועי תשעת החודשים מאז נסוג צה"ל מלבנון, הבהירו היטב כי כל התוכניות והציפיות להסדרים מוקדמים בדרום לבנון נמוגו עוד בטרם קרמו עור וגידים. מי שציפו שבריתות מקומיים ודוגמת אמל, הם שיעשו סדר ב"דרום הפרוע" ויאבטחו את גבולנו הצפוני, התאכזבו. מי שהאמינו, כי צה"ל יוכל להסתפק ב"ניטור" שהוא מעניק לצד"ל וינהל את העניינים בשלט־רחוק, מבין עתה כי רק נוכחות של צה"ל באיזור היא מענה אפקטיבי על האתגרים הצבאיים.

בנסיבות שנוצרו באיזור נראה, שרצועת הביטחון הפכה "חלק בלתי־נפרד ממדינת ישראל". אין הכוונה, כמובן, לסיפוח השטח והחלת החוק הישראלי עליו, אלא לכך שהפיקוח והשליטה המלאים של צה"ל על איזור־הביטחון הפכו לאינטרס ביטחוני ראשון במעלה.

ביסודה של תפיסת הביטחון שגובשה על־ידי השר רבין עומדת ההנחה, כי בלבנון אין עם מי לעשות הסכמים, ולפיכך עלינו לסמוך רק על עצמנו. מאחר שבלבנון "אין מלך", איש הישר בעיניו יעשה, ואין גורם אחר שישמור על האינטרסים החיוניים של ישראל, הרי שעל צה"ל להיות שם, ולסכל את פעולותיהם של הגורמים המקומיים המנסים לפגוע בגליל.

הבעיה היא, שמידת המעורבות והנוכחות של צה"ל בלבנון הפכה למשתנה התלוי ברמת הפעילות של הגורמים העוינים. כך נקלענו למעשה, למבוי סתום. איננו יכולים לנתק את עצמנו מרצועת הביטחון כל עוד המצב הפוליטי בלבנון במצב בפני שהוא; ומאחר שקשה לחזות שינוי מהותי בטווח הנראה לעין, הרי שעלינו להסכין עם כך שנוכחות צה"ל באיזור תימשך עוד שנים רבות. ובמקביל, הולכת ופוחתת מידת הגמישות הנתונה בידי צה"ל. וזאת משום שברור המקומיים עליו להגיב על פעילותם של השחקנים האחרים במגרש של דרום לבנון.

אירועי התקופה האחרונה בדרום לבנון, ובהם חטיפת שני החיילים וההיתקלויות שבהן נהרגו שבים מחיילי צה"ל ונפצעו אחרים, הבהירו כי להצלחה ברצועת הביטחון יש מחיר. התגובות שנשמעו בישראל בעקבות מאורעות החודש האחרון, הניעו גורמים ביטחוניים בכירים להזכיר כי על הציבור הישראלי להיערך נפשית לכך שמתקיימים פעילות אינטנסיבית של צה"ל בלבנון, על כל המשתמע מכך.

* * *

בהנחה שקווי־היסוד של מדיניות הביטחון הישראלית בדרום לבנון לא ישתנו בעתיד הנראה לעין, יש לבחון את מוקדי המצוקות הקיימים באיזור ואת השפעתם האפשרית על מהלכי צה"ל בעתיד. בתקופה האחרונה אנו עדים למעורבות הולכת וגוברת של איראן בדרום לבנון. כספים רבים זורמים מטהרן לכפרים השיעיים באיזור, ומדריכים צבאיים מאיראן, המוצבים בבקעת הלבנון, עוסקים בהדרכת לוחמים מארגון "חיזבאללה". גורמים ביטחוניים בצפון מעריכים, כי האיראנים מקדישים משאבים רבים לפעילות בדרום לבנון, מתוך כוונה לכונן רפובליקה איסלאמית בלבנון, המבוססת על האוכלוסיה השיעית. קשה בשלב זה להעריך את סיכויי הצלחתה של התכנית האיראנית, אך גילויי הקנאות השיעית, כפי שהם באים לידי ביטוי באיראן עצמה, והעובדה שרוב אוכלוסית דרום לבנון היא שיעית, חייבים להדליק נורה אדומה.

בחודשים האחרונים ניכרת עלייה בהשפעת גורמי הדת בכפרים השיעיים שבתחום רצועת הביטחון. בכפרים אלה נראים יותר ויותר תושבים העוטים לבוש מסורתי. יותר נשים המכסות את פניהן ברעלות. האווירה הנוצרת בעקבות שינוי זה, באמצעות בסיס־תמיכה רחב יותר של האוכלוסיה המקומית בגורמי האיחוד השיעי הקיצוניים. השילוב של קנאות דתית עם כספים איראניים הוכיח כבר את עצמו. רוב חברי המיליציות השיעיות היוצאים לבצע מעשי טרור, מונעים בעיקר על־ידי סכומי הכסף שהם מקבלים מגורמי הדת.

תפקיד חשוב במשחק הדומינו הלבנוני שמור לנשיא סוריה, חאפז אל־אסד. כבאמיני הגורמים לא התמיד את מעורבותה הישירה של סוריה בפעילות הטרוריסטית באיזור. בדבריו על "המתאבדים הגיבורים" במכוניות התופת, הבהיר אסד כי נותנה דעתו להמשיך במערכתו באיזור. עם זאת, בשלב זה אין הוא מתיר לאלפי המחבלים הפלשתינים, מארגוני "חזית ההצלה", הנמצאים בבקעת הלבנון, לפעול כנגד בעיניהם: המחבלים מצפים בקוצר־רוח להיתר סורי לביצוע פעולות טרור נגד מבירה בשטח ישראל.

התרת הרסן בעל המחבלים הפלשתינים בבקעת הלבנון היא רק עניין של זמן. אסד יבחר את העיתוי הנוח לו. צעד סורי כזה יחייב, כמובן, היערכות ישראלית מתאימה, בנבנה לקדם את פניה של הרעה במרחק רב מהגבול הבינלאומי.

מוקד מתיחות נוסף הולך ונבנה בגזרה המערבית של רצועת הביטחון. הכוונה היא להמשך תהליך התחזקותם של המחבלים הפלשתינים באיזור מחנות הפליטים של צידון. כבר עתה מרוכזים במחנות כאלף לוחמים פלשתינים, בתוך 8,000 המצויים בלבנון כולה, והם מקיימים מסגרת פעולה צבאית. במערכת הביטחון עוקבים בדאגה אחר התהליך.

ככל שחולף הזמן מתברר, כי רבים הגורמים בלבנון שלא מוכנים לקבל את רצועת הביטחון. עבור אותם גורמים, "קעקוע הרצועה" הפך אינטרס חשוב ואף גורם מלכד. על־פי תפיסתם של הפלשתינים, הסורים והשיעים הקיצוניים, הרצועה רק שלב בדרך ליעד החשוב באמת – פגיעה בישראל עצמה.

בשל כך מביעים גורמים ביטחוניים חשש מפני עלייה משמעותית ברמת הפעילות הטרוריסטית בדרום לבנון ובאיזור הגבול הבינלאומי. במקרה כזה לא יהיה, לדעתם, מנוס מתגובות נוקשות של צה"ל. לפיכך, טועה מי שמעריך כי מבצע הסריקות הגדול שביצע צה"ל באיזור לאחר חטיפת שני החיילים, הוא המלה האחרונה. נראה, כי שלא במטבח נכונו לצה"ל עוד מבצעים רבים בדרום לבנון. פוטנציאל העימות הטמון ברצועת הביטחון הוא גדול.

רגע לפני ההמראה: מטוס אף־14 על סיפון ה"סרטוגה"

מי מפחד מדלות החומר

מאת גדעון סאמט

שם שנועד להתמיה, קולע עד כאב לחולשות עגומות – מוועידת חרות ועד אלי קולס

אני מוכן לוותר על כך ש"דלות החומר", שמה המתוכם של תערוכת האמנות הישראלית במוזיאון תל־אביב, [illegible] האמונה שבמן נשוקה עוד לפני שמסתם שלה, סמוך של דוד גרוסמן "עיין ערך: אהבה", יצא לאור. "עיין־ערך" לסוגיו מתנוסס עכשיו מעל כל נושא ותחת כל עץ רענן. ההתבוננות הסופית שלו תגיע בקרוב, אלי בכתובת "עיין ערך: אשפה" לכתבה באיזה מקומון על שביתת עובדי ניקיון.

יש סיבות ברורות להעלזון של מטבעות־כותרת כגון אלה. בדרך כלל זוהי תוצאת השימוש המוגזם. השם "דיוקנו של האמן כאיש צעיר", אחד השרידים ביותר, אני שר הרות לשרי איבריו מיותר בלתי נדלה, אישיון של כל מישהו כמשהו אחר. "מי מפחד מ..." לא נטש אותנו לרגע מאז המחזה של אדוארד אלבי. וכך גם "עלייתו ונפילתו", מאז ויליאם שירר: איך אפשר היה, למשל, להתעסק בלעדיו במשק הישראלי ובגיבוריו בשנה האחרונה והמטה, "כל מה שרצית לדעת על..." – הבטוח־ביותר יעיל, בעיקר כשיש לך מעט מאוד מה לומר.

"דלות החומר" היא הבריקה מוצלחת במיוחד. זכות היוצרים שייכת לשרה בריטבורג־סגל, אוצרת התערוכה. הדלות המוצגת של העבודות היא, בעיקרה, מקור עושר. לאיכות הדלה של הדיקטים, לגזרי העיתון, למינימאליזם בביצוע יש משמעות רבה וכמובן חיובית.

העבודות מושמה קוד שמרכיביה, בין השאר, הזולוגיות של האמנות ה"תל־אביבית", ההתרחקות מגורים אמנותי, לעתים יש בהן אפילו מחוה לביעור. זוהי אמנות קונצפטואלית, כולה מודרנית, נגולת מיתולוגיות ומשיחיות לטובתו, עכשווית לגמרי. אבל כאמנות המסתפקת במעט, היא פרמתת לערכים ולמסכן שאיפיינו את הישוב הארץ־ישראלי של פעם. מבטאת הביטוי מבוססת את בגיל כצלמון: "הבשורה שבשאנו בלבנו לא לבשה מחלצות. היא יצאה בטלאים, קרועים, בלי־אושר. במובן זה יש לתערוכה אפילו נופך אידיאליסטי.

* * *

זה, בקיצור רב, עניינה של התערוכה. אבל לא זה עניינו. האוצרת, שהיא גם יפה וגם, כנראה, רגישה לשפה, תרמה לנו כאן שם החורג מעבר לתערוכה שלה.

דלות החומר היא ביטוי מצוין – אכן, הסבר מאוד – של המתרחש סביבנו. אם הוא יתפוס אתנבה, אין זה אלא מכיוון שיש בו הד למשהו עמוק המבעבע בנפש זה מכבר ולא מצאתנו לו שם הולם, קומפקטי כל־כך.

זוהי דלות שלא שמור אתה שום עושר. דלות החומר האנושי של ועידת חרות. גם דלות מסוג אחר, עם הנוף התלאביבי באמת: של מרכז מפלגת העבודה שהתכנס השבוע, ב"אוהל־שם" הישן, מוסר עייף והמוטשטש־פרופיל. או דלות העמידה של רוב הציבור מול תכתיב רבני חושך במדינת המגו־לגויים.

הדלות הזאת נשקפה השבוע מקשייו של יו"ר ועדת החוקה וה־משפט של הכנסת לסיים באופן מתקבל על הדעת את לימודי המשפטים שלו. מה שמזכיר בהכרח את קינתם הישנה של מרצי האוניברסיטאות על דלות חומר־הסטודנטים המגיע אליהם מבתי־הספר התיכוניים.

משם מובילה הכותרת המועילה היישר אל דלות הלשון של הנוער, ולא רק שלה, ואל הירידה ברמתו של החינוך בארץ בכלל. וגם אל העובדה שבישראל יכולה להיות תקומה למפלגה פאשיסטית עם תומכים לא מעטים בקרב הנוער. כאשר גלי־צה"ל תמרד לצון בפזרים וסיפת, בשמו של מנכ"ל משרד החינוך, על ביטול כיתות י"ב כדי להוסף 85 מיליון דולר, זה נראה לפתע כה משכנע, כה אפשרי. ראשי ארגוני המורים, מודעים מהידיעה, הגיבו בזעם.

העקות של עיירות הפיתוח בזמן האחרון הזכירו לנו את הדלות שם, לא רק בחומר אלא גם בתכנון ובמחשבה על אופיה ועתידה של ההתיישבות. וסוג מורכב כלשהו של דלות החומר משותף לכולם, אם מספר כה של ישראלים עוזבים את הארץ. גם על תל־אביב עצמה, שהתפלספה על משמעויותיה האמנותיות היא ציר חשוב בתערוכה, צריך לומר שהיא כבר דל ומרופט למדי. מה שמציל אותו מבדל בר הם דווקא תרבות ואמנות הגדולים מכפי מידותיה.

הנושא המרכזי שהכותרת הגרשה לבדה היטב. אפילו לא התכוונה לכך, והא אם כן עניין האירוניה. במשוה־לעולם הפוך, התוית הזאת, שבאה לבוך, היא בעצם קללה. אנחנו טובים פחות במה שהיינו אמורים להיות, בתחומים שמספרם גדל ולא מתמעט. אנחנו מתבוננים בהישגים בתחומים האחרים: רבים אלינו כועסים על מי שנשמע ביקורתי מדי לטעמם. התרגלנו לסטנדרטים נמוכים, ומתוך התגוננות עצמית אנחנו משכנעים את עצמנו שהמצב, בסופו של דבר, לא כל כך גרוע. וממילא הרי עוד תהיה צמיחה?

מי מפחד מדלות החומר? מעט מדי אנשים. וההשלמה ההדרגתית הזאת מדלדלת את החומר עוד יותר. שני קריאות הדהד לכותרת הגרשה, העצובה, היא קולעת עד כאב.

עשור ל"יום האדמה": מבט לאחור

מאת אלי רכס

פעילי המפלגה הקומוניסטית מבקשים לתת ליום הזה בסוף החודש ציון של מחאה שקטה

המתוב הוא חוק. במרכז דיון ויכוח חריף ניטש ברחוב הערבי בשאלה, כיצד יש לציין את "יום האדמה" החל ב־30 במרס. בעוד פעילי המפלגה הקומוניסטית תובעים להקפיד לאירוע ציון שקט ולהסתפק במחאה מאופקת, מבקשים יריביהם, אנשי הפלג הערבי של "הרשימה המתקדמת", להקצין את המאבק ולקיים שביתה כללית.

עשר שנים חלפו מאז אירועי הדמים של "יום האדמה" הראשון. התסיסה החלה בקיץ 1975, משפרצו שמועות על כוונת הממשלה להפקיע קרקע ערבית בהיקף נרחב לצורך "ייהוד הגליל". במסגרת התוכנית, כי המדובר היה ב־20 אלף דונם שרק 6,000 מהם היו בבעלות ערבית. הסברי הממשלה, כי בעלי הקרקע יפוצו וכי התוכנית יועדה לרווחת כל תושבי האזור, באו מאוחר מדי.

עם המחשבה על הפקעת עתודה פנויה של רגשות לאומיים הציתה אש של מרד. בראש המערכה התייצבה רק"ח, תוך שימוש במוטיב סנטימנטלי של גזל אדמות, עקירה ונישול, עלה בידיה ללכד את שורות הציבור הערבי במסגרת ארגון חזית, הוועד הארצי להגנה על האדמות הערביות, שהכריע בעד שביתה כללית.

ניסיונות של הרגע האחרון מטעם יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים לבטל את השביתה עלו בכישלון מביש. מה שתוכנן כמחאה שקטה נהפך בידי מיליטנטים שלא בשליטתה של רק"ח להתנגשות אלימה עם כוחות הביטחון, שבמהלכה נהרגו שישה אזרחים ערבים ונפצעו עשרות ערבים ויהודים.

שני תהליכים

ההחלטה למאבק ב־1976 היתה תולדה של שני תהליכים שהבשילו אותה עת: תמורה חברתית־כלכלית והתעוררות לאומית. במישור הראשון, היו לגידול הדמוגרפי של האוכלוסיה הערבית השלכות מרחיקות־לכת. מחד גיסא, התהליך הדימוי העצמי של מיעוט קטן משולל יכולת־פעולה בדימוי של ציבור רב־היקף, הזר תושבת. מאידך גיסא, יצרה הצפיפות המגורים מכלול בעיות מעיקות. קצב הפיתוח לא הדביק את הצרכים, והפערים בין המגזר היהודי למגזר הערבי העמיקו. הזינוק ברמת ההשכלה וברמת החיים גרם, מצדו, לעלייה תלולה ברמת הציפיות של הישוב הערבי. התוצאה התבטאה בהתגברות רגשות של תסכול, הפליה וקיפוח, שנותבו אל האפיק הלאומי.

גם במישור זה חלו תמורות־יסוד. המפגש בין ערביי ישראל וערביי השטחים וחידוש הקשר עם העולם הערבי הוליכו להחרפה ודה של משבר הזהות הלאומית. בהדרגה גברה הזיקה הפלשתינית של המיעוט ונחלשה השתייכותו הערבית.

מלחמת יום־הכיפורים ותוצאותיה עודדו התעצמות הלכידות ססקניים באשר לכושר עמידתה של המדינה, מגמה שמצאה ביטויה בביטחון עצמי גובר. התבססות אש"ף בזירה הבין־לאומית והבין־ערבית, לאחר המלחמה האיצה את תהליך ההתעוררות הלאומית. אהדתם של ערביי ישראל לארגון כמסגרת ייצוגית התחזקה, ואילו אש"ף, מצדו, הפנה תשומת לב גוברת ל"ערביי 1948" במטרה לשלבם במאבק הפלשתיני.

רק"ח השכילה לנצל את המציאות המשתנה לטובתה. תחת הכוונתה החלה באמצע שנות ה־70 תקופה חדשה של אקטיביזם פוליטי שהדגישה על העקרונות הבאים: יציאה למאבק בזירות הממשלה; כיוון המאבק במסגרות החוק; יצירת אחדות וליכוד השורות; שיתוף פעולה עם המתונים הקמת גופי חזית כלל־ארציים; טשטוש התיחום בין מאבק להשגת זכויות אזרחיות לבין מאבק להגשמת זכויות לאומיות.

הפתגם של בשמם

אלה היו מאפייני האסטרטגיה הקומוניסטית החדשה שעל יסודם נוהל המאבק של 1976. החלטת הממשלה ראו להפקיע קרקעות רק שיוודיה בחשול של לתבים וגברים לאומיים, שכשמה, הלכו והגברו מגבת בעוצמת השנים. רק"ח יצאה בשכרת ויוקרתה בקרב הערבים התעצמה. יריביה המסורתיים, אנשי התנועה המתונה, כולשו האמינותם של אלה בעיניהם שהתנגדו לשביתה נפגמה. היישג אחר רשמו הקומוניסטים בעיצוב הזהות הפלשתינית של ערביי ישראל. "יום האדמה" קנה לו מ־1976 ואילך מקום של כבוד בלוח השנה הלאומי, לא רק של הערבים בישראל, אלא גם של הפלשתינאים בשטחים ובעולם הערבי. המוליכות קיבלה ביטוי מעשי כאשר ב־30 במרס 1976 שבתו גם תושבי השטחים.

את פירות השקעתה קצרה רק"ח בבחירות לכנסת ה־9 שנערכו ב־1977 ושבהן זכתה, בראשונה מאז קום המדינה, בכ־50% מקולות הבוחרים הערביים. בראשית שנות ה־80 חלה נסיגה בכוחה, והדבר השתקף בבחירות לכנסת ה־10. עד אותה עת הרשה המפלגה הקומוניסטית הגביעות מצד חוגים מיליטנטיים, מרביתם תומכי "בני הכפר", להסלים את המאבק על האדמה ולערוך מדי שנה שביתה כללית. במרס 1982 נוצרו הנסיבות הנאותות לשינוי המדיניות. בגזרה המערבית סערו הרוחות עקב הבצעת המזעזה להכוונה לאומית אל מחוץ לחוק והדחת ארבעה ראשי ערים תומכי אש"ף, הולמה קודמת של הוועד להגנה על האדמות ליזור את "יום האדמה" לבעיות שיכון ודיור שנותנה בגלילה התוצאה הכרזה שביתה כללית, כתגובת הזדהות עם ערביי השטחים.

הסלמת המאבק ב־1982 לא סילקה את קשייה היסודיים של רק"ח במגזר הערבי. המונופול של הקומוניסטים "על ייצוג כמעט בלעדי של הזכויות הלאומיות־פלשתיניות של ערביי ישראל נשמט מידיהם עם ייסוד "הרשימה המתקדמת לשלום". מאז קיץ 1984 ניטשה תחרות איתנים בין שני הכוחות היריבים. עד כה נגעה המחלוקת להיבטים רעיוניים־פוליטיים, כשכל צד מאשים את משנהו בנאמנות מפוקפקת לאינטרס הפלשתיני ולאש"ף.

בשבועות האחרונים נשתנה ציון היום לא עוד דיון עקרוני על עמדות פוליטיות, אלא חילוקי־דעות עוקבים על שיטות הפעולה. המתוך הרצון להחליט כיצד יצוין "יום האדמה" העשורי, יחיד את הפער. הקומוניסטים ומוסדותיהם העריכו, כבעבר, לדבוק בדפוסי הפעולה המסורתיים. שיקוליהם נשענים על הערכת מצב, כי עתה לא שוררים התנאים הנדרשים להכשרת מוביליזציה מלאה של האוכלוסיה הערבית, כפי שהיה ב־1976 או ב־1982. הפלג הערבי של "המתקדמת", שביתתיים נפרצו שוחרית, פנה לערוץ האחר, מתוך אמונה כי אקסקלוזיביה של המאבק "כדי לעמוד על הגבורה הערבית בישראל" תתרום להגברת מעמדה ולהעלאת יוקרתה. אם תיענה קריאתו לשבות, הדעת נותנת כי במקרה כזה המפלגה הקומוניסטית לא תפגר אחר האירועים ותיאלץ גם היא לנקוט אקטיביזם דומה.

כך או אחרת, דומה שהתפתחויות האחרונות צופנות בתוכן הידרדרות אפשרית ביחסים בין המיעוט הערבי לרשויות הממשלה והתערערות נוספת בדפוסי הדו־קיום היהודי־ערבי במדינה.

כמה ליטרים של בנזין ממלאים לך במכונית?

"כלבוטק" גילה ואנחנו מדגישים

תכנית "כלבוטק" חשפה תמאיות בגביית כספים מנהגים שתדלקו את מכוניותיהם במספר תחנות ברחבי הארץ. צוות הטלויזיה לא עבד לבדו. יחד עמו שתפו פעולה "פז", "דלק" ו"סונול" המטפלות בנושא זה כל השנה.
יתרה מזאת, חברות הדלק אף שכרו את שרותיה של חברת חקירות לסייע למערכת "כלבוטק" בגילוי העבריינים ובהסגרתם למשטרה.

משאבים רבים הושקעו ע"י שלוש החברות בהתקנת משאבות משוכללות וחדישות, כדי לתת לך הנהג שרות יעיל ואמין. על גבי מצגי המשאבות ניתן לראות במדוייק את כמות הבנזין שמוזרמים למיכל המכונית שלך ואת הסכום שעלייך לשלם.

אך לא די בכך.

כדאי לך לצאת מהמכונית, לפקוח עין ולגלות צרכנות טובה:

א. יש לשים לב מאיזו משאבה מתדלקים את מכוניתך והאם הינך מקבל את האוקטן המתאים.
ב. יש לוודא שהספרות שעל גבי המונים הוחזרו ל-0, הן לגבי כמות הליטרים והן לגבי המחיר.
ג. יש לבדוק את כמות הליטרים ואת המחיר המופיע במונה לאחר גמר התדלוק.
ד. שלם רק את הסכום הרשום במונה.
ה. במקרה של ספק כלשהוא, פנה ישירות לאחראי על התחנה ובקש את התערבותו.

אנו עושים כמיטב יכולתנו לשרת אותך בתחנות התדלוק ואתה גלה עירנות לטובתך.

עכשיו - ההגה בידיים שלך.

בתודה על תשומת הלב

פז | דלק | סונול

ארגון סוכנים ובעלי תחנות הדלק בישראל

مكان الأصل

לקטוף את ארוחת הבוקר בפרדס

עפרה רייס מגשר הזיו יוצאת בסוף החודש לניו־יורק בשליחות ראשונה מסוגה: קידום מכירה של חבילות נופש ל־28 קיבוצים ומושבים שיש להם בתי־הארחה

מאת יהודית קנולר

עוד קודם ששאלתי ניחשתי את המסלול: מדריכה בתנועה, שליחה, מ"כית, קצינה בצה"ל, תפקיד בכיר בקיבוץ. "סבי"ת כן, קצינה בצבא לא. פשוט, לא הסכמתי" – מחייכת עפרה רייס (בת 42), קצוצת שיער, פניה רחבות וגלויות, נדיה אמיתית. את הפרופיל שלה צ'ירותי ב'ני לביני תוך האונה לשיחה טלפונית שירותה בצברורות, תוך שהיא מתבלת את סגנונה הצברי המתנגן, בביטויים אנגליים.

מי שניהלה עד לפני שנה את בית־ההארחה בקיבוץ גשר הזיו, במשך שבע שנים, היתה שליחת התנועה בליוורפול ובשיקאגו, בוג־רת מכון ויצמן, ששימשה כ־20 שנה מורה לחינוך גופני, עומדת עתה שוב לפני אריזת המזוודות. בסוף החודש היא פונה מערבה. היעד – ניו־יורק, שם היא עומדת לנהל את מחלקת המלונאות של התנועה הקיבוצית, במסגרת "תר אם", משרד ייבוא וייצוא של התעשייה הקיבוצית המאוחדת. היא תייצג שם 28 קיבוצים ומושבים שיש להם בתי־הארחה, ותנסה למכור חבילות־נופש אליהם. "יש לי פרפרים בבטן. בעבר, כאשר הייתי שליחה ציונית, זה היה שונה. שליח ציוני אינו נבחן לטווח קצר. בשלי־חות כלכלית השורה האחרונה – הרווחה – היא הקובעת. בשלב זה אני נוסעת לשנת ניסיון. חבל על כספי הציבור, אם לא אצליח".

עופרה רייס פותחת את המשרד אחרי שתי שנות הכנה. זה ניסיון חדש. התנועה פנתה אליה לאחר שהתפטרה מניהול בית־ההארחה ב־קיבוצה. "דווקא הייתי מוכנה לשחק 'ראש קטן' איזה שנה. הרי עזבתי את תפקידי במסגרת הרוטציה. אבל אני מודעת לעובדה שבקיבו־צים המנהלים עושים רוטציה בינם לבין עצמם. אין עוד דרך חזרה. בסך הכל, כביר להניח שרוצים לנצל כישורים. היום כבר היה לי קשה לחזור להוראה. לאידיאלים, לציו־נות. לא שהם אינם כבר בתנועה הקיבוצית, אלא שהיום מישור

עפרה רייס: הקו היהודי שלנו – חיי קיבוץ

ההתמודדות העיקרי הוא בתחום הכלכלי. שכן, נלחמים על קיום פיסי. היום חשוב להיות ביצועיסט. כבר לא קמים בבוקר ושרים "אנו באנו ארצה". האידיאולוגיה איננה בחזית התמונה. היא קיימת, מסורת־העל לא הוחלפה, אבל צריך להילחם גם על מסורות־זמביניים. בנוסף לבעי־יות הקיום, יש בעיות של חברה משתנה, חברה רב־גילית ומגוון תרבותי – דברים שלא היו בעבר, כאשר החברה הקיבוצית היתה הומו־גנית, מסודרת ויכלה להתרכז בוד זה."

במסגרת משרדה בניו־יורק, תש־תדל עופרה להגיע לממסד התייר־ותי, בעיקר לסיטונאי תיירות שעוב־דים עם ישראל, כדי לחזק את המוצר היהודי של התיירות הקיבו־צית. "אלך על גימיקים כמו 'קטוף את ארוחת הבוקר שלך בפרדס' – היא מבטיחה. היא סבורה כי לבתי ההארחה הקיבוצים יש בהחלט מה להציע, לעומת מה שהוא מכנה "מפלצות" רחוב הירקון. "כפי שספרד מוכרת את הארמונות וה־משפצים 'הפרדורים', אנגליה את בתי הקאנטרי, כך גם ישראל יכולה ללכת על הקו היהודי מאד – חיי קיבוץ", היא מאמינה.

יש אולי שאלה קטנה של מחיר, אך עופרה מרגיעה: לקבוצות המא־ורגנות, לצליינים הבאים בצ'ארטי־רים, המחירים נוחים בהרבה, מהניתן לישראלי הנופש. (מדוע בעצם לא מגיע גם לישראלים?) היא מקווה לקבל פלח גם מגופים המתעניינים בקיבוצים כמישור המקצועי כמו גופי חקלאות גדולים, או אנשים העוסקים במדעי החברה, שהמסגרת הקיבוצית מעניינת אותם. לפי־שעה, הפנייה זו לא תהיה לצרכן היחיד, בשל הצורך בפרסום מאסיווי ויקר.

לוא היתה עופרה עיתונית, נשואה ואם לשלושה, היינו שואלים אותה, קרוב לוודאי, איך היא מסתדרת. אך עופרה רווקה. "בזכות זו יכולתי להתקדם". בקיבוץ? – תדמנו גבה. "בקיבוץ היתה נטיה גדולה לכיוון המסגרת המשפחתית המצומצמת, טיפוח הבית, ניקיונו, עוגות לשבת. הנשים רצו צפרניים נקיות ותרמית יותר עוגה ושבירית. וכך נסוגו מתפקידי ציבור ועבודה עם אחריות. כיום אם מישהי רוצה להצליח, היא צריכה להיאבק על הזכות לקבל תפקיד בכיר. אפילו על לימודים גבוהים צריך להיאבק. המגויסות של התנועה הקיבוצית משמשות בדרך־כלל כמזכירות, בעוד השלי־חים הם המנהלים. אני מקווה כי התהליך הזה של הנסיגה הולך להישבר, אני רואה לכך ניצנים אצל הדור הצעיר", אומרת עופרה.

כל צבעי הקַיץ

אופנת "מתן פור מין" מייצרת לקיץ הקרוב בגדי כותנה צבעוניים ועליזים – המערכות דו־חלקיות, לו ולה, בהדפסי מוטיבים מתחום התחבורה והים

חור בכיס / אברהם טל

מניה ליי? צרה ליי!

לפני יותר מחצי שנה סגרה הגב' מירה בר־לב מתל אביב את חשבונה בסניף בנק הפועלים, וכדבריה "שכחה ממנו". הבנק, לעומת זאת, לא שכח ושלח לה בסוף דצמבר 1985 את רשימת ניירות הערך שלה, המופקדים אצלו. ברשימה הופיע פריט אחד: 1131.50 ערך נקוב ירדניה חברה לביטוח 0.10 שקל.

מקובל שהבנק מרוויח ללקר־חות את שער המניות ואת ערכן הכספי לתאריך ההודעה, וב־התאם לכך מחשב את דמי השר מירה. אלא שבעניין ירדניה היה לבנק קושי, שכן חברת ירדניה נמצאת בהליכי פירוק, מניותיה אינן נסחרות זה חודשים רבים ואין להן שער, ממילא לא ניתן לחשב את ערכן ואת דמי השר מירה המגיעים. מה לעשות? הבנק מצא פתרון: הוא ייחס למניות שער של 1.00 ובהתאם לכך חישב את ערכן של המניות: 11.32 שקלים ישנים. בגין ערך זה חייב את חשבונה הסגור של הגב' בר־לב בדמי שמירה בסך 240 שקלים ישנים.

מצב עניינים זה לא הניח את דעתה של הגב' בר־לב, אשר חשה כי היא נתבעת לשלם דמי שמירה על נכס חסר ערך. אבל התברר כי לא קל לפתור את הבעיות. מאחר שהמניות אינן נסחרות, אי אפשר למכור אותן; מאחר שהן לא "הונפקו" מעולם במובן הפיסי – רוב המניות הרשומות למסחר בבורסה קיי־מות רק בזיכרונות מחשב – אי אפשר "להוציא" אותן מהבנק ולקבל אותן ליד. האם נגזר דינה של הגב' בר־לב לשלם דמי שמירה על מניות שאינן שוות אגורה שחוקה – רק מפני שאי אפשר לקרוע אותן לגזרים?

לזכות הבנק ייאמר, שמיד לאחר פניית הגב' בר־לב, ביטל את דמי השמירה, והבטיח לברר מה ניתן לעשות כדי לגאול אותה מצרה זו להבא. אבל מה הפתרון?

פתרון ברוח הזמן: האיל הד מניות אינן אלא בחזקת רישו־מים בזיכרון של מחשב, אפשר להעתיק את רישומי המחשב של המניות לתקליטונים שי־ספקו בעלי המניות. הם ישמרו אותם בבית באופן עצמאי. עד לפירוק הסופי של החברה וב־חיקת מניותיה. במועד זה, ועל פי אות מוסמך מטעם המפרק, יוכלו גם בעלי המניות למחוק את הרישומים מן התקליטונים במחשב הביתי שלהם. זה מב־חיק, נכון. אך לבעיות מצחיקות יש בדרך כלל פתרונות מצחיקים.

לפתרון מבריק זה חיסרון אחד: לא יהיה אפשר לשמור את המניות למטרות אספנות. הזאת לדעת, יש מניות של חברות שפשטו את הרגל אשר נהפכו במרוצת השנים לפריטי אספנים. החזירו לעצמן בדרך זו ערך רב. לעולם אין לדעת. זה עלול לקרות גם למניית ירדניה; לכן עצתי לגב' בר־לב – לא לוותר ולא להתפתות לפתרונות קלים. שילמת בעד המניה כסף טוב? זכותך האלמנטרית היא לקבל את הסחורה ליד – נייר שאפשר למשש אותו. אני סמוך ובטוח שהמפרק יתחשב בבעלי המניות ויסכים להקדיש למטרה צודקת זו (כלומר הדפסת המניות) כמה מאות שקלים מתוך שרידי הנכ־סים של החברה.

נ.ב. חברת ביטוח

תחת כותרת זו סיפרתי כאן (12.2) על ביטוח מסוים שאני מבצע באמצעות איחוד סוכנויות ביטוח. מאחר ששמי הופיע במסמכי החברה (ובפוליסה) באופן משובש, מיהרתי ושיגרתי לחברה טופס־תיקון מסו־דרס, שצורף למטרות כאלה לפו־ליסה המחודשת.

כאשר קיבלתי את הפוליסה המתוקנת, התברר שמחיר הביטוח עלה: מ־59 שקלים לפני, ל־61.34 אחרי. לא נורא, אבל מרגיז. בסך הכל רציתי שיאייתו את שמי נכון.

בתגובה הוענית כותב לי מנהל החברה מר רן זהר: בין השאר, שכל ההפרש נובע מכך שתעודת הביטוח המקורית הונפקה בדצמבר 1985, ואילו התעודה המתוקנת הונפקה אחרי 1.1.1986, מועד שבו הועלה מס הבולים הממשלתי. "אני סבור", מוסיף מר זהר, "שתשומת לב מצדך ולו מעשה היתה גורמת לכך שתראה את העובדות כפי שהן ופרסום חבריתנו בפיתוך היה נמנע".

מתרחשת הסחבת

לא היה לי, כמובן, צל של מושג שהאוצר עומד להעלות את מס הבו־לים. לגמרי במקרה שלחתי את טופס־התיקון אל חברת איחוד סו־כנויות ביטוח ביום 18.12.1985, 11 ימי עבודה בטרם העלה האוצר את מס הבולים. אבל לטענת מנהל החברה, המכתב הגיע רק ב־5.1.1986, ארבעה ימי עבודה אחרי כן. מכתב רגיל שבדרגילים עשה איפוא את הדרך מתיבת־דואר בקר־יית אונו למשרד בתל־אביב במשך 15 ימי עבודה. שאלה: מי אשם בתשלום הנוסף שהושת עלי? הדואר כמובן. אלא מי?

תמיד מאשימים את הדואר, אבל לא תמיד בצדק. אולי נסתם מכתבי במשך ימים ארוכים בין כותלי המשרד של החברה? מסתבר שיש גם הרבה סחבת תוצרת בית. לדוגמה: מכתב התגובה של מנהל חברת איחוד אלי, נכתב ביום 24.2.1986. אבל מחותמת הדואר שעל גבי המעטפה נראה, שהמכתב שוגר רק ב־2.3.1986. נדרשו איפוא חמישה ימי עבודה כדי להעביר את המכתב משולחן המנהל – לבית הדואר (מכאן נדרשו למכתב רק יו־מיים כדי להגיע ליעדו). הפעם זה עלה לי 2.34 ש"ח בלבד. אבל אין שום סיבה שבפעם אחרת ובעניין אחר, זה לא יעלה פי 10 או פי 100 יותר.

הצעקה האחרונה / שולמית קיסרי

אופנה כבחינת בגרות

27 בוגרי מגמת האופנה של תיי־כון ויצו צרפת בתל־אביב הציגו בשבוע שעבר עבודות־גמר לבחינת בגרות באופנה. היקף העבודות הוד בכן תואם עם משרד החינוך ויבוצע עליידי הבגרות, מכללת שנקר כב־חינת בגרות. העבודות שהוצגו כול־לות חוברת עבודות־גמר בפיתוח נושא תיאורי, תיאורטי אידיאלי, הכנת גזרות (עבודת תרמבות), תפירת בגד לפי הנושא הנבחר, תצ־לומים של הבגד כשילוב עם נושא נבחר. 26 הבנות ובן אחד בחרו בנושא כללי שנקרא כחול לבן, ממנו יצאו אל נושאים מפורטים כמו צורה וצבע, גל וצדף, יופיים ים, ותותה לבנה. בלטו עבודותיה של אושרת כהן שהציגה בין השאר מערכות בד ג'ינס צבוע בטכניקת הבהרה בגזרות מעניינות ברמה גבוהה.

יפות גם עבודותיה של קרן נסים – לידת של ונוס מקצף הגלים, בהשראת האגדה היוונית עם תצלו־מים יפהפיים של נערה בין גלי ים מתנפצים. בולט הנושא החוזר אצל בוגרות סביב בגדי כלולות (ביגוד, ותותה לבנה של גלית לתציק ובן בגרייה, בגדי חוף ובגדי־ערב שונים.

בצד עבודות־הגמר היסודיות וה־אסתטיות של כתה י"ב, הוצגו גם דגמים משעשעים ומקצועיים של תלמידי בתות ט' וי' לכבובעים, וכן חוברות עבודה על נושאים שונים בתחומי האמנות, האומנות, הטבע הגוף והשראה משולבת ביניהם. אין ספק שלפחות על אחדים מן המבוגרים עוד נשמע.

120 זרקורים

מוריס אזן, אדריכל פנים ותיק עיצב למלון ימית בתל־אביב מועדון־לילה חדש המיועד לפי תפישתו העיצובית ומטרותיו התרבותיות ל־אנשים המחפשים מועדון אינטימי עם מסעדה טובה ומוסיקה לריקודים שאינה מיועדת רק לבני־העשרה. אזן, התמחה בעיצוב מועדוני־לילה באירופה שהנודע בהם הוא מועדון "מטור" במלגה, ספרד. המועדון בספרד עוצב בקרונות המטרו ב־פאריס, עליפי המתכונת שנתן להם בתחילת המאה האדריכל הצרפתי גימאר, בהשראת האדריכל הבלגי הורטה. (בארץ, עיצב אזן בין השאר גם את פנים ביתו של פלאטו שרון).

מועדון "הארדי סאמס", קיצור השם הרברט סמואל, שעל שמו קרויה הכיכר הסמוכה למלון ימית, נפגש מול הים, נשקף בקשתות מעוגלות אל הטיילת ויקורץ אל העוברים ושבים בשלל אורות ממו־חשבים: בסך הכל, 120 זרקורים צבעוניים משתנים לפי קצב המו־סיקה, משחק ההיהים השקט, מאופק ביותר: משחק של גלים מעוגלים, הכל על רקע שחור (שיש, צבע מתט וטשטוים שחורים עם כתמי אדום וטורקיז.

לשמירת הנעורים

באחרונה מציעות שתי חברות מוצרים על בסיס פלצנטה להארכת משך הנעורים של עור הפנים. החברות לוך וחברת ג'אנאס (נעורים) בציעות נוסחה דומה: סדרת אמפולות המכילות שמן פלצנטה ושני קרמים ליום ולערב (קרם מזין וקרם לחות, המכילים אף הם פלצנטה וחומרים אחרים).

הפלצנטה הוא חומר מתוך השו־ליה. זו השליה שגדל בה העובר והיא נפלטת מגוף האם יחד עם הי־לוד הבא לעולם. השליה מכילה כמות גדולה של ההורמון אסטרוגן. חברת ג'אנאס מדגישה כי החומר המרכיב את שמן הפלצנטה באמפו־לות ובתוך הקרמים מכיל פלצנטה ופנטאויסין. כלומר, הוכרים שיש בהם פתמינות וקראטין. חברת לוך אינה מזכירה את הרכב הפנאטוסין בתוך הפלצנטה ויש לה הרכב המיוחד לה. השימוש באמפולות של שתי החברות נותן לפי ניסיוני תוצאות מהירות ומשביעות רצון. העור נראה לא רק רענן יותר אלא מקבל בהחלט חיוניות מעודדת. שתי החברות מצרפות הסברים מפורטים איך להשתמש במוצריהן להשגת תוצאות מרביות.

לקט / עדנה לוינשטיין

פורימשפיל במוזיאון

במשך שלושת ימי הפורים נערך במרכז לחינוך של מוזיאון חיפה ה"פורימשפיל", ובו מתקיימות סדנ־אות מיוחדות לילדים והורים. ביום שני הוכנו, במסגרת הסדנא, בובות ליצן מתנועעות ומקשקשות, והילדים הפעילו אותן במשחק פורים משע־שע. אתמול, יום שלישי, התקיימו שתי הופעות של תיאטרון בובות לילדים: מופע אחד, בשיתוף הקהל, כלל שיחות הסברים ובמהלכם הוד פיעו דרקונים ומכשפות, מלכות, ילדים במסעות קסומים וסוסים מדברים ועוד דמויות רבות מעולם האגדה של אנדרסן, פניה ברנשטיין ואחרים. הבוקר, יום ד', מתקיימת סדנא נוספת שבמסגרתה בונים היל־דים מסיכות מגרוטסאות ומחומרי פסולת שישמשו לתלייה ולשימוש אישי – בהשראת מסכות אפ־ריקאיות. מאוספי המוזיאון למוסיקה ואתנולוגיה. הסדנא מלווה בהקרנת שקופיות, מוסיקה אפריקאית ותצ־וגת מסיכות. (ציפי ארמוני)●●●

רפואה "ירוקה". תנועת הצמ־חונים והטבעונים בישראל מארחת בארץ את מילס רוברטס, אחד המומחים בעלי השם בעולם המערבי בצמחי מרפא סיניים. התנועה עור־כת קורס אינטנסיווי בן 30 שעות בבית סוקולוב בתל־אביב, שיינתן על ידי רוברטס ומשה אולשבסקי, מומחה לרפואה סינית, בנושא צמחי המרפא הסיניים והיפניים. את הב־סיס המדעי לצמחי המרפא יעביר פרופ' דן פלבין, ממכון וולקני בבית דגן. פרטים נוספים – בתנועת הצמ־חונים והטבעונים, טל' 775202, המלך ג'ורג' 41, תל־אביב.●●●

הקהל ישפוט. רשת שקם עורכת תחרות שנתית לבחירת העובד המצ־טיין והמיתקן היעיל. התחרות מקיפה את רשת החנויות, השקמיות, המסעדות ושאר מיתקני החברה הפרוסים ברחבי הארץ. כ־100 ממלאי תפקידים בכירים באגפים השונים של החברה נבחרו לשמש שופטים. ועדה מיוחדת מרכזת את פעולתם. גם הלקוחות ישתתפו בשי־פוט באמצעות שאלות שיציגו בפניהם חברי הוועדה ואנשי הסגל הבכיר. אמות המידה שיקבעו מיהו העובד המצטיין הן: שירות יעיל ואדיבות ללקוח, סדר תיקון אישי של העובדים והמיתקן, חריצות, דייקנות ויוזמה ועוד דברים יפ־ים.●●●

מנורות מחושמלים. בחלק גדול ממוסדות החינוך בארץ, מערכות החשמל הן מיושנות ומסכנות את חיי התלמידים. על כך התריע המוסד לבטיחות ולגהות במסיבת עיתונאים. מנחם שוורץ, מנהל המוסד לבטיחות, אמר כי מפאת אילוצי תקציב וצמצומים קיים מצב, שמוסדות החינוך ברובם אינם מקיי־מים טיפול תקין ומונע במיתקני החשמל השונים. במיוחד חמור המצב בבתי־ספר שהוקמו לפני 30־40 שנה, שלא שופצו ולא שוקמו כראוי בשנים האחרונות. המצב החמור נובע מהתבלות הציוד, הכנסת מיכשור חשמלי בעל הספק גבוה, והעדר חינוך נכון לטיפול בחשמל אצל מורים ותלמידים, לרבות בתי־ספר מקצועיים. על כך מרוצה כיסאן עובדי חברת החשמל, "השמל".

הנושא: אונס. התנועה הפמיניס־טית הישראלית מרוחות על אירועים אחרים שיתרחשו במהלך החו־דשים הקרובים. בין האירועים – קונגרס בינלאומי ראשון על אונס, שיתקיים בתאריכים 7־12 באפריל, במלון לרום בירושלים. מתנדבות במרכזי סיוע לנפגעות אונס בארץ יקבלו הנחה של 30 אחוז ממחיר ההשתתפות לישראלים (שהוא $50 לכל ימי הכנס). המעוניינות יתקשרו

בשעות הבוקר לרינה במרכז התב־ועה, טל' 234819 תל־אביב.●●●

תפריטים לסוכרתיים. האגודה הישראלית לסוכרת פתחה באחרונה קורסים מיוחדים לבישול, שבאים לענות על צורך הקיים בציבור זה זמן רב. הקורסים, שמתקיימים בבית ויצ"ו, מועברים בשלב ראשון במס־גרת של שלושה שיעורים בני שעתיים כל אחד. ניתנת בהם הדרכה בבישול תפריטים דיאטטיים מותאמים במי־יוחד לסוכרתיים והרצאות לשטום מתפריטים אלה. הקורסים מנוהלים בידי שרה פרבלמן, תזונאית מוס־מכת, ואורית אורליאוליק, הדיאטנית הראשית של תל־השומר ומאורגנים על ידי האגודה הישראלית לסוכרת בישראל בשיתוף מחלקת ההדרכה של ויצו. ההרשמה לקורסים אלה היא באמצעות האגודה, רחוב רנ"ק 17 תל אביב, טל' 224463. דמי השתתפות – 15 ש"ח.●●●

והשי – תרופות. ועד עובדי קופת חולים הכללית החליט לתרום את שי הפסח בשווי של 1.5 מיליון שקל חדש לקופת חולים, כדי לסייע לה לשחרר מהמכס את התרו־פות המיובאות המצאות בנמלים. צעד זה נעשה בהתערבותו של שאול בן שמחון, יו"ר המועצה הכלכלית־חברתית המשותפת להת־אחדות התעשיינים ולהסתדרות. יש לציין, כי בהעדר אמצעים כספיים אין קופת חולים מסוגלת לשחרר ממכס את התרופות החיוניות לצי־בור חבריה.●●●

הביו־אנרגיה של רפי רוזן

להיט תל אביבי: סדנא לשחרור חסימות אנרגטיות

מאת חיים הנדוורקר

את השיעור אצל רפי רוזן מתחי־לים בנביחות. קבוצה של עשרה אנשים, מבוגרים, מרביתם בעלי מקצועות חופשיים, עומדים על ארבע על מזרנים, נובחים, קופצים ונאנחים עם הלשון בחוץ, מתקבצים כערת כלבים הרודפים זה את זה־כל הנאנה בקול רם הרי זה משובח. יש שחשים במבוכה, אחרים פורצים בצ־חוק מתגלגל, אבל כעבור דקות או במקרה הגרוע אחרי שיעור או שניים, יקבלו את זה באופן טבעי. אחר כך יעוו את הפנים ויעשו, כהוראתו של רוזן, "פרצופים". כל אחד כיד הדמיון הטובה עליו. המטרה להשתחרר.

על הסדנא של רפי רוזן שומעים מפה לאוזן. מספרים על סדנא לביו־אנרגיה. נשמע מיסטי למדי, אבל אחרי ששומעים עוד ועוד המלצות, נרשמים ומפתיעים חודשים שלושה עד לתחילתה של הסדנא הבאה.

באים לכאן יגאל, איציק, מלי, מירב, רותי ועוד. נפגשים בדירתו של רוזן ברחוב בלפור בתל אביב. דירה ישנה שעל רצפתה פזורים מזרנים ישנים. רוזן עצמו לבוש אימונית, מסוגר קמעא, אינו מרבה במלים. עזב קיבוץ שגילה את הביו־אנרגיה והשתלם בה בארץ ובח־וץ לארץ. בן 59, נראה צעיר מכפי גילו. שיעור המלא בקושי האפשר פה ושם. שמונה פעמים תיפגש הקבוצה. שש שעות כל מפגש, בסך הכל 48 שעות.

רפי רוזן מסביר את התורה בגופו של האדם ובסביבתו הקרובה קיי־מות זרימות אנרגיה. הרופא והפסי־כואנליטיקן ויליאם רייך טען כי יש קשר בין זרימות האנרגיה לבין רגשות. יש גם זרות בין חסימות אנרגטיות, חסימות רגשיות, והת־כווצויות שרירים פיסיולוגיות. הכדי אנרגיה מגמה, איפוא, להתמודד עם חסימות אלה ולשחררן. מחלות רבות, בעיקר בעיות נפש, נובעות מאוזן הסימות הנגרמות בין השאר מטראומות. אבל כל אדם ובכלל זה אנשים בריאים קיימות חסימות אנרגטיות. הביו־אנרגיה מבקשת, כאמור, לפתוח אותן ככל שאפשר. רוזן מסביר, כי כל עוד לא התפתחה החסימה האנרגטית למחלה אורגנית, הביו־אנרגיה יכולה למנוע היווצרות המחלה. מרגע שנוצרה מחלה אור־גנית ניתן רק להקל על החולה. הסדנא אינה טיפולית אלא ליימו־דית, ומיועדת לאנשים בריאים, כדי שיוכלו ליישם את הדברים הנלמדים בחיי היום־יום שלהם.

תחושת רוגע

בשיעור הראשון מלמדים לחוש את האנרגיה הזורמת מהגוף. עוברים בזוגות, מניחים את היד במרחקמה מגופו של בן הזוג ומטיילים על גופו עם היד באוויר. כשמתרכזים אכן אפשר לחוש בזרימות האנרגיה. אלה זרימות חום הנובעות מגופו של המטופל. יש איברים שמהם שופעות זרימות חזקות יותר. שם יש, על פי רוזן, חסימה אנרגטית. בהבנת היד במרחק מהאיבר מקרין־האנרגיה, משחררים אותו במידת־מה מהחסי־מה. אין איש בקבוצה שאינו חש זרימות אלה.

ההמשך יותר מוחשי. במשך ששת השיעורים הבאים ילמד רוזן כיצד לעסות בשיטות שונות את איברי הגוף, הדגש הוא על שיטת־דם של רייך והניסן. כל שיעור מוקדש לאיבר אחר: הראש, העיניים, החזה, הסרעפת, הבטן ואיברי המין.

העיסוי ההדדי מקרב אנשים זרים. נשיקות, חיבוקים ושאר ביטויי חיבה אינם מראה בלתי נפרץ. אבל יש גם התפייסויות. רוזן מעודד את האנשים להיאנח, לבטא בקול את תחושותיהם במהלך העיסויים וב־משך כל תרגיל שנעשה כאן. ואכן, שומעים כאן אנחות, לפעמים קור־עות לב. יש המתגלגלים מצחוק ויש גם המגיעים לבכי. יש רבים המגיעים במהלך התרגילים לתחו־שת רוגע שאין הם זוכרים דוגמתה.

העיסויים אינם עיסויים מקובלים. על פי שיטת בזיסן, המגע הוא עדין מאד, בתנועות מעוגלות ואטיות. העיסוי הלייבכי הוא קצר מאד ומ־כאיב: מעין טיפול בהלם בחלק הגוף שבו יש חסימה אנרגטית.

אורח לרגע שיבוא לכאן עשוי לפרש את העשיה כאנרגיה המינית של עיסויים. אבל למשתתפים הכל נראה טבעי. כל פעולת עיסוי תלווה ב"הוצאת אנרגיה".

המפגש השביעי היה מאכזב במידת־מה. המטרה היתה ללמוד תקשורת מקרבת. כלומר, אם בר־צונך להתקרב אל בן הזוג, אל הבוס בעבודה, אל ההורים – השיטה היא להביע רגשות. רוזן מלמד את הטכניקה, אבל הנוכחים וכהם מי שהצטרפו לשיעור זה מסדנאות קודמות והבראה לא נכנסו לאווירת הקבוצה. אינם נוטים לשתף פעולה. במצב כזה התרגול קשה.

השיעור המסיים עוסק ברגרסיה. זו טכניקה הבאה, לדברי רוזן, לפתוח את הזיכרון. כך אפשר להיזכר באירועים שנשכחו. טראו־מות למיניהן ואף באירועים שזמנם לפני הלידה. נשמע קצת מוזר, אבל בכל זאת מנסים.

רפי רוזן מאמין כי התמונות הצצות ועולות בתהליך הרגרסיה הן תמונות מגלגולים הקודמים של האדם. אפשר להסכים. ואפשר להסתייג ולומר, כי הן פרי הדמיון של כל אחד מהנוכחים. בכל מקרה, יש פסיכולוגים המשתמשים בשיטה זו כדי לאתר טראומות בחייו של המטופל, שקשה לאתר אותן בשי־חות מילוליות.

סוף הנוכחים עוזבים בתחושה מאד חיובית. מלי מ', עובדת קהיל־תית (29), מבטאת את שאמרו רבים מהמשתתפים: אני יוצאת מכאן עם תחושה מאד טובה, מאד בריאה בכל הגוף. הגעתי כאן לתחושות שלווה ורגיעה שאיני זוכרת דוגמתן. לא האמנתי שאפשר להגיע לתחו־שות כה טובות.

מי שמאמין שינסה.

הלוח החדש

מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה

הארץ מעריב POST העיר כל העיר

דירות

"פרסום פוך" שרות לקבלת מודעות, חייב: 03-739297, 03-738707. ב' 08:00-20:00, גם בברטיסי אשראי סי לכל המפרסם.

מודעות בטלפון – היום התשלום – אחרי פתח ב"לוחדפון" 03-292779. רטוף.

■ טלפון מיוחד לשמירת מודעות לעי־תון, 885-885-03, רב קווי, (נרשום "און").

מודפון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה, חייב 03-383838.

דירות לאכלוס מיידי: 1. בפתח־תקוה ברחוב השטילד 20 – 4 חדרים. 2. בנתניה – ברחוב טשרניחובסקי 4 – 7 חדרים. 3. בתל־אביב, ב"ל" איכלוס יולי 86/7 – 5 חדרים, לפרטים: חברת "אביב", ביאליק 155 רמת־גן, 03-7512203.

הקבלן אולר בונה דירות: ברמת־גן, בגבעתיים, 3, 4, 5 חדרים + חדר גג, למגרש הרב קוק 10 בגבעתיים, ב' 13:30-8:00 וב' 16:30-19:00, 03-705811, 03-781640.

הצעות עבודה

מודפון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה, חייב. 03-383838

מודעות בטלפון – היום התשלום – אחרי פתח ב"לוחדפון" 03-292779. רטוף.

■ דרושה מרטשת מנוסה לסטודיו אר־יכלים, למשרה מלאה, 03-444338.

מכוניות

שרות לקבלת מודעות בטלפון, ב"לוחדחוש" בכרטיסי אשראי: ויזה, דיינרס + 30, ישראכרט, ויזה + 10, 03-222119, 03-222117 כל הד מה (מ־07:00 בבוקר) "פרסום אידיאל".

מכירה ושרותים

■ הזקינים המנוסים מאירופה במגוון היבואן "עוד יבואנים" רח' אבוהולל של קניון אילון, פתוח עד 21:00.

"הוסלטש" – מכבסת קניון ופוליש + הדברה, ראשון 5563, 03-375458.

■ שרות מלא דיסקוסי לבית הלקוח ברמה בינלאומית 03-289452.

שידוכים

■ הכרות אישית ובסודיות, לידידות ונישואים "מדיח" 03-374776, אפש־רות לשים חיים.

נרשמו לנישואין

המועצה הדתית קרית־גת

בן דיין מאיר בן סעדיה, חזוק, מחקה, קרית־גת, כהן עליזה בת חיים ז"ל, חזר קה, ישראל, קרית־גת.

גשילקר מימון בן דוד ז"ל חזוק, הר־זו, יהודה, דיגבר שולמית בת בן ציון, רוחמה, הודו, קרית־גת.

תמיה מאיר בן מסעוד, חזוק, סוגיה, קרית־גת, לוי אירית בת יצחק, חזקה, ישראל, קרית־גת.

כהן שלמה של בן אלכסנדר, חזוק, ישראל קרית־גת, אלוש נעמי בת חי, חזקה, ישראל, קרית־גת.

בן שימון סימון בן כליפה, חזוק, יש־אל, קרית־גת, שטרית שושנה בת סי־מן ז"ל, חזק, ישראל, קרית־גת.

לוח ירושלים

הצעות עבודה

■ למפעל מזון, למשמרת לילה, דרו־שים עובדים, בלתי מקצועיים, תנאי שכר הולמים כפי שמשולם לעובדים במשמרת שלישית, ותולת העבודה מיידית, 02-233436/7/8/9.

מכוניות

■ פולקסוואגן אל.טי. 35, 1980, ראשו־נה, 67,000, מיידי, 02-273938 בערב.

דרושים מרצים

למוסד ציבורי בתל־אביב להדרכה בקורסים

- מהנדס מטרולוג, בעל ניסיון במדידות בתעשיית המתכת
- מהנדס חשמל בעל ניסיון בתחזוקה במפעלי תעשייה
- מהנדס הדרוליקה בעל ניסיון תעשייתי

ההדרכה תתקיים בשעות הערב או בימי שישי

לפנות לטל' 03-821192 הדרכה

המרכז הישראלי לניהול

הכנס השנתי החמישי של חטיבת הדירקטורים

התפתחות המשק
תכנון לאומי
ותכנון עסקי

יום ה', 17 באפריל 1986, בשעות 14.30-19.45

בהשתתפות:

שר הכלכלה והתכנון,
מר גד יעקבי

מרצים אורחים:

לורד פיטר באואר, פרופ' אמריטוס באוניברסיטת קמבריג' ובלונדון סקול אוף אקונומיקס ועמית האקדמיה הבריטית למדעים

ד"ר ב.ס. ימי, פרופ' אמריטוס לכלכלה בלונדון סקול אוף אקונומיקס ועמית האקדמיה הבריטית למדעים

ובהשתתפות אנשי אקדמיה, אישי משק וכלכלה בכירים

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678

هكذا من الأصل

נסים לעזרת הפרדסנות בישראל

הפרדסנים בארץ נהנים עתה מצירוף נסיבות שפעל לטובתם, והם שבים לנטוע פרדסים שעקרו עד לפני שנתיים

מאת זאב יפת ואברם צחר

בין 1980 ל־1984 נעקרו ב־ישראל כ־50 אלף דונם פרדסים. הסיבה העיקרית לעקירתם היתה יר־ידה ברווחיות הענף. אך בעקבות העקירות פחתו, כמובן, היבולים והייצוא. מכיוון שההוצאות ה־קבועות של המערכת לא פחתו, נוצר מעגל קסמים: החקלאי הרוויח פחות. בצמצום שטחי הפרדסים, הו־צאות המערכת נשארו קבועות וממ־מילא בשנה הבאה שוב הרוויח פחות ופחות.

לפני שנתיים, בדיוק ברגע הק־ריטי, אירע הנס. מכת הכפור שפקדה את פרדסי ספרד מחקה במוחלט את יבולי המתחרים ה־עיקריים לייצוא הדרים טריים לאירופה. מכת טבע שפקדה באותה עת את פרדסי פלורידה הפחיתו גם את התחרות בייצוא מוצרי הדרים (מיצים, רכזים וכו'). מועצת ההדרים, שלה מונופול על ייצוא הפרי הטרי, והמועצה למוצרי הדרים, שלה מונו־פול בייצוא מוצרי ההדרים, מצאו עצמן בשוק גואה, כמעט ללא תחרות. התוצאה המיידית היתה עלייה תלולה במחירי יצוא ההדרים הישראלי לסוגיו ועלייה ברווחים.

בנוסף לכך, גם מועצת ההדרים וגם החברות הקבלניות הבינו כי אם לא יתייעלו, הן יכרתו את הענף עליו הן יושבות. והן ייעלו, אם כי במידה לא מספקת, את מערכות האריזה, המיון והשיווק, וצמצמו בכוח האדם המנופח שעסק בטיפול בפרי. חברות קבלניות, כמו תנובה אקספורט, הצליחו להפחית את ההוצאות הקבועות גם בכך שסגרו בתי אריזה מיותרים.

נס נוסף, שסייע להפחית את ההוצאות, קשור לחברת ההובלה השוודית סאלן, אשר הכריזה פ־שיטת רגל. היה לה חוזה לטווח ארוך עם מועצת ההדרים להובלת מש־לוחי הייצוא לאירופה, אשר נחתם כאשר מחירי ההובלה הימית היו בשיאם. בינתיים ירדו המחירים בעשרות אחוזים. אך המועצה היתה כבולה בחוזה (יקר מאוד) לעוד שנים אחדות. פשיטת הרגל של סאלן איפשרה להשתחרר מהחוזה שנחתם עמה ועלות ההובלה הימית של

כך מתחלק הכסף

עוד ייצוא ההדרים הגיע בעונה שעברה ל־241 מיליון דולר. הממשלה שילמה, בגין יצוא זה, ביטוח שער בסך כ־30 מיליון דולר נוספים. אך הפרדסנים קיבלו עבור הפרי, בשער הפרדס, סכום של כ־40 מיליון דולר בלבד. היכן נעלמו 231 מיליון דולר?

על־פי נתונים שפרסמה סוכנות "דוידס", מחיר תפוזי שמוטי מישראל הגיע באמצע מרס אשתקד בשוק הקמעונאי בקובנט־גארדן, לונ־דון, לשווה ערך של כ־50 סנ־טים לקילו. כלומר, עקרת בית באנגליה יכלה לקנות עבור דולר אחד כשני קילו תפוזים.

מה קרה לדולר הזה עד שהגיע ארצה?

תשלום עקרת הבית עבור 2 ק"ג תפוזי שמוטי — 1.00 דולר
פחות:
עמלות סיטונאיות וקמ־עונאיות בלונדון — 30.0 סנט
הוצאות מועצת ההדרים בחו"ל, הובלה, איחסון והוצאות כלליות — 26.6 סנט
הוצאות מועצת ההדרים בארץ, הובלה והוצאות כלליות משערי בית האריזה — 24.9 סנט
הוצאות החברות הקבלניות בבית האריזה והוצאות בלוחה — 3.0 סנט
סה"כ הוצאות: 84.5 סנט

נטו תקבולים עבור 1552 ק"ג תפוזי שמוטי: 15.5 סנט
תקבול בגין ביטוח שער: 12.5 סנט
תמורה לפרדס: 28.0 סנט

כלומר: סך כל תקבולי הפרדסנים בשער הפרדס עבור השמוטי, מהדולר ששילמה עקרת הבית האנגליה, הוא 28 סנט בלבד. מסכום זה על הפרדסנים לכסות את הוצאות העיבוד, החזר הון ההשקעות (ריבית על ההלוואות שלקחו) וכן לפרנס את משפחותיהם. אגב, סכום זה הוא כפול מהסכום שקיבלו שנה אחת קודם לכן. באותה שנה קיבלו הפרדסנים מכל דולר 14.5 סנט בלבד.

ההדרים פחתה, תוך שנה, בעשרות אחוזים.

נחים על זרי הדפנה

כל זה אירע בעונת 1984/85. בעונה הנוכחית, מאוקטובר 85 עד מאי 86, לא פקדו מכות כפור את פרדסי ספרד ולא ניחתו מכות טבע על פרדסי פלורידה, אך השיפור שחל ביחס שערי המטבעות האירו־פאיים לשער הדולר שיפר את היתרון היחסי של הייצוא הישראלי. לדברי שמואל גלנץ, מזכיר ארגון מגדלי ההדרים, סך כל הכנסות הענף יהיה שווה השנה להכנסות השיא של אשתקד, הודות לשינויי שערי המטבע, לירידה (עד 25 אחוז) בעלות ההובלה הימית ולהתייעלות חלקית של המערכת.

התאוששות זו גורמת לכך ש־הפרדסנים החלו שוב לנטוע עצים. לדברי גלנץ, המשתלות אינן מסוג־לות לספק את הביקוש הגואה לש־תילים. רוב המשתלות כבר מכרו, מראש, שתילים לאספקה בעוד שנ־תיים. לדבריו, כדי להגיע לרמה של לפני חמש שנים, יש צורך בנטיעת כ־10 אלפים דונם פרדסים בשנה. ל־1985/86, משרד החקלאות מק־ציב נטיעה ל־3,450 דונם בלבד, כך שגם בסוף שנה זו לא יעלו שטחי הפרדסים בארץ על יותר מ־350 אלף דונם, מזה כ־140 אלף דונם תפוזי שמוטי. לפני חמש־שש שנים, שטחי הפרדסים המעובדים הגיעו לכ־400,000 דונם.

ראשי מועצת ההדרים אומרים כי בכל שיגדלו נטיעות חדשות ויגדלו יבולי ההדרים, כך גם יגדלו ההכנ־סות נטו והרווחים. מעגל הקסמים, שפעל נגד הענף שנים כה רבות, ישנה מסלולו ויהיה עתה לעזר לפרדסנים.

שר החקלאות אריק נחמקין וראשי משרדו אינם כה אופטימיים. לדברי שר החקלאות, ישראל מפ־גרת בכעשר שנים אחר ספרד בפי־תוח זני הדרים חדשים, עובדה שת־היה בעוכריה ללא קשר לגידול שטחי הנטיעות. "הספרדים מתחרים בנו עם זנים חדשים שכבר כבשו פלח נכבד משווקי אירופה ומדי שנה הם יוצאים לשוק עם זנים חדשים שפיתחו ודוחקים את רגלינו מאותו שוק", אומר נחמקין. לדברי השר, אנו נחים על זרי הדפנה של תפוז השמוטי היהודי לישראל. שכ־חנו שהמירוץ עדיין בעיצומו.

טענה זו על יתרון הספרדים (והאמריקאים) בפיתוח זני הדרים חדשים היא נכונה. אולם הטענה כי עובדה זו פוגעת בסיכויי הייצוא וברווחיותו אין לה בינתיים על מה לסמוך. ההוכחה הברורה ביותר לכך היא רישומי מכירות ההדרים ל־אירופה.

20 שנות פיתוח

אלכס זומר, האחראי במשרד החקלאות לסחר חוץ, פרסם בדצמבר האחרון נתונים מאלפים על ה־מחירים שהשיגה מועצת ההדרים באירופה עבור הייצוא מישראל.

השוואת מחירים אלה, שבוע אחר שבוע, במשך כל העונה, מוכיחה שהספרדים, מפתחים אומנם זנים חדשים, אך תפוז השמוטי והאשכו־ליות הישראליות משיגים בכל מקרה מחירים גבוהים באופן משמ־עותי מהמחירים שמשיגים הספרדים עבור יצוא ההדרים שלהם.

הנתונים הללו עוררו, עם פר־סומם, הדים רבים. אחת התוצאות היא כי בניגוד לדברי שר החקלאות, משרדו דווקא ממשיך לעודד נטיעת פרדסי שמוטי לעומת נטיעת שאר הזנים, בהם זנים (כמו האשכולית האדומה או הפומלית) היחודיים לישראל. ועוד דוגמה: בתכנית מכסות הנטיעות, שאושרה במשרד החקלאות, נקבעות מכסות נוקשות לכל זן. רק חקלאים שאינם חורגים מהמכסות מקבלים מענק בשיעור 21 אחוזים מההשקעה המוכרת בנ־טיעה, לא כך לגבי השמוטי. משרד החקלאות מוכן לאשר כל נטיעה גם בדיעבד.

ד"ר עליזה ורדי, מהמחלקה להשבחת ההדרים במכון וולקני, מאשרת כי ישראל מפגרת אחר ספרד בפיתוח זנים חדשים, מסיבות אובייקטיביות. בתפוזים ובאשכו־ליות יש לנו, לדבריה, זנים מצוינים שקשה להתחרות בהם. זו הסיבה שהמתחרים עוברים כה קשה על פי־תוח זני הקליפים ההדרושים לש־ווקים באירופה. פיתוח זן קליפים בתנאי מחקר ומעבדה נמשך, לדברי ורדי, קרוב ל־20 שנה. לעומת זאת, כאשר אין עוסקים במחקר שיטתי, אלא מנצלים, כפי שהספרדים נוה־גים, מוטציות מקריות שנוצרו בפרדסים, נמשך תהליך הפיתוח פחות זמן. הספרדים, לדברי ורדי, מנצלים טוב יותר את המוטציות המזדמנות ליצירת זני קליפים חדשים.

"התוצאות שלנו נגד הספרדים סבלה משום שלמעשה התחלנו בפי־תוח שיטתי רק ב־1969. המטרה ששמנו לפנינו היתה פיתוח זנים טעימים יותר ונוחים יותר לגידול מהזנים הישנים. אולם באמצע שנות ה־70 חל מהפך בשווקים, ודרישת הצרכנים התמקדה בהיעדר זרעים בפרי. נאלצנו לשנות בבת אחת את כיוון הפיתוח. את התוצאות נראה רק בעוד שנים רבות".

הטור שלי / נתן דונביץ

נורתה האבן הראשונה

ביום שבו תיכתב הביוגראפיה האמיתית והאובייקטיבית של ה־מלונאי חיים שיף, תיכתב בתוך כך ההיסטוריה של הכלכלה הישראלית. או חלק ניכר ממנה. טור זה מבקש היום לספר כיצד נורתה האבן הראשונה, אבן הפינה, לכמה מן האימפריות הישראליות. אלה ה־מסיכות לשגשג, ואלה שקרסו תחתן. ההתחלה היתה דומה, ב־מקרים רבים.

היזמים המקוריים, בשנותיה ה־ראשונות של המדינה, היו — במקרים לא־מעטים — אנשים שעשו ממון בשנותיו האחרונות של שלטון המנדט הבריטי. שנות מל־חמת־העולם השנייה. קבלנים לכל מיני שירותים וסחורות. "קונ־טרקטורים", כפי שנקראו אז. האחד סיפק שירותי מכבסה למחנה צבא גדול ברמות, השני סיפק ירקות טריים, והשלישי נתן שירותי מכבסה לצי הבריטי. כאן, גם בשום שהופקדו על המזונות ועל הסידו־רים לא היה קפדני במיוחד. נעשה הממון הראשוני של מי שיקימו בשנים הבאות בתי מלון, מפעלי תעשייה וחברות קבלניות.

ההזדמנות הגדולה להגדיל את ממונם פי כמה וכמה נפלה בידיהם שנתיים לאחר קום המדינה, ב־1950. בחמש השנים הבאות, פחות או יותר, החלה מכונת ההתעשרות לנוע בקצב מהיר. הודות למדיניות שכיום היו מכנים אותה "צמיחה", או "צמיחה מהירה". עודדו כל משקיע. או מי שהתחזה למשקיע. הוא רק היה צריך להראות לשלטונות שבניית המפעל — מלון, בית־חרושת, מפעל כלשהו — כבר החלה הלכה למעשה. לצורך זה התפתחה תעשייה בלתי־צפויה של אבני־פינה. כיצד היא פעלה?

מר פלמוני, אזרח ישראל, שיכול היה להקציב לצורך העיסוק כמה אלפי ל"י, החל בפעולה. ראשית, התקשר דרך צינורות "שחורים" עם אחד הבנקים הקטנים בשוויץ.

בנקים אלה היו נכונים, תמורת פרו־מיל אחד מהסכום המבוקש, להוציא הצהרה בנקאית כי לאדון הפלוני יש בבנק מיליוני פראנקים שווי־צריים. ולא היה זה חשוב אם בכסף של האדון היה מדי בעיקר.

ובכן, מר פלמוני מישראל משיג הצהרה בנקאית על פיקדון של שני מיליוני פראנקים שוויצריים על שמו של "משקיע זר", שלא היה ולא נברא. עם תעודה זו ועם מכתבים שה"גיעו" מאותו משקיע, הוא הולך למרכז ההשקעות בקריה בתל־אביב ומודיע על רצונו להקים מפעל בארץ, לייצור כפתורי־פלא או גפרורים מסוג מעולה. (ואכן היו בקשות כאלה, כאלים אותן להוזתו.) הוא טוען שבעצם הוא עצמו אינו כל כך חשוב בעיסקה זו. המשקיע הראשי יושב בשוויץ, באוסטרליה או בבלגיה. יש להם גם חברה רשומה. את החברה הרשמית מוראדין, בחתה בת אלפיים ה־תושבים של ליכטנשטיין, שבה חוק החברות נוח במיוחד.

מרכז ההשקעות איבר בשעתו בקשות כאלה באהדה סימית. ומר פלמוני עושה צעד נוסף: הוא מחפש קרקע בשביל "המפעל". הוא פונה לכמה רשויות מקומיות ומודיע על רצונו להתמקם באזור פיתוח ולהביא על ידי הקמת המפעל — מקור־תעסוקה לרבים מבני אותו יישוב.

כתבה ביומן־הקולנוע

מתחילה תחרות בין ראשי ה־רשויות, כדי כי יפול המשקיע הגואל. מר פלמוני בוחר באותה עיר המציעה את התנאים הנוחים ביותר. קרקע באזור פיתוח, רשת אספקת מים עד לגבולים, פטור ממסים בשנים הראשונות.

החוק חייב התחלה קיומה של הבנייה, שאם לא כן תילקח הקרקע. מר פלמוני ניגש איפוא להניח את אבן־הפינה. הוא מזמין שלט גדול "ברוכים הבאים", שלט שני בעברית על הקמת המפעל. הוא שוכר פועל. החופר גומה בקרקע ומכין בריכה ובה חצי שק מלט, מים וחול. מקר־בים שולחן־קרשים ארוך, עטוף ביריעת־בד לבן. מזמינים בירה לכיבוד ומזמינים תזמורת צבאית. מודיעים בפרסומים שדועה בעיתון או בכני עיתונים, מזמינים כתבים וצלמים. עוד לא היתה טלוויזיה — היה יומן קולנוע שהוקרן בבתי־הקולנוע. מזמינים את צלמיו. על כך הקהל לנוע יראו את הטקס. דמויות מפורסמות יתרוצצו בהרמה. כמו בסרטיו היבשים של צ'רלי צ'פלין. דגל הלאום יתנופף ברוח. מוסיקה ביצרות בתוכיה תעטר את הכתבה הקצרה. עסקנים שונים, בין ה בכיכלה ובמועצת הפועלים המקומית, יבואו לנאום. כולם שמו לנאום, על מנת שיכנם יופיע בעי־תון. הנאום יקרת. בנאומים הדבר "בגל הזה" בקצוני הלייבורה מתהלכים ונושים להתפוצץ. כמו שאר האנשים. לבהות. כבר בתי [illegible] "מפעל [illegible]".

תם תשלב טקס הנחת אבן־הפינה. הבכת ההצהרה הפיקטיבית, והטקס הצבוע לא עלו ליזם בכסף רב. אבל עכשיו הוא בשודו. הגיעה העת לבאת לחו"ל, להפיס שותף אמיתי. למפעל הטרם החליט על זהותו. אבה. בשלטים ובנאומים נאמר שו־ היה זה מפעל לייצור כפתורים, אך אפשר להפוך אותו למפעל לייצור חגורות. לא בעיה. האוצר [illegible] לנסיעה היום במטבע חוץ, [illegible] "נסיעה עסקית". אם בשחק לו המזל, ימצא בחו"ל משקיע או קבוצת משקיעים. רק לפעמים כי איר המזל פנים. אחרים נותרו עם אבן־פינה.

בבריכת הימים הללו לא שבע מרכז ההשקעות דבר באו הצעד הראשון. באות בקשות בשלו. כבתוך הולכה הבנגל על כרי הדשא של ישראל. אחד נעשה מיליונר. השני הפסיד את כעונתו.

"הקונטרקטורים" העליה. בדרך כלל. חיים שיף היה סוחר בילדות. בגיל [illegible] בעיר נהריים באבץ והיה עליו לפרנס את אביו את אחיו. [illegible] 14 כבר פירנס את אחיו. בעבריית קשות. גם היתה להם חנות בעיר התחתית בחיפה. חנות סבלית. שיף סיפק לצי הבריטי, שספינותיו עגנו בנמל חיפה, בשר, ירקות, ואם איבר [illegible] גם שירותי כביסה.

קמה המדינה. הוא [illegible] בשבר צבא. ומזון שאפשר היה לקבוע [illegible] להקצבת הרגילות הנכים בכך רב לסוחר. כבותו של חיים שיף הצליח. גדל. ואז נודבנה לו הזדמנות. בתיה "דנהוד" בחיפה. ערבי [illegible] שלאחר קום המדינה, הכשים לעזוב את העיר. כדרך ללבנון. הבעלים הערבי של "דנהוד" ביקש למכור את בית המלון [illegible] ויהודים. ועוד בתקופת המצב הזהיה ההגנה, לא ניתן להתאבכן בי "דנהוד". שיף קנה את המלון תמורת קמת יותר [illegible] אלף לי"ש. [illegible] לאולם שבתות וקרא [illegible] נראה המלון כעסקה [illegible] היה בעת הרכישה. [illegible] את המלון [illegible] חיפה [illegible] תמורת 100 אלף לי"ש.

בכסף הזה החל להקים את רשת המלונות שלו. באחריה של אבני פינה על כל צעד ושעל. [illegible] הכסף שהושקע היה שלו. [illegible] התביכה הילכה לו [illegible] רווחה. עשתה אותו למולטי־מיליונר [illegible] לפרוע חובות [illegible] הרבה בבתי המשפט. כי שניצל את הצעות [illegible] ידה בשנותיה הראשונות. [illegible] לדעת כי [illegible] הרכיבה. שהתפתח בשנים הבאות. תהיה מקור להכנסות נוספות. [illegible] לשלם את [illegible] לגרור [illegible] הכבוס?

פה ושם בקהילה יהודית קטנה בארה"ב (ד')

שתי נשים

מאת גדעון לוי

צפון קרוליינה

בתום ההרצאה היא ניגשה, מהוססת משהו. היא מבקשת להיפגש פעם נוספת, לדבר קצת על החיים בישראל. פנים שז־פים, יפים. תסרוקת נערית. בגדי עבודה מהוהים, מנגד במגרש החניה. קבענו להיפגש.

לפגישה היא כבר באה קורנת ביטחון עצמי. מיד התיישבנו וכבר בקשה ראשונה: "ספר לי על חיי ההומוסקסואלים ב־ישראל". לא קיבוץ ולא פתרון הבעיה הפלשתינית. לא מיהו יהודי ולא כהנא. חיי ההומוסק־סואלים. סיפרתי לה על יציאתם ההדרגתית "מהארון" בישראל, על המועדונים בתל אביב ועל היסטריית האיידס הנבזית, ל־פתע, שלא דיבורי ממש לעניין. לורי וולף באה לשמוע רק על הלסביות בישראל.

בת שלושים ושתיים היא "יצאה החוצה", כלשון המימרה האמריקאית, עם הלסביות שלה לפני כשבע שנים. מאז אין היא מסתירה עוד את הזהות הבינית־הבוית. כל חייה, גם חייה הד־הדיים העליזים מאוד, סובבים סביב ציר זה. בדורהאם, עיר מגוריה, היא מצאה לא מעט חברות יהודיות לסביות, כמוה. מדי יום שישי ראשון בחודש הן נפגשות בבית אחת מהן ועושות "עונג שבת" בצוותא. מדליקות נרות, אוכלות מאכלים יהודיים, מפטפטות על דא ועל הא. בפסח לפני כמה ביקשו מהרב המקומי לקיים להן סדר פסח נפרד. כמה היסוסים, התלבטויות והרב הס־כים לערוך להן סדר בעלייתי של פסח. לא רצה להרחיקן מהיהדות, הסביר. ישבו להן כחמש עשרה צעירות וקראו בהגדה ובירכו על המצה ועל המרור ועל הכרפס. ושרו חד־גדיא ונפרדו בברכת "בשנה הבאה בירושלים הבנויה".

לורי כבר היתה פעמיים בישראל. פעם עשתה כמה חו־דשים בבסיס גדולים כמתנדבת לצה"ל, פעם עשתה תשעה חו־דשים באחד הקיבוצים במרכז הארץ. היא התכוונה מאוד למצוא את מקומה בארץ, ב־קיבוץ. כלסבית גלויה הדבר לא נסתייע, כמובן. בקיבוץ השנה פעם שמצאה בת זוג פוטנצי־אלית: החברה התנערה כליל. ולורי מתיידעת התאכזבה מאוד. היא אהבה את ישראל עד למאוד. אך היא חוששת מהמגע עם החברה הישראלית, השמר־נית, הסגורה בפני נשים מסוגה. הקהילה היהודית הקטנה ב־דורהאם מקבלת אותה ואת חבר־תיה כמעט כחלק טבעי, בלתי נפרד, סיפרתי בבית היהודי המקומי — סוף־סוף לא רבים כל כך הם בני גילה המבנים להיות פעילים במוסדה בחיים היהודיים. כך או אחרת, לורי חולמת על היום שבו תוכל להביא את בשורת "היציאה החוצה" של הלסביות לישראל. את בשורת האליבריליות, על פי תפיסתה, הס־סובלנות. היא מאמינה שהיא חייבת זאת לבנות עמה, להכרה הישראלית בישראל. מבפנות היה היא יודעת שכבר באה העת לכך. בינתיים היא ממשיכה להכביר את העניין היהודי, תרבה לשבח את ישראל והכבב בדורהאם.

* * *

גרינוויל היא עירה ביחוס מאוד. קצה העולם. עד לפני כעשרים שנה התגוררו בה רק שלוש משפחות יהודיות. כיום גדל מספרן לכמה עשרות. ד־להוקת עדיותי קהילה — בית־כנסת אחד, בית־ספר של יום ראשון לילדים, רב מקומי.

ארגון הרבנים שלח רבנית. לפני כשנה היא הגיעה לכאן. לא הכל היו מרוצים מהרעיון שאשה תהיה לרועה הרוחנית שלהם. אבל הם התרגלו.

הרבנית בתי קופל הגיעה למפגש עם האורח מישראל יחד עם בעלה. בתי, צעירה בשנות השלושים לחייה, גדלה בבית לא דתי במיוחד בניו־יורק, למדה באוניברסיטת ברנדייס ועברה משם לבית־הספר להכשרת רב־נים של הזרם הקונסרבטיבי. מאז היא נשלחת, אחת לשנ־תיים־שלוש, לקהילה אחרת. נידחת וקטנה עוד יותר. כלל נידחות וקטנה דיה להסתגל לרעיון של רבנית אשה. בקהילת בית־שלום בגרינוויל, מקום מושבה הנוכחי, ידעו היטב מה זה "שיש" — לא היו רבנים שהביעו נכונות לשרת קהילה כה קטנה ונידחת. דיוויד רובינשטיין, בעלה, ענק־גוף ועטור זקן, עוטה בגדים הד־דיים מוזרים ומצנפת מוזרה עוד יותר על ראשו. הוא העוד בנגרה. במשך חודשים ארוכים שוטט בסיני עד שהיה לאחרון התיירים המפנים מסנטה קת־רינה, ערב הנסיגה. בפגישה עם האורח מישראל ישב דיוויד, אישה של הרבנית, גילגל ל־עצמו סיגריות של מריחואנה בזו אחר זו ונראה כמי שנהנה מחייו. מדי פעם בפעם בעל־חיים מגייר. דיוויד הוא אמן האוריגמי, אמנות הנייר היפנית. כאן בגר־ינוויל מכנים אותו פינגלה, לציון ציפורי הנייר שהוא מרבה לבנות. בזמנו החופשי הוא גם עוסק באסטרולוגיה. באוניבר־סיטה לימד ביולוגיה מולקולרית דווקא. הערב הרבה לשתוק.

בו בזמן שדיוויד גילגל לעצמו גלגל אחר אחד השני, התעניינה הרבנית בקהילה ה־קונסרבטיבית בישראל. כאן, בארה"ב, היא איננה הרבנית הי־חידה. על הרבנית מתל־אביב היא שמעה כבר. האם מותר לה שם לחתן זוגות? לגייר? אבל שרות שינוי של חוק מיהו יהודי מרבה להטריד אותה. פעם ביקרה בארץ, נהנתה מאוד. היא חשב לגרינוויל היא הגיעה מקליפורניה. היא מייצגת זרם חדש יחסית ביהדות האמריקאית — הרקונסטרוקציה, שנבע מתוך הזרם הקונסרבטיבי.

שכרה גבוה למדי, גבוה למשל משכר ממוצע של מרצה באוניברסיטה המקומית. תמורתו היא מנהלת את תפילות השבת, עורכת חתונות ולהבדיל לוויות, מגיירת, מלמדת שיעורים ב־משנה ובתלמוד. פעם דילגה על פסוק בתפילת ליל שבת. והקהילה סערה. גם כך יש שם מי שחושבים שאינה דתיה דיה. היא שומרת כשרות, אומר לי מישהו להגנתה.

עד שבאה לכאן היה ליהודי גרינוויל רב נודד, שהיה מגיע אחת לחודש. המוהל, אגב, ממשיך להגיע לכאן מווירג'יניה הרחוקה, לפי הזמנה.

סוף הולה השאווה בירכה הרבנית בתי קופל על היין ועל הלחם. היא עשתה זאת בעברית במבטא אשכנזי. זו לא צעקת ישר־אלית. בעלה דיוויד בהה. אולי היתה זו המריחואנה שכבר נתנה בו אותותיה.

* * *

לורי וולף ובתי קופל אינן מכירות זו את זו, כל אחת כוכב בדרכה. שתיהן חיים יהודיים מאוד. כל אחת מהן מתעניינת מאוד בנעשה בישראל. אולי אף שוקלת ברצינות לעלות. שתיהן יתקלו בארץ בקשיים. בדומות אירקך. החברה הישראלית אי־נה פתוחה לכשמותיהן. לורי ובתי יודעות זאת.

(כתבה רביעית בסידרה)

השר שריר במצרים: ההסכם אושר אבל לא נחתם

ארוכה הדרך לקהיר

אפילו האופטימיות הפורצת מהניסוחים של משרדי התיירות בישראל ובמצרים אינה משנה את העובדות העגומות בשטח

מאת זהר בלומנקרנץ

הדי צהלות הירי של המתנקשים באנשי שגרירות ישראל במצרים בשבוע שעבר האפילו על ביקורו הממלכתי הראשון של שר התיירות, אברהם שריר, בקהיר. הרצח שיבש את לוח הזמנים של פגישות העבודה בין שרי התיירות של שתי המדינות, והשפיע על תוכנן. שריר קיצר את ביקורו במצרים וחזר לארץ כעבור 48 שעות, בלא שחתם עם עמיתו על פרוטוקול השיחות או על הסכם רש. אמנם שני השרים סמכו ידיהם על הסכמה שהושגה בין משלחות של סוכני נסיעות מישראל וממ־צרים, ואף סיווגו הסכם זה כמסמך לביצוע. אולם הם לא חתמו על מסמך מסכם של השיחות.

רשימת הנושאים שנכללו במסמך העבודה, שהוכן במשרד התיירות לקראת ביקור שריר במצרים, כללה עידוד תיירות צליינית של קופטים ומוסלמים ממצרים לישראל, תיירות חופים, וכן הקלות בשיט, באזור אי האלמוגים, למשל, והצלילה בדי־זהב, בשארם א־שייך, בראס מוחמד ובראס אל־עיש. בין הנושאים במס־מך העבודה היו ארגון שבועות תיירות הדדיים בשתי הארצות, השתתפות בירידים, עידוד תיירות מרפא והקמת מכון מחקר משותף לשתי המדינות לקידום התיירות. רעיון זה הגה בזמנו הנשיא סאדאת המנוח.

עניינים אלה אכן עלו בפגישת שני שרי התיירות, לדברי דוברת משרד התיירות. אולם נראה כי לשניות בעניינים השנויים במחלוקת, כדוגמת הצליינות הקופטית — הרגישה לישראל בשל סכסוך הכנ־סייה בדיר אל־סולטן — לא הושגה הסכמה שתוכל לבוא לידי ביטויה בניסוח מסמך משותף ובחתימה עליו.

פגישות בצל ההתנקשות

שר התיירות המצרי פואד סולטן בא לפגישה המתוכננת עם עמיתו מישראל, שנקבעה לשעה 8 בערב ביום רביעי שעבר, זמן קצר לאחר הרצח ליד יריד המסחר הבין־לאומי. השר המצרי בא לבית המלון שרתון גיזה, שבו התאכסן השר הישראלי עם רעייתו ופמלייתו. השניים רק הסתודדו זה אל זה, לחצו ידיים, שוחחו קצרות, ושריר יצא מיד לבית־החולים לבקר את הפצועים. מנכ"ל משרד התיירות המצרי נשאר להמשיך בשיחות במלון. שר התיירות המצרי חזר להיפגש עם עמיתו מישראל בשעה 11 בלילה, לאחר ששריר שב מביקור הפצועים בבית־החולים. השיחה בין השניים ארכה כשעתיים.

למחרת נפגשו שני השרים אצל נשיא מצרים חוסני מובארק. על־פי התכנון המקורי, נועדה הפגישה בין הנשיא לשריר להיערך רק ביום א' השבוע (23 במרס), אולם עקב אירועי הדמים ביקש מובארק להיפגש עם שריר לאחר פגישה עם נשיא סין ולפני המפגש עם המלך חוסיין.

כאשר שבו שני שרי התיירות ונפגשו בערב, כבר ידע השר המצרי לעדכן את עמיתו הישראלי, כי הוראות הנשיא על הקלות בתנועת התיירות ממצרים לישראל כבר הגיעו לדרגים הביצועיים בזרועות משרד הפנים. גם שר החוץ של מצרים ידע בו בערב על ההוראות החדשות של הנשיא.

משרד התיירות אופטימי

גם בתום ביקורו של שר התיירות הקודם של מצרים בישראל, באוגוסט שעבר, ניתנה הצהרה דומה, כי מצרים מסירה את כל המגבלות על תנועת תיירות בין שתי הארצות. ההצהרה הוצגית אף פורסמה בכותרות ראשיות בעיתונות. הסכם התיי־רות שנחתם אז כלל אף הוא תכנית פעולה אופרטיבית של ועדות משותפות, שתפקידן לגבש תכניות סיור משותפות לשתי הארצות. למרות כל אלה, לא היתה פריצת דרך של ממש בתנועת התיירות שבין שתי הארצות. הסעיפים המרכ־זיים בהסכם, הנוגעים ליישום החלק האופרטיבי, לא קוימו.

יתרה מכך, לא זו בלבד ששני שרי התיירות לא חתמו הפעם על מסמך משותף, אלא שבניגוד לבי־קור הקודם, לא נקבע הפעם לוח זמנים מדויק לביצוע. כלומר, בתום הביקור הנוכחי אין מסמך חתום, לבד מן ההסכם בין שתי המשלחות של סוכני תיירות, ואין לוח זמנים מפורט לביצוע.

אמנם בפגישתו עם שריר אישר נשיא מצרים כי במקום לשר התיירות המצרי לצאת לביקור בישראל, כדי להמשיך את הדרישות. אולם עד בואו המתוכנן, אולי בעוד חודשים שלושה, עשוי להיווצר חלל ריק בתחום העשייה המעשית, ויתכן שעקב אירועי הדמים ישתרר קיפאון בתנועת התיירות, ובמיוחד מישראל למצרים.

שר התיירות ומשרד התיירות, בראיונות, הודעות ותדריכים לכלי התקשורת, מעלים על נס את יחסו "האוהד והחם" של הנשיא המצרי להידוק קשרי התיירות עם ישראל. הם מבטיחים להרחיב את ההכרזות מקודר על הסרת המגבלות בתנועת התיירות ההדדית ואף מציגים סעי־פים הנוגעים בהקשר זה, כפי שהם מנוסחים בהסכם בין שתי משלחות סוכני הנסיעות. את ההשוואה העוב־דתית, עם סעיפים בהסכמים קודמים בנושא התיירות שלא קוימו, הם מעדיפים להזניח, בטענה שאין להשוות בין הוראות הדרשות של נשיא מצרים, שכבר נעשים צעדים לקראת יישומם המעשי, לבין סעיפי הסכם שנחתם בידי שר תיירות שעבר מתפקידו זמן קצר אחר כך.

ישראלי אחד באוטובוס

אך אולי כדאי לגורמי התיירות הממשלתיים לשים לב למצב הכתוב זה בשטח בנושא תנועת התיירות מישראל למצרים. מיד לאחר הרצח בקהיר התחיל קפאון בולט במגמה זו של נסיעות. לדברי איתן ברוש, מנכ"ל חברת יתד 2000, הוצף משרדו בתל אביב למחרת הרצח בעשרות רבות של טלפונים מצד נרשמים מודאגים שביקשו לברר את גורל יציאתן המתוכננות של קבוצות. לדבריו, מרחף בשלב זה סימן שאלה גדול על מועדי יציאתן של הקבוצות המאורגנות לקראת חופשת הפסח.

על־פי התכנון, אמורה לצאת, לדבריו, קבוצה ב־27 בחודש. קבוצה נוספת, המונה 33 חברים, אמורה לצאת למצרים ב־30 בחודש. מועד יציאתה של קבוצה זו נדחה כבר בעבר שלוש פעמים בגלל אירו־עים בתוך כיוניים. בין ה־23 ל־25 באפריל מתוכננות לצאת למצרים עוד שש קבוצות גדולות, וגם לגביהן קיים עדיין ספק.

לדברי גדעון בר פל, האחראי על מגזר הנסיעות למצרים בחברה הגיאוגרפית, שוררת עצבנות רבה בקרב קהל הישראלים שנרשמו לטיולים מאורגנים במצרים לקראת חופשת הפסח. לדבריו, נוגעה להולד־סין, למחרת ערב הרצח, ההתעניינות שגברה בימים האחרונים קודם לכן, בטיולים המאורגנים במצרים. בר פל אומר כי החברה מתכננת לשלוח שתי קבוצות מאורגנות למצרים ב־15 וב־24 באפריל, ואף הצליחה לעבור בהרשמה להן את מספר המינימום של 12 משתתפים.

לדברי נורית שפונג, האחראית על הנושא בחברה להגנת הטבע, אין ברגע נרשמים לטיול המתוכנן של החברה ב־15 באפריל. למועד השני, המתוכנן ל־25 באפריל, נרשמו בשלב זה שלושה ישראלים בלבד. זוג ישראלים, שנכנס לדבריה להתע־ניין בנסיעה למצרים, נסוג בו מהחלטתו לאחר שהאשה הביעה את חששה לצאת לשם.

לילאן גראנר, האחראית על הנ־סיעות למצרים בחברת נאות הכבר, אומרת כי קיימים ספקות לגבי מספר הנוסעים שיצאו באוטובוס הקבוע של החברה למצרים, היוצא לקהיר שלוש פעמים בשבוע. לדב־ריה, למחרת הרצח בקהיר יצא האו־טובוס כרגיל ובו 50 נוסעים, מהם ארבעה ישראלים בלבד. בחברה נרשם ביטול השתתפות אחד בלבד, יום לאחר שנודע על אירועי הדמים בקהיר. בחברת טיולי הגליל, לדב־רי נורית, האחראית על הנושא בחברה, יצאו למחרת הרצח כל 37 הנוסעים, אלא שביניהם היה רק נוסע ישראלי אחד.

יפן: קולו של המפרסם הנסתר

מאת סטיב פוגל
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

טוקיו

יצרנים מערביים תוהים זה מכבר על חידת הפרסום ביפן. "כיצד", הם מקנטרים, "אנחנו אמורים להציע תד־כנית פרסום אם אנחנו אפילו לא מבינים את הפרסומות היפניות?" הבעיה אינה רק בעיית שפה. לדידם של מרבית המנהלים הבכירים המערביים, פרסומות יפניות פשוט אינן מובנות: הן נראות להן חסרות שחר. באחת מיצירות המופת של פרסומי "נעטאנט" אלה מופיע וודי אלן. בביישנות הוא פורש חוזר ומקפל פיסת נייר. הוא מביט שמאלה וימינה, הוא צועד קדימה כאילו ניסה לאחוז אובך ולהבין דברמה, אך הוא אינו אומר מלה. לבסוף הוא מגיש לצופים את המסר הכתוב על פיסת הנייר שלה: "אישי סייקאסטר", כלומר "חיים מעניינים ומופלאים".

הפרסומת נכבעה בשביל סייבו, רשת חנויות וחברה קמעונית, על ידי שיגאטו איטוי. פרסומאי הזוכה לדברי שבח בעיתונים ובתוכניות מלל בטלוויזיה על תפיסתו המור־היבה את המגמות השוררות בחברה היפנית. "אבל", זועקים מנהלים מערביים, "הפרסומת עדיין חסרת משמעות". אף כי הפרסומת אינה מעבירה מסר מכירות בוטה, היא מותירה את הצופה בהרגשה כבד־ימת. היא משלבת המוצר עניין עם סיסמה תשבעת טוב, גם אם כשבר עותה אינה ברורה.

פרסומות כגון אלה של "אווירה" הן הכלל ביפן. שכן יפנים יכולים להרגיש אי נוחות לנוכח מסר מי־לולי ישיר מדי. לדעתם, אין זה נעים ונאה, אם לא בלתי מנומס, להשוות מוצר אחד לאחר או להכריז הכרזות בוטות מדי כאשר אתה מדבר על עצמך או על מוצריך. פרסומות אינן מיועדות לדבר בשב־חי המוצר אלא רק להשרות אווירה מסוימת. בצורה אופיינית, הן אפילו אינן מוצגות את המוצר עד לצילום האחרון — הבזק של שנייה. מטרתן של פרסומות כאלה יכולה להיות פשוט לבדר, וכך להשרות בעיניות בצופה רצון טוב כלפי החברה המוצרת. הן גם יכולות לעודד תגובה ציבורית על הפרסומת. להעלות נושא לשיחה, שבתורו יגביר את המודעות למוצר. בשני המקרים אלה, הפרסומות מהלכות לעתים קרובות על קו הגבול הדק שבין בזק וביצוע מעולה לאי־רלוונטיות. למותר לציין שבעבור היצרן הזר, החשוב מכל הוא להישאר בצד הנכון של קו זה.

חברת המשקאות אפל בחרה להציג עצמה בדרך המוכרת יפנית מובהקת. בזהה המבחק ומתוח ביות, בעוד קול הזמר משקם על המלה "אפורי" — תפוח. בהדרגה מתבקרת המצלמה בתפוח עד שרק הוא נראה. הקול הולך ומתחזק עד שהתמונה נעצרת לבסוף לסיום: הבזק של לוגו של אפל. אמריקן אקספרס סברה, כי גם אם תשתמש בפרסומת הקלאסית שבה היא משתמשת בר־חבי העולם, תיצור אווירה בלתי נשכחת לא פחות באופן. החברה בחרה את ג'ק ניקלאוס כדמות ידועה ומכובדת וגיבור של ענף ספורט שאותו מעריצים העשירים העולים היפנים. הפרסומת היתה פופולרית ביותר כביכון שמסר המבדרות והאלגנטה שלה הנושה על ידי נוכחותו של ניקלאוס ועל ידי הזן ההומוריסטי — הפרסומת מס־תיימת במילים "דקוקארו מוקי וזה ואסוראזו בי" או "אל תעזוב את הבית בלי זה", במבטא האמריקאי המודגש שלו.

למעשה, סיבה אחת לשימוש שעושים היפנים בקטעיות בשפות זרות וכפסות זרות בפרסומותיהם לעתים כה קרובות, היא ריכוך המסר. במלים אחרות, זה במדד להתפאר במוצר שלך אם אתה בפיקה גלון פראבלכה או קתרין דנב. וזה נראה פחות מביך והגונים לתאר מוצר כ"ריצ'י" (ריץ' — עשיר) או "פראסו" (פרש — טרי, רענן) באשר לומר אותו דבר ביפנית.

אווירה או מסר

הוויכוח "אווירה" לעומת "מסר". מצוי בעיצומו בקרב פרסומאים יפנים. במקרים טוענים שמרבית הפרסומות הן בלתי רלוונטיות ול־פיכך אין תכלית בביצוען. מצדדים טוענים שיש להן מסר מכירות, אך מסר זה אינו מילולי ישיר, זאת כדי שיתאים לקהל היפני. אין שום תשובה ברורה בוויכוח זה בכוונת החברה הזרה המעוניינת להפיץ את מוצריה ביפן. עם זאת, ברור שרוב החברות יזדקקו להשקעה ראשונית רצינית בפרסום — על פי אומדן אחד מיליארד ין (מעשה מיליוני דולר) — כדי להכניס את מוצרן לשוק היפני. יתר על כן, החברה תצטרך לחבר פרסומות, עם או בלי מסר מכירות חזק ובוטה, המתאימות לקהל היפני הכיוחד. ויש סימנים המצביעים על כך שחברות זרות הצ־ליחו ביותר בכך עד כה.

על פי סקר שערך ב־1984 משרד הסחר הבינלאומי והתעשייה, אמרו 71% מהצרכנים כי לא התרשמו אף מאחת מהפרסומות למוצרים מיובאים. בעוד 24% אמרו כי כמה מהן הרשימו אותם.

לנוכח ההבדלים הגדולים בפרסו־מות בין יפן למערב, אין זה מפתיע שחברות פרסום זרות ידעו עד כה הצלחה מוגבלת בלבד בשוק היפני. השוק נשלט על ידי דאנטסו. ההר לשת על 25% מהשוק המקומי ו־50% מאמצעי התקשורת הדומיננט־יים — הטלוויזיה. אחריה עומדת חברת האקוהודו שבבעלותה 11% מהשוק ומפוצלות חברות אחרות. יותר מקיפות חברות אלה מוצגות מהשוק היפני. חברת הפרסום הזרה העיקרית היא המפעל המשותף מקאן אריקסון — האקוהודו, הידועה בעיקר בשל הפרסומת המוצלחת שלה לקוקה קולה.

אף אחד אינו יכול להתחרות בעוצמתה של דאנטסו. שכן ברשותה האמצעים לקנות את הזמן הטוב ביותר בטלוויזיה ואת מרבית השטח הצר בעיתונים ובביטאונים. למעשה, החברה ממלאת תפקיד גדול כדי בחברה היפנית בכללותה. שכן יש לה אמצעי להון על אמצעי התקשורת וכן השפעה פוליטית. האקוהודו ויתרה למעשה על הנ־סיון להאבק בכוחה של דאנטסו. אך היא מבכה להתחרות אתה ביתרונות "היצירתי". אף כי לקוחות חדשים יכולים להזדקק לפרקטיקן כלשהו כדי להתרגל לשיטות התעשייה היפנית, סוכנויות הפרסום מגלות אהדה הולכת לקראת לקוחות פו־טנציאליים. הן יכולות לעזור בהסברת הייחוד של הפרסומות ביפן, גם אם לא בהסברת הפרסומות עצמן.

דו"ח איגוד המפרסמים קובע:
70%
מתושבי תל־אביב
וגוש דן
קוראים את
העיר
העיתון הנפוץ ביותר
בתל־אביב וגוש דן

هكذا من الأصل

צמיחה פירושה הגדלת הייצור

מאת חגי גוטמן

הכותב הוא יועץ למשקים ומחקרים כלכליים בהתאחדות התעשיינים.

"צמיחה פירושה הגדלת העוגה, הגדלת הייצור והתפוקה, ולא הגדלת תקציב. למעשה, תנאי לצמיחה הוא צמצום ההוצאה הציבורית בתקציב. וככל שיצומצם, כך ניתן יהיה לצמוח יותר ויותר מהר". כך כותב נשיא התאחדות התעשיינים — מר אלי הורביץ — בהדגשה, בפתיחה למסמך שהגיש לראש הממשלה ב־16 בפברואר 1986. אלה הדברים עוד לפני שפירט את הצעדים שיש, לדעתו, לנקוט כדי לשנות כיוון ולהביא לתהליך של צמיחה במשק. הדבר סותר לחלוטין את טענתו של מר שטרסלר ("הארץ", 20.2, "גם פך השמן לא יחזור"), שהתעשיינים הסיקו את המסקנה שאין לשים את הדגש על נושא הקיצוצים בתקציב.

מר שטרסלר עצמו מביא מהמסמך נתונים המראים בעליל את הצמיחה שנוצרה בשנת 1985 בשל חוסר רצונה של הממשלה לקצץ בהוצאותיה. למעשה, זהו הציר המרכזי של מסמך התעשיינים: הקיצוץ המועט בהוצאה הציבורית, הוא שיצר את הכורח בנטל מס כבד, בריבית גבוהה ביותר, וכן הביא לירידה חריפה בחיסכון הפרטי. במשק שבו המס כבד, הריבית גבוהה והחיסכון הפרטי אינו מהווה מקור מספיק אף לשמירת מלאי ההון הקיים של המשק — אין כל אפשרות לצמיחה. זה המסר שניסו התעשיינים להעביר במסמך שהוצג לראש הממשלה.

מר שטרסלר הבין היטב ממסמך התעשיינים, שהמסקנה המתבקשת היא קיצוץ בהוצאה הציבורית, אך מדוע טען שהתעשיינים אינם דורשים קיצוץ בתקציב? מכיוון שבצעדים שיש לנקוט, נזכרים במסמך בעיקר נושאי ההשקעות, הייצוא, השכר והקפאת המחירים, ואילו נושא ההוצאה הציבורית, המוזכר אף הוא, אינו מופיע בראש הרשימה.

ובכן, התעשיינים דורשים קיצוץ בתקציב. אך אם כאן היו התעשיינים שמים נקודה, הם היו מחטיאים את המטרה. ואין זה רק עניין של "מכירת" תכנית הצמיחה לממשלה. שתי סיבות לכך: (א). ידוע הקושי העצום, מכל הבחינות, של קיצוץ ההוצאה הציבורית, ומי שמצביע רק את זאת כאילו מתעלם מקושי זה. (ב). קיצוץ ההוצאה הציבורית הוא תנאי הכרחי לצמיחה, אך אין הוא תנאי מספיק. התעשיינים, כיוצרי הצמיחה, צריכים להדגיש את התנאים המספיקים לצמיחה, לאחר שהחל להתבצע התנאי ההכרחי של צמצום ההוצאה הציבורית.

התעשיינים לא היו הראשונים, שביגוונו בכלכלי הראו שבהקטנת הצריכה הציבורית אפשר יהיה להגיע לצמיחה במשק, שתקטין את עודף הייבוא. בכך אין חידוש גדול. השאלה היא מה ניתן לעשות כאשר מוטל על המשק האילוץ, שהיכולת לקצץ בהוצאה הציבורית מוגבלת ביותר. כאן באו התעשיינים ואמרו, שעוד לפני הקיצוץ הגדול בהוצאה הציבורית, שיאפשר הפנית מקורות לצמיחה, ותוך כדי תהליך הקיצוץ, יש לאפשר למיגזר המשקי להתחרות בתנאים נוחים על המקורות העומדים לרשות המשק עם המיגזר הצרכני והמיגזר הציבורי. יש אמנם סיכון במהלך כזה מכיוון שהוא יוצר לחצים אינפלציוניים. אך יש גם סיכוי גדול בדרך כזאת, מכיוון שגדלים ההכנסה והתוצר. דבר המקל על הממשלה לממן את תקציבה שלא באמצעות נטל מס כבד ומדיניות מוניטרית חריפה. וכשיגדל התוצר גם יקטנו הלחצים האינפלציוניים.

במצב הנוכחי, כשיכולת הקטנת ההוצאה הציבורית נמוכה, אין ספק שהמשק הישראלי נמצא במילכוד. ועל מנת לפרוץ אותו, יש לקחת סיכונים שיש להם סיכויי הצלחה בלתי מבוטלים. האלטרנטיבה של דיבורים אין ספור על הצורך החיוני בהקטנת ההוצאה הציבורית וכשלונות חוזרים ונשנים בביצוע ודאי גרועה יותר. זו אלטרנטיבה המחייבת הליכה על חבל דק ביותר של הקפאה מוחלטת של המשתנים הכלכליים. שיווי משקל על חבל דק מתערער בסופו של דבר ובוודאי הדבר נכון במשק הישראלי העצבני רווי העיוותים. כל סטייה מההקפאה באחד המשתנים, מיד מערערת את כל המערכת המשקית ומחזירה אותנו במהירות לתהליך של אינפלציה מהירה ומשברים בתחום מאזן התשלומים. תנאי התחרות הולמים למשקיעים, על המקורות בטרם השתחררו לחלוטין מהמיגזר הציבורי, נראית אלטרנטיבה בעלת סיכוי הרבה יותר גדול גם אם בטווח הקצר, יהיה לכך מחיר מסוים באינפלציה ובמאזן התשלומים.

למרות כל זאת חוזרים התעשיינים ומדגישים את חיוניות הכניסה לתהליך של הקטנת ההוצאה הציבורית. ללא תהליך כזה, רק מתן תנאי תחרות הולמים למשקיעים נראה מהלך מסוכן מדי. בסוף המסמך שהוגש לראש הממשלה מביאים התעשיינים את הדוגמא של שנות ה־70. באותה תקופה העידוד שניתן לתעשייה ולהשקעות היה גדול יותר, ולמרות זאת לא היתה צמיחה מספקת בתעשייה. הסיבה לכך היא התרחבותו של המיגזר הציבורי באותה תקופה. למרות התנאים המועדפים להשקעות, עדיין יכול היה המיגזר הציבורי להתחרות טוב יותר על המקורות של המשק מהמיגזר היצרני, ורוב העובדים שהתוספו למשק באותה תקופה, נקלטו במיגזר הציבורי. אם באותה תקופה היה מתבצע קיצוץ במיגזר הציבורי, אין ספק שהיינו מגיעים לקצב צמיחה מהיר יותר בתעשייה.

תנאי התחרות הולמים שמציעים התעשיינים למשקיעים, מתבטאים בהקלת נטל המס על התעשייה, פינוי מקורות בשוק ההון במחיר מלא, תוך שחרור המשק מעול ההצמדה, שחרור המשק מהגבלות מינהליות ויצירת רווחיות באותה לייצוא על ידי מתן אפשרות להתחרות הוגנת עם היצרנים המתחרים בחו"ל. מר שטרסלר קורא לזה עידוד מאסיבי של ההשקעות. התעשיינים רואים זאת אחרת — אילו היתה קטנה ההוצאה הציבורית, כפי שמר שטרסלר דורש, היו אלו התנאים שהיו נוצרים מאליהם למשקיעים. אך אז לא היו קוראים לזה עידוד מאסיבי אלא מקורות בלתי מסובסדים לתעשייה. באין אפשרות להקטין כפי הנדרש את ההוצאה הציבורית, ועל מנת לצאת מהמילכוד, הצעת התעשיינים היא — מתן תנאים למיגזר היצרני, הקרובים לתנאים שהיו שוררים במשק אילו היה המיגזר הציבורי מתכווץ לגודל הרצוי. אלו התנאים שיספיקו לצמיחה, ובלבד שיכנס לתהליך של התכווצות המיגזר הציבורי עד לגודל אותו מסוגל המשק הישראלי לשאת.

ההלכה היא גזענית

מאת ישראל שחק

הכותב הוא פרופסור לכימיה באוניברסיטה העברית

*

"אתם קרויים אדם ואין אומות העולם קרויים אדם" (תלמוד בבלי)

מיחסה של ההלכה היהודית לגרים ולגיורות ולערך חייו של הלא־יהודי עולה שהיא גזענית ביחסה אל לא־יהודים

ההתנגדות של המפלגות הדתיות לחקיקת ה"חוק נגד הגזענות", עד שלא ייקבע בו סעיף מפורש המוציא את ההלכה היהודית מן הכלל של גזענות, עשויה לשרת מטרה חשובה: פתיחת ויכוח ציבורי, המבוסס על עובדות ולא על הכללות־סרק וציטטות חלקיות מפי "מומחים מטעם", כדי לברר את השאלה האם ההלכה היא אכן גזענית או לא. ברצוני לטעון, שההלכה היהודית היא גזענית ביחסה ללא־יהודים.

לפני שאביא כמה דוגמאות לכך, ברצוני להקדים בירור שני מושגים הנוגעים לויכוח עובדתי בנושא זה. ראשית בנושא הגזענות שבמערכת חוקים זו או אחרת. אין זאת טענת הגנה לטעון שמצויים במערכת גם חוקים אחרים "יותר טובים". מערכת חוקים המכילה חוקים אנטישמיים היא אנטישמית, גם אם היא מכילה חוקים אחרים טובים, ואפילו מגינים על היהודים. במקרים האלה, כמו במתימטיקה, מינוס ופלוס הם מינוס, ומערכת המכילה חלקים או נורמות גזעניות היא גזענית.

שנית, בויכוח על ההלכה, ובעצם על היהדות ההיסטורית כפי שהתקיימה למעשה ביותר מאלפיים השנים האחרונות, אין לשרבב ציטוטים מן התורה (או מן התנ"ך) מפני שההלכה אינה מבוססת על התורה שבכתב, כפי שחילונים מבינים אותה, אלא על התלמוד (בעצם התלמוד הבבלי) שלפיו מפורשת התורה. הגישה הזאת מצד כל כך הרבה חילונים "בעלי כוונות טובות" נובעת מן החינוך הניתן בבתי הספר הממלכתיים בישראל, המכוון "להבחיל ערכים" ולא לגלות את האמת העובדתית והיא פשוט לא נכונה. למשל, כאשר אדם המקבל את ההלכה קורא בעשרת הדברות את ה"לא תגנוב" הרי הוא מבין את זה לפי הפירוש ההלכתי ש"אסור לגנוב נפשות מבני ישראל" (לאמור גניבה כפשוטה, לכך יש פסוק אחר "לא תגנובו", ששם, לפי ההלכה, הכוונה היא לגניבת חפצים). באותו אופן, "לא תנאף" שבעשרת הדברות אינו מכוון, לפי ההלכה, ליחסי מין של גבר יהודי עם גויה נשואה, מפני שההלכה כלל לא מכירה בנישואים של גויים ("אין אבהות לגוי") אלא רק ליחסים כאלה עם אשה יהודיה נשואה, והדוגמאות כאלה רבות.

ניגש עכשיו לכמה עובדות לשם הדגמת היחס הגזעני של ההלכה. הדוגמה הראשונה היא ביחס של ההלכה לגרים ולגיורות, והיא באה לסתור את הטענה המצויה, אך המסולפת, שהגר נעשה שווה ליהודי בהתגיירותו. לפי ההלכה אסור למנות גר לכל משרה שלטונית או פקידותית שבה הוא יתן הוראות ליהודי, ובוודאי אסור למנותו לשופט. למשל, לא יעזור לו גיור אורתודוכסי או התמדה במצוות והחסידות, או אפילו העובדה שהתגייר בגיל צעיר ביותר: על פי ההלכה הוא יישאר תמיד יצור נחות מפני שנולד כזה.

גרוע מזה מצבה של הגיורת, הנחשבת לפי ההלכה לזונה רק מפני שהיא נולדה גויה, ולכן (בין שאר ההגבלות) היא אסורה לכהן ומותרת לממזר. במקרה של אשה יהודיה היא מוגדרת לזונה מפני שהוכח לפני בית הדין שהיא זנתה, אחרי בירור שבו היהודיה אף יכולה להגן על עצמה. במקרה של גויה, עצם לידתה מספיק כדי להכריז עליה כזונה, ומעמד זה של נחיתות משפטית ושל זנות עוברים בירושה (בהגבלות ידועות).

הציטטה המפורסמת מן הרמב"ם שלגרים מותר להגיד בתפילתם "אלוהינו ואלוהי אבותינו" אינה משנה את הגזענות שבחוקים שציטטתי, כי אפילו מותר לאשה שהוכרזה לזונה מפני שנולדה מהורים לא יהודים להתפלל כך. האם הגזענות של ההכרזה המעליבה, המבוססת רק על המוצא בלבד, ושאין לה תקנה במסגרת ההלכה, נעלמת בשל כך?

הדוגמה השנייה היא ביחסה של ההלכה לחיי הלא־יהודי. לפי התלמוד הגויים "לא מעלים ולא מורידים". ופירוש המונח הזה בכל ספרי ההלכה הוא שלא גורמים להם את המוות בכוונה, למשל על ידי דחיפה ("הורדה") לתוך בור או לתוך הים, אבל גם כאשר רואים אותם נתונים בסכנת נפשות לא עוזרים להם לעלות (למשל מן הים) ומניחים אותם למות, כמו שפירש רמב"ם את החוק האכזרי הזה:

"אבל הגויים שאין בינינו לבינם מלחמה ורועי בהמה דקה מישראל וכיוצא בהם, אין מסבבים להם המיתה ואסור להצילם אם נטו למות, כגון שראה אחד מהם שנפל לים אינו מעלהו, שנאמר 'לא תעמוד על דם רעך' ואין זה רעך" (הלכות רוצח ושמירת נפש, פרק ד' הלכה י"א). כלל זה חוזר בכל ספרי ההלכה בהסתעפויות רבות, כמו שאסור לרופא יהודי לרפא חולה לא יהודי בחינם, אבל מותר לרפא אותו בשכר, או כדי ש"יתאמן עליו" בשימוש בתרופות וכדומה.

מסקנה אחרת הנובעת מן הכלל הזה היא שבשבת קיים הבדל בסיסי בין יהודי ולא־יהודי. להצלתו של יהודי חייבים היהודים לחלל שבת אם זה הכרחי, לפי הכלל הידוע "פיקוח נפש דוחה שבת". אבל המלה "נפש" (כמו המלה "אדם" ומילים דומות) פירושה בלשון ההלכה "יהודי", ולכן ההלכה קובעת שיהודי, כולל רופא יהודי, לא יחלל שבת כדי להציל גוי ממוות. הדיון ההלכתי בשאלה זאת במאות השנים האחרונות, כולל בימינו ובמדינת ישראל, הוא מרובה ביותר, אבל הוא כולו מרוכז בשאלות מה יקרה ליהודי במקרה שהגוי ימות בשבת על ידו והוא נעדר כל דאגה (או אפילו מחשבה) לחייו של הגוי.

עיקר מאמצי הרבנים מכוונים ללמד את הרופאים היהודים, הנאמנים להלכה, דרכי רמאות והונאה כדי שימנעו מלטפל בחולים לא־יהודים בשבת, אבל לא יגידו את הסיבה האמיתית לסירובם, כדי שלא תיפגע פרנסתם ולא יישלל רשיונם וכמובן כדי שהקרובים של הלא־יהודי, שמת בגללם, לא יאשימו, בצדק, את היהדות (מה שנקרא בהלכה "דרכי שלום"). אם בנסיבות מסוימות לא יכול רופא יהודי דתי להימנע מלטפל בחולה לא יהודי בשבת, תוך חילול שבת, מייעצת לו הסמכות ההלכתית בישראל של ימינו, שלא לחשוב על רפואת החולה אלא על עצמו ועל זה שאם לא יעשה כן יישלל רשיונו.

הראיתי כאן רק מעט מן הגזענות של ההלכה ביחסה ללא יהודים, נמנעתי מלהצביע על ההקשרים הפוליטיים של גזענות זאת, כי אני בטוח שהקוראים יוכלו בעצמם למצוא אותם. אסיים במסקנה אחת שנראית לי בסיסית וקודמת לכל חקיקה:

קודם כל חייבים אנו לדעת את האמת על ההלכה, על היהדות ההיסטורית שהיא יהדות של ההלכה, לדעת את האמת על עצמנו, על אבותינו ועל עברנו, כי רק דרך ידיעת האמת נוכל להגיע לחופש.

רשע אצל צדיק

מאת הרב משה זמר

הכותב הוא יו"ר מועצת הרבנים המתקדמים בישראל

לאמונות מימי הביניים יש השפעה מכרעת על פסקי־הדין של הרבנות ועל מעשיהם של חרדים קיצוניים בימינו

כאשר קנאים חרדיים התנגדו לקברו של הרב מאיר כרמן זצ"ל בהר הזיתים, הם ניסו להצדיק את מעשיהם בכרוזים שהופצו במאה שערים שהכריזו: "הרשע הרפורמי הוצא אל מחוץ למחנה...על־פי ההלכה אין קוברים רשע אצל צדיק". הם לא גילו מה פשעו של הרב הזה, אשר היה מלא מצוות כרימון. אולי חטאו הגדול בעיניהם הוא שהיה ציוני נלהב. בדומה לרבנים רפורמים אחרים, (כמו אבא הלל סילבר, סטיבן וייז ויהודה לייב מגנס) הגשים את ציונותו כאשר עזב בית־כנסת גדול בשיקגו לפני כשלושים שנה ועלה ארצה עם משפחתו. בוודאי לדידם, התואר רב רפורמי, די בו כדי להרשיע אדם לאחר מותו. הם אמנם לא הביאו ראיות לקביעתם, כי הנפטרים הקבורים בסביבתו של הרב הם "אנשים כשרים וצדיקים".

היתכן כי בריונים חרדיים כאלה מייצגים את ההלכה ואת דת ישראל. בהקשרם מקרה זה, הוצאת גופתה של תרזה אנג'לוביץ' או מעשי אלימות תכופים אחרים? ההלכה בתחום פתחותה אינה כה חד־משמעית בעניין למי מותר להיקבר ליד מי, כפי "שאנשי מאה שערים" אלה מעמידים אותה.

שתיקת הרמב"ם

בשולחן ערוך נקבע: "אין קוברים רשע אצל צדיק. אפילו רשע חמור אצל רשע קל וכן אין קוברים צדיק, וכל שכן בינוני, אצל חסיד מופלג. הגה: אבל קוברים בעל תשובה אצל צדיק גמור". (יורה דעה שסב,ה). לעומת דיעה זו, הרב יואל סירקיס (מאה 16—17) הגביל את קבורת החוזר בתשובה: "משמע דבעל תשובה אצל חסיד אין קוברין". (בית חדש לטור שם). הרב יהושע וולק כץ הוסיף גם "רשע בינוני" לרשימת ההגבלות בקבורה (דרישה ופרישה שם). ספק רב, אם ניתן להגדיר את כל הקטיגוריות הללו ולזהות אותן במדויק. ואולם אפילו אם היתה המשימה אפשרית, כל חברא קדישא היתה נזקקת לבית עלמין בעל שטח בלתי־מוגבל ולמחשב ענק כדי לסדר את הרחקת קבריהם זה מזה של כל סוגי הנפטרים הנ"ל!

בניגוד לכל אלה, ראוי לציין כי הרמב"ם אינו מביא אף לא אחד מהאיסורים הללו בפסקי הלכה שלו, ושתיקתו אומרת דרשני.

הרב שמואל אנגל, אב בית דין קהילת ראדומישל שבאוקראינה (מאה 19—20), קבע בעניין אחת מהדרישות שלא לקבור רשע אצל צדיק, שיוויינו לעשות הרחקה בין קבר לקבר בכל בית העלמין. הוא מביא את העניין אד אבסורדום וטוען, כי "ייצטרכו בכל זמן ועוד לקנות בית קברות חדש וזה הדבר שאי־אפשר לעמוד בה". ואולם, בכל זאת המיתה והקבורה מכפרות על עוונות. ואם קיים עדיין ספק בדבר רשעותו, "יש לומר כי אנו מחזיקים (את הנפטר) בחזקת כשרות, וראוי להורו בתשובה קודם שמת" (שו"ת מהר"ש חלק ו, סימן ג).

יש עדות, כי קהילות אורתודוכסיות לא היו מקפידות על ההפרדה בקבורה מסיבות אלה או אחרות. הרב יחיאל יעקב וויינברג מביא את דבריו של הרב דוד צבי הופמן מפרנקפורט "שבארץ אשכנז כבר נהגו לקבור מחללי שבת ועוברי שאר עבירות בשורה אחת עם קברי ישראל כשרים" (שו"ת שרידי אש חלק ב סימן קכג). הרב עוזיאל הילדסהימר מברלין רשם עדות מרב בלייפציג, כי בעניין איסור קבורת רשע אצל צדיק "אין לנו מקפידים עתה על כך" (שו"ת ר"ז יורה דעה סימן רנט). ברור, כי אותו מצב קיים ברוב של בתי־הקברות בארץ ואין ניסיון או אפשרות לשנות את המצב.

חשוב ביותר להבין את שורש האמונה שביסוד דין זה, אשר הניע את המקובים להקים גדר של אבן מסביב לקברו של הרב כרמן. כאן מסתגון בהשקפה, שרווחה בימי הביניים, המודגמת במעשה שמספר רבי יהודה החסיד במאה ה־12, על תלמיד חכם צדיק שקברוהו אצל מי שאינו הגון. בא הצדיק לכל בני העיר בחלום, ומתלונן שהפריעו למנוחתו מפני שקברו אותו ליד מקום סירחון וקשה לו העשן. מה עשו בני העיר? "ושמו אבנים בין קבר הצדיק לקבר הרשע כמחיצה, ומשם והלאה לא בא להם בחלום" (ספר החסידים סימן תשה). לפי אמונה זו (אשר רוב היהודים בימינו היו רואים בה אמונה תפלה), המת בקברו מריח ומרגיש וסובל באופן פיזי.

שלא ישמע הרשע

במאה ה־15 גילה המהרי"ל (רבי יעקב הלוי מולין) את הטעם שאין לקבור רשע אצל צדיק: "משום דאצל צדיק מגלים מה שנגזר מאחרי הפרגוד...ומתי שהרשע סמוך לו (בקבר) מתעים מלגלות לו (לצדיק) כדי שלא ישמע גם כן הרשע" (ספר המהרי"ל, הלכות שמחות עמ' קסב). מכאן אנו למדים, כי אם קוברים אותם בקרבת מקום, אז מהשמים מתעים מהצדיק גילוי רזי התורה בגלל שכנו הרשע.

הרב שמואל לניאדו במאה ה־16, מתאר את חייה הגשמיים של הגופה בקבר: "שאפילו אחרי הפרד מהגוף ישאר חלק מהנפש על גוף המת ואפילו על עצמותיו, שומר אותו והוא השומע בבוא אדם להשתטח על קברות צדיקים" (כלי יקר, תקכח). כאן אנו מבינים, כי המת בקברו שומע ומתרגש ומתייסר פיזית מפני שנפשו נדבקת בבשרו ובעצמותיו. התוצאה היא, כי שכניו לקבר יכולים להפריע לו במקום מנוחתו האחרון. בנימוק של הרבנות הראשית לישראל והרבני ראשון־לציון, שניתן לדרישתם להוציא את גופתה של תרזה אנג'לוביץ' מקברה, הם ציטטו את המקור הזה אשר לטענתם "מסביר את צער המתים משכנות שאינה רצויה". הרבנות הראשית בפסק־דינה לגבי הנפטרת, טענה "שהיא מזיקה לשכניה היהודים...שהיא במותה מזיקה לאחרים וגורמת להם צער".

כך אנו עדים, כי לאמונות כאלה מימי הביניים יש השפעה מכרעת על פסקי־הדין של הרבנות ועל מעשיהם של חרדים קיצוניים בימינו. בוודאי זכותם להאמין במה שהם מאמינים, כל עוד אינם כופים את דעותיהם על אחרים ואינם פוגעים בזולת. יש כאלה השמים את יהבם על חייו הגשמיים של המת בקברו. לעומתם, יהודי נאור בן זמננו יעדיף לראות את הישארות נפש האדם בהחזרת נשמתו לקונה, ביצירתו, בהשפעתו על קרוביו, ללא כל קשר למצבה או למיקומה של הגופה בקבר, בדומה לדברי המקרא: "וישוב העפר על הארץ כשהיה, והרוח תשוב אל האלוהים אשר נתנה".

מפרק זמני או מנהל מיוחד

מאת ד"ר יורם דנציגר

הכותב הוא מרצה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב

האם יש מקום לתקן את פקודת החברות בדרך של הוספת הסדר שיאפשר לבית המשפט להוציא צו לניהול חברה הנתונה בקשיים על ידי מנהל מיוחד? ועדה בראשותו של השופט לוין תבחון הצעה

בימים אלה התבשרנו על מינויה של ועדה בראשותו של שופט בית המשפט העליון שלמה לוין, שנתבקשה לבחון אפשרות תיקון פקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג — 1983 (להלן — פקודת החברות), בדרך של הוספת הסדר שיאפשר לבית המשפט להוציא צו לניהול חברה הנתונה בקשיים על ידי מנהל מיוחד, כדי שיעשה להבראתה. כך יימנע הצורך לנקוט צעדים דוגמת מינוי מפרק זמני או כונס נכסים לחברה — שמשמעותם הכרה למעשה בצורך להביא לפירוקה של החברה.

על פי הפרסומים, תבדוק הוועדה אם ניתן יהיה ליישם בישראל את השיטה האמריקאית דווקא, המסמיכה את בית המשפט להוציא צו ניהול כנ"ל.

לדעתי, אין מקום לתקן את פקודת החברות הישראלית תוך היזקקות לדין האמריקאי בסוגיה זו. לא זו בלבד שפקודת החברות הישראלית (על תיקוניה השונים) הושתתה מראשית ימי המנדט הבריטי על חוקי החברות האנגליים, ובתי המשפט בישראל, בתקופת המנדט ולאחר קום המדינה, הושפעו והונחו על ידי הפסיקה האנגלית; אלא שבאחרונה — בעקבות המלצותיה של ועדה שטיפלה בתיקון הדין האנגלי בנושא אי יכולת פרעון של תאגידים — נחקק באנגליה חוק הקרוי "חוק אי יכולת הפרעון" משנת 1985, המסמיך את בית המשפט ליתן צו לניהול חברות הנתונות בקשיים כספיים על ידי מנהל מיוחד. הזיקה המסורתית של דיני החברות הישראליים לדין האנגלי מצדיקה פנייה להסדר התחיקתי החדש בארץ זו.

בטרם נעבור לסקירת הסדר סטטוטורי זה, מן הראוי לבדוק באילו נסיבות ממנים בתי המשפט בישראל מפרקים זמניים וכונסי נכסים על פי הוראות פקודת החברות המכוונות לכך בלבד.

מפרקים זמניים

כאשר חברה נקלעת למצב שבו אין ביכולתה לשלם את חובותיה, זכותם של בעלי החוב לדרוש את פירוקה של החברה על ידי בית המשפט. את הבקשה יכולה להגיש גם החברה עצמה.

בית המשפט נוהג למנות מפרק זמני לחברה אף בטרם נתבררה בפניו הבקשה לפירוק החברה, אם שוכנע שהחברה מצויה במצב כספי רעוע ושמן הראוי שרכושה ייתפס ללא דיחוי לשם הבטחת זכויותיהם של הנושים. צו למינוי מפרק זמני יינתן גם כאשר מתנגדת החברה למינוי.

סמכויות המפרק הזמני נקבעות בצו המינוי ועליו, בדרך כלל, לקבל לרשותו ולפיקוחו את הנכסים שהחברה זכאית להם או שנראה שהיא זכאית להם. לעתים מוקנות למפרק הזמני סמכויות לניהול עסקי החברה במטרה להביא לפירוקה המועיל.

משמונה כונס הנכסים הרשמי כמפרק זמני של החברה, ולדעתו מחייב טיב עסקיה או נכסיה של החברה, או ענייניהם של נושיה או משתתפיה, מינוי מנהל מיוחד מלבדו לנכסיה או לעסקיה — הוא יכול לבקש מבית המשפט מינוי מנהל מיוחד. בית המשפט יהיה רשאי למנות מנהל מיוחד לפרק זמן כפי שיקבע בצו המינוי, ולהעניק לו כל סמכות, לרבות סמכויות של כונס נכסים ומנהל.

שעה שהחברה עומדת לקבל הלוואה ובכוונתה להבטיח פרעונה בשעבוד צף, היא מוציאה מסמך המכונה איגרת־חוב, שבו היא מתחייבת לפרוע את סכום ההלוואה במועד קבוע מראש או בהתקיים תנאי מסוים. בישראל מנוע הנושה המחזיק בידיו איגרת־חוב מלאכוף את זכויותיו לגבי השעבוד, אלא באישור בית המשפט. לפי פקודת החברות רשאי בית המשפט, משהוגשה לפניו בקשה לאכיפת זכויותיו של בעל איגרת־החוב לגבי השעבוד, "ליתן כל סעד שאפשר לקבלו על פי בקשה כאמור בבתי המשפט באנגליה, כולל מינוי כונס ומתן צו למכירת הנכסים המשועבדים". יצוין כי באנגליה רשאי בעל איגרת־חוב למנות כונס למימושה שלא באמצעות בית המשפט.

בית משפט ישראלי ימנה כונס למימוש איגרת־חוב על פי פקודת החברות, בעיקר במקרים הבאים: כאשר נכנסת החברה להליכי פירוק; כאשר נתון השעבוד בסכנה ממשית; כאשר אין החברה עומדת בפרעון הקרן או הריבית על החוב במועדים הנקובים באיגרת־החוב.

כאשר נראה שניתן יהיה למכור את החברה כעסק חי, עשוי בית המשפט להורות שאותו בעל תפקיד שמונה על ידו למימוש החוב יהיה כונס ומנהל (להבדיל מכונס "סתם"), ויופקדו בידיו אף סמכויות ניהולה השוטף של החברה.

אדמיניסטרטור

בחודש יוני 1982 הוצג לפני הפרלמנט הבריטי דו"ח של ועדה שמונתה יותר מחמש שנים קודם לכן לבדיקת המצב המשפטי בשורה של נושאים וביניהם: פירוק חברות וכינוס נכסים. הוועדה — בראשות סר קנת קורק — הוסמכה, בין השאר, לנסח מערכת תחיקתית חדשה בסוגיות אלה ובאחרות.

בדו"ח הוועדה הומלץ לשנות את הדין האנגלי, על ידי הכרה סטטוטורית בזכותם של בעלי חוב — ולאו דווקא בעלי חוב שהלוואותיהם מובטחות בשעבוד צף — לעתור לבית המשפט למינוי אדמיניסטרטור שיהיה בעל כל אותן סמכויות המוקנות לכונס הממונה למימוש איגרת־החוב. המלצה זו אומצה ב"חוק אי יכולת הפרעון" משנת 1985. לפי החוק, הזכות לעתור למינוי בעל תפקיד שיטפל מכוח מינוי בית המשפט לפרעון חובות החברה לנושיה ולהמשך קיומה כעסק חי, אינה מוגבלת עוד לאותם נושים שחובם הובטח בשעבוד צף על פי איגרת־חוב. בקשה למינוי אדמיניסטרטור יכול שתוגש על ידי החברה עצמה, על ידי מועצת המנהלים שלה, או על ידי כל אחד מנושי החברה. בעלי מניותיה, לעומת זאת, לא יהיו זכאים לעתור למינוי אדמיניסטרטור.

בית המשפט ימנה אדמיניסטרטור אם שוכנע שהחברה היא חדלת כושר פרעון, או שהיא עלולה להיעשות לכזאת; אם יש סיכוי להצלת החברה כעסק חי, או אם עשוי המינוי להגדיל את הסיכויים להשגת הסדר או פשרה עם נושי החברה. בית המשפט יפרט את טעמיו למינוי אדמיניסטרטור בצו המינוי.

משמונה אדמיניסטרטור, לא יהיה אפשר להעביר החלטה באסיפה הכללית של החברה בדבר פירוק החברה אלא באישור בית המשפט. יתר על כן, לא ייתכן להמשיך או לפתוח בשום הליך משפטי נגד החברה בלא אישור כנ"ל. כל עיקול, הוצאה לפועל והליכים אחרים המכוונים כלפי נכסי החברה יהיו אסורים.

הצו הממנה יקנה לאדמיניסטרטור סמכויות מלאות לניהול ענייני החברה, ובכלל זה הסמכות לפטר ולמנות דירקטורים והסמכות לכנס אסיפות של החברה. פקידי החברה יחויבו להגיש לו, על פי דרישתו, דו"חות והצהרות על מצב החברה והוא יהיה מוסמך לעשות כל שימצא לנכון בנכסי החברה — אף אלה הנתונים לשעבוד צף. הואיל וברוב המקרים ימנה בית המשפט אדמיניסטרטור מתוך כוונה שזה יביא להסדר עם נושי החברה כך שיתאפשר המשך קיומה כעסק חי, מוטלת החובה על האדמיניסטרטור — בתוך שלושה חודשים מיום מינויו — להציג בפני אסיפת הנושים של החברה את הצעותיו להסדר בעניין פרעון חלקי או מלא של חובות החברה. מינויו של האדמיניסטרטור יפקע אם דחו הנושים את הצעותיו להסדר, או כאשר הושגו המטרות שבגינן מונה לתפקידו.

הסדר סטטוטורי חדש זה מהווה חלופה יעילה למינוי מפרק זמני — בצעד שיוביל לחיסולה של החברה — כאשר נשקף סיכוי ממשי להציל את עסקי החברה או חלקם; ובעיקר — כאשר לא ניתן למנות כונס נכסים, כגון במקרה שהנושה המחזיק בידיו איגרת־חוב נמנע, מטעמים שונים, מלפנות לבית המשפט בבקשה שימנה לחברה כונס.

יש לברך איפוא על הכוונה לעגן בפקודת החברות הישראלית הסדר שיאפשר מינוי של אדמיניסטרטור מסוג זה, בתקופה שהולך וגדל בה מספרן של החברות הנקלעות לקשיים כלכליים. ואולם, בבואנו להיעזר בהסדרים תחיקתיים זרים בסוגיה זו, מן הראוי להעדיף את ההסדר הסטטוטורי האנגלי החדש, בשל הזיקה המסורתית של דיני החברות הישראליים לדין האנגלי ובשל פשטותו ויעילותו של הסדר זה.

מפא"י ההיסטורית קמה לתחייה

מאת משה ארידור

הכותב הוא משפטן

תקופת שיקומה האופוזיציונית של מפלגת העבודה־מפא"י היתה קצרה מדי

במהפך של שנת 1977 נגנבה המדינה מבעליה, מפלגת העבודה, יורשתה של מפא"י ההיסטורית. הגנב — שמו ליכוד — אותר, הועמד למשפט העם והוכה. עובדה זו לא שינתה את מעמדם, בעיני עצמם, של שרי מפלגת העבודה הראשית, שהמשיכו לנהוג כבעלי השלטון במדינה.

המוצא האריסטוקרטי, נימת התבטאות של גביר שירד מנכסיו, אך האצילות עדיין מחייבת. קשרים עם ראשי המדינות משכבר הימים — כל אלה חייבו אותם לשמור חליפותיהם הממלכתיות בארונות ספוגי נפטלין. הם היו לאנשי־אופוזיציה. אך בהופעותיהם הפומביות לבשו מסיכות של אנשי שררה. לגביהם, תהילת העולם לעולם לא תחלוף. במטרה להחזיר את העטרה ליושנה, לא בחלו בכל מהלך שהיה בו כדי למנוע את הצלחת ממשלת הליכוד. ההסתדרות שבשליטתם מנעה כל אפשרות של הידברות בין הממשלה לבין ציבור העובדים שהוסת לשביתות, להפגין ולדרוש הטבות שכר חדשות. "ארציות, יזומות, מפעליות", ומה לא. כל המניפולציות האלה לא איפשרו את הצלחת המאבק באינפלציה, והגבירו את המשבר הכלכלי.

בשטח המדיני הפריחו אנשי השלטון האשמות, כי הליכוד גורם להקפאת השלום עם מצרים, מונע שלום עם "הפלשתינים", מסכל את "האופציה הירדנית". מדיניות של "דיקלרציות", שבה האשימו במשך עשרות שנים את מפלגות הליכוד, הפכה לאסטרטגיה ראשית של המערך, תוך ניהול לוחמה פסיכולוגית מהמדת בדרכים שאינן מקובלות במפלגות אופוזיציוניות במדינה דמוקרטית. בשטח הביטחוני לא היססו לגייס ולהתחבר עם גורמים חוץ־פרלמנטריים ושוליים, תוך ארגון הפגנות המוניות מסוכנות, כדי לעצב את תדמיתה של ממשלת ליכוד כמערערת ביטחון המדינה.

הקונצנזוס כמיתוס

יורשי מפא"י, אשר שלטו בישוב ובמדינה במשך עשרות שנים כמיקום, העלו את גולם "הקונצנזוס" לדרגת מיתוס, והציגוהו כתנאי הכרחי לניהול ענייני המדינה. הם קיבצו סביבם את מרבית הגורמים האנטי־דמוקרטיים, לרבות אלה שנאמנותם למדינה מוטלת בספק, כדי להכשיל את ממשלת הליכוד. גם על צה"ל לא פסחו, ובעיצומה של מלחמת שלום הגליל יצרו את העולם של "הראש הקטן".

הלם איבוד השלטון — לאחר הלם מלחמת יום הכיפורים — עודד אצל חלק מחברי מפלגת העבודה ואחדות העבודה, ובמיוחד בין אנשי הרוח שבתוכה, את הצורך בחשבון נפש, ריפוי ההתאכזבות ושינוי דרך. אך ראשי המפלגה מעולם לא היו מוכנים לתרפיה קבוצתית כזו, וכל מרצם הופנה לשכלול הדרכים להשבת השלטון.

הם ראו כיצד ממשלת הליכוד מתקנת עיוות היסטורי של החזקת רבבות בשכונות עוני על־ידי שיקומם. הם ראו כיצד נבנית ארץ־ישראל בידי דור חדש של חלוצים. מתיישבי יהודה שומרון וחבל עזה, במשאבים אשר בעת שלטונם הופנו לשרטסים הכלכליים וקיבוצים שבשליטת מפלגתם. באמצעות זוקים מפלים לטובה והטבות גלויות ונסתרות. הם ראו כיצד הורד שיעור העברות נכסים, לרבות אדמות המדינה, ל"חוגיקים" ומיוחסים למיניהם. כיצד נותק הקשר בין כרטיס מפלגתי לבין מקום עבודה וקידום. הם ראו, כי קופת המדינה אינה מוכנה למלא את קופתה של קופת החולים המפלגתית בכספים של משלם המסים, ולא היו מוכנים כי תיפגע העברת דמי קופ"ח לקופת המפלגה וגרורית.

בהיותם משוכנעים כי מלאכת הכפשת שלטון הליכוד תישא פרי, הביאו להקדמת הבחירות לכנסת בשנת 1984 בעזרת מספר זעום של קלנטוריסטים, או מסובבים עם החוק. הסקרים הכזיבו, והעם פסק כי אין להפקיד בידי המערך בלבד, וכפה על שתי המפלגות הגדולות לקבל לידיהן את הגה המדינה. ראשי מפלגת העבודה לא קיבלו את הדין, והסכמתם לכינון ממשלת האחדות הלאומית היתה בעיניהם גשר שעליו יעברו וישובו לשלטון מלא.

מכאן ואילך שונה שם המשחק, התפאורה והפעלולים, אך לא תוכנו והדמויות המופיעות בו. כלפי חוץ ולמראית־עין נושאים הם בתארים וממלאים כהונות של שרים ואנשי שלטון, אך בהופעותיהם בבימות ציבוריות נוהגים הם ומרבדים כאנשי אופוזיציה מיליטנטים. המלאכה אינה קלה. השותף הראשי טרם השתחרר לחלוטין מהמוסר פולוריות והיעדר אמינות. אף שחקני היכולת המשניות המתמכלים אינם תורמים להצלחת המחזה, מלבד נזי. חיים ברלב, גד יעקבי, מזכיר המפלגה ברעם, ועוד כמה שחקני משנה מבצעים מדי יום ביומו. אינטרפוטציות חרשות, המיועדות להכשיל את המחזה ולהמאיס על העם הצופה והמשתאה.

"אין קדושה בהסכם"

אין קדושה בקיום ההסכם לקיום ממשלת האחדות הלאומית. הם אומרים, כדי להצדיק הפרת אמונים ומעשה מירמה בקנה־מידה כזה, תרים הם מדי בוקר אחר אמתלא וצידוק, יוזמים "משברים", מתגרים בהתבטאויותיהם בשפת שוק התגרנים בשרי הליכוד. כדי לאלצם להגיב, ומקווים כי הציבור ישתכנע שאין מנוס מפירוק הממשלה והליכה לבחירות. סיכול אפשרות של הבראת משק המדינה באיבו אינו מפחיד אותם. העם יקבה את הפיתיון ויבלע אותו. מפלגת האם, מפא"י, שלטה במשך עשרות בשנים באמצעות עלילות, תככים ומניפולציות מתוחכמות, המדוע יבייש בניה את אבותיהם?

למען הדיוק, מוכנים הם להמשיך ולקיים את ממשלת האחדות עוד זמן מה, אבל בתנאי שלא תיפגע זכותם לרשום על שמם הצלחות הממשלה בשטח הכלכלה, וכי קימה יבואו לקיצה לא קודם מדי למערכת הבחירות הבאה. ובסמוך, בינתיים על קופת המדינה להזרים משאבים כספיים אדירים למפעליה המפלגתיים: ל"סולל בונה", קופת החולים, לקיבוצים שנכשלו בעסקאות של הבורסה, למושבים חקלאיים שבשליטתם וכו'... כן, אין שטח, רוב הכמנות של דירקטורים בחברות ממשלתיות ימונו על־ידי שרי המפלגה. מזכיר המפלגה לא היסס להצהיר בראיון בקול ישראל, כי אי־מינויי הדירקטורים האלה יש בו כדי להצדיק אי־קיום הרוטציה. כאן התגלתה וקמה לתחייה רוח מפא"י ההיסטורית האמיתית במלוא הדרה.

אין זה אלא שתקופת שיקומה האופוזיציונית של מפלגת עבודה־מפא"י היתה קצרה מדי. והעם שביקש לרפאה לא הצליח להחזיר לעומקי נשמתה. שעוותה בשנות השלטון המושחתות, ולהראותה ילדותה. ראשיה עדיין סובלים מתסביך הגדולות, תסביך רדיפה אחר עצמה, הצורך לצבור נכסים ואי־היכולת של קומוניקציה עם הזולת. הם נתונים בתהליך "דמיסיה", ותקופת שיקום נוספת היא הכרחית.

ארץ המעצרים

מאת פנחס רובין

הוויכוח בדבר פרסום שמות חשודים מסיט את הדיון מן העיקר: עד כמה הכרחי המעצר עצמו?

הכותב משמש מרכז ועדת המסים של לשכת עורכי הדין בישראל, אך הכותב הוא על דעתו

מדוע יצא הקצף על פרסומם של שמות חשודים בכלי־התקשורת? יודעים אנו עד מה מפוקפק הרושם הראשון כאינדיקציה לאשמתו או לחפותו של פלוני. אילו קיננה בנו התודעה (והסטטיסטיקה היתה תומכת בזאת), שרובם המכריע של המעצרים מסתיימים בהרשעת הנאשם, אזי לא היה קול הפרסום תוקף כל־כך. לכן, רוב שהעיתונות היא בבחינת השעיר לעזאזל של המשטרה ובתי־המשפט, שעליהם היה צריך לצאת הקצף, עליהם ולאו דווקא על העיתונות.

המחוקק קבע סולם של עונשים בגינם, למשל, קנסות כספיים, מאסר על תנאי ועוד כהנה וכהנה. המאסר הוא העונש החמור שבהם. והנה זה פלא: כמעט כל אזרח עלול אזרח ישר־דרך למצוא עצמו בנושכי תא המעצר, לפרק זמן של 48 שעות, בלא התערבות שיפוטית, ואחרי זמן קצר באולם המעצרים של בית־משפט לתקופה ממושכת יותר. זה יכול לקרות גם לנו ולא רק להם.

ההבדל בין מעצר ומאסר הוא בעיקרו בעניים אלה ראשית, הבדל סמאנטי: שהמעצר אינו בבחינת עונש ואילו המאסר הוא עונש לאחר הרשעה (נקיות אלו אינן מורגשות אצל העצור). ושנית, המעצר ותנאיו קשים על־פי רוב משבעתיים מתנאי המאסר. העצור "מוחזק" כזכאי (בהיבט העיוני) אך בפועל, הוא "מוחזק" כאשם, בעצם הימצאותו בבית האסורים.

מעצרים עליך ישראל

החוקרים למיניהם יודעים לנצל היטב את עונשיות המעצר ואת המורא מפניו. החוקר מטיל את חתתו על הנחקר, בעיקר בכוח המוקנה לו לעוצרו. לעתים די ברמז קל על סכנת המעצר. ולו גם ל־48 שעות בלבד, כדי להביא את אמות הספים של נשמת הנחקר, בבחינת "זכות השתיקה" המוקנית לו בחוק. החופש והשגב מושם ללעג ולקלס על־ידי חוקר אמביציוזי הלהוט לפענח את התעלומה.

חוקר טוב, הוא חוקר חדור התלהבות ואמונה, כי יגיע עד חקר הדברים. אך לעתים מעבירה אותו התלהבותו על תבונתו ועל איפוקו הראויים — לדאבוננו, לעתים מזומנות מדי. אילו היה החוקר/העוצר צפוי לתת דין וחשבון נוקב לפני הממונים עליו ולפני בית־המשפט על המעצר המיותר ועל שיקול־הדעת הפסול, היה בכך להקהות במשהו את תופעת המעצרים. ולא היא, ביקורת אמיתית אין.

המורא של הנחקרים הוא מורא המעצר והם עלולים להיכשל בלשונם, ולא רק כדי "לחזור הביתה בשלום". עולם החקירות והמעצר נראה בעיניהם, האל יקל הדבר בעיניהם, כאילו לקוח מפלנטה אחרת, בלתי־מוכרת, עם כללי־משחק שונים, הם מתפתים לעתים לדברים שבעיניים מפוכחות נראים תמוהים ומהוּרים, הכל, כדי לחזור לפלנטה המוכרת.

קלות־הדעת שבה מתייחסים החוקרים למעצר מקוממת לא במעט. מעשה שהיה כך היה: בערבו של יום נקרא פרקליט לייצג נחקר. עת ביקשו החוקרים להושיבו במעצר, על שגיות להוראות פרקליטו ושם מחסום לפיו ("זכות השתיקה"), החוקרים אמרו בחוזק, שהם יביאו את הנחקר לפני שופט פלוני (שופט תורן), "הרי אתה יודע ואנחנו יודעים, שהשופט יעצרו לפחות ל־10 ימים", ואכן הפרקליט ידע זאת (לפחות סבירתי כך). עד באותו לילה שוחרר הנחקר, ללא מעצר, משפתח את סגור פיו. אלה דברים שבכל יום, כמותם כמעצרים.

ומעשה בשופט שהאריך מעצרו של חשוד בעבירות סמים לתשעה ימים (החל ביום שישי ועד ליום ראשון). משנתבקש השופט לקצר את תקופת הארכת המעצר עד ליום שישי (תחת יום ראשון), שהרי במשך השבת לא יחוקר העצור, סירב השופט והשיב: ביום שישי אין בית המשפט עובד בתקן מלא ואיני חפץ להוסיף על מעמסת השופטים התורנים באותו יום (כך).

רבים מ"עצורי השוא" נשבעים לעזוב את הארץ וחלקם אף עושים זאת. הכעס, המרירות, האכזבה ופגיעה ממדינת הצדק, מתורפת הטעות והלגיטימציה המשפטית שבסביבה לי הגנה לכך, כל אלה לא יימחו בנקל מהעצור שנעצר לריק.

הצדיק לוקה והנחקר עצור

לעתים מזומנות עוצרים חשוד רק על מנת לשחררו לאלתר בתנאים מסוימים כגון עיכוב יציאתו מהארץ וכד'. על שום מה המעצר? כלום לא די בעיכוב יציאתו מהארץ? בין הסתם החוק כורך את השניים יחד. ללמדך שלבנו נעשה גם כשהמדובר בחופש של אחרים.

קרה המקרה ונעצר לפני שופט. שאין עילה למעצר ושחרור בערובה, שכן מעיקרא אין הקטם למעצר. משמשע החוקר את טענת הפרקליט, מיהר ואמר (בפני השופט): "אם כך (משל רצה לומר: "אם הם מתנצפים כלפיי") אני מבקש שהמעצר יהיה בפועל ואיני מסכים לתנאי השחרור בערובה". השופט הנכבד הסיר את משקפיו והביט בפרקליט במורת רוח: "הרי הוא משחרר את מרשך, למה תעמוד על קוצו של יוד"? נדהמתי.

המעצר נועד בעיקרו למנוע בעד העצור מלהפריע למהלך החקירה, לשבש עדויות, לתאם עמדות עם עדים אחרים וכד'; למנוע בריחתו מהארץ; במקרים נדירים, למנוע חזרה על המעשה הנפשע.

והנה, בפועל, המעצר מנוצל על־ידי החוקרים גם ואולי בעיקר למטרת לחץ נפשי ופיסי על העצור הנחקר. זו מטרה פסולה, אך קיימת ואפילו רווחת. בבתי־המשפט מתרצים החוקרים את הצורך במעצר באמתלות אחרות, שבדיעבד אין אמיתותן נבדקת, לא על־ידי בתי־המשפט ולא על־ידי מפקדיו של החוקר. ונמצא הצדיק לוקה והנחקר עצור.

המושג "מעצר לצרכי חקירה" "נמתח" על־ידי בתי המשפט הרחב כל־כך, שלעתים הוא חובק בקרבו גם מעצר עד תום ההליכים המשפטיים, המשמשים מטבעם זמן רב. אם, לדוגמה, ברוצח או אנס עסקינן — ניחא. אך כשלעצמי קשה לי לעכל מעצר עד תום ההליכים בעבירות פיסקליות ודומותיהן, שבהן אין סכנה ממשית נשקפת לציבור.

כל אלה ואחרים לא היו קורים אילו היתה הקפדה יתרה טרם מעצר ואחרי מעצר. אילו ידע השוטר כי יישאל שאלות קשות ונוקבות על־ידי מפקדו על פשר המעצר, שלא העלה דבר. אילו ידע השוטר, שבבית־המשפט יבקש לשמוע מה עלה בגורל האשמות שהובאו בפניו — בין ראיות חסרות ובין אם לאו — אילו היה השופט גוער בחוקר, אילו היה השופט מפנה תשומת לבו של מפקד המשטרה למקרה מעצר כזה או אחר בקיצור, אילו היתה מודעות חזקה לקורות המעצר והעצור, אפילו כבר שוחרר ממעצרו, ואילו היו נותנים דין וחשבון על מעצרים, שלא נסתיימו בכתב אישום או בראיות של ממש כלפי העצור שנשתחרר — אזי היו החוקרים נוהגים איפוק מסוים ואצבעם לא היתה קלה כל כך על הדק המעצר". אך כל אלה אינם. אפילו בית־המשפט העליון מעם אינו נוקט בקרה מפורשת, והאמת ניתנת להיאמר שמורליה אין זה תפקידו והוא עוסק במעמסות קשות אחרות.

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

ישפרו — עיסקת מאגרי בנייה גרמה להפסד ב–1985

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

ביוזמת צמד מנהלי חברת הכד־ וקרים פיש סאפרין ותמידה כמה קשיות. אלא מן היא, שכיום לא יודע מיהם בעלי השליטה בישפרו. החברה עוסקת בהשכרה ובמכירה של מבנים תעשייתיים. ביולי 1985 הועברה השליטה מידי ירושאל (חברה בבעלות אנשי העסקים יוסי רינגר ואליעזר לפישמן) לידי משקי בית־שאן.

העיסקה היתה חלק מהסכם להסדר חובותיה של ירושאל ל

היטב את העובדה שלישפרו אין בעל בית, ומנהליה התקוממים בבניית החברה. כך למשל, המנהלים קיבלו הבטחות לצמוד פיצוי את התקשרותם בבניית החברה.

לישפרו כמה חברות־בנות, שבאמצעותן היא מבצעת את פעילותה

מיליוני דולר, צמודות־מדד, לשש שנים, בריבית שנתית של 7.5 אחוזים. הוצאות המימון השנתיות על הלוואה זו מסתכמות ב–200 אלף דולר. כדי לממן ולהקטין את הוצאות המימון, אישר משרד האוצר לחברה לגייס 2 מיליוני דולר

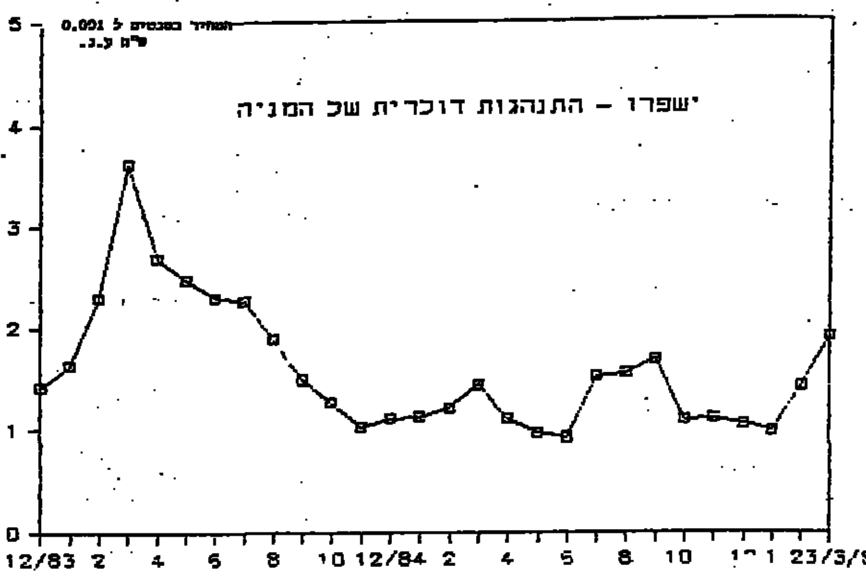

קיבוצים. תמורת 42.6 אחוז ממניות ישפרו קיבלה ירושאל 1.23 מיליון דולר. הבעלים החדשים בחברה החזיקו יחד עם חברת מפעלי ייבוש (גם היא בשליטת משקי בית־שאן) ב–60 אחוז ממניות החברה. בעלי מניות גדולים נוספים בחברה הם מוטי הבינשטיין, המחזיק ב–15.2 אחוז מהמניות, ויצחק מאירסון המחזיק ב–7.2 אחוזים. הציבור הרחב מחזיק ב–17.6 אחוז מהון המניות.

השבתם של משקי בית־שאן נוהל כפיו. ועל פי מה שמסתמן כיום, מבין מנהלי פיש כמות מניות גדולה של ישפרו, כך שמשקי בית־שאן איבדו את השליטה בחברה. גופים בבורסה המודעים לכך, מבצלים

המשרדים — בבית גיבור

משרדיו של אברהם ("בומה") שביט הם בבית גיבור ולא בבית הטקסטיל, כפי שפורסם שלשום בטעות ב"עסקי [illegible]".

העסקית. היא מחזיקה בשליטה מלאה בקרית יהודית המקימה פארק תעשייתי, בחברת פיזמתיאס, בחברת סדים רז ובחברת ארגו קבלניה. כמו כן היא מחזיקה ב–67 אחוז ממניות חברת עציון עצים ומוצרי בניין. בתחילת אפריל, לפני כשנה, ביצעה ישפרו עיסקה יוצאת דופן כשרכשה מבעלי עציון 32 אחוז ממניות חברת מאגרי בנייה תמורת 2.3 מיליוני דולר. מבדיקת "הארץ" עולה, כי שוויה של חבילת המניות במחירי הבורסה הנוכחיים הוא 1.44 מיליון דולר בלבד. בבורסה נמתחה באותה עת ביקורת חריפה על העיסקה ועל הערכה הכלכלית על מאגרי בנייה שצורפה בבקשה לעיסקה. והערכה, שלימים התבררה כאמור כמוגזמת, היתה שחבילת מניות מאגרי בנייה נרכשה במחירים מנופחים. בשבועיים שקדמו לביצוע העיסקה עלו מניות מאגרי בנייה ב–77 אחוז.

השלכותיה של עיסקה זו ניכרים היטב בתוצאות העסקיות של ישפרו. את רכישת חבילת המניות מימנה החברה בהלוואה בגובה של 2.7

באמצעות איגרות חוב וצינונות להמרה במניות.

את המנפיה הראשונה של 1985 שהסתיימה בספטמבר '85, סיימה החברה בהפסד של 210 אלף דולר. הכללת הדו"חות הכספיים של מאגרי בנייה במאזני ישפרו (ההשקעה במאגרי בנייה מופיעה על בסיס האקוויטי) תרמה 325 אלף דולר להפסד, כך שללא מאגרי בנייה היתה ישפרו מסיימת את השנה ברווח. מנהלי החברה טוענים, כי דמי השכירות שהם גובים הוקפאו בגל ממשלתי הל מחודש יולי 1985, וגם שער הדולר הוקפא, וזה מה שגרם להפסד. נראה כי בתנאים אלה תסיים ישפרו את שנת 1985/86 בהפסד.

ההון העצמי של ישפרו עומד כיום על 10 מיליוני דולר. בעוד שווי השוק של מניותיה עומד על 5.5 מיליונים. מחירה של מניית ישפרו נותר ללא שינוי במהלך שנת 1985. האולם, כפי שניתן לראות מהגרף שהוכן על ידי "מיטב", עלה המחיר למניה מתחילת 1986 מ–1 סנט ל–1.9 סנט כיום.

מי באמת רכש את הבינלאומי?

מאת כתב "הארץ"

לכאורה, נראה שאיש העסקים לאון נאמר היה זה שרכש את הבנק הבינלאומי, אולם בחוגים פיננסיים נפתחו בימים האחרונים הערכות, כי מאחורי נאמר ניצב הבנקאי היהודי שוויצי אדמונד ספרא. האחרון, גם הוא יוצא חאלב שבסוריה, מקיים קשרים עסקיים ענפים עם העולם הערבי, והוא חושש כי אם ייוודע על דבר השקעתו בישראל ייפגעו קשריו במדינות ערב. בבנק ישראל ובהנהלת הבנק הבינלאומי דוחו הערכות אלה מכל וכל.

"אורג'ניקס" מכרה זכויות ייצור לקיבוץ לגלעד

מאת יהונתן שרמן

חברת "אורג'ניקס", שהיא חברה בת של "אורמט", חתמה לפני כמה שבועות על הסכם להענקת זכויות ייצור של ערכות ביוטכנולוגיות לקיבוץ גלעד.

"אורג'ניקס", שפיתחה ערכה ביוטכנולוגית מיוחדת, המאפשרת אבחון חיידקי מחלות, מכרה את זכויות הייצור לקיבוץ גלעד תמורת 400 אלף דולר תמלוגים מהמכירות של הערכות. קיבוץ גלעד, המייצר ערכות אלה, ישווקן בארץ, באירופה ובארה"ב.

"לוז אינטרנשיונל" עורכת מחקר כדאיות בהודו

מאת יהונתן שרמן

"לוז אינטרנשיונל", החברה־האם של החברה הישראלית "לוז תעשיות", מבצעת בימים אלה מחקר כדאיות להקמת פרויקט סולרי בחבל פנג'אב בהודו.

המחקר, בעלות של 380 אלף דולר, ממומן על ידי ממשלת ארה"ב. ההודו ונועד לבחון אם פרויקט הקמת תחנת־כוח סולרית בהודו הוא כדאי. אם יימצא שהפרויקט אכן כדאי, סביר להניח כי החברה הישראלית תשתלב בתחום התכנון והביצוע.

המדובר בתחנת־כוח המסוגלת לייצר חשמל בכמות של 25 עד 30 מגוואט, והתמריץ לביצוע הפרויקט הוא מימון אמריקאי מתוך הסיוע הגיאוגרפי של האתר מתחנות־כוח קיימות מאוחר.

עם המעבר לחיוב רבעוני תרד הריבית הממוצעת ל–3.1%

הריבית הממוצעת במשק על אשראי שקלי בחח"ד תרד מ–1 באפריל ל–3.1% לחודש, לעומת 3.5% כיום. זאת בעקבות המעבר לגביית ריבית רבעונית, כלומר פעם בשלושה חודשים, כפי שהיה עד ינואר '84.

להלן שיעורי הריבית החדשים כפי שחושבו במערכת "הארץ":

חח"ד במסגרת	1.25–3.25
עמלת הקצאה אפקטיווית (6.4% בשנה)	0.6
חח"ד אפקטיווי במסגרת	1.85–3.85
תוספת חריגה	1.0
חח"ד בחריגה	2.25–4.25
דמי ניהול	0.1
ריבית ממוצעת	3.1

יצוין, שהריבית הממוצעת מבוססת על ההנחה שהלקוח משתמש באשראי שמוציא מאפשרת ובחציו בחריגה.

בד בבד עם הירידה בריבית האפקטיווית, יעלו הבנקים את העמלות על שירותים בנקאיים. לבנקים אושר לייקר את העמלות ב–10% החל מאפריל ובעוד 5% החל ממאי. הבנקים צריכים להגיש לאישורו של בנק ישראל את העמלות החדשות שייכנסו לתוקף.

מאזן נזילות חיובי

חלק מהבנקים נמצאים כעת בגרעונות נזילות, בעוד השאר נמצאים מעודפים. האיל וזה סוף החודש ובעוד שבוע תתחדש כנראה ההגרעה, מאזן הנזילות של כלל המערכת הוא חיובי.

השיפור במאזן הנזילות נובע גם ממשבר־הווטא שהיה בבורסה. לאחר שהמסחר הופסק ליום אחד ונרשמו ירידות חדות, המשבר גרם לצמצום התופעה שהיתה מקובלת בשבועות האחרונים, של השקעת עודפי כספים בשוק המניות, בעיקר דרך קרנות הנאמנות. מאחר ששיעורי הריבית שהבנקים משלמים כעת נמוכים ביותר. כך, בעקבות המשבר, נהנו הבנקים מתוספת כספים לחשבונות השקליים — אף ששיעורי הריבית הם באחוז בחודש. כלומר, זו ריבית שלילית בהתחשב באינפלציה הצפויה במרס — כ–1.5%, ובאפריל — כ–3%.

רווח והפסד / אריה לביא

ריבית הג'אמבו — כ–15%

מרבית הבנקים לא שינו את שיעורי הריבית שהם משלמים בעבור פיקדונות ג'אמבו, ובעים כעת סביב 15 אחוז לשנה. בנק המזרחי שביקש לגייס כספים, הבטיח לשלם ללקוחות מיוחסים ריבית גבוהה במקצת, כ–15.5 אחוז.

המיסוי גרם הפסד לאוצר השלטון

אוצר השלטון המקומי, הבנק הפיננסי של מרכז השלטון המקומי, הפסיד בשנת 1985, לאחר התאמה לאינפלציה, 967 אלף ש"ח. סכום כפול מזה של ההכנה הקודמת. מנכ"ל החברה יוסף שיין אמר, שלחברה יש רווחים ריאליים יפים, אך תשלומי המסים על ההכנסה הופכים את הקערה על פיה ויוצרים הפסד בסכום ניכר.

כך למשל, בשנת 1985 היה לאוצר השלטון המקומי רווח לפני מס בסך 891 אלף ש"ח, שהם כ–15.8 אחוז על ההון העצמי. אך החברה שילמה מסים בסכום כפול: 1.8 מיליון שקל, כלומר כ–916 אלף ש"ח מסים שוטפים והשאר מסים נדחים. עקב כך נרשם הפסד של 967 אלף ש"ח ויש בכך אבסורד, אומר שיין.

מנה נובעים תשלומי המס הגבוהים. מתברר שהחוק הפרש לבינוי בנאי אינפלציה המוכר כחוק שטינברג, הביא להקטנת ההגנה על ההון העצמי. לכך מתוספים אופי הפעילות של החברה, שמרבית הכנסיה הם נכסים פיננסיים, שאין בהם שום אפשרות למיקלטי מס, מתלונן מנכ"ל אוצר השלטון המקומי.

העורך: נחמיה שטרסלר

ריבית בפקדונות פק"מ (באחוזים) על בסיס תקופתי

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
500–40	0.15	0.31	0.74	0.21	0.44	0.99	0.13	0.31	0.75	0.12	0.23	0.50	0.13	0.27	0.50
1000–500	0.15	0.31	0.74	0.22	0.46	1.01	0.13	0.31	0.75	0.13	0.26	0.59	0.17	0.31	0.67
10,000–1000	0.23	0.42	1.07	0.22	0.46	1.01	0.25	0.46	1.00	0.15	0.30	0.67	0.23	0.42	0.92
מעל 10,000	0.25	0.46	1.15	0.23	0.47	1.03	0.25	0.50	1.08	0.23	0.46	1.01	0.27	0.50	1.08

הריבית היומית בפיקדונות תפ"ס — (באחוזים) על בסיס יומי

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
מ־50 עד 500	0.021	0.050	0.019	0.016	0.016
מ־500 עד 1,000	0.021	0.050	0.019	0.016	[illegible]
מ־1,000 עד 10,000	0.032	0.030	0.033	0.027	0.033
מעל 10,000	0.035	0.030	0.036	0.032	0.036

סיכוי ליצוא מלט למצרים

מאת יהונתן שרמן

הודעתה של ממשלת מצרים השבוע, כי תפעל לשיפור קשרי המסחר בין ישראל למצרים עשויה לפתוח אופק יצוא חדש בין שתי הארצות — יצוא המלט.

מצרים היא יבואנית מלט גדולה, המייבאת מדי שנה מאות אלפי טונות, ובחודשים האחרונים פנו כמה חברות מצריות ל"נשר" הכירו את האפשרות לרכוש מלט בכמויות גדולות, לשימוש בענף הבנייה בסיני.

הדיונים בין החברות המצריות ובין "נשר" התמקדו בעיקר במחיר, שכן המלט הישראלי חייב להתחרות במחירי מלט המיובא מטורקיה ומאיטליה — הנמכרים כיום מבחירי המלט הנמכר בשוק המקומי באותן ארצות.

בחברת "נשר" מציינים בהקשר זה, כי נושא המחיר נפתר פחות או יותר — והושגה הסכמה בין הסוחרים המצרים ובין חברת "נשר". אבל עדיין נותר המכשול של חוסר נכונותם של השלטונות המצריים לאפשר יבוא סחורות מישראל. עד היום לא קיבלה שום חברת סחר מצרית רשיון ליבוא מלט מישראל, למרות בקשות שהוגשו בנושא זה. לכן מעריכים ב"נשר" שהודעתה של הממשל המצרי מהשבוע עשויה לשנות את תמונת המצב.

לחברת "נשר" יש כיום עודף ייצור גדול של מלט, בעקבות הירידה בצריכת מלט בגין המשבר בענף הבנייה בארץ. כיום מושבתים שלושה משטחי ייצור בשלושה מפעלי החברה, ותוכנית העבודה של "נשר" צופה המשך המגמה של ירידה בביקוש למלט.

מכירות התעשייה האווירית עוברות את מיליארד הדולר

מאת יהונתן שרמן

תקבולי התעשייה האווירית ממכירות מוצרים ושירותים יעלו ב־1985/6, בראשונה בתולדותיה, על מיליארד דולר — כך נמסר בישיבת הנהלה האחרונה של התשלובת.

בתעשייה האווירית רואים במכירות אלה הישג גדול במיוחד, לנוכח העובדה כי השנה קטנו הזמנות משרד הביטחון בסכום של 80 מיליון דולר לערך.

המכירות עצמן (בלי השירותים) יסתכמו בסכום של 950 מיליון דולר, והן מייצגות גידול של כ–6 אחוזים בהשוואה למכירות בשנת 1984/5.

גם יצוא התעשייה האווירית גדל, ל–552 מיליון דולר בהשוואה לסכום של 460 מיליון דולר בשנת הכספים הקודמת — גידול של ב–20 אחוזים. מתוך כלל הפעילות העסקית של התעשייה האווירית, הפעילות של פרויקט הלביא היא כ–20 אחוזים.

יצוין, כי בימים אלה עומד להתחלף יו"ר דירקטוריון התעשייה האווירית, עם פרישתו של דוד עברי, שיחל לכהן בתפקיד מנכ"ל משרד הביטחון.

מרכז חדש לרהיטים ברמת גן

איש העסקים חיים איתני, בשותפות עם גורמים אחרים, הקים בהשקעה של כמיליון דולר מרכז קניות חדש לרהיטים מול הקניון ברמת־גן. מרכז הקניות החדש ייפתח לקהל הרחב בסוף חודש אפריל. במרכז הקניות, שישתרע על שטח של כ–2,000 ממ"ר, ישתתפו כתריסר מפעלים וחברות מן הגדולות בענף הריהוט, ביניהם שמרת־הזורע, עמינת, סקאנדי־ויין, נעם–אדים ועוד. לדברי היזמים, תקציב הפירסום של מרכז הקניות החדש יסתכם בכ–200 אלף דולר. (אברם צרפתי)

עובד ומעביד / חיים ברנזון

עובד שלא חזר בזמן ארצה נחשב כמתפטר

חיים טל נשלח על ידי התעשייה האווירית לישראל בשנת 1975 לעבוד בארה"ב כמנהלה של [illegible]. בשנת 1977 קיבל העובד, ללא ידיעת המעביד, רישיון עבודה בארה"ב ("גרין קארד") ורכש בית, בניגוד להוראת נוהל האוסרת על שליח לעשות עסקת מקרקעין בארץ השליחות.

בסוף שנת 1978 הודיעה התעשייה האווירית לטל, כי תפקידו בחו"ל מסתיים בקיץ 1979 וכי עליו להיערך לקראת שובו ארצה. שנקבע אחר כך ל־30.6.79. העובד השיב כי אינו יכול לחזור, משתי סיבות: הסדר עניין החופשה בת שישה חודשים המגיעה לו וגמר לימודים של ילדיו. הוא ביקש שישלחו לו כרטיסי טיסה לארץ, לפיתרון חילוקי הדעות, וכי היעדרו ייחשב בינתיים לחופשה ללא תשלום. התעשייה האווירית דרשה ממנו כי אחרי חודש חופשה בחו"ל יחזור ארצה להמשיך חודשי חופשה בארץ וחזר כך לעבודה. הודיעה לו כי היא נכונה לשלוח לו כרטיסי טיסה. מר טל לא נענה לדרישה.

רק כעבור כשנה, בסוף 1980, הגיע טל לישראל לביקור משפחתי ופנה למעבידתו. התעשייה האווירית הודיעה לו כי הוא התפטר מרצונו ואינו זכאי לפיצויי פיטורים. מגעים שנמשכו עד שנת 1981 להחזרתו לעבודה כעובד חדש בתפקיד מתאים, לא העלו פרי, וכך טל הגיש תביעה לפיצויי פיטורים בשיעור 150%. תביעתו נדחתה.

בית הדין לעבודה פסק, כי לא היתה כל הרעה בתנאי עבודתו של השליח והוא זנח את עבודתו ולכן אינו זכאי לפיצויי פיטורים. בית הדין קבע כי באי היענותו של העובד לדרישת המעביד לחזור לעבודתו בישראל בתום השליחות ב־1979, ואת בבשך חודשים רבים, יש מקום לראות בזה העבודה המתמשך לידי גמר על ידי העובד. בקשת העובד והבאורות לחזור לעבודה, הסכמת התעשייה האווירית לקבל טל על קבלתו לעבודה כעובד חדש, ללא זכויות ותק מעבר או דרגה, יכולה היתה להביא רק לקשירת יחסי עבודה חדש בין הצדדים. (דיון נה/80–3)

המערכת הטובה ביותר בעולם
ALPINE

רדיו טייפ בע"מ יבואני רדיו לרכב טל. 451765 אבן גבירול 101 ת"א
יש לך קליטה טובה - יש לך ALPINE!

המהדורה הראשונה אזלה תוך שבועיים!!!
ניתן להזמין מהדורה חדשה מעודכנת למרץ 1986
מיסוי חברות
חברות מעטים וחברות משפחתיות
מאת פרופסור יוסף גרוס
הוצאת המכון למחקר עסקים אוניברסיטת תל אביב
המחיר 80 ש"ח כולל מע"מ ומשלוח
הפצה: המאגידים בע"מ ת.ד. 16497 תל אביב מיקוד 61164 טל' 03-261177

תפוס את 2 העולמות - IBM PC/AT ומערך התוכנה 'קום ניהולית'

קום ניהולית – תוכנת רב־משתמשים לניהול עסקי/תעשייתי היחידה... המותקנת ומאפשרת חיבור עד 10 תחנות עבודה למחשב IBM PC/AT, למילוי משימות זהות או שונות במקביל.
בקום לא רק מבטיחים, זה עובד!!
רב משתמשים זה אנחנו
קום שרותי תוכנה בע"מ
דרך הרצליה 41, ת"א
טל. 476179, 03-499588
COM

בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע — תיק פרוק חברות 102/86

בעניין: פקודת החברות (התשכ"ב) — 1983
בעניין: פרוק החברה איירות כוכב בע"מ ח.פ. 51-43260
מושב כוכב מיכאל שבל ד.נ. חוף אשקלון.
המבקשת: איירות כוכב בע"מ ח.פ. 51-43260
ע"י ב"כ עוה"ד י. ורון
מרחוב צה"ל 3
אשקלון

נמסרת בזה מודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל, בהשגחת בית המשפט המחוזי בבאר שבע, הוגשה היום 12.2.86 לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי החברה. וכי נקבעה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב בבאר שבע ביום 17.4.86. וכל נושה או משתתף של החברה הרוצה לתמוך בכתב צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש — העתק מן הבקשה הזאת יקבלנה מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעד העתקה.

ורון יורם, עו"ד
ב"כ המבקשת
רחוב צה"ל 3, אשקלון

הערה:
כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפרוק חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לאיש החתום לעיל, הודעה על רצונו זה. בהודעה יפורשו השם, והכתובת של האיש או אם זו פירמה השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או ע"י עורך הדין שלו או שלה, וצריך למסרה או, אם היא נשלחת ע"י הדואר — צריך לשלוח באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה אחת — בצהרים של יום 16.4.86.

עצמאי
מס הכנסה נותן לך עד 31 במרס 86
עד 16% מהכנסתך במתנה.
אם אתה רוכש "עדיף" לעצמאי ב"הסנה"
(לעומת 12% בלבד בקופות הגמל הבנקאיות).
על יתרונות נוספים של ביטוח "עדיף" לעצמאים, פנה מיד לסוכני קבוצת "הסנה".
הסנה — חברה ישראלית לביטוח בע"מ
צור — חברה לביטוח בע"מ
החברה הישראלית לביטוח משנה בע"מ
יהלום — חברה לביטוח בע"מ
שמיר — חברה לביטוח בע"מ
גילדון — חברה לביטוח בע"מ
אשטון — חברה לביטוח בע"מ
דקלה — חברה לביטוח בע"מ
החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ
קבוצת הסנה

הופיע
מרס 86
התקופון לענייני עבודה ועובדים מכיל:
1. טבלאות לניכוי ולגילום משכורת לשנת מס 85
2. טבלאות עזר לתכנון המס בחלוקת הרווח בין יחיד לחברה.
3. ריכוז סכומי מס הכנסה, ביטוח לאומי, רכב וכו' לשנת המס 85.
להזמנה: טלפון ל"רעיונות" בע"מ 03-204029

רק בעו"ש משופר אינך משלם דמי ניהול חשבון
(חוץ ממשיכת שיקים)
קניית ומכירת תפ"ס — חינם
קניית ומכירת פק"מ — חינם
פעולות במטבע חוץ — חינם
הפקדות שיקים — חינם
פעולות בניירות ערך — חינם

אתה צריך גם עו"ש משופר בבינלאומי
איך לא שמת לב לכך אך בכל פעם שאתה עושה פעולה בחשבונך, אתה מחוייב בדמי ניהול חשבון: על קניית ומכירת תפ"ס, פק"מ, הפקדת שיקים ומזומנים, רישום פעולות בבנק, משיכת כסף במכשיר האוטומטי, פעולות בניירות ערך ועוד ועוד. המסקנה ברורה: אתה צריך חשבון נוסף.
אתה צריך גם עו"ש משופר. פתח עו"ש משופר בבינלאומי ותקבל פטור מדמי ניהול חשבון על כל הפעולות הנ"ל מלבד משיכת שיקים.
פתחתי חשבון גם בבינלאומי
הבנק הבינלאומי הראשון

[illegible] الأصل

מכתבים למערכת הארץ

ברנארד מלמוד ומנדל בייליס

עם מותו של הסופר היהודי־אמריקאי ברנארד מלמוד, הזכר־אתי מספריו הידועים "יום היד". ברומאן זה מגלם גיבורו, יעקב בוק, את מנדל בייליס — קורבן עלילת־הדם ברוסיה הצארית בתחילת המאה. צירוף מקרים מעניין: מלמוד נפטר בימים אלה, באותו חודש — מארס, שבו התחילה עלילת־בייליס, שהשנה ימלאו לה 75 שנה (1911).

על כך העיר את תשומת לבי נכדו של בייליס, הרי בניו־יורק, שפנה אלי במפתיע לפני זמן קצר, לאחר שבמקרה הגיע לידיו ספרי על משפט בייליס. במכתבו שאל אותי הנכד אם זוכרים עדיין בארץ את העלילה, ואם יש רחובות בארץ על שמו של סבו. הוא אוכזב כשעניתי לו כי בשתי ערים בלבד — חיפה ופתח־תקווה, יש רחובות על שמו של מנדל בייליס.

נראה לי שהגיע הזמן שיתוקן הדבר, ושבכל הערים והישובים בארץ יתנוסס שמו של בייליס על אחד מרחובותיהם. בייליס ראוי לכך, על סבלו בזמן חקירותיו ומשפטו על פשע שלא ביצע, ועל המרטיריה שעברה עליו, כרבריה, כשלא הצליח לקיים את משפחתו בארץ, שאליה הגיע מיד לאחר משפטו, ונאלץ היה להגר לארה"ב. יתרה מזו, רחוב על שמו של מנדל בייליס יזכיר לכלנו ולדורות הבאים את עלילות־הדם המפורסמות ביותר, שהתקיימה בני־מין, לאחר קרב משפטי חריף ויוכח רחי מעמיק.

ד"ר מאיר קוטיק

ירושלים

על המוסר האסקימואי בכנסת

במאמרו "שרולה כן, יונה לא" ("הארץ" 19.3) מתריס שמשון אריליך בצדק רב נגד קיפוחם של הקשישים והנכים בהסדרתם בתי־הזמים שונים. יש לברך על התעוררות הגוברת בדעת־הקהל כלפי המזולזלים במצוקותיהם של הקשישים בחברתנו וכתיבתו הרצופה של אריליך אף היא תרומה חשובה משלה להתעוררות זו. הפעם מיקד הכותב את ביקורתו באותם חברי כנסת, אשר הזמינות הדאגה לקשישים בגרונם, אך ידיהם ריקות ממעשים. תוך כדי מתיחת ביקורת זו נקט אריליך לשון של הכללה "בחברה שלנו לובש המוסר האסקימואי של חברי הכנסת לגבי חלק מהגמלאים, משהו הדומה למתן תמיכה לבוזק קים".

הכותב כיוון הפעם את חיציו לקיפוח המקומם כלפי גמלאי המדינה שהמעסיק שלהם נשוקת בצורה קשה. בתחום זה, כמו בתחומים נוספים, יש לא מעט דוגמאות המפריכות את לשון־ההכללה שנקט הכותב. ח"כ חייקה גרוסמן וכותב שורות אלה הגישו בשם סיעת מפ"ם הצעת חוק לתיקון ההסדר הקיים, השווק את גמלאותיהם של עובדי המדינה. לאחר שהצעה זאת הורדה מסדר־היום של הכנסת לפני כשנה (אגב, בקולותיהם של שני הנשים הגדולים בקואליציה שהתחייבו בבד־צעיהם לתקן עיוות זה), ולאחר שחלפה תקופת־הצינון של ששה חד־שים, הגשנו שוב הצעת־חוק זו, והיא עומדת לעלות במליאת־הכנסת בקרוב.

ח"כ יאיר צבן

הכנסת, ירושלים

הגמוניה ירדנית בגדה — פתרון שעבר זמנו

את הרעיון שהעלה יגאל קוארט ("הארץ" 11.3), להחזיר מידה זו או אחרת של שליטה ירדנית בגדה המערבית, אפשר היה למשש כשר הצגא על ידי הנרי קיסינג'ר. קי־סינג'ר הציע הסכם להפרדת כוחות ירדני־ישראלי שהיה צריך לכלול בשלב פתיחה נסיגה ישראלית מאזור יריחו ומסירתו לשלטון ירדן.

מי שהיה אז ראש ממשלת ישראל, יצחק רבין, סירב לכך מטעמים שונים שאפשר כנראה להתמצתם במונח לב פוליטי, פחד מגולדה ופחד מהלאומנות הדתית.

אם ההסדר המוצע כעת יתקבל אמנם על ידי ירדן, לה לבד פתרונים. להערכתי הוא יידחה על ידה באותה תקופת שבה נדחתה תוכנית אלון.

קביעתו של קוארט, כי לחזרה לגבולות 1967 לא תסכים שום ממשלה ישראלית, היא אולי קביעה נכונה. אך לא בגלל אילוץ של כוח עליון או בגלל דעת רוב האוכלוסיה. כל ממשלות ישראל מאז מלחמת ששת הימים, לבד מממשלת בגין הראשונה (בעניין מצרים) לא רצו בה־סיגה מהשטחים הכבושים ולא המורת שלום מלא ואמיתי. כל ממשלה שתרצה בכך באמת ובתמים ותעמיד זאת בראש סדרי העדיפויות שלה, תוכל לשכנע גם את רוב העם בצדקת דרכה. כל ממשלה שלא תעשה כן, תישא באחריות להמשך מעגל קסמים של איבה, טרור ומלחמות חוזרות בינינו לבין הפלשתינאים, העולם הערבי והקנאות האיסלמית כולה.

יהושע רוזין

רחובות

בגין — מודל 1986

צודק דוד לוי הרואה את עצמו ממשיכו ויורשו של מנחם בגין. מי שזוכר את ההצגות של בגין בבחירות, נאומי הבחירות וחצבי הלהבות, ההלכות האופנבריות, התקפת האספסוף על בניין הכנסת, את "אלוהים לשלטון בחרתנו", חייב להודות בדמיון הרב בדמגוגיה, מיס טיקה, ברוטליות. היום החליפה יותר מהודרת, אבל הגינונים פוזות מעוד־בית.

דוד לוי מאמץ את מהותה של תורת עם הבטחות של בחירה ובכוח כוזב. אלה בחורים התופסים את הדמוקרטיה כשלטון הרוב, בכוח פשוטו כמשמעו ללא שום התייחד סות למיעוטים דמוקרטיים, לשמירת זכויות המיעוט ולחופש הביטוי.

שלושים פרצו את עיירתם, אתמול פרצו את ישיבת מליאת הכנסת ואין ספק, שמחר הם מסוג־לים לפרוץ גם את המדינה.

ע"ו רפאל צ'קירוב

תל אביב

אין תמורה לאגרה

125 שקלים חדשים דורשים מאתנו בשביל אגרת טלוויזיה, ולפי כללי הצרכנות הטובה יש לשאול: בעבור מה אנו משלמים האם אנו מקבלים תמורה נאותה לכספנו? דומה שהטלוויזיה מספקת מחורה בקושי תמורת שקל אחד: תוכניות דלות, שפע סרטי פשע וסרטים מדרגה ג', שפע תוכניות ספורט מול כמעט אפס תוכניות אמנות.

אולי מוטב שנשלם את אגרתנו לטלוויזיה הירדנית והלבנונית, שב־הן התוכניות האינטליגנטיות בשבוע עד לתת בכספנו על אלה של הטלוויזיה הישראלית בשנה.

רות הפרץ

חיפה

אשת הפרופסור

הידיעה "סכנת סגירה למוזיאון יהודי במערב גרמניה" ("הארץ", 19.3) מציינת כי "פרופסור אילה דוימש מסגל בצלאל, וכו'..."

איני ומעולם לא הייתי פרופסור או ד"ר לאמנות או לכל מקצוע אחר, ואינני מסגל בצלאל. אני מניחה שהטעות נפלה עקב השיבוש בתרגום המלים FRAU PROF באמצעי התקשורת הגרמניים. משמ־עותו "אשת הפרופסור" (ויקטור דוימש, בעלי ז"ל), אשר אוסף מתוכו את הרוב המכריע של התערוכת "בצלאל" שהוצגה במוזיאון היהודי באוגסבורג.

אילה (הלגה) דוימש

תל־אביב

חובת העיתון ללשון העברית

נהניתי לקרוא את מאמרו של יעקב רבי "שגיאות מי יבין" ("הארץ" 27.1). לפני שנים נהגתי לא להחמיץ את שורותיו של משה גושן־גוטשטיין, שהופיעו בעיתון מפעם לפעם. השאלה היא מדוע אין מקדישים בעיתון כמעט מאומה לשפתנו, הנמוגה ומתפתחת והזקוקה לטיפוח ולפיקוח פה ושם.

במובן מסוים, זה חוב ש"הארץ" — כרוב עיתוני הארץ — חייב ללשון העברית: סגנונם של רוב הכתבים בה רשלני ובלתי מדויק, עד כדי שגיאות גסות בכתיב ובתחביר, שתרומת העיתון לקוראיו בשטח זה שלילית ללא ספק. אפשר היה לתקן את המצב על ידי פרסום מאמרים בשל מאמרו הנ"ל של יעקב רבי, לפרסם רשימות קצרות או טור שבועי בענייני לשון, וגם — שומו שמים — להקדיש את הכתבים, המתכנים והמתרגמים.

בקוראי מפעם לפעם יומונים ושבועונים זרים אני נתקל — לא לעתים קרובות — בשגיאות דפוס, אבל לא בשגיאות בסיסיות בשפה, אשר תלמיד בן עשר ייבוש בהן.

ד"ר בנימין שניזור

חיפה

חרדים ופונדמנטליסטים

מאז ניצחון האייתולות באיראן, ולנוכח המאורעות האחרונים בלבנון ובמצרים, גובר השימוש באמצעי התקשורת במונחים "פונדמנטליזם" ו"פונדמנטליסטים" בהקשרים הדתי. וגובר גם הצורך במציאת תרגום עברי הולם. אני מציע "חרדות" ו"חרדים".

הסיבות נראות לי מובנות מאלי־הן. למשל: "מוסלמים חרדים התפר־עו אמש ברחובות קהיר ויידו אבנים על מעודדי לילה". בשמע מוכר, לא כן? הבעיה היחידה העלולה להתעורר היא בתיאור מכסוכים כגון המריבה על בניין האוניברסיטה המורמונית בהר הצו־פים. למשל: "חרדים יהודים בירוש־לים הפגינו נגד בניין מכללה חרדית נוצרית בעיר הקודש". זה קצת מבלבל. אך האם יש הצעות אחרות?

יצחק ביטון

נווה

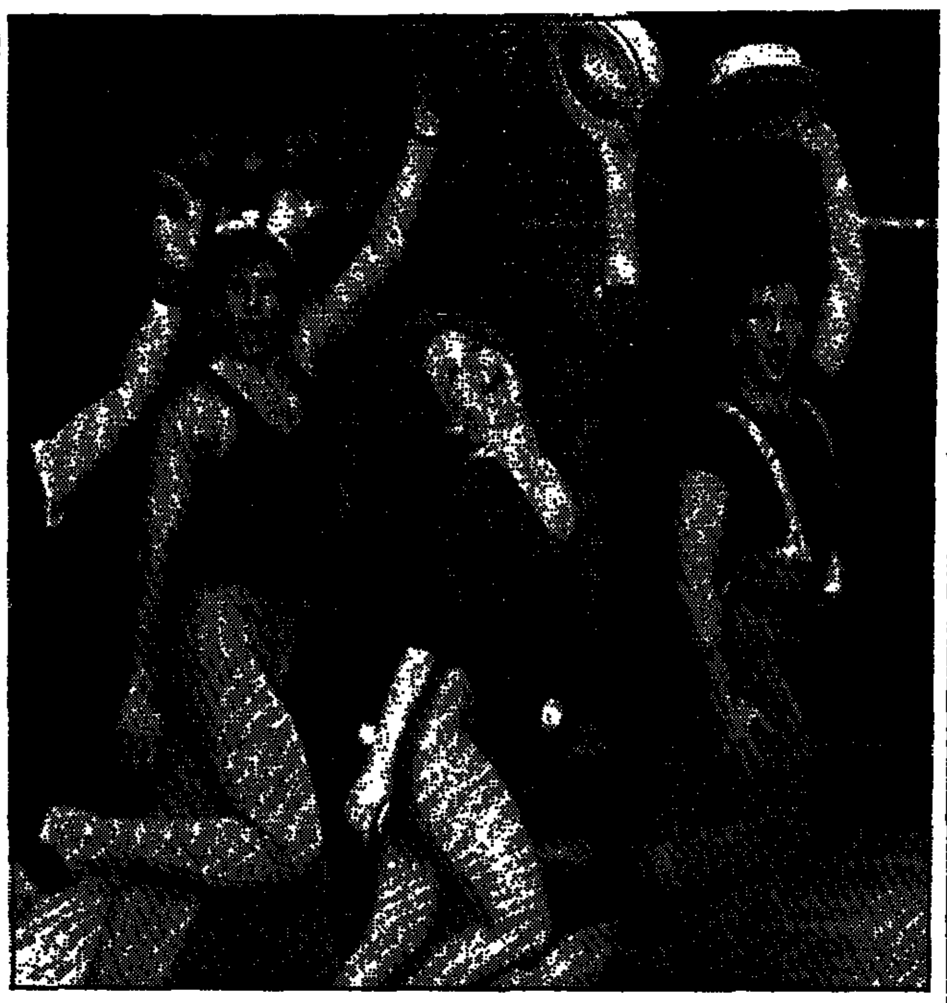

שורת המקהלה בהצלחה — תנופה, דינמיות וחיוניות. אוזר־קר הענין הרעך

קולנוע / רחל גורדין

קולו של הבמאי הנסתר

"שורת המקהלה", קולנוע רב חן, ת"א

איך קורה שהמחזמר המצליח ביותר על בימות ברודווי נעשה לסרט משעמם — מאחר שמעט מאוד שינויים חלו ב"שורת המקהלה" בדרך מבימת התיאטרון אל הקולנוע, התשובה המתקבלת ביותר על הדעת נעוצה בהבדל בין שתי האמנויות. על בימת התיאטרון, השחקן הוא בעל נוכחות פיסית תלת־ממדית, בתוך חלל דרמטי המהווה תיבת־תהודה מסוג מסוים. בקולנוע הוא מאבד ממד אחד ואת "תיבת־התהודה" שלו. קיומו נעשה לפוטוספה בלבד.

כדי להעתיק מופע מבימת התיאטרון אל הקולנוע יש, כנראה, צורך ביותר מאשר רצינות או נאמנות. רק הבמאי מסוגל לבצע את ה"קפיצה" הזאת. ההשראה איננה הצד החזק של ריצ'רד אטנבורו כבימאי. גם "גנדי" לא הצביע על בימוי בעל מעוף או מקוריות. ב"שורת המקהלה" הוא מצליח להעביר רק העתק חיוור, דרמטי־חסר רוח חיים.

המחזמר "שורת המקהלה", המוצג זה 11 שנים על בימות ברודווי, מציג יום של מבחנים לקראת הפקת מחזמר חדש. מבין המוני הרקדנים המופיעים את יכולתם על הבימה, בוחר הבימאי עשרים בלבד. מאלה יישארו בסופו של היום ארבעה גברים וארבע נשים, שיופקו רקע לכוכבים האמיתיים במופע. המחזמר מתייחס ליום המבחנים כאל מיקרוקוסמוס, החושף את שאפתנותם של בני־אדם, את אכזבותיהם, אהבותיהם, יחסם למין, לחיים, לבמה — לעיני הבימאי המסתכל בהם מתוך האפלה וחורץ את גורלותיהם.

אמנות התיאטרון משתמשת לעתים קרובות באירוניה. אך "שורת המקהלה" הוא מסוג ההצגות האירוניות במיוחד. מחזמר המוצג בברודווי שעניינו מבחני קבלה למחזמר המוצג בברודווי, הוא מבנה אירוני באופן מהותי, כמו ראי המשקף ראי. אירוניה זו מתמסמסת במעבר מן התיאטרון לקולנוע.

"שורת המקהלה" הוא מחזמר שנועד במיוחד לבימת התיאטרון, ריצ'רד אטנבורו קיבל זאת בכך שלא שינה את מקום ההתרחשות, ולא "פתח" את הסרט באמצעות הרחות־לעבר או טיולים במחוזות הדמיון. התסריט שנכתב על ידי ארנולד שולמן, צמוד כמעט לגמרי למחזה המקורי. השינוי היחיד שהוא מרשה לעצמו הוא הפיכת דמות הבימאי במחזמר לדמות ממשית, במקום הקול הערטילאי העולה מתוך האפלה. שינוי זה תורם אולי לסיפור על יחסי האהבה שישנם בין הבימאי (בסרט — מייקל דאגלס) לקאסי, רקדנית ואהובתו לשעבר (אליסון ריד). אך הוא גורע מהדרמטיות ביחסים שבין הבימאי־אלוהים לבין "רקדניו". קול למיין איך באפילת אולם התיאטרון, בתוך עיגול של אור, מתוודים הרקדנים, בזה אחר זה, לרקוד את סיפוריהם האישיים בפני הבימאי הנסתר, שרק קולו נשמע. בקולנוע, בהעדר החלל הרווי משמעות בין הרקדנים לבין הבימאי, מאבדים הווידויים הללו את האפקט הדרמטי. הם נראים תשמישים — לא באמאליות ממין החיים אלא ממין המלודרמה.

גם המוסיקה נשמעת, לאוזני, בלתי מלהיבה (יש כאן רק שיר אחד שאינו מצוי במחזמר התיאטרוני). הריקודים אמנם מבוצעים בווירטואוזיות, אך כבר כל המרכיבים האחרים גם העניין בהם דועך.

בתחילה נוצרת מן האנרגיה של התנועה בסרט: המחוללות המתמיינים על הבימה, תנועתה של מתנית שעצירותה מפריחה להקת יונים — תחילתה של תנועה הרשה. אך ככל שהסרט לובש אופי יותר קאמרי המתמקד יותר על הביטוי האישי של השחקנים־רקדנים, הרגש החוזר של הקיוות הוא החל לשעמם.

ריצ'רד אטנבורו אמר על הסרט בלבנה, כי התייחס לעבודתו זו כאל נקמה של אנגלי בארה"ב. "לי אמריקאים היתה הזכות להתאים לג'ורג' ברנרד שו מוסיקה. ולי היתה האפשרות לבוא לברודווי ולהביא את ידי על המחזמר האמריקאי הגדול ביותר". ייתכן שסרט דוגמת "שורת המקהלה" תובע דווקא בימאי אמריקאי. התנופה הדינמית, התקיזות מוצגים כאן יותר מאשר שמרנות מכובדת.

המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן־ישראל

רח' ז'בוטינסקי 105 תל־אביב. טל: 03-440287

יפן המזרח הרחוק

היום יום ד' 26.3.86 תתקיים הרצאה בלווי שקופיות מפי מר חיים שוסטר על דמויות ומנהגים במזרח הרחוק

ההרצאה בבית העיתונאים רח' קפלן 4 ת"א, בשעה 20.30. בגמר ההרצאה יינתן למעוניינים מידע אודות אפשרויות ביקור מרתקות ביותר ומוזלות בנאות דולרים ליפן ולמזרח הרחוק.

— הכניסה חופשית —

רשתות וברזל לבנין

★ ייצור ★ עיבוד ★ שיווק

חייג/י 03—9610931 ונספק גם לך

חברת יעקבי ברזל לבטון בע"מ

30 שנה של פלדה

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117, לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "שינוי מס' 21/84 לתכנית המתאר המקומית לירושלים, ו־שינוי מס' 1/84 לתכנית שכון צבורי מס' 5/68/7.

אלה השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, שכ' קרית יובל, רח' ניסן מס' 18, 24, 26 ורח' גרינולד מס' 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14 גוש 30414 חלקות 224, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234. שטח בין קואורדינטות אורך 166700 — 166845 ובין קואורדינטות רוחב 129360 — 129485. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שינוי יעוד שטח מאזור מגורים בבנינים בני 2 קומות ובנינים בני 3—4 קומות לאזור מגורים מיוחד.

ב. קביעת שטחי בניה לתוספת לבנינים הקיימים בהתאם לנספחי הבינוי מס' 12—1.

ג. קביעת קוי בנין חדשים.

ד. קביעת הוראות לבינוי התוספת.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3235 מיום 1.8.85 עמ' 3018.

השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שמשרדים האמורים פתוחים לקהל. במח' מתכנן העיר, רח' הלל 23 ירושלים.

ר. לוי

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

2 במרץ 1986 כא' אדר א' תשמ"ו

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי, מטה יהודה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מפ' מי/471 א' לימור — הבנוד של פריצי הגבולות שינויים מתכנית מס' מי/471. כמו כן כוללת התכנית הוראות של תכנית מפורטת.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: התכנית משתרעת על פני שטח של כ־2.2 דונם, בין כבישים 88—81 קואורדינטות אורך 163250/163100 ובין קואורדינטות רוחב 133150/133200 במעוז ציון ב' שבתחום מועצה אזורית מבשרת ציון. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

שינויים בבינוי שעפ"י תכנית מס' מי/471 והגדלת שטח המשרדים מ־50 מ"ר לכ־150 מ"ר. וכמו כן הגדלת שטח סככת החניה והטיפול ברכב מ־72 מ"ר לכ־125 מ"ר.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3247 מיום 12.9.85 עמ' 3326. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה יהודה וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. במח' מתכנן העיר, רח' הלל 23 ירושלים / בועדה המקומית מטה יהודה, רח' רש"י 113 ירושלים / בועדה המקומית בית שמש, בבנין המועצה בית שמש.

ר. לוי

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה

15.3.86

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, מתשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פר ליטי רב עוצמה.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבויים ע"י סידני פולק כדר מנהו הלייחודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

הספרייה שמה (אורלי) — גלריה של דמויות יוצאות דופן, בסרטו של פליני, העוסק בסמע שייש שנועד ללוות למנוחתה האחרונה את זמרת האופרה הגדולה של הדור. הדוים מוצגים כאן כפסיפס צבעוני שיש בו רגעים מאגיים.

ששנות קהיר הסגולה (תמון) — וודי אלן, כבימאי ותסריטאי, מערב מציאות ודמיון, אגדה ועובדות, מעשה בדמות בסרט המתאהבת באשת הצופה. היא יוצאת מן המסך כדי להביה שבקולנוע הכל אפשרי. מיה פארו, בתפקיד הראשי, מצוינת.

ירושלים

מסע עסקים של אבא (בייניי האומה) — ראה פאר ת"א.

חיפה

מסע עסקים של אבא (קרן אור המזרח) — ראה פאר ת"א

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שחף ת"א.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 26.3

תיאטרון הבימה

המלך מתיא הראשון: 9.30, 11.30, 15.00

להקת ענבל: 20.30

אותו ואת בנו: 20.30

עולה — בימרתף 20.30

התיאטרון הקאמרי

קסטנר: 20.30

קידוש — בצוותא: 20.30

פורים שמח!!

קרנבל הצחוק הגדול מכולם.

מותלך לכל המשפחה

סרט המתיחות החדש של

יהודה ברקן

ניפלש בסיבוב

רק היום!

הצגות מטפחת לכבוד פורים!

"בן יהודה" תל־אביב 11 בבוקר, 2.00 אחה"צ 4.30 אחה"צ 7.15 + 9.30 בערב

"הבירה" ירושלים 11 בבוקר 2.00 אחה"צ 4.30 אחה"צ 7.00 + 9.00 בערב

נתניה, "שרון", 11 בבוקר

חיפה "עצמון" | חולון "רינה" | רמת־גן "אורדע" | בת ים "אורנים"

הרצליה "דוד" | באר שבע "אורן" | פ"ת "שלום" | ראשל"צ "ראשון"

רחובות "חן"

לידיעת הציבור: הסרט לא יופץ בקלטות וידאו

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
אמור פ"י	כלים הה, יארא
דף יומי	**הלכה יומית**
יומא יד	תפלה קטת, יייב

תורנות רופאים

המגנת רופאים במקרים דחופים:

מיש בקרב עד למתורת בי"ן בבקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:

ירושלים 523133

תל־אביב 460111

חיפה 512233

בת ים 781111

הרצליה 052-341333

חדרה 923333

רחובות 054-51333

נהריה 5511111

חולון 803133

להרמלה 08-221022

באר שבע 057-74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:

בימים א'־ה' — 20.00—6.00

ביום ו' — 15.00—6.00

טלפונים: 03-433300, 03-433500

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית

(24 שעות ביממה):

ירושלים 227171

תל־אביב 03-261111

חיפה 04-672222/3

נתניה 053-35316

באר־שבע 057-418111

מרכז רפואי באר יעקב, 08-223958

מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):

תל־אביב טל' 234819

ירושלים טל' 02-245554

חיפה טל' 04-382611

מרכז מידע למכורי לחץ

מטעם "מעגלים"

א ד'ה 11.00—13.00

ב ד'ד 16.00—18.00

טל: 220031

רח' מאזה 13 תל־אביב

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבדה) טל: 294869, 03—285822

המרפאה פתוחה כל יום בשעות חגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות מתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03-284649

פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00

שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה, רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04—525—566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.

שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים):

ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531

מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898

מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

יד ביד — ארגון קשבות לילד ולהורים

תל אביב — לילד 226027 24 שעות ביממה

להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00

חיפה והגליל — 229488 מ־11.00—20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב

רוקח — (ילדים,פנימית, כירורגית)

ירושלים

בקור חולים — (ילדים)

הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג)

הדסה ה"צ — (כירורגית, אורטופדיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב

אילהורוב אילהורוב 76 230746

בן פרישמן 66 237326

ירושלים

העמודים יפו 50 233081

חיפה

ק. אליעזר כבי מוריה 6 511707

רמת גן

השרון שד' ירושלים 23 742047

חולון

עין יהב 2 884854

בת ים

מוור הכיבה רייך 20 583360

פתח תקוה

קופ"ח כללית חיים עוזר 985271

רחובות

כללית בני משה 452581

נתניה

פורת פ"ת 76 40967

הקריות

סגל העצמאות 53 ק. אתא 441280

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, מטמונות, מיניות, אמצעי מניעה.

ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00

בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281228

חיפה: ימים א' ד' 16.00—19.00 רח' הספורט 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 שמיניות באוויר — קטעים מתוך "המלך מתיא הראשון"

18.30 (ע) קיצור החדשות

18.32 (ע) רוצה פיתרון — בן מבישראין ראשונים

18.45 (ע) הידושים והמצאות

19.00 (ע) הליווד — שלטון יחידים

19.30 (ע) חדשות

20.00 כותרות מבט

20.02 סיפורי בדים — קולנוע

20.30 קומפאלאס די פורים — אגדה מחיי הספרדים בירושלים העתיקה

21.00 מבט לחדשות

21.30 מוקד

22.05 "בין מודגן האיום" — סרט טלוויזיה

23.45 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

09.00 פרפר נחמד — פורים

09.25 שלוית הקוסם — של האוזים גוים

10.00 זהויה — תבנית לפורים

10.50 אקווקמים מטין

14.00 המצרנים — גמדונים החיים מתחת לעצי היער

14.45 פרוסטיק — תכונות מרעבים שבמנה מתשב אדם

16.20 מיבוחים — שעשועון טלוויזיה

16.45 בלבלון — כפי

17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר

07.07 בוקר טוב

07.30 שעתון מוסיקאלית

09.30 קונצרט בוקר

12.05 אבנים באולפן

13.00 קונצרט צהריים

15.05 מוסיקה כאן ועכשיו

16.00 קונצרט — מנחה

18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם

20.05 ג'אז ומוסיקה קלאסית — סקוט ג'ופלין ל"סרנטוני"

21.00 אופרה של יום רביעי — אנדראו בר־טון: "האכומה" (אופרת הבאלט האמריקנית הראשונה) ע. פרנ/א. הפקנוס/ה. שארפ/ב. ביאוס/ם. אירלה: מרטינה "קומדיה על נשר" (י. קראוסקה/ר. מצקר/ר. גבוסק/ם. ביילק)

23.00 צלילי ליל — קופלנד: 4 שירים אמריקנים ישנים (מ. הורן/ב. כץ — פסנתר) ראבאראה: קונצרטו לפסנתר ותזמורת בלה מאג'ור (מ. גוריב/תזמ' הרמוני של שרות השי־דור בלוכסמבורג/ל. זה פרומאן) לאנגליה: 3 כוראלים לתזמורת ואורגן (ו. ברגאר בדשוס/ל. קאלקי אורגן) פסמה הגלדה (ל. הורן/ב. כץ — פסנתר)

רשת א'

07.30 הד שירים — פזמונים ישנים

08.05 חנה

09.05 השיר לא תם — שירים עבריים

09.30 מבצע

10.30 רדיו קל

11.10 שב יצא המר לפורים

12.05 מהדי המזרה — מבחר שירים מזרחיים

14.06 לבת לבן ולכל המתעניין

16.05 שעדון שעון הזהב

17.20 שירים לפורים

18.06 כנות ערב — הדי דתי ומסורת

19.05 סיכום ההלכה היומית

19.30 שירונים לעולים

22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

08.05 סער לשלום בירושלים

09.05 ביקור בית

10.10 כל צבעי הרשת

12.10 שירים שובבים

13.00 בחצי היום

14.06 עוזר וכד — גדי יגיל

15.10 על הבר — מופע מצבי לפורים

17.10 הד' שנים לתכנית על מספרים ואנשים

18.06 מפיק ורי — לפורים

18.45 היום בספורט

19.00 היום הזה

19.35 מוקד לעיניי צבא וביטחון

20.05 בוחר הוקיע — עם ישראל והד

21.05 שירים בברודהוא

22.05 בימה ומסך — לקט מתוך מחזות

23.05 משחקי לילה

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר — להיטים תיקים

07.07 עולם הפך — שירים עם וויך

08.05 מה, כבר אתמר?

10.05 אתהי זה מכתיב — מעדכונים

11.05 גימל חי — מקרית השמנה בירושלים

14.06 לי ולך — שיר וברכה

15.05 הרים, חריש ומחודש

16.05 מוסיקה לעניין

17.05 הגנה יומית

18.06 הזה הזי — מבחר להטים ישנים

20.05 עם כל הנשמה

22.05 משלנו — שירים עבריים

23.05 הלילה הוא שירים

גל"י צה"ל

06.10 צלילי בוקר

17.30 קימבטק — עינייני המנות התיכון

18.05 שלום ארבע לעבודה

19.05 רדיו רדיו

20.05 בנעד המפסונים הלועזיים

21.00 מבט לחדשות

21.30 אוניברסיטה משודרת

22.05 על הדבש ועל העוקץ

23.05 אל"מ בינר — שנה למותו

שידורים קבועים

רשת א'

07.30 הד שירים — פזמונים ישנים

08.05 תנה — עם בני הגדל

09.05 השיר לא תם

09.30 מבצע

10.30 רדיו קל

11.10 שידור יומי לבתיה"ס

11.30 השכלה הדעת לכל

12.05 פעמי המזרח

13.00 שירותים באנגלית

13.30 שידורים בצרפתית

14.00 לבת לבן ולכל המתעניין

רשת ב'

08.05 סער לשלום

09.05 ביקור בית

10.10 כל צבעי הרשת

12.10 גל פתוח — חדשות הפזמונים

13.00 בחצי היום

14.06 יש עניין

15.05 מוספי חדשות

16.05 שירים ושעורים

17.10 זמן בכלכלה

17.30 על ספרים ואנשים

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר

07.07 שיר בבוקר בבוקר

09.05 מה, כבר תשעה?

10.05 אבן היום והיכוך

11.05 שעה עם מלאכי חוקיה

12.05 רק מוסיקה

13.05 רק בימי חול

14.06 לי ולך — שיר וברכה

15.05 הרים, חריש ומחודש

16.05 מוסיקה לעניין

17.05 שוקו חם

גלי צה"ל

06.10 צלילי בוקר

06.30 אוניברסיטה משודרת

07.07 שבע אפס שבע

08.05 בוקרטוב ישראל

09.05 גבון לעבשיו

11.05 פעם של פעם

12.05 להים לתיאבון

13.05 בנעגון ישראלי

15.05 מה יש

16.05 ארבע אחרי הצהרים

17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — הספרייה שמה 4.30, 7.00, 9.30

אלנבי — פגישת מחזור 5.00, 7.30, 9.30

אסתר — תרגיל לרופאים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30

בית לסין — דיוה 11.15

בן יהודה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30

גורדון — הסיפור האמתי 4.30, 7.15, 9.30

גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30

דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30

דרייב אין — משאלת מוות 3 7.15, 9.30, אשתי האחוזה 12.00

הוד — יומו של אלוף 4.30, 7.15, 9.30

רב חן: חן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.25, 9.45, השפחה הירוקה 10.30, 12.30, 2.30

חן 2 — נאמר גאון 5.00, 7.25, 9.40, 10.30, 12.30, 2.30

חן 3 — שנת הדרקון 7.00, 9.40, הגמדים 10.30, 12.30, 2.30, השמפיה והזמן 5.00

חן 4 — רומן על בתה 7.20, 9.40, ביבי סוד האגודה 10.30, 12.30, 2.30, 5.00

חן 5 — סיפורה של מארי 7.20, 9.40, הדר פגשת משתוללת 10.30, 12.30, 2.30, 5.00

לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30

לב 1 — מרגה 1.30, 4.50, 7.15, 9.50

לב 2 — בני וקליד 1.45, 5.00, 7.30, 9.45

מוגרבי — סילברדו 4.30, 7.30, 9.30

מוזיאון ת"א — סהורים 4.30, 7.15, 9.30

מקסים — העד 4.30, 7.00, 9.30

מרכז ההנחה הישראלית — החוויה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8 (בגרמנית) 7, מעודן הכוונה 9.50

פאריז — להב משנן 4.30, 7.15, 9.30

סינמה 1 — בחורה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30

סינמה 2 — הנשאל 4.30, 7.15, 9.30

סינמטק ישראלי — הלהט הגדול 7.00, הלילה האפריקאי 9.30

פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30

פריז — תכונת האבים 12.00, 2.00, 4.00, 7.30, 9.30, שבבים 11.30

צוותא — חוהה כהורשלים 8.00 בבקום הלום + נגע 8.45

צפון — ראן 6.15, 9.30

שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00

תכלת — בית ספר לאמרים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30

תמון (מעשה) רמת אביב — קהיר הסגולה 7.30, 9.30

תל־אביב — לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — מכרות המלך שלמה 7.00, לרקוד עם זר 9.30, סינדרלה 11.00 בבקר, 4.00 אחה"צ

נתניה

סמדיר — בלאג 7.00, 9.15, סינדרלה 11.00, 5.00

שרון — ניפגש בסיבוב 11.00, 5.00, 7.00, 9.15

ירושלים

אדיסון — לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.00, 9.00

אור גיל — סינדרלה 10.30, 4.30 פעמיים במשך החיים 7.20, 9.15

אורנע — סוניה האדומה 4.30, 7.00, 9.00

בית אגרון — סינדרלה 1.30, הברך הקטן 3.00, בילבי 5.00, השומר מבוורלי הילס 6.30, הסרק 2 8.30, הפרפר 12.00

בנייני האומה — העד 7.00, 9.00

הבירה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.00

כפיר — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00

מיטשל — ראן 6.00, 9.00

סינמטק — סרטים קצרים צ'ולי צ'פלין 11.00, המורה הוליוודית 4.00, הגבוה הגדול 7.00, אילו הוה לי מליון (באולם הקטן) 7.00, מרפא השרניים + גחלי הקטן (באולם הקטן) 9.00, הנקי 9.30

עדן — רוקי 4 4.30, 7.00, 9.00

סמדר — בחר בי 7.00, 9.15

רון — אבא הכרנורים 4.30, 7.00, 9.15

רמת־גן גבעתיים

אואזיס — שורת המקהלה 5.00, 7.15, 9.30

אורדע — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30

ארמון — לילות לבנים 4.30, 7.00, 9.30

הדר — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

ליליר — פרשנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30

רב גן — רבת גן

גן 1 — פעמיים במשך החיים 7.20, 9.40, נאמר גאון 10.30, 12.30, 2.30

גן 2 — סיפורה של מארי 7.20, 9.40, הגמדים 10.30, 12.00, 2.30, 5.00

גן 3 — שנת הדרקון 6.50, 9.30, תינוק כחוד במחשפה 10.30, 12.30, 2.30, 5.00

גן 4 — להב משנן 7.20, 9.45, חברי הדרקון אליות 10.30, 12.30, 2.30, 5.00

רמת גן — הבו האיום הלב 7.00, 9.30

שבית — הנשאל 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — תגאים של רחבה 8.00

הוד — בירדי 7.00, 9.15

חן — ניפגש בסיבוב 11.00, 4.30, 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות — פגודה 8.30

חדרה

חדרה — בחורה לעתיד 5.00, 7.00, 9.15

הקו — רוקן הרמים 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30

היכל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

מלון דניאל — ירח כלא בפריס 7.15, 9.30

תפארת — לילות לבנים 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

אורלי — הרבה ולא כלום 6.45, 9.15, חבר הדרקון אליוס 11.00, 4.30

אמפיתיאטרון — בלאז 4.30, 7.00, 9.15

ארמון — סילברדו 4.15, 6.45, 9.15

חן — גלגלי תהילה 4.30, 6.45, 9.00

סינמטק — מונגליס 7.00, הפייקון האחרון 9.30

עצמון — בחורה לעתיד 7.00, 9.00

עצבון — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15

פאר — התפח המבכי 6.30, 9.15

קרן אור המזרח — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00

רב גת

רב גת 1 — נאמר גאון 11.00, 4.30 פעמיים במשך החיים 7.00, 9.15

רב גת 2 — הגמדים 11.00, 4.30, לילות לבנים 6.30, 9.15

חן — לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 6.45, 9.00

שביט — ראן 6.00, 9.00

קריות (חיפה)

אתרות — המגדה 7.00, 9.15

בית העם — בחורה לעתיד 7.00, 9.15

היכל — רוקי 4 7.00, 9.15

ניצן — שנת הדרקון 6.45, 9.15

כבית — סוניה האדומה 7.00, 9.15

כפיר — קונבוי 7.00, 9.15

נצרת עילית

מוטב ביקבין — הסיפור שאינו נגמר 10.30

חולון

ארמון — גלגלי תהילה 11.00 בבקר, 5.00, מסע עסקים של אבא 7.00, 9.30

מגדל — בי"ס לאמרים מתחילים 5.00, 7.15, 9.30

מגדל ק. שרת — ארץ ההרפתקאות 2.30, אין הבוסינים 4.30, יער האיומים 7.30, 9.30

כבי — העד 4.30, 7.15, 9.30

רינה — ניפגש בסיבוב 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30

עצמאות — משאלת מוות 3 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — קונבוי 7.00, 9.15

עמל — בחורה לעתיד 7.00, 9.15

נס ציונה

מתמד — הענקה האמריקאי 4.30, 7.00

هكذا من الأصل